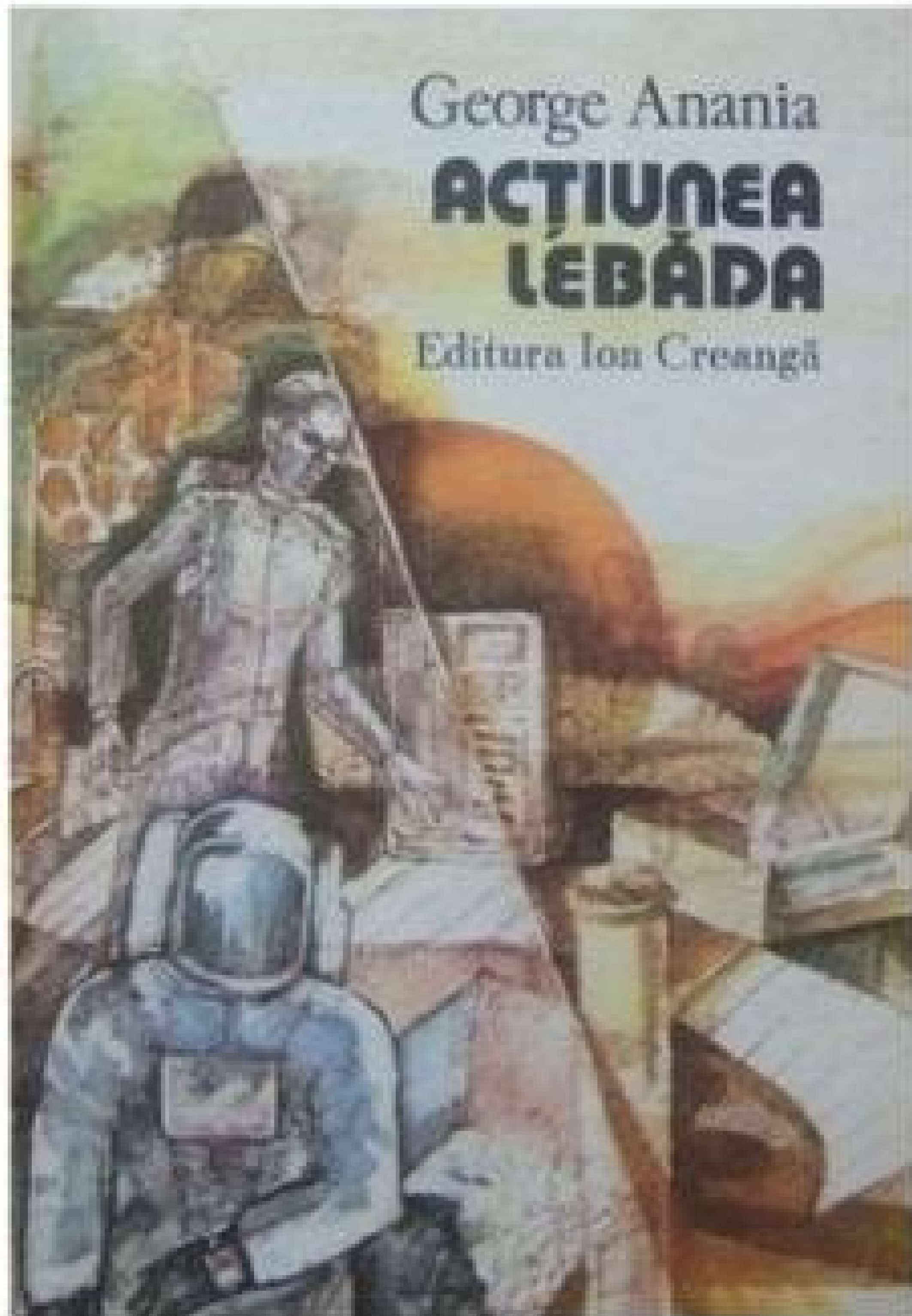

George Anania
ACȚIUNEA
LEBĂDA
Editura Ion Creangă

GEORGE ANANIA

ACTIUNEA LEBĂDA

Textul pe care îl veţi citi în paginile următoare, dragi copii, ar fi trebuit să constituie jurnalul lui Gabriel Andreescu, un băiat de paisprezece ani, locuind undeva, în Bucureştiul anilor ’80. Ar fi fost un text adresat anume vouă şi v-ar fi povestit o peripeţie ieşită din comun, dar şi plină de învăţăminte. Din păcate însă, Gabi n-a apucat să ţină un astfel de jurnal. Chiar dacă ar fi avut de gând, nu găsea răgazul s-o facă; aventura lui extraordinară a durat numai patru zile. Iar după ce s-a sfârşit era prea târziu, fiindcă nu mai exista cine şi ce să povestească. Întâmplarea se petrecuse într-o taină desăvârşită şi aşa era sortită să rămână pentru multă vreme de atunci înainte, din motive pe care le veţi înţelege pe parcursul lecturii.

Am îndrăznit însă eu să mă pun în locui lui şi, încălcând consemnul secretului, să vă înfăţişez, cum m-am priceput, ciudatele evenimente. Deoarece socot că nimic nu e mai de preţ decât pacea şi buna înţelegere între oameni. Iar faptele lui Gabi Andreescu, legate tocmai de aceste arzătoare dorinţe ale tuturora, pot fi socotite, fără greşeală, drept o pildă vrednică de urmat.

AUTORUL

1

„Rămâi, te rog! Murmură Til, şi răsuflarea ei îmi mângâie obrazul. Nu pleca! Fără tine…” Vorbele i se sting într-o şoaptă, le pierd înţelesul, ori abia încep să le înţeleg pe deplin. Printre frunze de castani neclintite, în aerul limpede de deasupra noastră pluteşte *Lebăda* cu aripile întinse – opt stele închipuind o săgeată cât cerul, toate opt stelele mele norocoase. Asta înseamnă că mâna lui Til pe umărul meu şi mângâierea îndemnului ei nu pot fi decât adevărul adevărat. Încerc să mă bucur de un asemenea deznodământ absolut potrivnic experienţelor mele de până acuma. „Lebădă!” mă pregătesc să-i răspund, fiindcă pentru ea mi se pare că s-au aprins luminile constelaţiei, şi e cel mai frumos cuvânt cu care o pot numi şi pe care i-l pot spune. Dar Til, speriată, ridică ochii spre cer. Neliniştea se rostogoleşte peste mine ca o apă cu zăgazurile rupte. „Acolo! Exclamă fata. În vârful săgeţii, la steaua Deneb. Acolo e captiv, fără scăpare!”

Şi se destramă.

Constat, peste o clipă, că a rămas încă destul până va suna deşteptătorul şi, fireşte, nu-mi arde să mă mai culc la loc.

Era de aşteptat, ziua asta nu putea începe altfel.

Mă ridic în capul oaselor. Tulburarea din somn nu m-a părăsit, inima îmi galopează într-una, apa neliniştii mă cotropeşte iar – a câta oară? E frig, prin fereastră mă întâmpină un cer mohorât, pe care culorile răsăritului, departe, într-un petic de senin nu izbutesc să-l înveselească. Ramurile golaşe ale castanilor se clatină în vânt ca nişte mături, încercând, fără convingere, să împrăştie norii.

Îmi trec mâna peste faţă, să mă dezmeticesc. Mi-au crescut iar tuleiele de la tâmple şi cele câteva fire ţepoase de mustaţă. Ar trebui să le rad. Toţi ai casei îşi bat joc de mine din pricina lor. N-am cu ce, până nu se întoarce tata să-mi împrumute aparatul. Prostii! Nu mă împiedică nimic să cumpăr unul al meu – dar cum i-aş strica tatei plăcerea bărbieritului în doi, la fiecare întoarcere acasă?

Îmi vine deodată să plâng de dorul lui, ca pe vremea când eram un puşti şi să-l strig prin toate camerele, cu sentimentul de pe atunci, că oriunde umblă fără mine îl pasc numai primejdii de moarte.

Haida-de, frumosule! Mă iau la zor. Visezi bazaconii şi inventezi poveşti de care nu mai adorm nici copiii. Dacă îl iubeşti într-adevăr, doreşte-ţi să mai stea bietul om măcar un trimestru în delegaţie, poate apuci naibii să-ţi clarifici situaţia (deşi, sincer, nu văd ce-ar mai fi de făcut).

„Dumitale, elev Andreescu, trebuie să ţi se clarifice situaţia. Neapărat!” Ştiu eu ce vrea să însemne propoziţia asta şi tonul plin de îngrijorare oficială al dirigintelui. Adică să meargă la el *cineva* din familie, care să spună *ceva,* ce se cuvine în astfel de împrejurări. Iar dirigintele să-l umilească pe *cineva* acela, lăsând impresia că, dimpotrivă, el se poartă umil, că e copleşit de o asemenea vizită: vai, nu era cazul să se deplaseze tovarăşul academician pentru un mărunţiş care se rezolvă de la sine; desigur, şcoala (vă place cum sună: *şcoala,* un substantiv colectiv, în spatele căruia se poate ascunde orice şi oricine), desigur, substantivul nu va îngădui ca un nume celebru, nu-i aşa, să fie umbrit, chiar şi numai în treacăt, de consecinţele unor neglijenţe pasagere ale tânărului Gabriel…

Şi tata, stingher, ca şi cum ar fi deschis din greşeală uşa unui apartament străin, şi-ar învârti pălăria în mână, cum eu nu l-am văzut niciodată şi s-ar retrage cu spatele, suportând şi înjosirea de a bâgui o mulţumire.

Frigul m-a pătruns, dar nu fac nimic ca să mă apăr. Sunt vinovat de toate, şi în acelaşi timp nu prea vinovat. De la o vreme, totul îmi merge prost, de ce – nu pricep, mi se pare că pentru orice reuşită, cât de mică, e nevoie să înfrunt rezistenţa cuiva din mine, pe care nu-l pot întâlni; sunt mereu gata de luptă dar, invers decât în sport, adversarul meu necinstit câştigă mereu, dinaintea meciului, prin neprezentare. Mai cu seamă de când…

Cu tata s-a întâmplat ceva, şi nu de bine. Mi-o spune inima, cum declară fetişcanele din cărţile cu vorbe lipicioase ca pelteaua, după care se dă Lavinia în vânt. Dar acuma, zău, nu-i de râs! Am sufletul greu, altfel decât din cauza şcolii.

Altădată îmi scria, de oriunde ar fi ajuns. Îi păstrez ilustratele, până la una. Din politeţe, sunt adresate întregii familii, dar, de fapt, numai mie mi le-a trimis, am înţeles-o de mult. Şi uite că tot de mult n-am mai primit nimic şi nu vreau să ţin socoteala lunilor de când m-a lăsat singur, pe nepusă masă, într-un miez de noapte.

Mai rău e că o dată cu el a dispărut şi doctorul Dinu, tot fără urmă, aşa că n-am chiar pe nimeni să mă sfătuiesc. Singura mea bucurie e că, în acelaşi timp, şi-a luat tălpăşiţa şi deşteptul de Ştefan; cel puţin dinspre partea lui sunt liniştit şi n-aş regreta să şadă, pe unde-o fi, până mai încolo, când o să-mi termin facultatea! Ceea ce nu-i şi părerea soră-mii, din motive care ne sar tuturor în ochi, de cel puţin un an.

E o linişte desăvârşită în casa noastră veşnic plină de lume, unde zi şi noapte răsună conversaţii în gura mare, muzică, protestele neîncetate ale mamei, miorlăiala năzuroasă la Laviniei şi, nu în ultimul rând, lătrăturile lui Rex (în rafale continui, ca ale unui motor diesel fără ţeavă de eşapament şi care nu face pauze decât pentru alimentare). O tăcere greu de închipuit pentru mine, care în hărmălaia asta plec de acasă şi mă întorc şi tot în legănarea ei mă culc şi mă trezesc, îmi fac lecţiile, mă distrez şi-mi omor timpul. Mai că-mi vine să-mi ţin răsuflarea; aş pune pariu că, îndată ce mă ridic în picioare, vraja ca în basmul cu frumoasa din pădurea adormită se va duce pe copcă, iar gălăgia cea de toate zilele va năvăli din nou, ca un taifun, peste bietele capete de sub acoperişul nostru.

E cazul să mă gândesc, şi încă serios, cum îi zic mamei, pe ocolite, ce bucurie o aşteaptă la şcoală. Prevăd că va fi un spectacol de mare montare, ca să mă exprim în termenii dragi ei, şi ce n-aş da să mă găsesc cât mai departe de locul desfăşurării lui!

Ridic un picior şi-l las încet pe podea, mai stau câteva clipe şi repet mişcarea cu celălalt. Incredibil! Casa continuă să rămână cuminte. Nu fiindcă ar fi prea devreme – de obicei, la ora asta tuşa Frusina care, din cauza bătrâneţii, spune ea, nu mai are somn, zdroncăne pe la bucătărie, iar Rex, foarte sensibil la zgomot de vase trântite, latră, anume prin camerele cu cea mai amplă rezonanţă. Ca să nu mai vorbesc de vocalizele mamei; nu ştiu cine a învăţat-o că o jumătate de ceas de vocalize, la răsăritul soarelui, pe nemâncate, îi asigură un glas de copiliţă, şi mama, în loc să asculte de sfaturile noastre – dezinteresate! — Şi să se menajeze, din contra, a luat povestea în serios; când i-am istorisit doctorului toate astea, el mai întâi a pufnit în râs, dar pe urmă, privind speriat în jur, s-a grăbit să adauge că nu poate formula nicio părere,

fiindcă nu-i O.R.L.-ist, ci doar neuropsihiatru.
Bag de seamă că trag de timp, ca fotbaliştii, aruncând în stânga şi dreapta meditaţii inutile, ca şi ei mingile prin tribune; dar vezi că pentru mine fluierul final numai salvare n-o să însemne. Şi cum tot veni vorba de sport, privirile mi se opresc la aparatele de gimnastică, rânduite lângă perete într-o ordine care, se vede de la o poştă, a fost tulburată foarte rar. Visam şi eu, odată, statura atletică şi muşchii de oţel, mişcările calme şi detaşate, reflexele prompte ale atâtor juni de pe marele şi micul ecran; adică Til le visa, împodobind cu ele un individ răpitor de care declara că s-ar lăsa dusă în lumea largă, oricine ar fi el. O clipă am crezut că, într-adevăr, numele de pe buletin nu contează şi am pornit pe calea spinoasă a culturismului. Dar noroc că, tot admirându-mă în oglindă, mi-au luat ochii silueta mea deşirată şi slăbănoagă şi încheieturile noduroase, arătând de parcă oasele mi s-ar înmulţi pe zi ce trece şi ar încerca să-mi scape afară prin toate colţurile. Aşa încât m-am convins că efortul de a ajunge în starea propice răpirii lui Til l-ar depăşi substanţial pe acela necesitat odinioară de cunoscutele munci ale lui Hercule. Lăsând deoparte faptul că, spre deosebire de mine, eroul se apucase de respectivele treburi abia după ce dobândise (istoria nu menţionează prin ce mijloace) statura, muşchii, mişcările şi reflexele cu pricina.
În sfârşit, frigul mă constrânge să acţionez; pun mâna pe calorifer – e îngheţat tun. Vasăzică, au uitat aseară să cupleze termostatul, ori te pomeneşti că injectorul s-a stricat şi păcura curge în focar! Mă scol în viteză şi mă arunc în jos pe scară, sărind treptele câte patru. Zgomotului stârnit de mine îi răspunde un prim semn de viaţă – hămăiturile dalmaţianului, însă din curte. Nu cumva s-a întâmplat minunea ca soră-mea, de bună voie, să-şi fi trimis favoritul la coteţ?
Instalaţia din subsol nu e vătămată, dar nici nu merge. Apăs butonul de contact şi îndată o flacără lungă ţâşneşte din injector, pe sub burta cazanului. Răsuflu uşurat. Am şi norocul că în boiler a rămas de aseară un rest de apă amorţită, deci pot să mă spăl în tihnă – desigur, dacă o iau înaintea Laviniei. Aşa că pornesc glonţ spre baie. Trebuie să-mi fac şi un plan, altfel micul dejun mă prinde nepregătit. Afurisită treabă! Pe deasupra azi avem oră cu Minitehnicus şi chiar la începutul

zilei – dacă mai şi întârzii, m-am ars!

Vasăzică, o să intru în sufragerie, o să mă aşez pe scaunul tatei şi-o să… O să! Mintea mi-e goală ca o insulă în aşteptarea naufragiaţilor.

Îmi curăţ dinţii vreo cinci minute, îmi săpunesc faţa de trei ori, îmi jupoi gâtul cu buretele, îmi vâr degetele în urechi până la ultima falangă – ce mai film pentru educaţia sanitară a preşcolarilor s-ar putea face, dacă ar fi cine să-mi imortalizeze strădaniile! Degeaba, spălatul nu-ţi dă idei; dimpotrivă, ţi le curăţă!

Ia să vedem: intru în sufragerie, mă aşez pe scaunul tatei şi, înainte să apară tuşa Frusina… sau lasă după, că oamenii când mănâncă sunt mai puţin atenţi. Îmi dreg glasul – fără trac, să nu mă dau de gol – şi zic…

Hm! Ia uite ce mai dinţi! Laţi ca nişte lopeţi şi, colac peste pupăză, ce culoare nesănătoasă! Nu m-am priceput să-i îngrijesc, i-am spălat superficial şi… poftim rezultatul! Trebuie, pur şi simplu, să iau totul de la capăt, fără milă pentru periuţă. Şi cu pastă din belşug, nu ca până azi.

Mă aduc la realitate ciocăniturile în uşă ale Laviniei. Pauza s-a terminat, eliberaţi ringul! Domnişoara intră înfofolită în halat, iar priveliştea bustului meu gol, ciolănos, ce-i drept, însă sclipind de curăţenie o uimeşte şi o indispune rând pe rând.

— Ce-i cu tine, frate-meu? Se minunează, înghiţind un căscat, începi o nouă viaţă? Şi ce cauţi aici înaintea mea?

Îmi adun hainele risipite care încotro şi ies dispreţuitor. Studentele astea, mai ales cele în ultimul an la electronică îşi închipuie că oricând li se cuvine totul; lasă că o să-i prindă bine un duş cu apă rece! Mare scofală de electronica lor! Pe unde te întorci, n-auzi decât de electronică, să înnebuneşti, nu alta!

Mă îmbrac în fugă şi o pândesc cu urechile ciulite pe Lavinia. N-aş vrea să cobor la masă în urma ei, totul e să lămuresc lucrurile cu mama între patru ochi; dar Lavinia întârzie cu regularitate, nu sunt în pericol să-mi râdă în nas la marea scenă a confesiunii.

Găsesc masa pusă, la mijloc un platou cu gustări reci, în jur tacâmuri aşezate în grabă, mama intră odată cu mine pe uşa dinspre bucătărie, aducând ceaiul meu şi cafele – soră-mea, de când s-a emancipat definitiv, „serveşte” dimineaţa numai

cafea.

— Săru’mâna! Salut cu o nepăsare căreia alţii i-ar spune timiditate şi mă arunc pe scaun, dar mai mult la un colţ.

— Bună dimineaţa, Gabriel!

Vai şi-amar! Pentru un glas ca ăsta, chiar că erau inutile vocalizele. Ce-o fi necăjit-o atâta pe mama? A avut aseară spectacol şi s-a întors aproape la miezul nopţii, după care a dat un telefon foarte lung; eu mă culcasem de mult şi ea încă mai vorbea. Am nimerit-o cât se poate de rău, şi totuşi n-am încotro.

— Dar unde-i tuşa?

A ridicat cafetiera şi mâna îi tremură, nu-şi poate turna în ceaşcă. Mă grăbesc s-o ajut. Tresare când degetele ni se ating.

— Poftim? A fost plecată, adineauri s-a întors. Trebuie… să ne descurcăm singuri.

Ultimele cuvinte le rosteşte cu greu, gândindu-se aiurea.

— Mamă! Îmi iau inima în dinţi. Am o problemă. Cu şcoala.

— Mănâncă, te rog, Gabriel, să nu întârzii!

— Nu ştiu cum s-a întâmplat! Continui repede, până nu devine atentă. La electronică, materia unuia, Dumitraşcu, un afurisit! … Vreau să zic un profesor pretenţios. Ţi-am povestit despre el mai de mult… adică din iarnă, că de atunci…

Am luat-o prea pe departe şi-mi pierd, şirul.

— Ce-aveţi prima oră? Întreabă mama, învârtind linguriţa în cafea deşi n-a pus zahăr.

— Păi cu Dumitraşcu, nu ţi-am zis? Mă lasă corijent… trimestrul ăsta.

— Da? …

— Trebuie să mergi la şcoală azi după-masă, mi-a scris dirigintele în carnet. Îţi dau să semnezi?

Mama se opreşte, cu linguriţa în aer. A înţeles, în sfârşit. O privesc pe furiş. Prima oară o văd plângând. Lumina îi cade pe faţă din plin, marcându-i primele riduri. Lacrimile îi lunecă încet la rădăcina nasului, lăsând două urme delicate, aproape de neobservat, cu totul altfel decât dungile groase de glicerină pe care i le pictează machiozele pentru ariile tragice.

De când o ştiu a fost un om vesel, un fel de copil mare, lipsit de griji, gata de joacă la cel dintâi prilej, pus pe şotii. Când e contrazisă, vorbeşte mult şi gesticulează şi mai mult, ca la

nişte spectacole în miniatură, niciodată aceleaşi, iar eu unul bănuiesc că, de fapt, nu se supără cu adevărat, că în sinea ei se amuză până şi atunci, pândindu-ne reacţiile. Tata se poartă cu ea la fel de ocrotitor ca şi cu noi, şi chiar eu, în mod ciudat, simt uneori îndemnul să o apăr, ca pe o fiinţă preţioasă şi gingaşă, care îţi luminează sufletul cu frumuseţea şi bucuria ei de viaţă.

Lavinia năvăleşte în trombă, pe semne ca să-i remarcăm fluturarea bluzei vaporoase îmbrăcate peste un tricou ceva mai pământesc, însă de o culoare indescriptibilă.

— Ia ascultă, dom' şef! Începe să mă apostrofeze, desigur, pe marginea temperaturii apei de la baie, dar înregistrează neclintirea şi lacrimile mamei şi le pune iute în relaţie – că de isteţime nu duce lipsă! — Cu mutra mea mai degrabă pleoştită. Gabi! Reia cu alt ton. Ce… Din cauza ta?

Dau de mai multe ori din cap, ca un măgar ce sunt. Lavinia se aruncă pe scaun şi clocoteşte de furie; altă dată aş fi găsit în asta prilejul să plasez o glumă tare, dar mi-a trecut pe multă vreme pofta de distracţii. Va trebui să suport şi ţipetele ei indignate, care totdeauna mă scot din fire.

— Ceva la şcoală! … mormăi eu nehotărât.

— Electronica! Are studenta o revelaţie, amintindu-şi cu cât foc mi-am spus în orice ocazie părerile cu privire la specialitatea ei şi a iubitului Ştefan. Nu cumva… o corijenţă!?

Prevăd că, după atâtea mişcări viguroase, în sus şi-n jos, ale capului, voi face o ceafă de halterofil. Drumul spre admiraţia Otiliei mi-e larg deschis; dar deocamdată trebuie să rezolv criza de nervi a scumpei mele surori, pentru care o corijenţă la electronică e o insultă comparabilă doar cu dispreţul la adresa admirabilului Ştefan (altminteri un tip demn chiar de tot dispreţul).

— Îţi închipui că n-am vrut… mă aud spunând, şi replica e atât de inteligentă, încât m-aş lua singur la palme.

Mama continuă să plângă, fără măcar să-şi şteargă lacrimile. Mă ridic de la masă. Nu mai pot îndura să fac pe prostul, şi cel puţin o scutesc de prezenţa mea.

— Iartă-mă! Zic în chip de bun rămas. Trebuie semnat în carnet. Astăzi te aşteaptă dirigintele.

— Merg eu! Se angajează hotărâtă Lavinia.

— Da! Răspunde mama, parcă de departe. Merge sora ta.

Eu… Ştiţi, copii, Alexandru e foarte bolnav. Într-o stare… Pe scurt, nu ni se îngăduie să-l vedem.

Simt că sub mine s-a deschis un gol în care alunec, alunec şi o amorţeală ciudată mi se împrăştie în tot trupul. Nu ştiu când m-am aşezat la loc. Inima porneşte să-mi zvâcnească rar şi puternic, iar pieptul îmi sună ca o tobă spartă. Presimţirile! Nu m-au înşelat… Ce prostie! Şi visul? *În vârful săgeţii, la steaua Deneb, acolo e captiv…*

— *Don Q!* Îl aud, în aceeaşi fracţiune de secundă, strigând înăbuşit, de parcă ar fi lângă mine, în *mine,* pe scaunul lui de la fereastră.

Mă sperii. E chiar vocea lui, dar altfel decât de obicei şi mă cheamă cu numele de alint rostit doar când nu mai e nimeni prin preajmă. Îmi dau seama că m-am ridicat iar, pe jumătate. O văd pe Lavinia, palidă, cum se rezeamă de spătar şi începe să-şi muşte buzele. Nu. Glasul numai eu l-am auzit.

— A sunat aseară doctorul Dinu, continuă mama. E într-o clinică, afară din oraş, şi doctorul n-a putut sau n-a vrut să-mi zică prea multe.

Se pierde în detalii, încearcă să plaseze ştirea asta neaşteptată printre grijile vieţii zilnice, închipuindu-şi că aşa îi micşorează gravitatea, că o îmblânzeşte. Urechile mi se înfundă şi îmi ţiuie de parcă m-aş prăbuşi cu adevărat.

— Dar ce are? Îmi sună ca de la mare distanţă glasul Laviniei.

— A suferit un accident. Într-o acţiune de cercetare la Marea Neagră.

Ce să fi reclamat prezenţa acolo a unui biolog de talia tatei, cu doctorate în ecologie, paleontologie şi biogeneză?

— Se pare că a trecut printr-un şoc. Nu vreau să vă ascund – consecinţele sunt dintre cele mai grave. Am fost la clinică azi-noapte, cu tuşa Frusina. Nu ne-au lăsat măcar să intrăm în curte. Tuşa plânge de atunci de se omoară, n-a fost bună nici să pregătească un ceai.

Ochii mi se împresoară de ceaţă şi un nod afurisit îmi strânge stomacul. Spaima mă cuprinde din toate părţile, ca o apă otrăvită.

— Voi mergeţi la facultate şi la şcoală, murmură mama, eu încerc din nou să ajung la el. Vă telefonez de acolo, dacă reuşesc.

— De ce Marea Neagră?! Se miră Lavinia.

— Nu ştiu, draga mea, nu ştiu! Nu uita să treci pe la dirigintele lui Gabriel. Găseşte o scuză că te trimit pe tine. Nu e cazul să vorbiţi de tata. Corijenţa asta ne lipsea acuma, băiatule!

2

Fireşte, ajung la şcoală după ce a sunat. Dumitraşcu-Minitehnicus mă ţine în prag, făcându-se că nu mă observă. Dar nu-mi pasă, aş îndura orice, numai tata să fie bine. Băieţii din fundul clasei încep să-şi spună cu voce tare că a venit o inspecţie, iar Otilia, nepreţuita mea colegă de coşmaruri, roşeşte – de plăcere. Mirică, tocilarul, trasează din memorie o schemă, bănuiesc că a unui calculator analogic, fiindcă de cum îmi arunc privirile asupra ei, păienjenişul de linii şi simboluri îmi face greaţă. Dar Mirică a fost în stare să-l mistuie, şi gesturile lui seamănă într-atâta cu ale pictorului celui mai avântat, încât se simte că în curând va isprăvi tabla şi-şi va continua opera de artă pe pereţi.

— Ia te uită, ia te uită! Exclamă, în fine, Dumitraşcu. Ce vedem noi lângă uşă? Un roboţel!

Râde din toată inima, împreună cu ceilalţi, şi acum două ceasuri m-aş fi alăturat veseliei lui. Pe cinstea mea că-i un om bun şi un profesor şi mai şi, unul de-aceia care ştiu carte cu ghiotura şi le pretind elevilor acelaşi lucru. Am în privinţa lui o slăbiciune pe care aş numi-o, fără sfială, dragoste, dacă nu m-ar opri gândul că vorba asta îşi are locul numai între mine şi tata, iar, în al doilea rând, între noi doi şi doctorul Dinu. De-ar fi fost un tip nesuferit, ca dirigintele, să zicem, mai treacă-meargă, dar aşa, oricât aş minţi-o eu pe mama despre afurisenia lui, tot îmi vine să mă iau la palme când văd cum trage nădejde, de fiecare dată când mă ascultă, că mi s-a luminat mintea cât de cât.

— Am întârziat! Simt nevoia să spun ceva, şi remarca e atât de bine plasată, încât hohotele ajung la paroxism; până şi Mirică întrerupe execuţia frescei şi zâmbeşte nedumerit.

— Lasă, face Dumitraşcu, nu mai pune totul la inimă, i se poate întâmpla oricui!

Dirigintele ar fi adus îndată vorba de corijenţă, dar el nu e dirigintele. Îi simt privirea atentă, urmărindu-mă cum mă dezbrac de canadiană şi mă duc în bancă. Poate îşi dă seama,

după aerul meu abătut, că e ceva în neregulă? Îmi scot caietul de notiţe; clasa mă ignoră acum, s-a concentrat asupra tablei.

Pe semne a fost găsită, undeva, în adâncul mării, o specie nouă de vieţuitoare. Dar e nevoie să chemi pentru aşa ceva un membru corespondent al Academiei? De regulă, chiar fericitul descoperitor, ferindu-se să mai împartă gloria cu altcineva, e acela care ţopăie, fluturând deasupra capului, sau abia ridicând de la pământ exemplarul capturat – după cât e de mare şi greu – pe urmă întocmeşte o descriere minuţioasă a înfăţişării lui, îşi pune picioarele în apă rece până îi găseşte un nume şi un loc în clasificarea cordatelor, ori a nevertebratelor, cum e cazul – şi într-o serie de articole, ba, dacă-i merge mâna, într-o carte, dă publicităţii fel şi fel de presupuneri despre modul de viaţă şi obiceiurile bietului animal.

Ce legătură ar avea noua specie cu şocul tatei?

Mai degrabă o fi fost o problemă de ecologie – ăsta e un sector mereu în alertă, din cauza poluării. Te pomeneşti că aşa s-a ivit şi trauma – vreo infestare cu ape reziduale…

Întorc capul de la fereastră şi întâlnesc ochii profesorului aţintiţi asupra mea. Printr-un reflex, mă apuc să mâzgălesc caietul cu notiţe imaginare. Şoaptele şi foşnetele obişnuite din clasă îmi ajută însă gândurile s-o ia razna. Mi-l închipui pe tata în costum de scafandru, plutind între ape negre, care se târăsc pe fundul mării ca un fluviu de noroi, iar din loc în loc, în lumina puternică a farului i se arată, ieşind la suprafaţa reziduurilor verzui, peşti pe jumătate putreziţi. Cu un rictus de furie şi dezgust – pe care i-l cunosc, îi strâmbă chipul de câte ori vorbeşte de otrăvirea inconştientă a planetei – le cere celor de pe vas să-l coboare în mijlocul mâlurilor verzi şi pătrunde în ele încet, parcă ferindu-se să nu-i între murdăria în costum. Dar, se vede treaba, de ce i-a fost frică nu va scăpa; în vreme ce colectează probe ale acelei materii infecte, deversate cine ştie de cine şi în ce loc de pe ţărm, în vreme ce bâjbâie în întunericul ei greu, în faţa căruia farul s-a dovedit neputincios, un bolnav, un rest de epavă sau alt obiect dur şi ascuţit îl loveşte din spate, fisurându-i cuirasa protectoare. Îndată mâzga, plină de mirosuri cumplite, îşi face loc înăuntru, îi curge peste picioare şi se ridică ameninţător către piept. El dă alarma, de pe vas i se pompează aer sub presiune mare, să împiedice inundarea costumului, e scos afară cu toată graba,

dar tamburii macaralei se învârtesc prea încet; când iese din apă, reziduurile aproape l-au înăbuşit, zace fără cunoştinţă şi…

Din nou Minitehnicus mă fixează cu privirea; de data asta îşi dau seama şi ceilalţi. Otilia Caragea, din banca de alături, urmăreşte scena cu sufletul la gură; ce plăcere o fi având de pe urma necazurilor mele?

— Vă rog să mă iertaţi! Bâgui, ridicându-mă în picioare, când tăcerea s-a prelungit prea mult.

Dumitraşcu îşi reia explicaţiile, şi elevii îşi trec din mână în mână câteva calculatoare de buzunar, demontate până la ultima piesă şi încastrate în câte un bloc de plastic transparent. Primesc şi eu o astfel de minune. Pe o faţă a plasticului e imprimată schema de montaj – un fel de combinaţie întâmplătoare între un desen de Paul Klee şi o pictură de Mondrian – ceea ce mă lasă absolut indiferent.

Sau unor scafandri sportivi, care se bălăcesc dincolo de geamandură ca să se grozăvească, li se pare la un moment dat că dinspre larg se zăreşte în apă un submarin de buzunar, cu hublouri luminate care se sting şi se aprind pe rând. Îndată unul dintre ei iese la mal şi îl anunţă pe cel dintâi grănicer despre ciudata descoperire. Acesta dă alarma prin radio, după care o vedetă rapidă, cu instalaţii pentru detecţie îşi face apariţia în locul cu pricina. Dar încercările de a găsi bizarul submarin dau greş; niciun corp metalic nu se află în perimetrul indicat, ecutoarele nu surprind nici cel mai slab zgomot. Totuşi scafandrii, care continuă să ţină zona sub observaţie, semnalează din nou prezenţa obiectului neidentificat. În cea mai mare grabă se trimite după tata un avion, la aeroportul Kogălniceanu îl aşteaptă un elicopter şi acesta îl coboară direct pe puntea vedetei grănicereşti. Drumul a durat, cu transbordări cu tot, ceva mai mult de o oră, dar, din fericire, ciudatul corp n-a dispărut, doar s-a dus ceva mai în larg. Tata dă câteva dispoziţii precise, pe care echipajul vedetei le îndeplineşte cu promptitudine şi iuţeală. Un costum de scafandru autonom, prevăzut cu un pumnal şi o puşcă subacvatică, e scos din rezervele navei. Ambarcaţia se plasează în dreptul obiectului şi rămâne acolo, cu motoarele în funcţiune. Tata îşi pune costumul şi coboară. Înoată hotărât spre masa întunecoasă, cu forme prelungi, pe flancurile căreia

clipesc mai multe şiruri de lumini fosforescente, ca nişte faruri semnalizând în alfabetul morse. Nu se teme deloc, simte doar o imensă curiozitate. Aşa cum bănuise, este vorba de un monstru antediluvian, a cărui specie a supravieţuit, de-a lungul erelor geologice, adaptându-se condiţiilor vitrege ale apelor saturate cu bioxid de sulf din adâncul Mării Negre. Oare cu ce se hrăneşte? Fără îndoială, cu mâlul de pe fund, care conţine resturi de organisme. Ceva l-a speriat, l-a gonit din vizuina lui ancestrală. Ori a plecat de bună voie, descoperind că dincolo de frigul şi tăcerea veşnică din care socotise că e alcătuit tot universul există o lume plină de căldură, sunete şi mişcări nebănuite? Orice motivaţie ar avea apariţia ei aici, hidoasa reptilă e animată de intenţii războinice şi adeptă a principiului că victoria surâde celui care atacă primul. Cu o abilitate uluitoare – diferenţa de presiune a apelor de suprafaţă o avantajează – jivina îl înşfacă pe vizitatorul imprudent; deşi lipsită de ochi, i-a sesizat apropierea după mişcările repercutate de stratele lichide în tot atâtea ecouri. În această împrejurare aparent fără ieşire, tata are de ales între două rele: ori încearcă să scape, lăsând între ghearele dihaniei rezervoarele de aer, o parte din costum şi o mână sau un picior, ori aşteaptă cuminte desfăşurarea mai departe a evenimentelor…

— Andreescu:

Sună de recreaţie. Toată lumea s-a ridicat, afară, bineînţeles, de mine.

— Vino la cancelarie, roboţel! Mă invită profesorul.

Ştiu ce o să urmeze. Trec abătut printre bănci; clasa a încetat să mai râdă pe seama mea; manifestă acum obişnuita solidaritate a elevilor. Dumitraşcu îmi pune în braţe rămăşiţele pământeşti, conservate ca nişte preparate anatomice, ale calculatoarelor şi îmi face loc să ies primul. Coridorul e încă pustiu, dar nu pentru multă vreme. Uşile se deschid, întâi ale claselor mici, şi o mulţime de mormoloci năvălesc peste noi, chiuind pe întrecute.

— Ce aveţi ora următoare? Întreabă Minitehnicus şi abia îl aud din pricina gălăgiei.

— Dirigenţia! Strig. Ne anunţă mediile.

— Eşti curios să ţi le afli?

— Le ştiu.

Nu mi-e destul cât am aflat despre ele? Dumitraşcu moţăie aprobator din cap şi, îndată ce ajungem la cancelarie, se duce glonţ la dirigintele nostru; discută amândoi, eu stau ca pe ghimpi, profesorii care se întorc de la clase mă cercetează bănuitor, convinşi că am făcut vreo boacănă. Numai de n-ar afla tata! Mi-am dorit, prostul de mine, să întârzie în delegaţie; poftim, o să lipsească poate luni de zile, iar când o să vină abia că…

Mi se face semn să mă apropii.

— Andreescule, începe dirigintele, constat că ai luat-o de-a binelea pe de lături. Ce-ai de gând? Să pătezi renumele familiei? L-ai anunţat pe tovarăşul academician că îl aştept?

— Lipseşte de-acasă.

— Zău? Cine ţi-a iscălit carnetul?

— Mama. Dar, probabil, n-o să vină nici ea.

— Probabil, de ce?

Nu pot să-l sufăr şi sunt tentat mereu să-i arunc câte o obrăznicie. Mă tratează ca pe un delincvent încă nedovedit, dar ale cărui abateri el personal le cunoaşte pe de rost. Dar, mă rog, nu prea e cazul să fac pe deşteptul; la urma urmei ce încredere să revendic, când nu sunt decât un amărât de corijent?

— Are… Avem o rudă bolnavă şi s-a dus la spital.

— O rudă bolnavă, repetă dirigintele aproape satisfăcut. Bine, Andreescule, treaba ta! Te dezmeticeşti tu când o să te ameninţe repetenţia, ţine minte! Parcă văd cum o să mă rogi atunci să nu te las! Dar o să fie târziu, băiete!

— Vine sora mea, răspund cu un aer nefericit. E studentă la electronică, în ultimul an.

Adică va avea un interlocutor serios, care să nu facă un simplu act de prezenţă. Nu sunt sigur că a înţeles. Dă din mână a lehamite şi pleacă. Pe semne l-a dezumflat vestea că nu va avea plăcerea întâlnirii cu tata. Dumitraşcu ne-a urmărit schimbul de replici cu atenţia sa obişnuită.

— Stai jos! Mă îndeamnă. Am o fereastră ora asta şi i-am cerut voie dirigintelui să-mi ţii de urât.

Mă aşez pe un colţ de scaun. Înfăţişarea austeră, oficială a cancelariei mă descumpăneşte. Secretara aduce o cafea.

— Fii bună! O reţine Dumitraşcu, prinzând-o de braţ. Mai fă

un ceai. Cu lămâie şi zahăr mult. Nu te superi?

— Fata zâmbeşte şi iese. — Îmi închipui că n-ai apucat să mănânci, mi se adresează Minitehnicus, devreme ce ai venit târziu. Şi zahărul stimulează intelectul.

Îl privesc neîncrezător, dar a spus-o fără ironie. Sună iar; de intrare. Cancelaria începe să se golească. Dumitraşcu soarbe din cafea, ţuguindu-şi buzele caraghios, ca un copil, de teamă să nu se frigă. Cred că se apropie de patruzeci de ani, o vârstă respectabilă, dar nu ştiu cum, în clipa asta pare de seama mea, şi când îşi aprinde o ţigară am impresia că ar fi mai bine pentru el să fugă în locul unde se întâlnesc fumătorii clandestini din orice şcoală.

Secretara îmi pune ceaiul în faţă şi, până să-i mulţumesc, dispare.

— Tata e la spital, aşa-i?

— De unde ştiţi? Întreb la rândul meu, cu o tresărire.

— Ceva grav?

— Un accident! Explic, cu jumătate de gură, fiindcă mi-am amintit interdicţia mamei de a vorbi despre asta. În timpul unor cercetări. Mai mult nu ni s-a spus…

— Mda, pică prost corijenţa! Îmi închipui că n-a fost deloc vesel când ai anunţat… Dar se termină cu bine, ai să vezi!

O frază de încurajare, nimic altceva, însă o rosteşte cu atâta convingere, încât un val de speranţă mă cuprinde, încălzindu-mi sufletul.

— Îl iubesc! Spun şi zău că îmi vine iar să plâng, ca o fetişcană, iar acest grozav Dumitraşcu tocmai acum îşi face de lucru căutând în servietă ceva ce nu găseşte. Suntem prieteni, continui. Numai că pleacă, mereu. Mă lasă singur şi nu fac decât să-l aştept. E greu să fii singur… Mama şi sora mea se înţeleg mai bine între ele…

Sunt incoerent, dar nu pot şi nu vreau să mă opresc; pe măsură ce mă destăinui parcă devin mai sigur de mine.

— Ai dreptate, nu ţi-e uşor. Mai ales când ai început să te loveşti de viaţă.

Reuşeşte să facă adevărate frazele cu care am fost dăscăliţi de-a lungul anilor. În gura lui sună firesc şi-ţi dai seama, deodată, că nu sunt deloc vorbe goale.

— Oare era nevoie?

— Te referi la accident? Nu ştiu. Dar corijenţa n-a fost

inevitabilă.
— Nu. Trebuie să învăţ.
— Sunt convins. Nici n-ai altă ieşire, mai ales în situaţia de-acum. Ţi se pare că ai rămas dator cuiva şi că, într-un fel, însănătoşirea tatălui tău depinde de asta.
— Aşa el…
— Sora ta nu te ajută? Sau nu i-ai cerut-o?
— N-am avut curaj. E o fire… mai dificilă…
— Înţeleg. Ar fi povestit în dreapta şi-n stânga. În primul rând părinţilor. Şi tu sperai să te redresezi singur, printr-o minune. Dar o poţi ruga de-aici înainte.
— Vă mulţumesc de sfat. Nu mă gândisem.
— … Oricare altul, *numai tu să nu fii!* Răsună imperativ glasul tatei, undeva în spatele meu.
Mă întorc ca ars într-acolo – e un cuier din stejar patinat, lung cât jumătate din perete, plin cu paltoane şi pardesie, cu sau fără gulere de blană şi deasupra lor pălării, căciuli şi umbrele de toate culorile; şi mă ţin de marginea mesei, să nu alerg şi să le arunc care încotro, să-l scot pe tata de sub ele – oare e prizonier, ori s-a ascuns de bună voie?
Captiv, fără scăpare…
Fireşte că m-am schimbat la faţă, dar Minitehnicus nu vede; s-a întors în partea opusă, fiindcă a sunat telefonul, aşa că am vreme să beau o gură de ceai şi să-mi revin, pe cât se poate. Ba chiar mi-ar ajunge timpul să dau şi o raită pe-afară, după cât se întinde la vorbă interlocutorul lui, care sporovăie atât de repede, încât profesorul abia mai reuşeşte să strecoare şi el un „ce spuneţi?”, ori câte un „da” sau „nu”. La un moment dat, îmi aruncă o privire bizară şi mi se pare, poate doar mi se pare că l-a cuprins o emoţie puternică, aproape ca a mea adineauri, apoi se face că se uită pe fereastră, cu spatele la mine. Ca să nu-l văd, ori să nu mă vadă el? Nu cumva tata…
Mă pomenesc că m-am ridicat de pe scaun, ca şi dimineaţă, la micul dejun, când i-am auzit vocea prima oară. Minitehnicus bagă de seamă, de unde se vede că mă urmărise mereu, cu coada ochiului, aşa că retează vorbăria celuilalt: „Acum nu! Am o discuţie cu un elev, Andreescu… E bine, la ora aceea vă aştept.” Şi închide repede telefonul.
— Era… spun cu glas sfârşit, era… pentru mine?
— A, nu! Se grăbeşte el să mă asigure, se grăbeşte cam tare

şi-şi aprinde repede altă ţigară.

Se aşază la loc, soarbe ultimele picături de cafea de pe fundul ceştii, mâna îi tremură uşor când o pune înapoi, pe farfurioară, trage adânc câteva fumuri, unul după altul şi mă priveşte din nou, într-un fel pe care mi-e imposibil să-l descifrez.

— Nu ţi-ai băut ceaiul! Mă îndeamnă. Unde rămăsesem?

Ştie foarte bine unde, doar el a deschis subiectul.

— Să-i cer ajutorul Laviniei, soră-mea.

Gândul îmi zboară la vorbele tatei, cam greu de pus pe seama unei simple halucinaţii auditive – prea încearcă să spună ceva acest „Oricine, *doar tu* să nu *fii!”.* Cum, sau mai degrabă unde să nu fiu?

— Dar dacă ar fi nevoie să ajuţi tu pe cineva? Ai îndrăzni să te încumeţi?

— La electronică?

— Să zicem. Fiindcă electronica e partea ta cea mai slabă.

— Nu pricep!

În minte începe să mi se înfiripe o legătură, subţire şi tremurătoare, ca firul unei pânze de păianjen. Vorbele tatei de acuma, ale Otiliei din visul meu, ale lui Minitehnicus… Prostii, prostii! Tata a fost internat, în stare gravă, la o clinică din marginea oraşului, asta-i realitatea!

— Te întrebam în principiu! Continuă enigmatic profesorul, sau aşa îmi lasă mie impresia. Ai fi gata să te angajezi la ceva peste măsură de greu, pe care să nu-l poată face nimeni în afară de tine?

— Atunci nu-i decât electronica! Încerc să glumesc. Dar nu văd ce-aş face eu şi nu pot alţii. Doar să rămân repetent, numai că asta nu-i greu deloc. Ajunge să merg în continuare ca până acuma.

— Cel puţin ai spirit critic! Remarcă Dumitraşcu şi trage mereu din ţigară. Treci prin momente grele, roboţel! Şi, din păcate, n-am cum îţi uşura necazurile! Am vrut să ştiu dacă te laşi copleşit de ele sau, dimpotrivă, te îndârjeşti să le birui.

— Trebuie să mă ţin tare. Mai tare decât Lavinia şi mama…

Sună de recreaţie. Tresar. Mă ridic, cu o privire furişă spre cuier, dar nu e nimeni, tot nu e nimeni acolo. Minitehnicus are ochii aburiţi şi îndată mi se pune şi mie un nod în gât.

— Mulţumesc! Zic în şoaptă, iar el îmi cuprinde umerii în

palme, exact ca tata.

3

Pe coridor, în faţa clasei, dau peste Lavinia, care stă de vorbă cu dirigintele. Subiectul mi-e cunoscut, aşa că aş fi tentat să nu particip – nu de alta, dar să te duci la o piesă a cărei acţiune o ştii pe de rost mi se pare curată pierdere de vreme, cu excepţia cazurilor când ai de-a face cu o capodoperă; numai că, să nu exagerăm, nici tema, nici textul, nici interpreţii de aici nu se ridică la o asemenea valoare. Dar, pe de altă parte, cum să nu particip? Când propria mea soră s-a deplasat încoace personal, cu osteneli şi cheltuieli însemnate şi cu scopul declarat de a asista la perdaful pe care mi-l va trage dirigintele?

Hm! Vă închipuiţi, pe semne, că astea sunt cu *adevărat* gândurile *mele* în vreme ce mă apropii de ei, dar vă înşelaţi; pur şi simplu, adversarul meu cel fără chip a prins glas şi-şi debitează ironiile, parcă nefericita asta de corijenţă, care-mi atârnă ca un pietroi de picioare, n-ar fi opera lui. Dar şi eu am fost slab şi m-am luat după el, după sfaturile şi părerile lui: că materia-i aiurită, că n-o să ne dea lucrare tocmai azi, că am aptitudini mai subţiri, pentru chestii artistice, că îmi îndrept eu nota când o să mă asculte, că mă trece Minitehnicus până la urmă… Şi-acuma ia vedeţi cum nu-mi convine că mă fac soră-mea şi dirigintele de râs! Şi chiar mă fac, nicio grijă, mai mult nu le trebuia; să aibă Otilia de ce-mi zâmbi dulce până la sfârşitul anului!

— Îmi pare foarte rău, Andreescu, dar trebuie să ţi-o spun şi în prezenţa surorii dumitale: drumul pe care ai apucat n-o să te ducă departe. Sau, dacă vrei, o să te ducă mai departe decât îţi închipui, doar că nu în direcţia cea bună.

În acest moment, ca să fac şi eu ceva, îmi arunc privirile pe fereastră, spre intrarea profesorilor, şi toate gândurile, bune şi rele, mi se învălmăşesc. Am văzut o siluetă trecând pragul în grabă; am văzut-o din spate, pentru o fracţiune de secundă şi mi se pare că l-am recunoscut pe doctorul Dinu. Doctorul Dinu??

Mă uit pe stradă, cât pot cuprinde cu ochii, să-i descopăr Fiatul sport, gri metalizat, superb, inconfundabil, cumpărat anul trecut, cu o mică avere; am fost de faţă eu, tata şi Lavinia la licitaţia aceea şi ţin foarte bine minte cu ce dibăcie a

eliminat doctorul o mulţime de alţi pretendenţi. Era cam în zilele când îşi făcuse apariţia, Ştefan, şi poate că doctorul, simţind ceva, s-a înverşunat să-i dovedească soră-mii că ştie să câştige în cele mai dificile condiţii; şi totuşi, cu Ştefan, sau mai curând cu Lavinia nu i-a mers – a pierdut în câteva săptămâni, chiar înainte să-şi fi dat seama că pierde.

Nu, Fiatul nu e aici. Doar o Dacie, cu număr galben, de instituţie. Şi abia acum mă dezmeticesc – ce să caute Dinu Vasiliu la noi în şcoală, când el, probabil, nu se dezlipeşte nici zi, nici noapte de căpătâiul tatei?

Soneriile zbârnâie din nou, pentru începerea orelor, şi în aceeaşi clipă hărmălaia obişnuită a recreaţiei se preface într-un adevărat vacarm. Soră-mea rosteşte ceva, cu o înfăţişare foarte plină de importanţă, iar ceremonia finală se consumă pe mişcarea semnificativă a intrării elevilor în clase. Intru şi eu, să încep o viaţă nouă şi mă lovesc de la uşă de privirea scormonitoare şi veselă a Otiliei, care se îngraşă – ea, nu privirea – din umilinţele mele. Cu siguranţă nu i-a scăpat niciun cuvânt din conversaţia de pe coridor şi va reproduce totul, inclusiv semnele de punctuaţie, mai întâi fetişcanelor din băncile vecine, apoi părinţilor, la cină, apoi tuturor oamenilor întâlniţi pe drumul dintre casă şi şcoală.

Totuşi… Totuşi se leagă ceva între ce mi-au zis ea în somn şi Minitehnicus cu tata în stare de veghe. La steaua Deneb, acolo e captiv fără scăpare; dacă ar fi nevoie să ajuţi pe cineva, ai îndrăzni să te încumeţi? Oricare altul, numai tu să nu fii!

Ne învaţă un detectiv celebru dintr-o carte, Sherlock Holmes, dacă nu mă înşel, că după ce ai eliminat toate ipotezele false cu privire la explicarea unui mister, singura care rămâne valabilă, oricât ar părea de absurdă, reprezintă adevărul.

N-apuc să trec în revistă concluziile acestei învăţături, că Til s-a şi înfiinţat prin preajmă; suntem iar în pauză şi bag de seamă că zâna viselor mele îmi poartă de grijă cu o râvnă înduioşătoare, mai că-mi vine să o iau în serios.

— Gabi, zice, îmi pare rău de ce ţi se întâmplă! După ce te străduieşti atâta să ţii şi tu pasul la învăţătură! Îmi închipui cât ţi-a fost de greu acolo, pe culoar, în faţa întregii clase…

— Mulţumesc, Tilotilia! Mă bâlbâi, atent numai pe jumătate, fiindcă tocmai m-a fulgerat un gând.

— Era sora ta?

— Sora mea.

Era doctorul, într-adevăr, cel pe care l-am văzut intrând în şcoală. Şi se ducea glonţ să-l întâlnească pe… Minitehnicus. Doar de faţă cu mine şi-au stabilit întrevederea, la telefon. N-a spus Dumitraşcu, la un moment dat, că atunci nu poate, pentru că stă de vorbă cu elevul lui, Andreescu? De ce să-mi fi rostit numele, dacă nu se discuta despre mine?

— Se vede că te iubeşte şi-ţi ţine parte! Continuă, cu aceeaşi ironie, Til. Am observat câtă înţelegere se citea în ochii ei când te privea.

Ciudat! Doctorul nu-mi poate cere ajutorul decât pentru tata. Dar de ce nu m-ar căuta şi, mai ales, de ce s-ar ascunde?

— Atunci n-o să te miri că te fereşte cât poate de prea multă oboseală!

— Ce oboseală? Întreb, începând să revin la realitate.

— Ei, e afară un tip, foarte prezentabil. Zice că sora ta l-a trimis să te învoiască de la ore şi să te ia acasă cu maşina.

Inima mi se opreşte brusc. Surâsul perfid al Otiliei Caragea începe să schiţeze o domoală mişcare de rotaţie, laolaltă cu grupul de fetişcane ce se hlizesc în spatele ei şi de dragul cărora a dat această mică şi jalnică reprezentaţie, cu toată clasa, în sfârşit, şi-mi trebuie un efort serios să nu pic la podea, ca o eroină de prin romanele Laviniei. În ce caz un elev cu o rudă bolnavă e învoit de la şcoală şi transportat acasă cu maşina? Mai ales după ce, cu un ceas în urmă, s-a angajat, fie şi prin intermediul altora, să devină model la învăţătură şi purtare?

— Cine? Şoptesc cu voce stinsă.

— Ştefan Lupaşcu. Un tip pe cât de prezentabil, pe atât de binecrescut. Şi-a spus numele…

— Şi ţi-a sărutat mâna! Nu mă pot împiedica să-i arunc, înainte de a porni spre coridor…

— Ei, da! Mă ajunge din urmă răspunsul ei, numai sfidare şi plăcere.

Dacă e Ştefan, m-am mai liniştit; nu s-a întâmplat ce putea fi mai rău, pentru simplul motiv că o asemenea persoană remarcabilă s-ar compromite în propriii săi ochi să facă pe mesagerul ştirilor proaste. Şi chiar el e: elegant cum nu se mai poate, rafinat ce să mai vorbim, la fel de înalt şi de zvelt cum era şi când l-am văzut ultima oară, bărbierit parcă abia de

cinci minute, mirosind discret a lavandă, ţinându-şi pălăria şi mănuşile în mâna stângă, un brunet cu ochi albaştri care i-a rupt inima neroadei de soră-mea într-o clipită. Şi când te gândeşti că individul ăsta, deşi electronist e nici mai mult, nici mai puţin decât asistent de-ai tatei. Ales de el însuşi, după habar n-am ce criterii şi pentru habar n-am ce activităţi bizare şi adus în casă tot de el, parcă dinadins ca să-i sucească minţile electroniste! În devenire, să-l umilească pe doctorul Dinu, şi să mă calce pe mine pe nervi, zi şi noapte, cu mutra lui de ins căruia toate îi merg din plin. Poftim de-i mai înţelege pe oameni, dacă e să-i judeci fără părtinire!

— Bună, amice! Mă întâmpină de departe, cu un gest larg, parcă murea de nerăbdare să mă întâlnească, dar e numai o politeţe deşartă, un exerciţiu de educaţie, pe care l-ar putea practica şi în faţa unui stâlp de telegraf, dacă s-ar introduce pe undeva obiceiul ăsta.

— Salut! Încerc să-i tai din entuziasm.

— Bine te-am găsit!

Salut! Repet şi încep să mă simt prost cu atâţia ochi care ne măsoară din toate părţile şi care se întreabă ce legătură o fi existând între această apariţie proaspăt coborâtă din cel mai select jurnal de modă şi un slăbănog pricăjit ca mine.

Hai acasă, te-am învoit de la director. Şi sunt cu maşina.

— Dar ce s-a întâmplat?

— Amalia şi Lavinia m-au rugat să te aduc mai devreme. Aşteaptă o veste de la profesor şi socoteau că e mai bine să fim împreună.

Bine că e numai atât!

Mă întorc frumuşel să-mi iau ghiozdanul, după ce îl rog pe prezentatorul de modă să mă aştepte în maşină. Ceea ce el, băiat cu educaţie aleasă, se şi grăbeşte să facă.

— Dar nu mă întrebi pe unde-am fost până acuma? Încearcă să-mi stârnească un strop de curiozitate, după ce am luat loc pe bancheta de lângă dumnealui.

— Pe unde-ai fost până acuma? Îl îngân aproape cu obrăznicie, dar nu dă semne că-i pasă.

— L-am însoţit pe profesor.

— În cercetări? La mare?

Încep să dau din mâini, ca un apucat, trântindu-mi ghiozdanul pe jos.

— În cercetări. La mare! Mă îngână la rândul lui, dar tot civilizat, dacă poate fi aşa ceva; şi la el e posibil.

— Unde a fost accidentul? Cum? Povesteşte-mi totul, auzi?

— Cred că trebuie să stăm niţel de vorbă.

O spune cu tonul cu care, după plecarea pompierilor, începi să-i explici copilului de ce a făcut rău jucându-se cu chibriturile. Eu însă n-am provocat niciun incendiu şi, pe deasupra, nu sufăr să mă joc cu focul, cum nu-i sufăr nici pe cei care o fac în preajma mea. Tare-mi vine să-i trântesc o grosolănie, dar nu prea ştiu să mă port astfel, şi pe urmă îmi dau seama că tot el, manieratul, va ieşit în câştig; aşa că trebuie să fierb în mine şi să-l las. Observ că am ajuns în bulevardul Ana Ipătescu, adică mergem în direcţia opusă casei noastre.

— Încotro mă duci?

— Într-un loc unde să nu fim deranjaţi.

— Mai ai vreo ştire de la tata?

— Ultima am primit-o de aproape două ore. Nu-i nici mai bine, dar nici mai rău ca până acuma.

Mă uit la ceas. Deci cam pe vremea când stăteam de vorbă cu Minitehnicus. Înseamnă că tot atunci am primit şi eu ultima veste de la el. În care îmi cerea să nu mă amestec.

— L-ai văzut vreodată de când…

— Doar înainte să se interneze. A! Exclamă deodată. Cum am uitat!

Semnalizează şi trage repede pe dreapta, puţin înainte de Piaţa Victoriei, chiar în dreptul unui indicator de oprire interzisă. Mă uit să văd vreo maşină a miliţiei sau măcar un agent de circulaţie şi să am bucuria de a asista la amendarea marelui pilot de formula unu cu o sumă substanţială; o clipă, dorinţa pare să mi se îndeplinească, fiindcă o sirenă se face auzită lângă noi, dar, din nefericire, e doar un microbuz de la Salvare, ce ne depăşeşte încet, tocmai când Ştefan ieşea din maşină. Medicul de pe ambulanţă îi face un semn şi-i adresează, prin geamul deschis câteva vorbe, cu certitudine că nu de felicitare, iar el, întors cu spatele la mine, îi răspunde ceva ce nu aud; pe semne o frază din aceeaşi familie de cuvinte. Trebuie să mă mulţumesc şi cu atât, dar nu-mi pare rău; nu în orice zi am imaginea reconfortantă a spilcuitului Ştefan Lupaşcu debitând expresii care-i fac pe ocupanţii unei

Lada verzi, ce trece în urma ambulanţei, să privească spre noi cu ochi mari şi figuri vădit îngrijorate. Pe urmă spilcuitul deschide capota portbagajului şi scoate la iveală o geantă diplomat ultraelegantă, iar din aceasta o cutiuţă plată de piele neagră. Pune geanta înapoi, trânteşte capota, se şterge îndelung cu batista pe degetele absolut curate şi revine în maşină. Îmi întinde cutia, cu un aer măreţ.

— Poftim!

O deschid, cu un strop de emoţie. Pe un suport de catifea vişinie se odihneşte un ceas absolut trăsnitor, cu brăţară din acelaşi metal ca şi carcasa. O capodoperă de giuvaergerie şi electronică, având cadranul împărţit în mai multe casete trapezoidale, opace, care înconjoară ecranul central. Pe ecran, în funcţie de unghiul privirii, poţi citi fie ora, minutul şi secunda, fie ziua, luna şi anul. De jur împrejurul carcasei, atâtea butoane câte casete întunecate are şi cadranul. Fiecare piesă componentă a brăţării este prevăzută, la rândul ei, cu un ecran dreptunghiular, tot opac şi cu câte un buton de o parte şi de alta a acestuia.

— Ce-i asta? Mormăi uimit, gata să închid caseta.

— Un ceas, răspunde Ştefan, cum nu se poate mai logic. L-a luat profesorul pentru tine şi m-a rugat să ţi-l dau.

— Pentru mine? Colosal!

— Poţi să ţi-l pui.

— Dar, cu tot ce are pe el, nu-i posibil să fie doar ceas.

— Se-nţelege.

— Şi-atunci? Toate butoanele şi ecranele astea… până şi pe brăţară… De ce? De unde l-a luat? Nu descopăr nicio marcă de fabricaţie.

Scot obiectul din locaşul de catifea şi apăs câteva butoane de pe carcasă şi de pe brăţară. Nu se întâmplă nimic, casetele moarte continuă să rămână ca atare. Ridic spre junele-prim de operetă o privire plină de întrebări, amintindu-mi brusc că-i electronist.

— S-o fi defectat?

— Nu-ţi lua profesorul o sculă stricată. Dar prospectul a rămas la el prin bagaje şi acuma nu-i arde nimănui să-l caute. O să-l capeţi tu la vremea potrivită.

— Şi metalul ăsta? Nu pare oţel.

— După aspect, nu m-ar mira să fie platină.

— Pla…?

— Profesorul spunea că-i extrem de preţios. Un model experimental pentru care te-ar invidia oricare băiat de pe lume. Dar n-a vrut să mărturisească de unde-i are.

— Şi mai crezi că e cazul să-l pun la mână?

— Profesorul spunea să-l porţi fără grijă. Brăţara, o dată închisă, nu se mai poate desface, decât formând, cu un ac special, un cifru pe închizătoare. Dar nu mi-a dat combinaţia, iar acul e într-o casetă, alături de prospect. Cu bateriile nu ai probleme – sunt mai multe, se încarcă singure, de la căldura mâinii şi au o durată de funcţionare garantată pentru o sută de ani.

— Ia ascultă, eşti sigur că în citatele astea care încep cu „magister dixit” n-ai pus şi ceva de la tine?

— N-am obiceiul, tinere! Replică cover-boy-ul cu o răceală care nu mă îngheaţă deloc. Îmi fac datoria să-ţi transmit obiectul şi spusele tatălui tău, iar comentariile te rog să le păstrezi pentru altă dată.

Formidabil! Am făcut harcea-parcea calmul englezesc al bibeloului! Unde sunt doctorul şi soră-mea să-l vadă şi să se bucure, fiecare în felul lui, fireşte! Lasă, că în lipsa lor mă bucur eu – cât îmi arde de una ca asta. Ce zi! Numai veşti proaste şi întâmplări bizare din toate părţile; mi-e teamă că încep să obosesc.

— Lasă şi tu! Zic conciliant. Recunoaşte, totuşi, că e ciudat…

— Ce e mai ciudat abia urmează: exclamă Ştefan, care s-a consolat fulgerător, ceea ce îmi lasă o umbră de regret. Spunea şi că… mă rog, crede ce vrei! Spunea că e nevoie de un timp până când ceasul se obişnuieşte cu tine.

— Aha!

Nu mai am rezerve de energie pentru alte uimiri. Ştefan îmi ia bijuteria dintre degete, iar eu îi întind braţul, supus ca un delincvent faţă de poliţişti; numai că, în mod normal, acesta face treaba respectivă cu amândouă mâinile. Electronistul, cu mişcări suspect de îndemânatice, scoate ceasul meu cel de toate zilele, punându-l neglijent pe bord şi-mi înfăşoară încheietura cu şarpele de platină. Aud un ţăcănit uşor şi strania cătuşă, concepută ca pentru un gangster miliardar şi ciung, m-a înlănţuit; pentru toată viaţa, dacă tata pierde cifrul şi cheia încuietorii. Ştefan are un zâmbet firav şi nu ştiu de ce

îmi face impresia că răsuflă uşurat. Porneşte apoi motorul şi demarează cu o smucitură, ca la curse, angajându-se în traversarea pieţei exact în clipa când semaforul devine roşu.

O apucăm în sus pe Kiseleff şi, ceva mai încolo de muzee, în locul unde şoseaua se lărgeşte într-un rondou înconjurat de copaci, descopăr microbuzul Salvării şi Lada verde, trase pe dreapta, atât de aproape una de alta, încât am certitudinea că s-au ciocnit. Ştefan apasă din greşeală pe claxon, întoarce capul spre mine, ridică din umeri, să se scuze pentru lipsa de îndemânare şi, fiindcă tocmai a început să plouă, pune în funcţie ştergătoarele de parbriz şi caloriferul.

Trecem cu şaptezeci la oră prin intersecţia din dreptul restaurantului Doina; nu ştiu de ce, avusesem impresia că ne vom opri la restaurant, ca doi bărbaţi în toată firea care au de vorbit lucruri serioase; dar până să fac eu reflecţia asta, maşina s-a şi apropiat de vilele care preced, pe dreapta, intrarea spre Arcul de Triumf.

Mă hotărăsc să nu mai spun nimic, chiar de-o fi să mergem aşa până la Snagov, la Sinaia sau la Poiana Braşovului – am ce am cu locurile de agrement! Mă rezem de spătarul scaunului, cam îngust şi incomod în comparaţie cu cel de la Dacia 1300 a tatei, care mi-e familiar. Dinspre orificiile de ventilaţie începe să adie aer cald, motorul, bine întreţinut, toarce egal undeva, în spate, îmbiind la somn şi ar trebui, în ciuda grijilor şi a amărăciunilor de tot felul, să mă simt cel puţin mai destins; dar nu, senzaţia de incomoditate persistă. Trecem şi de Piaţa Scânteii, păstrând viteza, iar un agent de circulaţie, căruia îi văd bine tresele de supra-plutonier major, adică adjutant, ne priveşte cu indiferenţa unui recrut după trei zile de la încorporare – când armata, zice-se, ţi se înfăţişează în culori nu prea ademenitoare.

De la ceasul cel nou îmi vine starea neplăcută! Am avut eu o bănuială încă de adineauri, numai că, afurisitul, şi-a dat seama şi m-a lăsat în pace; dar cum m-am prefăcut că mă gândesc în altă parte a început iar să împrăştie acelaşi soi de valuri invizibile, pe care le simt în creier, unduind asemeni cercurilor la suprafaţa apei. Ce nebun aruncă pietre şi în ce baltă?

Fireşte că nu mă apuc să trăncănesc cu Ştefan despre senzaţiile de neuitat care mă încearcă. Aşa că nu-mi rămâne decât să mă uit la peisaj şi să-mi doresc ca acomodarea dintre

mine şi bizarul obiect să ia sfârşit cât mai degrabă şi în avantajul ambelor părţi. Aeroportul Băneasa defilează zgribulit pe la fereastra din partea mea, arătându-ne ampenajele a vreo cinci avioane mari, care ne-au întors cu ostentaţie spatele; mai încolo, câteva elicoptere zac ca nişte curci plouate, cu palele elicelor aplecate în jos, parcă le-ar fi muiat apa. Arbuştii ornamentali de pe marginile şoselei stau rebegiţi şi golaşi, fără chef să mai împodobească nimic şi pe nimeni. Dacă aş putea schimba o vorbă cu ei, cu avioanele dezolate, cu maşinile care ne încrucişează drumul, sforăind nervos, ca nişte cai exasperaţi de nepriceperea călăreţilor, le-aş spune tuturora că mă simt la fel de amărât şi fără chef, că mă chinuie şi pe mine primăvara asta numai cu numele, iar pe lângă nerăbdarea bolnavă de a-mi descărca nervii în luminile şi căldura verii, mai am încă multe griji şi necazuri, şi de învins o singurătate – poate încercarea cea mai grea.

Mă întorc spre şoferul iadului, să văd ce sentimente mai oglindeşte chipul lui bărbătesc, şi descopăr în spatele nostru microbuzul Salvării, pe al cărui acoperiş, în faţă, a apărut un fel de antenă cum eu unul n-am mai întâlnit şi sunt sigur că nici nu mai există, oricât de ageamiu aş fi în materie de electronică. Obiectul se mişcă la dreapta şi la stânga, scurt, repede, parcă ar tremura. În cabină, omul de lângă şofer, să-i spunem medicul, fiindcă are halat alb şi stă pe bancheta destinată în ambulanţe doctorilor, manevrează ceva la un soi de pupitru portativ căruia nu-i zăresc decât marginea de sus, colorată atrăgător şi unde câteva zeci de luminiţe se aprind cu intermitenţă.

N-aş zice că Ştefan ignoră prezenţa de acum curioasă a maşinii acesteia care, de-ar fi să judec după gustul meu, rulează cam prea aproape de spatele nostru altminteri destul de fragil. Şi asta fiindcă s-a uitat tot timpul în retrovizor – mă refer la Ştefan – chiar mai des decât se obişnuieşte; şi de nu l-aş şti foarte departe, ca formaţie, aptitudini şi preferinţe, de genul răpitorilor de copii, aş încerca să am motive de îngrijorare.

Zâmbesc fără voie, tocmai când, pe nepregătite, cotim la dreapta, intrând pe şoseaua lungă şi foarte frumoasă ce străbate pădurea Băneasa şi duce la grădina zoologică – şi una, şi alta locuri ideale pentru o discuţie, fie şi secretă.

Străbatem în întregime şoseaua, de fapt aleea pentru amatorii de plimbări cu maşina ori numai pe jos; la capătul ei e o parcare, sub o copertină lungă, unde ciceronele meu într-ale conversaţiei şi ale vieţii îşi aşază Dacia, apoi o luăm pe o altă alee, de vizavi, mereu prin pădurea desfrunzită, pătrunsă de tristeţe şi ploaie şi, după o sută de paşi, ajungem la intrarea grădinii zoologice; vom pălăvrăgi despre nenorocirea abătută peste familia Andreescu, prefăcându-ne amuzaţi de maimuţe.

Ba nu. Surpriză. Poposim dinaintea leilor. Ne rezemăm de parapetul instalat la un metru distanţă de grilaj – din grijă pentru lei, din grjă pentru noi, cine ştie? Fiarele de odinioară, acum animale condamnate la supravieţuire, se învârtesc între colţurile cuştii, cu aceleaşi mişcări, parcurgând aceleaşi distanţe, în acelaşi interval de timp, nişte pendule insensibile la ce le înconjoară, la prezenţa noastră aici, chiar la prezenţa semenelor lor, preocupate doar să măsoare orele unei alte lumi – a amintirii, dacă au avut şansa să nu se nască îndărătul gratiilor, sau pur şi simplu a aşteptării unei schimbări care n-o să vină niciodată. Nu-mi plac grădinile zoologice. Şi nici nu le mai văd utilitatea în zilele noastre, când televiziunea şi cinematograful ne învaţă infinit mai multe despre lumea vieţuitoarelor decât o plimbare ca asta a noastră pe lângă animale ce se poartă, toate, într-un singur fel, dresate de biciul neiertător al captivităţii şi înstrăinării; lei, urşi, pantere, lupi, elefanţi, râşi, vulpi, cu ochi lipsiţi până şi de expresia suferinţei, repetă rotiri în careurile de oţel, căutând fără odihnă o cvadratură a cercului, imposibilă ca şi aceea a scolasticilor medievali.

Ploaia şi frigul prelungit peste măsură al iernii, priveliştea dezolantă a pădurii golaşe încă în acest început de aprilie, poate o tresărire neaşteptată a nervilor tociţi de uriaşa, incredibila răbdare forţată pe care o impune prizonieratul, toate la un loc au provocat nelinişte pentru pensionarii grădinii; şi nu ştiu cum va fi fost înainte de apariţia noastră, dar mi se pare că, de când am venit noi, agitaţia creşte în mod constant.

— Nu le place! Exclamă Ştefan, cu un fel de uimire încântată, pe care nu o înţeleg. Avea dreptate directorul: azi e un moment potrivit…

Se opreşte încurcat şi sunt aproape sigur că-şi muşcă limba fiindcă a vorbit prea mult sau ce nu trebuie.

— Potrivit pentru ce? Îl întreb.

— Ai băgat de seamă, îmi răspunde el tot cu o întrebare, ce uşor îşi transmit animalele unul altuia câte o stare psihică?

— Nu m-am gândit! Fac pe prostul, să văd unde vrea să ajungă, deşi ştiu despre povestea asta mai multe decât bănuieşte el.

— În parcurile zoologice e cel mai uşor de observat! Spune Ştefan cu însufleţire. Uneori începe de la un singur individ, nici măcar agresiv de felul lui, un ierbivor oarecare, o căprioară… Se agită în ţarc, refuză mâncarea, scoate mugete neliniştite, ascultă o chemare insesizabilă pentru noi, pe urmă iar mugeşte şi iar se plimbă… Şi deodată neliniştea ei se răspândeşte în toate părţile, până la cuştile cele mai îndepărtate. Urmează un cor de răgete, urlete, lătrături, elefanţii sună cu trompele, ca şi cum ar da un semnal de atac…

E întrerupt pe neaşteptate de buciumul repetat al elefantului, un ţipăt pătrunzător, ca sfâşierea unei pânze de corabie şi care răzbate prin pereţii grajdului unde animalul e închis până se va mai încălzi vremea. Imediat lupii izbucnesc, parcă fără voie, în urlete prelungi, în intervalele cărora se aude lătratul frenetic al vulpilor, iar leii şi, odată cu ei, tigrii ridicându-se pe labele dinapoi, agăţaţi de grilaje, scot răgete joase, care pun tot aerul în vibraţie; în sectorul rezervat păsărilor se zăreşte un val de aripi izbindu-se şi rupându-se în împletiturile de sârmă; ţipete ascuţite, ca nişte fluierături răzbat dinspre şacali şi din nou pornesc răgetele copleşitoare ale stăpânilor junglei şi savanei, şi din nou elefantul buciumă şi se zbuciumă în lanţul unde e priponit de stâlpii grajdului-vitrină, la discreţia privirilor iscoditoare şi a râsetelor provocate de faptul că fildeşii i-au crescut ori i-au ajuns încrucişaţi.

Mă fulgeră gândul că şi eu, aflat la bunul plac al lui Ştefan, care mă ademeneşte şi mă aţâţă cu făgăduiala şi cu refuzul de a vorbi despre tata, şi eu sunt închis în jocul lui de neînţeles ca în dosul unor grilaje, şi eu am toate motivele să mă revolt, chiar dacă fără izbândă, ca exponatele de la zoo; şi mă arunc, sau mă las târât, răsucit în apa tulbure a neliniştii şi a

protestului lor. Ştefan mă priveşte în ochi, cu o atenţie şi o intensitate stranii. Observ, în treacăt, câţiva vizitatori depărtându-se de cuşti către mijlocul aleilor, speriaţi probabil de priveliştea animalelor cuprinse de criză, încetând deodată să mai facă pe cunoscătorii („Pitonul, dom'le, vrei să spui că nu e veninos? Păi ai dumneata idee cât de încet se mişcă? Atunci cum să-şi doboare prada, hai, zi, cum?"), ori să explice peltic, pe înţelesul odraslelor din cărucioare, că au în faţă poze însufleţite din cărţile pentru dezvoltarea vorbirii la copii („Tiglisolul, mamă! Vezi? Şi panteluţa! Şi ulsuleţul!"). Mai bag de seamă doi inşi în halate albe trecând în fugă pe lângă noi – unul seamănă grozav cu doctorul de pe Salvare! — Şi pierzându-se după o cotitură.

— Ascultă! Mormăie electronistul. Ce-ţi spuneam?

— Că azi le merge bine animalelor. Se înfurie! Îi replic nervos, fiindcă prea se bucură că le ştie pe toate şi eu prea nu înţeleg şi nu văd în criza bietelor vieţuitoare niciun motiv de satisfacţie.

Am strigat deşi nu era nevoie şi, până să cobor glasul, terminasem ce aveam de zis. Supărarea mi s-a prefăcut în mânie, o simt cum se revarsă în mine; mânie împotriva lui, împotriva mea, că mă dau în spectacol, împotriva împrejurărilor…

— Te-ai molipsit şi tu! Remarcă sec Ştefan, cu aerul că face o simplă constatare. Cât e ceasul?

Ridic mâna, cu un gest reflex. O mişc, să caut unghiul potrivit pentru citirea orei. Una dintre casetele de pe cadran parcă fulgeră, vreme de o zecime de secundă, într-o nuanţă roşu întunecată. Aşa a fost, ori m-am înşelat? Dar, simultan, ca şi când i-ar fi îmboldit violent o mână nevăzută, leii se răsucesc în loc pe pardoseala de beton a cuştii, zvâcnindu-şi cozile ca nişte cravaşe, iar dinţii, li se înfig în aer şi le clănţăne în gol. Mânia care se zbuciumă în mine s-a intensificat ca într-o explozie devastatoare. Mă încleştez de balustrada cu vopseaua verde scorojită şi ochii mi se întunecă. Aud în spatele meu şoapte repezi – „Şocul! Îl recepteează din plin!" „Am văzut. Totuşi, adaptarea e rapidă!" „Oare să aibă şanse?" „Trebuie! Altfel profesorul nu mai are niciuna! Şi noi n-o să ajungem…" Un mormăit de glasuri metalice, ca în aparatele de radio şi care se întrerupe brusc, poate la gestul poruncitor

al cuiva. Trece un timp, cu neputinţă de precizat, apoi mă trezesc la strigătele unor oameni şi primul lucru pe care-l văd este că leii s-au încăierat, iar vreo trei îngrijitori se străduiesc să-i despartă, vârând printre gratii prăjini lungi. Vizitatorii nu ştiu cum să ajungă mai repede la ieşire. Ştefan mă cuprinde ocrotitor de braţ.

— Mergem şi noi? Cât rămânem aici, animalele nu se liniştesc.

Mă trage după el. Îl urmez şi constat că încheietura mâinii – e aceea cu ceasul – mi-a amorţit. Păşesc mecanic, iar în minte îmi sună frazele auzite adineauri şi mai ales cuvintele din urmă ale lui Ştefan; vasăzică e ceva pus la cale în legătură cu mine şi cu tata.

— Te simţi mai bine?

— Mai bine decât ce? Bravez, deşi înţeleg exact întrebarea.

— Decât… adineauri! Surâde Ştefan, cu o expresie care aduce a complicitate. Mi s-a părut, sau bătaia leilor nu ţi-a fost tocmai pe plac?

— Ţi s-a părut.

Până nu aflu ce vrea, ce rol joacă el şi ce rol îmi rezervă mie în istoria asta încâlcită e mai înţelept să tac, să-mi păstrez uimirile şi întrebările pentru altcineva sau altă dată.

4

Am ieşit din grădină şi ne îndreptăm spre parcare, dar, o dată ajunşi la răspântia celor două alei, logodnicul Laviniei mă cuprinde iar de braţ şi-mi face semn să intrăm pe o poartă din stânga.

Mă supun. Străbatem o curte pavată cu dale de mozaic, apoi, printr-o arcadă care adăposteşte uşa de stejar, pătrundem în sala principală, prelungă şi îngustă, a unui restaurant, mobilată şi împodobită în stil rustic, cu un perete întreg din geamuri mari ce dau spre curte şi mai departe spre pădure.

— Aşteptăm pe cineva! Mă informează Ştefan. Şi până vine, stăm niţel de vorbă, cum ţi-am promis.

— Despre tata, în sfârşit?

— Da.

Alege o masă de lângă şirul de ferestre şi mă aşază cu faţa către intrarea în împrejmuire şi în sală, într-o poziţie de unde pot vedea bine microbuzul Salvării, cu antena lui acum nemişcată şi Lada cea verde, oprite de o parte şi de alta a

porţii.

— Iei un pepsi?

— Iau.

Îmi vâjâie capul după peripeţiile de până acum şi mă încearcă o ameţeală – de fapt, nu chiar asta, dar nu găsesc cuvânt mai potrivit – parcă în loc de cap aş avea un coş de fabrică, pe unde gândurile îmi ies năvalnic, răsucindu-se în vălătuci, ca fumul, iar un vânt stârnit din senin mi le împrăştie în toate părţile, înainte de a căpăta o formă sau un înţeles. Un băieţandru, doar cu doi-trei ani mai mare ca mine, îi aduce lui Ştefan o cafea iar mie sticla de pepsi; pe care o desface cu gesturi elegante şi repezi, de expert – se grozăveşte faţă de mine, bineînţeles – şi toarnă băutura în paharul înalt, reuşind performanţa de a nu face niciun strop de spumă. Ştefan mă întrebase cât e ceasul şi am uitat să-i spun. Îmi ridic precaut mâneca hainei şi privesc pe furiş cadranul argintiu. Douăsprezece şi patruzeci. Casetele sunt negre toate; cum de mi s-o fi năzărit, mai devreme, că una şi-a schimbat culoarea în roşu?

— Ai fost grozav! Mă laudă viitorul cumnat, aprinzându-şi o ţigară – evident, de cea mai bună calitate. Atât de liniştit…

— Când?

— Adineauri, la zoo. Mie mi se cam făcuse frică.

Îl privesc lung şi îşi pleacă ochii. Cred că vrea să-mi spună ceva şi nu se îndură, ceva ce nu se încredinţează copiilor, şi el mă socoteşte prea copil ca să-i pot înţelege la adevărata valoare admirabilele idei. Dar va trebui să-şi deşerte sacul, pentru aşa ceva m-a scos la plimbare, şi e prea târziu să dea înapoi.

— Mi-ai rămas dator un răspuns! Îi zic.

— Adică?

— În ce fel îşi transmit animalele neliniştea.

Îşi drege vocea, cu o figură de parcă s-ar pregăti să cânte aria calomniei din opera cunoscută nouă tuturor.

— E un mecanism complicat… Mi-e teamă că n-ai să înţelegi.

Evident, o să-mi vorbească de biounde – ştiţi, undele acelea pe care le emite creierul tuturor vieţuitoarelor şi prin care se explică hipnoza, telepatia şi alte fenomene de acelaşi soi. Sunt lucruri cunoscute de secole, dar de care ştiinţa a început să se ocupe în mod serios abia de puţină vreme. Mult timp s-a

crezut că e vorba doar de simple mistificări, fiindcă şi aici, ca şi în toate domeniile foarte noi, sau insuficient cercetate, şi-au făcut apariţia o mulţime de şarlatani. Dar după cum aşa numiţii prezicători ai viitorului, tămăduitorii care pretind că vindecă orice boală numai prin rostirea unor formule magice, autorii de horoscoape şi alţii asemenea lor nu au nicio legătură cu ştiinţa, tot la fel nu se pot ignora fenomenele *psi* (cum au fost ele denumite de specialişti), pentru motivul că reprezintă terenul preferat de acţiune al vrăjitorilor şi altor escroci. Studiile în laboratoare bine utilate şi cu personal competent au dovedit existenţa bioundelor; hipnoza se practică, inclusiv la noi în ţară, pentru tratarea unor afecţiuni psihice, iar cercetarea telepatiei face şi ea progrese, se încearcă stabilirea unor legături de la creier la creier cu echipajele submarinelor aflate în imersiune în oceane sau cu astronauţii, în timpul zborurilor spaţiale. Aţi citit despre toate, ca şi mine, prin cărţi scrise de medici şi psihologi, dar eu am avut avantajul să aflu şi o mulţime de amănunte de la tata, mare expert în materie. „Bizare emanaţii! Repetă el într-una. Străbat orice fel de obstacole, se propagă instantaneu, trebuie să mai aibă şi o sumedenie de alte însuşiri, le simţim efectul asupra noastră, dar nu dispunem şi nici nu cred că vom avea vreodată un aparat care să le înregistreze direct, cum înregistrăm acuma pe bandă sunetele şi imaginile.” Ajuns aici, zâmbeşte într-un fel ciudat, cum o mai face şi când îl întreb pe unde tot umblă atâta şi ce tot cercetează, de nu mai termină ca să stea şi pe acasă.

— Mi-e frică să nu te pierzi aici, ca mine. Don Q! … Dar altfel nu se poate… nu se poate.

Glasul lui. Acum deosebit de clar, vorbind ca peste umărul meu. Caut alte legături, mai puţin directe şi mai tainice între mesajele tatei – nu mă mai îndoiesc că sunt mesaje telepatice, transmise prin biounde – şi ce se petrece împrejur; mă uit deci la ceas şi, autosugestie, sau realitate? Parcă-parcă surprind o umbră de licărire vişinie pe o casetă a cadranului, aceeaşi de adineauri. Şi mâna parcă mi-a amorţit din nou, acolo, la încheietură.

Tata se teme să nu mă pierd ca şi el, totuşi înţelege că altfel nu se poate…

Abia mi-am repetat în gând cuvintele lui, că, deodată, capul

mi se limpezeşte, ameţeala bizară mi s-a topit, mintea îmi devine pătrunzătoare. Ştefan parcă miroase ceva, fiindcă iar mă iscodeşte cu privirile lui fatale.

— Ia ascultă! Hai să facem un schimb! Încep să turui şi mă mir singur cum îmi curg vorbele din gură, parcă le-ar rosti altcineva –, ceea ce, într-un fel, e şi adevărat, fiindcă am în cap creierul unuia mai deştept ca mine. Eu ştiu nişte lucruri şi tu altele. Dacă ţi le spun pe-ale mele, mi le spui şi tu pe-ale tale?

— Şi, mă rog, cam ce secrete bănuieşti că ascund? Încearcă el un protest şi zâmbeşte, cu mai puţin farmec decât altădată.

— Puţine, dar preţioase. O să te întreb, la timpul potrivit. Batem palma?

— Hm! Batem! Ridică el din umeri, ca unul care n-ar avea ce pierde.

— Atunci, uite ce pot să-ţi zic. Molipsirea cu nelinişte a animalelor se face prin biounde. Iar ce sunt bioundele ar trebui s-o fi aflat de mult, cu toate amănuntele, dacă eşti asistentul tatei!

— Aha! Exclamă el. Aşadar ai şi tu oarecare idee?

— Află că-mi cad în mână nişte cărţi. Mai află că am ciudatul obicei să le citesc. Şi află iar că, deşi Lavinia şi alţii de felul ei nu mă prea bagă în seamă, oameni serioşi din familie şi prieteni de-al casei mă consideră egalul lor. De asta am habar de lucruri despre care unii poate că abia au auzit.

Îşi face o ocupaţie sorbind delicat din ceaşcă şi trăgând un fum cu vârful buzelor. Afurisitul! Parcă e un robot programat să explice unor extratereştri modul cum pământenii utilizează ţigările şi cafeaua.

— De pildă? Întrebă.

— De pildă, vieţuitoarele terestre revarsă în spaţiu un ocean de biounde. Răzleţe, contradictorii, anulându-se reciproc. Dacă am avea un aparat… Dar nu se pot construi, din nefericire, aparate în stare s-o facă. Dacă ar exista o forţă care să le strângă laolaltă, să le canalizeze în aceeaşi direcţie, ca pe un fluviu, cu atât mai puternic cu cât albia lui e mai îngustă… Fluviul ar străbate într-o clipită distanţele până la oricare stea. Şi dacă pe planetele acelei stele există viaţă, ne-ar aduce de acolo gândurile semenilor noştri, la fel cum lor le-ar duce gândurile noastre…

Mă opresc. Şi rămân cu gura căscată. O constatare nebunească îmi traversează mintea ca o dâră de foc. O concluzie, o înlănţuire logică a unor bănuieli, a unor cuvinte, a unor întâmplări doar în aparenţă fantasmagorice. Tata e, într-adevăr, captiv lângă steaua Deneb. Iar mesajul lui telepatic cel mai limpede şi întreg a ajuns la mine după vizita la grădina zoologică, după ce valul de biounde născut din neliniştea animalelor, captat şi dirijat, nu ştiu prin ce mijloace, spre constelaţia Lebăda, a croit un canal, un coridor, o cale de transmisie între amândoi.

Încerc să beau o înghiţitură de pepsi. Dinţii îmi clănţăne lovindu-se de marginea paharului. Vreau să-l pun înapoi, pe masă, dar nu-mi mai pot controla gesturile şi îl răstorn. Lichidul cafeniu se împrăştie formând pe pânza albă o pată urâtă la vedere. Băieţandrul expert în deschiderea sticlelor a apărut lângă noi cu o bruscheţe care lasă impresia unui trucaj cinematografic. E însoţit de un tip zdravăn, zâmbitor şi politicos, îmbrăcat cu o haină de ospătar care precis că nu-i aparţine. Unde am mai văzut o siluetă asemănătoare? Mintea îmi rămâne mai departe curată ca un cristal, ascuţită ca briciul. Şi mi-e frică, mi-e frică…

— Întrebaţi-l pe el! Aud cum aproape strigă Ştefan.

Cei câţiva clienţi ai restaurantului întorc capetele spre noi. Revin la realitate, la fel de iute cum s-ar trezi din somn un astronaut la urletul sirenelor de avarie. Ospătarul cu haina impecabil croită, parcă acum pusă prima oară, dar care, degeaba, nu e a lui, îmi prinde mâna, aceea cu ceasul, o dă uşor la o parte şi ridică paharul răsturnat. Vreme de o miime de secundă am senzaţia că între brăţara de platină şi încheietura mâinii mele a trecut un curent de intensitatea unui trăsnet, provocându-mi o durere insuportabilă. Şi aproape mă pregătesc să ţip când, în prelungirea durerii-părere, fără nicio trecere, mă copleşeşte o linişte binefăcătoare; mă relaxez, ca şi cum m-aş prăvăli într-o fântână de linişte şi un suspin adânc îmi scapă din piept.

Feţele de masă îmi flutură pe dinaintea ochilor, o dată cea murdărită şi încă o dată cea nouă. Ceaşca lui Ştefan şi o scrumieră curată îşi iau locul dinaintea lui.

— Ce să mă întrebaţi? Se interesează vocea mea.

— Dacă doriţi ceva de la bufet! Spune ospătarul, privindu-mă

cu atenţia plină de bunăvoinţă a omului care îşi cunoaşte şi îşi respectă meseria.

Meseria? Cu haina cui?

— Nu, mulţumesc! Răspund.

Se îndepărtează, cu băieţandrul călcându-i pe urme şi… Asta-i! Ar trebui să poarte halat alb.

— Dacă sunteţi amabil! …

Se întoarce, îndatoritor. Nu mă înşel. Îl ţin minte de la zoo. Fugea pe alee, alături de un altul, tot în halat. Vocea lui răsunase la radio şi s-a întrerupt.

— Aş vrea, totuşi, încă un pepsi.

— Numaidecât.

Să aibă mania travestiurilor?

Îl spionez pe Ştefan. E la o nouă ţigară; tocmai o sprijină de scrumieră şi degetele îi tremură încetişor. Şi totuşi nu vede prima dată pe cineva întrerupându-se la mijlocul unei fraze şi rămânând cu gura căscată. Atunci? Înseamnă că a luat tulburarea mea drept altfel de simptom. Iar ca urmare a apărut amatorul de travestiuri, făcând prestidigitaţie cu ceasul meu şi cufundându-mă în linişte.

Tăcem amândoi, câteva secunde, până ce mi se umple cu pepsi un nou pahar, şi băietanul se eclipsează.

— Eşti un poet! Ţine să mă asigure Ştefan, văzând că nu mă grăbesc să reiau conversaţia.

— Ţi-am recitat versuri? Îl întreb, temându-mă că în toiul deducţiilor am luat-o niţel razna, în ciuda limpezimii din mintea mea.

— Glumeşti! Vorbeam de imaginea pe care ai găsit-o, cu fluviul de biounde îndreptat spre stele.

Pronunţă cuvintele cu grija cu care ar călca pe un covor de ouă încercând să nu le spargă.

— Ba tu glumeşti! Îi răspund, fără menajamente. Sunt ideile altcuiva, n-am făcut decât să ţi le repet.

— Profesorul! Recunoaşte el, nu prea încântat.

— Şi doctorul Dinu. Cu asta eu am cam isprăvit ce-am avut să-ţi spun. Acuma e rândul tău. Te ascult.

— Crezi, într-adevăr, că aş avea vreun secret?

Covorul de ouă se întinde în faţa lui până la orizont…

— Te codeşti de pomană, până la urmă n-o să ai încotro. Altfel de ce m-ai chemat să vorbim?

Scurge de pe fundul ceştii ultimul strop de cafea, în vreme ce ţigara continuă să-i tremure între degete. Şi deodată revăd o scenă identică, petrecută în urmă cu numai trei ore, doar că, în loc de Lupaşcu, Dumitraşcu îşi golea ceaşca şi-şi stăpânea, cu chiu cu vai, tremurul ţigării. Iar Andreescu acela de-atunci bea ceai şi nu pepsi. Ca într-o oglindă a timpului, care răsfrânge în perechi de imagini un singur moment şi unde cele câteva detalii schimbate nu fac decât să întărească asemănările. Cum e posibil, mă minunez, ca oamenii să se poarte atât de puţin diferit? Ori întâmplarea de faţă, care e aceeaşi, ne-a unit pe toţi şi ne-a dictat câteva gesturi, esenţiale, deci neapărat aceleaşi. Atunci o să se repete cândva şi o a treia scenă la fel, cu un Andrei Gavrilescu, tizul meu din oglinda numelor, poate dublura mea răutăcioasă, adversarul care nu pierde un prilej să mă ironizeze? Şi oare nu-i minunat că suntem, în fond, ca dintr-o singură familie, indiferent cum s-ar chema ca, că nu ne desparte până la urmă nimic care să ne fie străin unora sau altora, că repetăm, în împrejurări de viaţă banale sau excepţionale gesturi şi vorbe atât de asemănătoare?

— Întreabă-mă! Face Ştefan, cu ochii în jos. Altfel n-o să înţeleg ce vrei. Nici aşa nu prea înţeleg.

Mă crede cam sărac cu duhul, numai că n-a prea nimerit-o.

— Probabil – încep pe departe – ţi-a povestit Lavinia, în trimestrul ăsta sunt corijent la electronică.

Se străduieşte, dar nu din cale-afară, să pară surprins. Deci e la curent cu viaţa mea; se putea altfel, când are o logodnică de talia soră-mii?

— Îmi pare rău! Mormăie într-o doară.

— Nu te osteni să regreţi! Îl pun la punct. E numai din vina mea, şi tot ce vream era să ştiu dacă ţi s-a povestit. Tu n-ai fost, desigur, în situaţia asta. Ai stofă de premiant. Când ai luat câte un nouă, dar ţi s-a întâmplat foarte rar, ai stat bolnav o săptămână încheiată.

— Cine ţi-a spus?

— O cunosc pe Lavinia, care e din acelaşi aluat. Că de-asta vă potriviţi amândoi. Ei bine, află că o corijenţă, cât o fi ea de ruşinoasă – şi este, de-ţi vine la orice pas să intri în pământ – nu-ţi ia totuşi spiritul de observaţie şi puterea de judecată. Aşa că am văzut cum maşinile de la poartă, Lada aceea verde şi

microbuzul Salvării se ţin după noi de când mi-ai pus la mână minunea asta de ceas. Şi-am mai văzut că ospătarul care a schimbat faţa de masă e acelaşi cu un individ de pe Salvare şi de pe o alee de la grădina zoologică, numai că atunci purta halat. Şi iarăşi am băgat de seamă că ambulanţa scoate din când în când pe acoperiş o drăcovenie de antenă, cam ca la radar, care tremură încolo şi încoace, parcă e lovită de parkinson. Şi, tot aşa, am auzit, când eram la cuşca leilor, cum vorbeau prin radio, omul în halat şi un altul, că suport şocul destul de bine şi că ar fi aici o şansă ca profesorul să scape. Şi dacă încerc să pun cap la cap toate astea şi să mai adaug vizita noastră tam-nesam aici, la Băneasa, tocmai când eram aşteptaţi acasă, şi pe urmă aşez deasupra vorbele tale în doi peri despre furia animalelor (care, de altfel, în mod foarte ciudat, m-a cuprins şi pe mine), adică tot subiecte aiurea, când eu mă perpelesc ca pe cărbuni de grija tatei, îmi vine să trag nişte concluzii de care să mă cuprindă spaima.

M-a urmărit cu o luare aminte demnă de omul de ştiinţă care este, dar nu dă zor să-mi răspundă.

— Aş vrea să mă lămureşti! Fac o ultimă tentativă. Şi, în plus, să aflu ce-a manevrat falsul ospătar la frumuseţea asta de ceas, că m-a liniştit ca prin farmec. Şi cum se face că, în vreo două rânduri, am avut impresia că o casetă de-aici, de pe cadran, s-a colorat puţin în roşu închis.

— A intrat în reacţie? Exclamă el imediat, cu o surprindere şi parcă o dezamăgire ale căror cauze nu le ghicesc.

Şi o dată priveşte la propriul lui ceas, după care se întoarce, ca şi cum un al şaselea simţ, sau un dispozitiv electronic ascuns mie – ceea ce ar fi cam totuna – i-a dat de ştire că o să se întâmple ceva. Şi, adevărat, peste câteva clipe uşa de stejar se deschide şi în restaurant intră doctorul Dinu.

Alerg în întâmpinarea lui, cu braţele deschise, ca un înotător gala să se înece şi care în ultima clipă vede apărând lângă el, ca prin minune, o întreagă echipă de salvamarişti. Doctorul se opreşte pe culoarul dintre cele două şiruri de mese şi se clatină ca un plop în bătaia vântului. Fuga mi se preface într-un mers şovăielnic; văzut de aproape, Doc – cum îmi place să-l numesc, ca în nişte filme de odinioară – nu prea arată grozav; adică, ce tot spun? Arată de parcă n-ar mai fi el. Are înfăţişarea lui Monte Cristo ieşit din valurile mării după ce a

rupt sacul unde îl cususeră groparii de la Château d'If – palid ca un spectru, cu cearcăne enorme, slab ca în pragul morţii prin înfometare, mişcându-se nesigur, cu o privire ce trece prin lucruri. Mă gândesc cum trebuie să arate tata, dacă Dinu, care se luptă să-l ţină în viaţă a ajuns aşa. Ştefan s-a ridicat şi el în întâmpinare; trece pe lângă mine şi vrea să-l sprijine pe Doc, dar acesta, cu un zâmbet ce-i întinde peste dinţi buzele aproape străvezii, face un pas înapoi, în semn de refuz.

— Bună, băiete! Murmură şi îmi dau seama, după glasul lui, că încearcă să se ţină tare.

Îi prind mâna, care tremură cu mult mai rău decât bâţâiseră degetele lui Ştefan adineauri, iar Doc răspunde grijii mele cu o strângere ca un semn că m-a înţeles.

— Ce mai veste-poveste de când nu ne-am văzut?

De când nu ne-am văzut? De astă-toamnă, de prin noiembrie. Era o zi friguroasă, la încheierea unui *week-end,* pe şoseaua de la Băneasa – nu asta, cu aeroport, animale şi restaurante în pădure, ci aceea dintre Ostrov şi Adamclisi, pe pământul pietros, greu de istorie al Dobrogei – atunci şi acolo ne despărţisem, după o faimoasă partidă de pescuit în bălţile Dunării; noi. Andreeştii, pornind spre casă, el ducându-se cu treburi pe litoral, şi chiar mă întrebam ce treburi poate să aibă un neuropsihiatru la mare, în prag de iarnă.

5

Ne aşezăm din nou pe scaune, doctorul stând în capătul mesei, cu spatele spre sală, probabil ca să nu stârnească şi mai mult curiozitatea celorlalţi clienţi. Lumina cenuşie revărsată prin ferestrele mari îi cade pe faţă din plin. Aşa îmi dau şi mai bine seama cât îl muncesc istovirea şi gândurile şi cu ce preţ îşi îngăduie această destindere de o clipă.

— Ce e cu tine? Şoptesc, cu glas pierit.

— Nesomnul! Răspunde, continuând să-mi surâdă, mulţumit că ne întâlnim. Nesomnul şi altele.

Nasul i s-a ascuţit şi subţiat, iar ochii i-au căzut în orbite. Părul des, de obicei zburlit, ca al băieţilor în primele luni după ce au renunţat la cărare şi se piaptănă peste cap, ca să afle lumea că ei intră în altă vârstă, îi stă acum lipit de creştet, moale şi parcă sărac. S-a ras de curând, a făcut un duş şi şi-a schimbat hainele, o simt după mirosurile, discrete dar prezente, de săruri de baie şi rufărie curată.

— Ei, mă trezeşte el din gânduri, nu mi-ai răspuns la întrebare.

— Îţi răspund. Am rămas corijent la electronică.

— Nu vorbi! Frumos!

— Crezi că numai tu şi tata sunteţi în stare de minunăţii?

Priveşte în fugă la Ştefan şi-i face semn către mine.

— Ce părere ai? S-ar părea că-i un dur. Reuşeşte să şi glumească, după câte a încasat!

Ştefan Lupaşcu nu mai trebuie să-mi poarte de grijă, şi treaba asta l-a schimbat din temelii în răstimpul celor câteva clipe cât am stat de vorbă cu Dinu; acum afişează din nou vechea înfăţişare – distantă, blazată, ca şi când treburile noastre nu l-ar privi, şi ne ţine tovărăşie doar din bună creştere.

— Hai să-l ducem acasă! Spune hotărât. Mai conversaţi şi pe drum.

— Te grăbeşti? Îi reproşează doctorul, cu o umbră de nedumerire.

— E cazul să lungim discuţia? Concluziile erau limpezi, de la început. Dar, mă rog, dacă aţi dorit să verificaţi… Cel puţin v-aţi lămurit că am dreptate: puştiul n-o să fie bun niciodată de o asemenea performanţă. Apropo, ceasul i-l mai lăsăm?

— Te grăbeşti şi-ai să vezi că nu-i bine. Concluziile sunt limpezi, dar altele decât în pronosticul tău. Băiatul răspunde mulţumitor la toate probele. Şi ceasul la fel. Se obişnuiesc unul cu altul într-un timp record.

De sub detaşarea lui Ştef (nume de alint a cărui paternitate, dacă mi se îngăduie cuvântul, îi aparţine – aţi ghicit – soră-mii) teama îşi scoate capul pe furiş, înşelătoare, ca un neînsemnat firicel de fum deasupra unei uriaşe căpiţe de paie care arde pe dinăuntru cu vâlvătăi. Mâinile lui pornesc orbeşte pe masă, ca doi crabi însufleţiţi de o voinţă proprie, mişcându-i cleştii la întâmplare, iar în clipa când descoperă ţigările şi bricheta le înşfacă febril şi încearcă să scotocească în pachet, însă nervozitatea le împiedică să deschidă marginile de hârtie dublată cu staniol.

— Cerule! Şopteşte, uluit. Adică îi dezvălui toată povestea? Şi vă imaginaţi că iese ceva?

Liniştea fabricată de ospătar mi se duce pe copcă, limpezimea gândurilor mi se preface în încâlceală, nu mai pot urmări dialogul dintre cei doi; îmi dau seama că eu însumi

sunt cauza acestei tulburări şi încerc să mă desprind de ea, să mă relaxez, dar acum se înteţeşte singură, mă absoarbe ca mâlul unei mlaştini, cu cât mă agit mai mult, cu atât mă afund mai tare.

Mă trezesc că palma doctorului mi s-a aşezat peste mână, acoperindu-mi ceasul. Îi văd degetele descărnate ca ale unui ascet şi le simt fierbinţeala ca în toiul unei febre mari. Ghicesc că va repeta prestidigitaţia ospătarului şi, într-adevăr, trăsnetul miniatural – ca durată, nicidecum ca intensitate – se descarcă iar între brăţara de platină şi încheietura mea, provocându-mi o durere parcă şi mai îngrozitoare decât prima oară, dar imediat vin smulgerea din nămolul mlaştinii, uşurarea, reîntoarcerea gândurilor împrăştiate.

— Nu trebuie să te pierzi cu firea! Sună molcom glasul lui Dinu. N-ai motive. Şi pe urmă ceasul îţi îndeplineşte toate comenzile. Aşa că ai grijă ce-i porunceşti!

Omul care a rupt inima Laviniei ne priveşte cu aceeaşi stupefacţie, ca pe nişte fiinţe de pe alt tărâm. Doctorul, continuând să-mi ţină mâna, se întoarce spre el:

— De bună seamă că o să iasă ceva! Anume salvarea profesorului.

— Sunteţi inconştienţi! Exclamă Ştefan. Nu te uiţi că se încurcă în propriile lui emoţii? Mai rău ca ultimul dintre novici?

— Am să-l învăţ să şi le stăpânească.

— Tu chiar vorbeşti serios?

— Hotărârea a fost luată. Şi e definitivă.

— Formidabil! Omule, uită-te cum arăţi, după *numai* două săptămâni şi când ai făcut *numai* telepatie. Tu, bărbat în putere, antrenat ani la rând. Şi ai rămas *aici.* Ce se va alege de puştiul ăsta, analfabet în materie, nevoit să realizeze infinit mai mult decât un contact cerebral şi, pe deasupra, să ajungă *acolo?*

Degetul i se ridică spre tavan, dar îndată, realizând că face o gafă, Ştef îşi coboară mâna şi o vâră în buzunar; un gest lipsit cu totul de eleganţă.

Se confirmă. Visul, gândul nebunesc mi se confirmă. N-am răgaz să mai fac deducţii, nici să mă minunez de ascuţimea simţurilor şi a minţit mele, pentru că spaima îmi dă târcoale din ce în ce mai strâns. Ajungea doar să o văd zugrăvită pe chipul logodnicului – după ce, într-o clipă, i-a şters semeţia şi

blazarea – ca să mi se transmită şi mie, fără ajutorul nici unui fel de biounde. Mi-e frică de toate întâmplările şi vorbele laolaltă şi de fiecare în parte, şi încerc să mă liniştesc, până ceasul nu intră în funcţiune, să mă aducă în pragul leşinului – dar e ca şi cum aş seca marea cu o găleată. Inima mi s-a strâns cât un purice, în aşteptarea ameţelii de acum cunoscute, numai că ea, de ce nu ştiu, întârzie să vină; şi deodată ştiu: doctorul o preia şi o anihilează, îmi descarcă tensiunea nervoasă; mâna lui, care îmi strânge încheietura, e ca o legătură la pământ, pe unde se scurge electricitatea din clădiri.

— Degeaba judeci după oboseala mea! Spune Dinu, mereu liniştit. Eu n-am avantajele băiatului.

— Prostii! Replică apăsat Ştefan. Fleacuri, bune să elaborezi o teorie frumoasă prin construcţie, însă absurdă, ca filosofiile depăşite de viaţă. Asemănările structurale dintre părinţi şi copii, legăturile sufleteşti, care fac posibile transmisiile telepatice spontane… Mama simte când fiului ei i s-a întâmplat ceva, fiul e informat de vocea sângelui când trebuie să dea o fugă pe la casa părintească… Exemplele cât de cât verificabile apar extrem de rar. Absolut neconcludent! Iar în rest, basme duioase, de adormit eventual aceiaşi copii.

Îmi vin în minte presimţirile mele despre tata, dar n-are rost să vorbesc de ele – lui Doc nu-i trebuie argumente, iar logodnicul nu m-ar lua în seamă.

— Deci să trimitem acolo pe altcineva?

— La naiba, nu te mai preface că ai uitat! Să mergem noi doi, cum am susţinut din capul locului. Cu aparatul de captare a bioundelor – ascuns într-un ceas sau într-o măsea găurită, cum vrei, cum îţi dictează gustul pe care văd că-l ai pentru mister – vom stabili cu profesorul legături de mii de ori mai uşor şi eficient decât ar face-o comuniunea sufletească dintre el şi băiat. Şi ne vom îndeplini misiunea ca nişte aşi ai meseriei ce suntem.

Şi-a turuit cuvintele pe nerăsuflate, fără intonaţia teatrală obişnuită în alte împrejurări, în schimb cu figura alterată de aceeaşi spaimă, de unde reiese că nu-şi stăpâneşte nici pe departe meseria pe cât se laudă, meseria şi pe el însuşi.

Dinu, în schimb, veritabilul profesionist, mereu calm şi atent, în ciuda oboselii care îl macină şi de care fricosul de Ştef se

vede că n-a avut parte, Dinu intuieşte zăpăceala mea şi ţine să-mi arate că, oricum, e scuzabilă în comparaţie cu sentimentele electronistului.

— Tu nu te sperii ca el, aşa-i? Murmură şi mă strânge uşor. Chiar dacă, la paisprezece ani ai tăi, eşti încă un copil.

— Numai să stai lângă mine! Răspund şi, pesemne, candoarea replicii mele şi strădania zadarnică de a zâmbi convingător sunt atât de evidente, încât Doc izbucneşte în râs.

— O să stau până te plictiseşti! Mă asigură. Deşi nu ne vom putea ţine de mână ca doi îndrăgostiţi, cum facem acuma.

— Văd că ţie îţi arde să râzi! Îi răspund.

Ştefan încearcă a doua oară operaţia delicată a deschiderii pachetului de ţigări. Mozoleşte cu degetele hârtia poleită, până ce, nervos, trage de el şi-l sfâşie dintr-o parte în alta, rupând şi o ţigară al cărei tutun se împrăştie pe faţa de masă. Mă uit cum adună în căuşul palmei firele negre prinse în ţesătura aspră; cu cât insistă mai mult, cu atât resturile pătrund mai tare în urzeală – şi pe neaşteptate, fără nicio legătură cu eforturile lui caraghioase, îmi dau seama că adineauri a spus o aiureală.

— Nu există aparat să capteze biounde! Mă trezesc vorbind. Nu poate exista, din principiu. Numai creierul e în stare să le emită şi să le primească. O ştiu de la tata şi din toate cărţile citite.

— Vezi că nu ştii! Mă repede el, uitând să mai facă pe omul de treabă. Aparatul ăsta imposibil îl porţi la mână, deşteptule! O capodoperă de electronică, microminiaturizare şi inginerie genetică. Aproape o mie de oameni şi-au dat sufletul să o fabrice în două săptămâni, ca să te împodobească pe tine, un ignorant. O avere de inteligenţă, sârguinţă şi dăruire e risipită de dragul unei teorii neghioabe. Şi tu o să ratezi cu mult succes aventura cea mai grandioasă a cunoaşterii. Şi şansa de a veni în ajutor unei…

Renunţă, cu un gest de lehamite. Aruncă în scrumieră grămăjoara de tutun adunată cu chiu şi vai, însă nimereşte pe alături, şi firicelele sfărâmate se risipesc împrejur, ca o ninsoare neagră. Privesc pe furiş la doctor.

— Aparatul există! Îmi confirmă el în şoaptă. Am realizat imposibilul. E opera de căpetenie a profesorului şi a întregului colectiv.

Zâmbetul enigmatic al tatei… Fluviul de biounde îndreptat către stele… Ce orb am fost, ce slab de minte, să nu ghicesc!

— Atunci la grădina zoologică el, ceasul, a strâns bioundele animalelor şi le-a îndreptat spre…

N-am curaj să continui, bineînţeles că n-am curaj. Şi aşa, un val de emoţie – amplificat sau nu de ceas, sau de aparat, dar ce importanţă mai are? — S-a prăvălit peste mine şi-mi taie respiraţia, iar doctorul îl preia şi se scutură, ca şi când ar fi primit un şoc electric şi-i trebuie câteva clipe până să-şi revină, cât e el de antrenat şi în putere, vorba lui Ştefan!

— Te-ai lămurit şi tu, în fine! Mă batjocoreşte logodnicul, înverşunat peste fire. Destupă-ţi urechile, Dinule – se întoarce spre doctor – fiindcă ţi-o spun ultima oară: încă nu-i târziu să vă răzgândiţi, până ceasul nu s-a adaptat pe deplin şi nu începe să înmagazineze energie! Nu înţeleg ce-oi fi văzut pe diagramele tale, cum naiba pretinzi că puştiul a trecut probele, fie şi mulţumitor, dar eu îl urmăresc de când l-am luat de la şcoală şi pot să-ţi declar sub semnătură: n-are strop de aptitudini pentru aşa ceva! E paralizat de pe acuma de frică. Nu degeaba şi Dobrescu, şi tu l-aţi scăldat în unde tranchilizante. O să clacheze înainte de a apuca să priceapă ce vrei să-i ceri. Atunci ceasul lui o să fie bun de aruncat la gunoi. Iar dacă-ţi închipui că mai am vreme să pregătesc alt ceas, pentru o dublură, te înşeli amarnic, prietene! Şi mai luaţi aminte la ceva: presupunând că alesul vostru se ţine cât de cât pe linia de plutire, nimeni nu vă garantează că în momentul transferului, care e cel mai afurisit dintre toate, cum prea bine ştii, n-o să-l apuce o slăbiciune catastrofală, şi oroarea de acolo, sălbatică şi lacomă de structuri organice nu va năvăli peste noi. Mai cumplită decât orice armă inventată cândva de o minte omenească, decât orice război posibil în clipa de faţă şi în viitor.

— Ne-am gândit bine! Răspunde doctorul. Am judecat pe îndelete fiecare argument. Băiatul va rezista. Cât despre oroarea de *acolo,* într-un singur fel o putem ţine la respect – cu puterile unite ale profesorului, ale mele şi ale lui. Riscul invaziei e cu mult mai mare dacă eu şi cu tine plecăm, lăsând descoperit capul de pod de aici.

— Oh, iarăşi fleacurile astea frumoase şi nefolositoare! Teoriile voastre agăţate de un fir de păr! Exclamă Ştefan, într-

o şoaptă aspră – de altfel întregul dialog se poartă în şoaptă – şi mototoleşte în pumn ce a mai rămas din pachetul de ţigări, amestecând conţinutul şi ambalajul, prefăcându-le într-un ghemotoc inform.

Mă desprind de ei, de cearta lor, de veşnica întrebare dacă un biet copil corijent va fi în stare de o ispravă mai teribilă decât doi adulţi bine pregătiţi; acum nu mă interesează decât că tata, prizonier, pe Pământ, lângă Deneb sau pe unde o mai fi, se află într-un pericol de moarte. Ca în presimţirile cele mai negre. Şi o pornire mai presus de voinţa mea mă năpădeşte pe loc. *Tată!* Îl strig în minte. *Mă auzi, tată? Sunt eu,* Gabi, *Don Q, răspunde-mi!*

În clipa când chemarea se zbuciumă în mine, ca o pasăre ce-şi rupe aripile de gratiile unei colivii, doctorul tresare violent, parcă lovit din toate părţile de un gigantic val nevăzut, tresare şi se clatină, şi-şi duce stânga la frunte, în timp ce dreapta, cu degetele chircite într-un spasm, pare crescută din încheietura mea, ca o legătură bizară dintre doi gemeni siamezi uniţi printr-o aceeaşi mână. Şi atunci, în auzul meu ce se rupe de lumea înconjurătoare, se rostogolesc, venind de la o distanţă uriaşă, ecouri slabe ca atingerile unui puf de păpădie pe suprafaţa unor oceane de zgomote parazitare. Ecourile unui glas. Glasul tatei. Prea firav ca să pricep ce spune, ca şi cum ar vorbi în fundul unei galerii de mină părăsită, iar toate trecerile, puţurile, suitorile, fostele abataje ale minei, prefăcute în camere de rezonanţă, i-ar amplifica, suprapune, amesteca şi rupe cuvintele, topindu-le într-un vuiet melodios, cu mii de armonice măiestrit orchestrale, dar unde sunetele şi înţelesurile vorbelor dintâi s-au pierdut. Şi la fiece zvon subţire ca firele încă nerăsucite ale pânzelor de păianjen, doctorul Dinu, ancorat între braţul meu şi mâna care-i sprijină fruntea, stăpânindu-se cu eforturi supraomeneşti, totuşi nu izbuteşte să-şi înfrângă tresăririle epuizante până ce tata, zdrobit, îngropat de viu sub cascada ecourilor stârnite de răspunsul la întrebarea mea e nevoit să tacă. Însă taifunul reverberaţiilor continuă mult timp, şi după ce eu percep din nou zgomotele restaurantului. Dar nu mai apuc să prind ce spusese Ştefan, pe care l-am văzut mişcându-i buzele.

Doctorul îşi smulge, tot cu mâna stângă, batista din buzunarul de la piept al hainei şi-şi tamponează fruntea

scăldată în sudoare. Ochii lui au căpătat irizaţii sticloase, ca ai unui om cu mintea rătăcită. Continuă să-mi ţină încheietura, iar de sub palmă ce acoperă ceasul răzbate încă, dar se stinge imediat, o rază de lumină sângerie, foarte slabă, pe care o întrezăresc doar în umbra proiectată de marginile degetelor.

În capătul sălii a apărut ospătarul, întovărăşit de doi inşi şi o femeie tânără, toţi în halate albe; ar putea trece drept bucătari, pentru cine nu e la curent cu misterele puse la cale de dragul meu şi, să zicem, al clienţilor din local – dar de ce o fi fost nevoie să purtăm discuţia asta aici? Iar afară, antenele Salvării – s-au mai ivit două între timp, de alte forme şi dimensiuni – se mişcă pline de râvnă, îndreptate spre noi.

— Te ucide! Îl aud pe electronist şi-mi dau seama, după mişcarea buzelor, că aceeaşi propoziţie o rostise şi mai înainte. Pur şi simplu, băietanul ăsta are să te ucidă. Şi odată cu tine pe el însuşi şi pe profesor.

— Lasă-ne singuri! Porunceşte. Doc, articulând cu greutate vorbele.

Ştefan ezită o secundă, apoi, semn că şi mintea lui o cam ia razna, începe să adune gunoaiele împrăştiate pe masă şi să le vâre prin buzunare.

— Vasăzică, mârâie în surdină, îi povesteşti tot?

— Tot! Spune doctorul, privind pe fereastră, cu aceiaşi ochi de halucinat.

— Cel puţin du-l la clinică!

— Nu.

— Rămâneţi aici? În restaurant, cu lume împrejur şi fără aparatură la îndemână? Eşti nebun! Într-un minut, ceasul vă vine de hac. Vă adunăm cu targa pe amândoi.

— Taci! E momentul cel mai prielnic. Pentru el, pentru ceas, pentru mine… Lasă-ne!

Ştefan se ridică binişor, parcă să nu se rupă; ba nu, e ţăndări de mult şi o ia încet ca să nu se risipească.

Doc îmi zâmbeşte, mereu absent şi nu mă las înşelat: a venit vremea să discutăm serios despre lucruri serioase.

— Iartă-mă! Îl rog.

— De ce?

— Adineauri l-am chemat pe tata.

— Şi de ce să te iert? Îl iubeşti, e firesc să-l chemi.

— Nu ştiam că-ţi fac rău…

— Ceasul n-are destulă energie. A furat de la mine, ca să-ţi stabilească legătura telepatică. Din păcate însă, nici bateriile mele cerebrale nu stau prea grozav. De asta n-ai auzit răspunsul profesorului.

— Oboseala ta… De aici se trage?! Îngân. De când te chinui?

— Cincisprezece zile. Dar nu mă chinui. Dimpotrivă, e fascinant. Numai noaptea mi-e greu. Atunci îl veghez să doarmă, şi în liniştea şi întunericul laboratorului, printre aparatele care niciodată nu mă ajută de ajuns, trăiesc aievea coşmarurile lui… Le trec prin mine şi le destram, unul câte unul, să-i dau puteri pentru a doua zi… Dimineaţa, când el s-a trezit, mă înec într-o mare de oboseală. Atunci îmi e greu, într-adevăr…

— Doc! Aţi vrut să descopăr de unul singur adevărul, să mă obişnuiesc cu el încet-încet, pe măsură ce mi se dezvăluia, ca să am cât mai puţine emoţii. De asta m-aţi înconjurat cu tot felul de „mistere”, puse la cale în aşa fel încât să le dezleg pe rând şi să mă las prins de plăcerea jocului de-a Sherlock Holmes…

— Eşti băiat deştept.

— Poate mai mult decât îţi închipui! Datorită, în parte, şi întâmplării.

— De unde ştii ce-mi închipui?

— Mă ocrotiţi din pricina ceasului, ca să nu-mi mărească emoţiile şi să le întoarcă împotriva mea. Asta până ne obişnuim deplin unul cu altul. Bănuiesc că mă supravegheaţi tot timpul, de la distanţă, cu antene sau alte minuni, ca acelea de colo, de pe Salvare.

— De două săptămâni, fără întrerupere. Cu îngăduinţa profesorului, evident! Jumătate din memoria unui calculator de mare putere e plină cu date despre tine. Altfel ceasul nu s-ar fi adaptat atât de repede la procesele tale biologice şi psihice.

— Mama şi Lavinia nu ştiu nimic?

— Cum n-ai ştiut nici tu…

— Până azi, când aţi decis că e momentul s-o aflu. Numai că, în spatele misterelor voastre e o taină cu mult mai grozavă.

Doctorul mă priveşte cercetător. Ca să vadă nu cât am ghicit din taina aceea, ci dacă mă ameninţă apropierea unui nou şoc.

— Este! Răspunde scurt. Ai înţeles-o de la Ştefan.

— Lasă-l pe Ştefan! Am înţeles-o din altă parte şi mai de

mult.

Îşi coboară pleoapele până ce, aşa cum scrie prin cărţi, ochii i se îngustează ca două lame de cuţit.

— Nu te cred.

— Azi-noapte, spre ziuă, când, din pricina oboselii, ai avut pesemne o neatenţie de o clipă, eu şi tata am comunicat prima oară. Prin visul lui şi al meu.

— Şi?

Nu se înşală în privinţa şocului. De altfel e prea bun să se fi înşelat vreodată în vreo privinţă – chiar şi în povestea cu soră-mea trebuie să fi intuit că dragostea ei va ţine doar până la apariţia unui Ştefan. Afurisita de emoţie mă izbeşte iar ca un pumn zdravăn primit în plex pe neaşteptate. Degeaba mă joc de-a boxerul, îmi lipseşte vocaţia, mai mult decât antrenamentul. Nu sunt făcut pentru aventură, am aptitudini numai pentru viaţa pe lângă casă, pentru cultivatul grădinii şi micile tabieturi domestice, m-a studiat bine afurisitul de electronist!

— Şi? Repetă Dinu, posomorât.

— O fi fost tata la spital, cum i-ai spus tu mamei, dar asta se întâmpla mai de mult; oricum, în momentul de faţă nu mai e acolo. Altfel le-aţi fi lăsat pe ea şi pe tuşa Frusina să-l vadă. Sau măcar să-i vorbească la telefon. De două săptămâni el e…

Mă opresc. Iar m-a lăsat curajul. Palma lui Doc devine o menghină pe care cineva nevăzut o strânge încet şi continuu. Ceasul îmi intră în carne, încheietura mi-a amorţit, ca şi altă dată, dar tot îl simt arzându-mă ca un cărbune încins.

— De două săptămâni! … reiau anevoie, ca în somn. În vârful săgeţii, la steaua Deneb, acolo e captiv; fără scăpare.

Ochii doctorului sunt două fântâni înguste şi adânci până în inima Pământului. Nu-i mai suport. Şi-a dat seama. Îşi desprinde privirile de la mine şi le aţinteşte din nou pe fereastră. Tace îndelung, îmi ţin respiraţia. Un tremur mărunt, ca de friguri, mă scutură din creştet până-n tălpi.

— Adevărat! Şopteşte. Captiv, la steaua Deneb…

Îmi ţin respiraţia.

— E într-o primejdie de moarte?

Vorbele abia îmi pâlpâie pe buze, ca flăcăruia unei lumânări.

— Trăieşte. Mai mult n-am ce să-ţi spun. Nu moartea îl ameninţă. Altceva, de necomparat. A căzut victimă unui război

dus în urmă cu, poate, un milion de ani.

— Declanşat de cine?

Nu înţeleg ale cui sunt întrebările. Eu nu fac altceva decât să-mi ţin respiraţia.

— Puterile beligerante…

Doctorul se întrerupe un moment, copleşit. Surâde cu o amărăciune de nedescris.

— Puterile beligerante, aşa li se spune, ca să se reţină că sunt bătăioase şi pline de vigoare, au folosit nişte arme despre care erau convinse că vor acţiona numai asupra adversarilor – ai mai auzit asemenea bazaconii, nu? — Şi că vor lăsa neatinse trupele proprii. Dar nu şi-au dat seama că o dată intraţi în luptă toţi oamenii ajunseseră adversari. Aşa că armele şi-au făcut din plin datoria asupra tuturor. Sofisticate arme! Ultimul strigăt, cum se zice. Taberele puseseră în ele ce aveau mai bun; cele mai straşnice materiale, cele mai grozave inteligenţe, cele mai rapide mijloace de transport la ţintă, cel mai reuşit design, cele mai mari riscuri şi deci cele mai multe accidente în timpul experimentărilor… Să nu te mire, aşadar, că, la un moment dat, armele au început să ducă o viaţă proprie, secretă, numai a lor. Şi după lansare au provocat o reacţie neprevăzută, scăpată cu totul de sub control: şi-au lăsat victimele să trăiască. Nu neatinse, să nu înţelegi greşit. Dimpotrivă, alterându-le structurile fundamentale, însă fără să le ucidă. Închipuie-ţi că vieţuitoarele din raza ciupercilor noastre atomice se adună din pulbere şi îşi continuă viaţa în forma ăsta. Îţi poţi închipui?

— Înseamnă că şi tata…

— Da. Şi el.

Spaima care pândeşte în mine de atâta amar de timp, de atâtea şi atâtea zile şi săptămâni şi luni, de când am avut întâi impresia şi pe urmă siguranţa că se întâmplă ceva rău, spaima care de azi dimineaţă a câştigat teren dintr-o dată, pe nesimţite sau înfrângându-mi rezistenţele firave, contrazise mereu de avalanşa de noutăţi neliniştitoare, spaima căreia, ca să mă amăgesc, i-am zis câteodată emoţie, mă biruie, în sfârşit. Definitiv.

Încerc să respir şi nu pot. Mă chinui să trag măcar o gură de aer, însă zadarnic. Pieptul îmi e strivit, blocat din toate părţile, sau lipsit de orice fărâmă de vlagă, sau refuză să mă mai

asculte. Mâna cu ceasul, purtată de teroare ca de o voinţă de neînvins, mi se smuceşte năprasnic, să scape cel puţin ea din coşmarul unde eu m-am rătăcit; vrând să mă părăsească, uitând însă că poartă la încheietură, închisă în platină, o povară de care singură n-o să se elibereze niciodată. Însă doctorul Dinu s-a încleştat de ea, şi braţul lui e greu ca un bolovan uriaş, e rigid ca din cel mai dur oţel, nu se clinteşte niciun centimetru – numai muşchii degetelor şi ai palmei îi joacă uşor, elastic, cât să nu-mi luxez articulaţia.

— Relaxează-te! Murmură molcom Doc. N-ai nimic. Nu ţi-e teamă…

Nu pot să respir. Ciudat, mintea continuă să-mi funcţioneze de minune, spiritul de observaţie la fel, îl văd pe Dinu zbuciumându-se iar ca un osândit, ca să preia, să stăpânească, să stingă reacţiile ceasului, îl văd frământând batista în pumn, îl văd clătinându-se dezordonat printre valurile bioundelor dezlănţuite haotic, dar braţul prins de al meu îi rămâne într-una neclintit, parcă înşurubat de masă, e ţeapăn până la umăr, e al altcuiva, nici nu e braţ ci un accesoriu al mobilei, o rezemătoare adăugată acolo de un tâmplar trăsnit.

Nu pot să respir. O umbră albă se apropie dintr-o parte, trebuie să fie Dobrescu, ospătarul-medic-scamator, câştigătorul concursului „Cu mască şi fără mască”, dar ochii mi se cam întunecă şi nu mai izbutesc să-i disting noua înfăţişare. Cercuri opace se rotesc prin aer în jurul meu, mă pierd încet, mă întunec, o singură zonă limpede se mai păstrează, unde e chipul doctorului Dinu; iar doctorul, cu privirile numai la geam, zâmbeşte deodată, zâmbeşte frumos, adevărat, ca pe vremuri, liniştitor, vesel, prevestind o victorie.

— Respiră! Mă îndeamnă. Respiră! Dobrescu, lumină… Respiră! E bine, respiră, e bine, a trecut… Gata, băiatule! A trecut…

La tâmple îi scânteiază două roiuri de licurici care îmi împânzesc privirile; mă prind de ele, în sfârşit un punct de sprijin, o palmă de teren solid, mă agăţ de ele, mă ridic spre suprafaţă… Sunt broboane de transpiraţie, nu licurici. Faţa doctorului e un mulaj de ceară gălbejit şi murdar, eu răsuflu adânc, nu gâfâi, răsuflu, respir, ies pe de-a întregul din bulboana spaimei, din nisipurile ei mişcătoare, împrejur se

arată restaurantul, cu mesele, draperiile, ferestrele lui şi… cu luminile aprinse de bunul, priceputul Dobrescu.

Salonul e gol. S-a făcut după-amiază târzie, dinspre pădure se târăsc leneşe primele umbre ale înserării.

Dobrescu se apleacă peste umărul meu, cu aerul distins al ospătarului de înaltă clasă.

— Iertaţi-mă! Ora închiderii, vă rog!

Întinde cu delicateţe mâna, apucă palma doctorului, o desprinde de încheietura mea, uşor, abia atingând-o, ca pe o aripă de fluture şi o aşază alături, pe masă. Dinu îi mulţumeşte cu o înclinare a capului şi închide ochii. Mă înfiorez; e, tot, o păpuşă fragilă şi neajutorată, un omuleţ cu înfăţişare străină. În podul palmei i se întinde o pată neagră, rotundă, ca trasă cu un cărbune. Instinctiv, mă uit la încheietura mea şi o descopăr curată – numai el a suferit, numai la el apare urma ceasului, poartă de unde a scos şi a curăţat răul din mine.

— Am reuşit, Doc!

Surâde iar, fără să deschidă pleoapele. Îl recunosc, după zâmbet. Nu e nicidecum un străin. A rămas Doc cel dintotdeauna, sensibilul, prietenosul, tânărul Doc, cu privirea vie şi caldă, scăpărând de inteligenţă, mai degrabă personaj dintr-o carte decât om ca noi – protagonistul din romanele pentru copii, cel care învinge negreşit, printr-o întorsătură dibace a gândirii, printr-o vorbă de duh – mai teribile decât orice uneltire sau putere magică a adversarilor.

6

Afară plouă iar şi s-a pornit un vânt rece dinspre nord-est, direcţia de unde iarna suflă crivăţul. Mă opresc pe terasa îngustă, împodobită cu arcade şi-mi trag peste cap gluga de la canadiană. Salvarea, şi cealaltă maşină au dispărut din poartă; supravegherea continuă discret, să nu atragă atenţia cuiva, acum când am aflat de existenţa ei. De altfel împrejurimile sunt pustii. Grădina zoologică trebuie să-şi fi închis porţile îndată după experienţa noastră care i-a alungat şi aşa puţinii clienţi, iar frigul şi ploaia nu îndeamnă pe nimeni la plimbări romantice prin pădure. Ne îndreptăm spre ieşirea din curte, bocănind cu tocurile pe mozaicul ud, ocolind băltoacele adunate din loc în loc. Mă întorc şi mă uit înapoi, la clădirea lungă, zugrăvită de înserare şi ploaie în culori mohorâte şi unde unul sau două becuri, aprinse numai până se pregăteşte

să plece şi personalul, dau interiorului un aer ciudat, parcă fantomatic. Nu descopăr masa unde am stat, nici umbra lui Gabi, puştiul glumeţ şi plin de viaţă, pe care în ciuda păcatelor şi a slăbiciunilor lui îl iubeam – dar asta nu m-a împiedicat să-l părăsesc, buimac, stingher, cuprins de panică, acolo pe scaunul de lângă fereastră. Niciodată nu-l voi mai întâlni; o să rămână în aşteptarea mea câtă vreme am să-l ţin minte eu însumi, apoi, încet, uitarea are să-l destrame.

Doc îmi strecoară mâna pe sub braţ.

— Ştefan e la parcare. Să ne grăbim!

Am văzut la televizor, în mai multe rânduri, secvenţe documentare sau reconstituiri despre Hiroshima, ori înregistrări de la poligoanele atomice experimentale. Când eram mic, nu suportam să le privesc, de teamă, amestecată cu un soi de repulsie, deşi, în general, copiii sunt curioşi şi nu prea fac deosebire între bine şi rău, pe urmă, într-un fel, m-am mai învăţat, adică am urmărit scenele acelea cu oameni arzând în vâlvătăi, ca torţele, sau proiectaţi pe ziduri în umbre subţiri, construcţii umflându-se la suflul exploziei asemeni unor stranii baloane de săpun şi plesnind în miriade de fărâme, copaci uriaşi îndoindu-se până la pământ şi izbucnind în flăcări, schelării de oţel răsucindu-se ca nişte ghemotoace de hârtie şi topindu-se ca şi cum ar fi fost de ceară, apoi victimele bolii de radiaţii care se termină inevitabil prin moarte – copii cu trupurile schilodite de răni îngrozitoare, cu dinţii şi părul căzut sau, şi mai rău, se poate şi mai rău, copii născuţi fără mâini sau picioare, ori cu chipuri deformate monstruos, fiindcă părinţii lor fuseseră însemnaţi, fără să ştie, de răsuflarea otrăvită a bombei.

M-am învăţat să le privesc…

Ştefan a pornit motorul şi a deschis uşile din spate. Dacia 1100 e singură în toată parcarea. Aud ploaia ţârâind pe acoperişul ondulat de deasupra noastră. Ne urcăm, în tăcere. Ce-am mai avea să ne spunem? O istovire, altfel decât oboselile încercate până acum, m-a golit de emoţii, dar nu şi de gânduri. Îmi aşez servieta pe genunchi şi mâinile pe servietă. Ceasul scânteiază în semiîntunericul maşinii, prinzând în muchiile strălucitoare ultimele licăriri de lumină. Electronistul nu se grăbeşte să plece. Îi zăresc prin retrovizor ochii aţintiţi în gol; se miră că am supravieţuit şocului? Trece

în revistă pericolele din viitor, cărora precis n-am să le mai fac faţă? Cugetă să se retragă din combinaţie până nu-i prea târziu?

Tata arde, sub razele străine ale lui Deneb, pe pământul necunoscut al acelei planete, unde nu pot înţelege cum am ajuns. Tata arde, alergând printre milioane de ruguri care se zbat; tata îşi desprinde pulberea trupului de pe un perete şi se ridică în lumina bolnavă; dar nu din pulbere se încheagă, ci din umbră, umbra singură a rămas din el, un semn că vreme de o frântură de clipă trupul lui a fost un obstacol în calea potopului de foc, iar în locul acela peretele s-a calcinat mai puţin; tata se adună de sub dărâmăturile unui bloc cu multe etaje, e un pachet de moloz şi resturi de haine şi porneşte aiurea pe străzi; tata se prelinge, topit, dintre grinzile topite ale unui pod; tata…

Şi eu m-am învăţat să privesc, la televizor, înfăţişările morţii atomice…

— Mă întrebai cine a pornit şi cum războiul acela, murmură doctorul pe neaşteptate. Nu ştiu să-ţi spun. N-am habar de istoria şi psihologia acelor puteri beligerante. De altfel nenorocirea li s-a întâmplat pe când strămoşii noştri aveau încă drept unelte doar pietrele adunate de prin albiile nurilor. Şi fii convins că nici supravieţuitorii bizarului măcel – supravieţuitori care, ironie a destinului, au ajuns deocamdată fără moarte, fiindcă, în forma dăruită a minunatelor lor arme, chiar de-ar vrea să moară, nu pot – nici ei nu-şi mai aduc aminte de unde s-a pornit. Între noi fie vorba, la ce-ar mai folosi să-şi amintească? Dar, dacă ţii să te informezi, fă o comparaţie cu ce se întâmplă în lumea pământeană de azi. Războaiele seamănă toate între ele, oriunde şi oricând s-ar purta. Numai consecinţele diferă, în timp: sunt din ce în ce mai cumplite, pe măsura progreselor ştiinţei.

Parcă trezit dintr-un vis, Ştefan, nervos şi neîndemânatic, cuplează brusc marşarierul, făcând pinioanele să cârâie în cutia de viteze. Maşina se smuceşte puternic; motorul, suprasolicitat, se stinge cu o pocnitură. Băiatul frumos rămâne câteva clipe pe gânduri, încercând parcă să-şi rememoreze ordinea manevrării comenzilor. În sfârşit, porneşte iar motorul şi o luăm din loc cu ceva mai puţină agitaţie.

Pătrundem pe şoseaua mărginită de pereţii întunecaţi ai

pădurii. În faţă, spre asfinţit, zările păstrează încă pete largi de lumină; deasupra noastră însă, ca şi în spate, cenuşiul norilor a căpătat nuanţe de funingine.

Pământul.

Ce simt oamenii când ajung să se despartă de el?

Revăd imagini de demult, de la moartea bunicului. Bătrânul slab şi înalt, atunci lung, aşa cum sta în pat, cu umerii şi capul sprijiniţi de o pernă tare; vorbele puţine ale celor din preajmă, gesturile domoale, înscrise parcă într-un ritual; casa mirosind a lemn, a mere şi busuioc, dereticată cu de-amănuntul anume pentru ceea ce avea să vină – pentru că, am înţeles mai târziu, tot ce se leagă de trecerea omului prin lume se cere întâmpinat şi petrecut după o cuviinţă căreia ţăranii îi ştiu şi îi păzesc rostul într-un fel anume al lor…

Am intrat în odaia bunicului, purtat de mână de tata. Nu realizam ce se întâmplă, îmi spuseseră doar că bătrânul e bolnav. I-am întâlnit însă privirea limpede, pierdută undeva departe şi care s-a adunat cu greu să mă vadă şi atunci am început să pricep şi graba plecării noastre de acasă, şi de ce, pe tot drumul, tata şi-a amintit de copilăria lui, cum nu făcuse în niciuna dintre vizitele de mai înainte.

„L-ai adus, Alexandre!” a murmurat bătrânul, cu glas liniştit. „L-am adus, tată!” „Doamne, când eram eu ca el! …” Faţa, suptă de vârstă şi boală, i se ascuţise şi avea o paloare nefirească, tâmplele îi erau scobite, ochii înfundaţi în cap. Dar mi se părea, cu toate astea, că întregul chip îi e lipsit de relief, ca într-o poză veche, îngălbenită şi ştearsă, înfăţişând oameni de demult, care totdeauna se aşezau ţepeni în faţa aparatului de fotografiat, neîndrăznind măcar să zâmbească, parcă aşa ceva ar fi fost un lucru de ruşine – şi ale căror gânduri şi griji, astăzi, după atâta vreme, nu le mai putem descifra. Astfel bătrânul se ducea o dată cu lumea lui, şi în lumea aceea se şi pierduse, retrăind cine mai ştie ce întâmplări, de pe când era băieţandru sau flăcău. Aşa se întorcea şi el, ca tata, în copilărie, ca şi cum lăsaseră sau pierduseră acolo ceva de preţ, ce trebuie căutat când îţi e greu, ceva ce nu se mai poate găsi, dar te alină chiar numai când îl cauţi. Mi-a mângâiat creştetul cu o mână uşoară şi caldă, cu pielea asprită pe vecie de uneltele şi muncile ţărăneşti. Se împăcase cu toate. Parcă pleca pe aproape, la un târg în satul vecin,

aştepta doar să vină alde Ion sau Toader, să-l ia cu căruţa. Şi până atunci tata, cu aceeaşi linişte ca şi a lui, îi ţinea tovărăşie.

„Auzi, Alexandre? A murmurat iarăşi, într-un târziu. Numai de una, taică, îmi pare rău. Că n-am zile să mai văz colţul ierbii şi cum dă floarea în zarzărul de la poartă…” O lacrimă tulbure i s-a desprins din colţul ochiului şi i-a alunecat în jos, pe obraz. Mi-a cuprins creştetul în palmă pentru ultima oară şi îndată şi-a luat mâna de pe mine. „Du băiatul de aici! A poruncit, suflând greu. Şi rămâi cu el!” Am ieşit amândoi, fără o vorbă. Tata m-a strâns lângă sine şi s-a rezemat de un stâlp al prispei, cu faţa spre sat şi spre crângul de arini, vrând parcă să-i transmită bunicului, şi nu ştiu, zău, dacă n-o şi făcea, o ultimă imagine a universului înaintea despărţirii. Peste câteva minute, am auzit dinăuntru plânsul potolit al bunicii. Bătrânul nu mai era.

Ştefan aprinde luminile de poziţie. Un câine se arată din tufişurile de pe dreapta, ne urmăreşte de departe cum venim şi dispare până să ajungem în dreptul lui.

— Din păcate, urmează doctorul, n-o să putem dezvălui nimănui lecţia celor de lângă Deneb. Cel puţin deocamdată…

Mă întorc spre el, nedumerit şi, fără voie, mă înfiorez: ochii îi strălucesc de o patimă devastatoare.

— Oricând se va găsi cineva interesat să le copieze sistemele de arme. Atunci Pământul ar putea avea soarta planetei lor. Dar nouă nici peste un miliard de ani nu ne va surâde şansa vreunei salvări. Vom rămâne încătuşaţi în nemurirea aceea ca de infern, în forma aceea demenţială, până ce soarele ni se va stinge, sau galaxia întreagă se va risipi în praful şi hidrogenul din care s-a alcătuit acum douăsprezece milioane de milenii. Cam ăsta ar fi preţul trădării tainei ce ţi s-a încredinţat.

Revin cu privirea la drum. Suntem în marginea şoselei mari, dinspre oraş. Aşteptăm trecerea maşinilor care au prioritate. Îmi plimb degetele pe deasupra ceasului. Dacă electronistul are din nou un moment de zăpăceală şi dă buzna, uite acuma, în faţa autotrenului ce se apropie, nereglementar, cu peste optzeci la oră, nu va mai fi nevoit să pregătească un alt ceas, nici doctorul să caute o dublură…

Nu apuc să-mi termin gândul prostesc, fiindcă, mai degrabă din instinct decât cu judecată, am apăsat, ca să zic aşa, pe

toate frânele creierului; mă curăţ instantaneu de orice idee sau raţionament şi rămân îngheţat; dacă aparatul e construit să-mi îndeplinească toate dorinţele, şi chiar astfel e construit, îndată trimite o biundă spre centrii nervoşi ai electronistului şi mi-o lasă pe Lavinia fată bătrână!

Afurisită, afurisită treabă! Nici să faci haz de necaz nu mai poţi, nici să asculţi câte o gugumănie de a tipului tău cel răutăcios pe care aşa bine l-ai poreclit Andrei Gavrilescu! Trebuie să stai zi şi noapte cu ochii pe tine, să te ţii în frâu de la orice!

Maşina face un salt brusc. Sunt gata să leşin, încă înainte de ciocnirea cu autotrenul vijelios. Dar nu! … Acesta a trecut de mult. Ştefan a prins un gol în şirurile de maşini ce se scurg în ambele sensuri şi se strecoară iute şi elegant printre ele, cu îndemnarea lui de altădată. Şofer bun, ce mai la deal, la vale!

— Grea povară! Exclamă doctorul, care pesemne mi-a simţit încordarea şi i-a înţeles pricina. Grea, şi pentru tine, şi pentru noi, Dar trebuie s-o scoatem la capăt cu puterile noastre şi să-i păzim secretul mai tare decât pe ochii din cap. Până nu se mai aşază lumea, nici n-avem încotro. De fapt, nu ştiinţa e vinovată de felul cum i se pun în practică descoperirile. Poţi fi convins că şi arma care i-a nimicit pe cei de lângă Deneb avea la bază o invenţie de mare folos dacă ar fi fost aplicată pentru binele lor. Cu orice obiect, cu orice aparat se poate, în ultimă instanţă, construi sau distruge. Chiar ceasul tău…

— E nevoie să-i spui până şi asta? Intervine Ştefan, cu acelaşi glas, răguşit de enervare. Nu-ţi ajunge că abia aţi scăpat, acolo, în restaurant? Dacă aţi scăpat cu mintea întreagă – ceea ce, e drept, nu se prea vede.

— Chiar ceasul, ce? Întreb.

— Ajuns la cine nu trebuie, poate fi prefăcut într-un mijloc de nimicire puternic şi foarte eficient. Bombardarea cu biounde hiperconcentrate distruge orice fiinţă vie, inclusiv plantele, pe o rază practic nelimitată.

Maşina virează scurt lângă bordură şi se opreşte cu un scârţâit de frâne. Marele şofer stă o clipă cu mâinile crispate pe volan, apoi se întoarce încet.

— Ajunge, Dinule!

— Ai dreptate, ajunge! Răspunde cuminte doctorul. Doar un lucru trebuie neapărat să mai ţii minte! Reia, către mine. Nu e

o pierdere că pământenii nu vor afla şi deci n-au să înveţe deocamdată nimic din îngrozitoarea experienţă a celor de lângă Deneb. Spre deosebire de aceia, noi putem opri dezlănţuirea războiului. Cu forţele noastre. Cu raţiunea şi luciditatea pe care tot ştiinţa ni le-a pus la îndemână. Iar tu, care porţi pacea şi viaţa, eşti de partea învingătorilor.

— Cu asta l-ai dat gata! Aruncă ironic Ştefan şi se vâră înapoi, în şirul de maşini ce gonesc spre oraş.

Lui Doc nu-i arde însă de glumă.

— Ştiu că nu i-am spus nicio noutate şi că folosesc vorbe scoase parcă din comunicatele de presă. Ce vreţi, nu mă pricep la metafore! Dar el are de îndeplinit un mandat şi trebuie să-i fie foarte clar de ce pleacă acolo şi în ce scop; nu numai din ce motive a fost ales, ci şi pe cine e chemat să reprezinte.

Oare te poţi pregăti din vreme să devii erou?

Am fost o dată cu tata la cineva care făcuse mai de mult un act de bravură. Omul locuieşte în provincie, n-are importanţă oraşul. Eram acolo în vacanţă, plănuisem să pornim într-o plimbare pe munte, dar vremea ne-a fost potrivnică, a plouat o săptămână în şir, iar într-un târziu, plictisiţi de atâta aşteptare, ne pregăteam bagajele pentru întoarcere – când în ziarul vechi, pierdut în maşină şi care folosise la împachetat cine ştie ce, tata a găsit numele eroului într-un articol fulminant ce omagia fapta aceea memorabilă. Atunci şi-a dat seama că ne aflăm în chiar localitatea unde domiciliază cel în cauză. Veseli că ne putem alege cu ceva mai frumos şi mai folositor decât o simplă excursie, ne-am dus să-l cunoaştem.

Ora, ce-i drept, nu prea era nimerită pentru o vizită pe neanunţate, dar contam pe faptul că amfitrionul ne va ierta auzind că suntem în trecere şi trebuie să ajungem acasă tot în acea zi.

Ciudată experienţă!

Mai întâi, până să-i descoperim casa, am străbătut o mare parte din oraş – vreme de mai bine de un ceas, fiindcă pornisem pe jos. De câte ori întrebam de ea, concetăţenii eroului zâmbeau cam bizar şi ne arătau câte un alt traseu, parcă se înţeleseseră între ei să ne încurce. Când, în cele din urmă, am găsit-o, întâmplarea – aşa, cel puţin, am crezut noi, însă mai târziu am constatat că nu era deloc întâmplare – a

făcut să-i întâlnim acolo pe cei trei oameni scăpaţi de el de la moarte. Împrejurările accidentului lor sunt fără însemnătate şi ele. Se cuvine doar să ştiţi că salvatorul, care pur şi simplu avusese drum prin apropiere, a intervenit cu o prezenţă de spirit şi o promptitudine ieşite din comun, în momentul când nimeni nu mai aştepta vreun ajutor. Acest lucru ni l-au povestit victimele, repetându-l de multe ori, cu zeci de amănunte care de la un timp au cam început să se bată cap în cap, ca şi cum povestitorii ar fi uitat pe rând variantele expuse de ei înşişi puţin mai devreme.

Erau, toţi trei, îmbrăcaţi cu hainele lor cele mai bune şi îşi aduseseră şi nevestele şi copiii, gătiţi la fel, ca la plimbarea de duminică după-masă pe strada mare; dar atunci era luni, cam pe la vremea prânzului sau imediat după aceea şi-şi treziseră din somn binefăcătorul ieşit de curând la pensie şi căruia îi plăcea să-şi facă siesta în pat – cum o dovedeau ochii lui umflaţi şi căscăturile repetate ce l-au întrerupt prea adesea în cursul discuţiei.

Şi el era îmbrăcat de sărbătoare, cu un costum ale cărui culori şi croială nu se potriveau cu ora şi locul unde îl arborase; nişte haine din lână şi de purtat seara şi care, departe de a-l fi însoţit pe proprietar în aşternut, cum socotisem eu în primul moment, abia fuseseră scoase din lada pregătită pentru iarnă, fiindcă miroseau grozav a naftalină. Gazda nu părea defel stânjenită de prezenţa numeroşilor oaspeţi – împreună trebuie să fi fost aproape o duzină – deşi toţi pretindeau, ca şi noi, că au trecut întâmplător pe acolo şi au intrat numai un moment, să-l întrebe de sănătate. Era, dimpotrivă, din ce în ce mai bine dispus, iar în clipa când conversaţia dădea semne de oboseală, aducea din nou vorba de teribilul accident şi din nou trioul victimelor, îmboldit ca de un pinten nevăzut, îşi relua galopul pe valea largă a recunoştinţei, întovărăşit de neveste şi de copii care se întreceau şi ei să zugrăvească detalii dintre cele mai impresionante, cu toate că nu fuseseră nici cu gândul la faţa locului, iar cei mai mici încă nu veniseră pe lume la acea dată.

Tata îi asculta amuzându-se pe ascuns, şi eu nu-mi închipuiam ce poate fi vesel în istorisirea unor evenimente atât de dramatice. Apoi, pentru că salvatorul i-a cerut impresiile, a rostit câteva aprecieri oarecare, fără să cadă pe

jos de admiraţie cum, evident, acela ar fi aşteptat. Revenindu-şi iute din surpriză, dovadă că reflexele îi funcţionau încă bine, eroul şi-a exprimat dorinţa să afle de ce oaspeţii din Bucureşti nu se consideră mulţumiţi. Aproape ne cerea socoteală. „îmi pare rău, a răspuns tata, dar toate astea le aflasem din ziar. Dacă nu-mi puteţi oferi ceva mai mult, trebuie să mă fi prevenit de la sosire, să nu ne pierdem vremea cu toţii.” Şi-a împins scaunul deoparte, m-a luat de mână şi s-a înclinat în semn de bun rămas. De la poartă s-a întors spre cei trei bărbaţi ce şedeau ţintuiţi locului, parcă neştiind ce au de făcut mai departe. „Haideţi acasă! Le-a strigat. Sau întoarceţi-vă la slujbă, doar nu v-aţi învoit pentru o zi întreagă.” „Cine v-a spus?” a întrebat cel mai în vârstă dintre ei, cu aerul unuia căzut din lună. Tata a ridicat din umeri. Am ieşit în stradă şi am mers încet, până ce familiile reunite ne-au ajuns din urmă. „Cine v-a spus?” a repetat bătrânul întrebarea. „Credeţi că nu se vede cale de-o poştă? A răspuns tata, cu voce deodată tristă. Tot oraşul ştie. Şi nu m-ar mira să vă compătimească, la fel de mult ca şi când n-aţi fi fost salvaţi.” „E posibil să aveţi dreptate!” a gândit cu glas tare bătrânul. Au dat colţul şi au dispărut, fără altă vorbă, ca şi când le-ar fi fost ruşine să ne mai şi salute.

„Nu-mi explici şi mie despre ce-i vorba?” l-am luat la rost pe tata, furios din cauza purtării lui ce mi se părea cel puţin nepoliticoasă. „Nu-i nicio filosofie. Şi nicio plăcere, din păcate! Mi-a zis el. Scena pe care ne-au jucat-o seamănă întru totul cu aceea descrisă în ziar. Vizita neaşteptată a victimelor însoţite de familiile lor… Povestirea în amănunt a întâmplării… Nevoia de recunoştinţă… La început, crezusem că articolul e rodul neizbutit al unui truc reportericesc, prea părea totul regizat, şi încă fără îndemânare. Dar reporterul, măcar de data asta, n-a avut decât vina lipsei de discernământ. Salvatorul însuşi e dornic de asemenea montări. Iar ceilalţi, din dorinţa de a-i fi recunoscători, îi fac jocul. Trebuie să fi dat zeci de asemenea reprezentaţii, pentru rude, prieteni, vecini ori. Simpli curioşi. La cele mai nepotrivite ore, ca azi, şi indiferent de programul sau de cheful bieţilor salvaţi.” „Nu se poate!” „Ai avut dovada – azi au prezentat piesa de dragul nostru. Cineva, vreun copil, auzind că îl căutăm, i-a dat de ştire, iar el s-a grăbit să-şi cheme oamenii, să se producă în faţa bucureştenilor.” „Atunci

tot oraşul e de partea lui. Ne-au pus să ne învârtim pe străzi, până actorii au avut timp să se costumeze şi să se adune.” „Nici vorbă! Cred că aveau de gând să ne încurce, în speranţa că ne vom lăsa păgubaşi.” „Nu pricep! Totuşi… El i-a salvat pe oamenii aceia de la moarte! A făcut gestul care-i primejduia propria viaţă.” „De bună seamă. Cu o putere de sacrificiu cum poate n-ar fi avut-o mulţi.” „A fost, într-adevăr, un erou!” „A fost. În clipa accidentului. A atins pragul sublim al uitării de sine, s-a dăruit, fără să-i pese de persoana lui. Dar numai atunci. Pe urmă, însetat de glorie, a transformat viaţa celorlalţi într-un mic calvar.”

— S-a luminat o casetă aici, pe cadran! Încerc să reînnod ciudata conversaţie, fiindcă tăcerea înseamnă singurătate.

— Poftim? Întreabă Doc, neatent.

— O casetă s-a luminat, când eram la zoo.

— Da. Slab.

— În roşu închis. Şi numai o clipă.

— Dovadă că bioundele captate de ceas erau puţine şi de calitate inferioară. Doar de la câteva sute de animale şi dintr-o reacţie primitivă: mânia. Purtând o încărcătură emoţională puternică – ţi s-a transmis în parte şi ţie şi s-a răsfrânt, amplificată, asupra animalelor însele – dar valoarea ei cerebrală era aproape nulă.

— Şi eu o să am nevoie de biounde? Acolo?

— Sigur că o să ai. Altfel nu-ţi construiam ceasul. Te vor feri de contactul direct cu lumea lui Deneb. Adică de molipsirea cu… Nu ştiu cum să-i mai zic. Cu boala de acolo, cu urmările războiului. Denebienii, hai să-i numim aşa, s-au amestecat cu toate celelalte vieţuitoare de pe planetă, animale şi plante şi nu se pot desprinde de ele. Anatomic şi fiziologic. Oameni, faună şi floră formează un singur amalgam ale cărui părţi componente nu se mai deosebesc unele de altele, dar unde indivizii continuă să existe. O lume de aparenţe înşelătoare, căutându-şi, cu raţiune sau din instinct, vechile înfăţişări, imitând zadarnic obiecte neînsufleţite, devorând într-o clipită materia organică ajunsă întâmplător acolo…

— Vrei să zici că şi pe tata?

Dinu se înclină uşor, schiţând parcă o reverenţă. Pereţii şi plafonul maşinii se strâng deodată în jurul nostru, ca încăperea de fier înroşit dintr-o cunoscută povestire de Edgar

Poe. Iarăşi nu mai am aer; mă grăbesc să trag geamul culisant al portierei de lângă mine şi îndată un suflu puternic, rece, greu ca un bolovan, o jerbă de stropi mă plesnesc peste faţă; Dacia fuge agăţată de şirul de maşini dinaintea şi dinapoia noastră cu funiile sclipitoare ale razelor aruncate de faruri. Prostii! Nu se poate fugi. Nicăieri.

Îmi scot afară capul şi mă las biciuit de ploaie. Apa mi se scurge pe obraz, apoi în jos, pe gât, pe sub guler. Coroanele golaşe ale pomilor şi tufişurile din dreapta, scoase fulgerător din noapte de lumina farurilor şi la fel de repede înecate în beznă sunt nori de umbre în mişcare. Umbre în mişcare. Tata…

— L-au prefăcut într-o fantasmă, aidoma lor. S-au năpustit peste el, pesemne grăbiţi să-l copieze, dar erau miliarde… Şi fiecare a vrut să apuce o părticică din el, să-şi stabilească modelul, iar de mulţi ce erau l-au risipit înainte de a reuşi măcar să-l vadă ca lumea. Ar fi fost dealtfel o prostie să-l copieze pe el, un pământean. Dar, aşa cum ţi-am zis, în lumea aceea cu mii de înfăţişări şi cu niciuna, se află întreaga biosferă denebiană; iar plantelor şi animalelor e cu neputinţă să le explici că omul adus de pe Terra nu constituie un model biologic pe potriva lor.

— Atunci, bioundele noastre?

— Atunci, repetă Doc, bioundele noastre – născute dintr-un mod diferit de organizare a materiei, adică din organismele pământene – te vor feri să împărtăşeşti soarta profesorului. Vor alcătui în jurul tău un fel de clopot protector, în interiorul căruia, la adăpost de pericol, îl vei aduna pe profesor din locurile pe unde e risipit, îi vei reda înfăţişarea de fiu al Terrei şi-l vei aduce înapoi, acasă.

— În ce fel?

— Ca să-l faci iar om ca toţi oamenii, te vei ajuta de aceleaşi biounde. E singura punte de legătură între noi, firul Ariadnei ce te va călăuzi în inima labirintului de prezenţe himerice şi îl va scoate pe profesor de sub măştile fără chip ce-l acoperă. De trimiterea voastră aici se ocupă denebienii.

Simplu.

Împing geamul la loc. Din păr mi se scurg pe faţă, pe ceafă, în dosul urechilor şuviţe de apă. Ploaia cade din nou, parcă într-o altă existenţă; e timpul care se întoarce să se ajungă din

urmă.

Ştefan n-a încetat să mă spioneze şi, văzând cât sunt de ud, clatină reprobator din cap şi deschide până la refuz caloriferul.

— Am construit ceasul din platină, urmează Dinu, fiindcă dintre toate materialele pe care le avem la îndemână ea e cel mai puţin sensibilă la agenţii chimici distructivi, iar masa aceea enormă de materie agresivă acţionează la nivelul chimiei moleculare.

— Mai bine ajută-l să se şteargă de apă şi lasă poveştile intervine Ştefan, sarcastic. Că te pomeneşti cu el răcit şi-o să-l trimiţi la denebienii tăi cu trei seturi de batiste şi un flacon cu rinofug. Auzi colo – denebieni! Le-ai şi găsit un nume pe cinste!

Doc nu răspunde. Îmi trec mâna prin păr, peste obraji şi de-a lungul gâtului. Picături mari mi se preling printre degete şi se sparg pe servieta de plastic. Traversam podul peste Herăstrău şi întrezăresc, reflectate în apă, luminile palide, violet-albăstrii care tocmai se aprind în vârful stâlpilor de pe bulevard.

Nu poate fi nimic adevărat din spusele lor. Mi-au jucat o farsă. Nu e nicio planetă lângă steaua Deneb, n-a fost acolo niciun război, am la mână un ceas oarecare, eventual cu un calculator încorporat, Dobrescu e un ospătar cumsecade, o cunoştinţă a celor doi, iar tata… ei bine, tata mă aşteaptă în pragul casei, râzând de pe acum de şotia pusă la cale cu simpaticii lui asistenţi.

7

Vila ne întâmpină cu ferestre întunecate, ca o locuinţă părăsită şi numai în spatele curţii, dinspre geamul de la bucătărie, se vede căzând pe dalele de ciment lumina firavă a unui bec. Dalmaţianul, fără să scoată capul din coteţ, urmăreşte cu o privire indiferentă cum eu şi Doc deschidem poarta înaltă din fier forjat şi îi ţinem canaturile până ce Ştefan aduce maşina în curte. Între timp, se arată şi mama care, cum dă cu ochii de mine, îşi duce mâinile la faţă, cuprinsă de uimire şi teamă.

— Gabi! Ce-ai păţit?

Dacă înfăţişarea mea şi nu cea a doctorului o intrigă, înseamnă că Dinu a vizitat-o mai devreme, probabil în cursu’ dimineţii, odată cu Ştefan. Deci ceva i s-a spus despre tata, ceva liniştitor desigur, numai că eu nu ştiu anume ce. Şi abia

acuma îmi vine în minte că nu suntem pregătiţi pentru întâlnirea cu ai mei, nu ne-am înţeles ce minciună să spunem despre felul cum ne-am petrecut vremea şi ce să povestim pe seama sănătăţii tatei.

— Ce-am păţit? Mă mir ca să mă aflu în treabă.

— Tu nu te vezi cum arăţi?

Mă întorc spre oglinda cuierului. Am ajuns un fel de copie a lui Doc – slab, galben, cu faţa mâncată de cearcăne. Se putea altfel? Joaca de-a telepatia e chiar la îndemâna oricui?

— Unde-aţi fost?

— La clinică! Mormăie doctorul, cu jumătate de gură.

— Şi? Alexandru?

— L-ai văzut?

— Cum se simte?

Mamei şi Laviniei li s-a adăugat tuşa Frusina. Un trio redutabil, exersat în descoperirea minciunilor, **o** ştiu pe propria mea piele.

— Nu l-a văzut! Sare Ştefan să mă ajute.

La sunetul vocii lui, Lavinia, în ciuda îngrijorării fireşti, devine uşor absentă – ce vreţi, fascinaţia rămâne fascinaţie!

— Dar profesorul i-a trimis un ceas! Spune şi Dinu repede, până nu se risipeşte vraja aruncată de electronist. Arată-l, Gabi!

E un îndemn – trebuie să abatem atenţia celor trei spre alt subiect. Îmi ridic mâna cu un gest plin de prestanţă şi salt mâneca încetişor, exploatând emoţia şi curiozitatea obişnuite femeilor. Sper că tata ne urmăreşte de acolo de unde se află şi se amuză măcar el de scena la care mie numai să rid nu-mi vine. Iar ceasul reacţionează prompt la simţămintele noastre pe cât de contradictorii, pe atât de puternice – caseta de pe marginea cadranului se preface într-o luminiţă rubinie, ca vinul vechi şi care se închide repede în roşu întunecat, apoi se stinge.

— Ce-i asta? Mă interoghează mama.

— O lumină de control! Spune electronistul. Ştii, îi explică Laviniei, un senzor încorporat în carcasă… E un model nou, are şi calculator şi nu ştiu ce semnale optice şi sonore…

Mama îmi prinde mâna, să se uite mai de aproape. Îi arunc doctorului o privire neliniştită.

— Frumoasă brăţară! Exclamă Lavinia pe neaşteptate. Şi

carcasa… Parcă ar fi de…

Se opreşte, ruşinată că în asemenea clipe îi mai trec prin minte gânduri uşuratice.

— Seamănă cu platina, adevărat! Spune Ştefan, cu ochii aţintiţi asupra mamei. Ce nu fac azi metalurgiştii cu aliajele lor!

Singurul lucru înţelept e să nu scot o vorbă. O privesc şi eu pe mama, cum îmi suceşte mâna pe toate părţile, căutând parcă un mesaj în strălucirea moartă a brăţării, ori pur şi simplu mângâind ceasul fiindcă el a fost atins de palmele tatei.

— Prin cine ţi l-a trimis?

Îmi dreg glasul. Minciunile se încurcă împrejurul nostru, ca pânzele de păianjen.

— Prin cine ţi l-a trimis?

Nădăjduiesc că emisarul mi-a adus veşti proaspete despre tata, altele decât i-au spus, în doi peri, doctorul şi electronistul. Mi s-a întâmplat să mai mint câteodată, pentru mărunţişuri, ca oricăruia dintre voi; sau, dacă vreunul n-a făcut-o în viaţa lui, cu atât mai bine, îmi scot pălăria – eu sunt cam departe de băieţii perfecţi, v-aţi dat seama. Dar când erau lucruri serioase la mijloc, jur cu mâna pe inimă că n-am turnat gogoşi; şi cum m-ar fi lăsat obrazul s-o fac cu nişte oameni ca tata, mama, doctorul Dinu şi ceilalţi?

— Prin mine! Zice Doc, senin şi convingător.

Mama îmi lasă repede mâna, ca şi când ar vrea să scape de o atingere neplăcută.

— Veniţi să mâncăm! Ne îndeamnă. Vă aşteptam de la prânz.

O ia înainte, spre sufragerie; e abătută ca după o înfrângere.

— L-ai văzut, cel puţin, printr-o fereastră? Mă scutură Lavinia. E întreg? A slăbit, ca Dinu? Ce boală are? De unde? Şi tu cum de te-ai gălbejit aşa de azi dimineaţă?

— Lavinia!

Mama s-a întors, răsucindu-se brusc pe călcâie, ca pentru a preîntâmpina o lovitură de la spate. O pironeşte, o fulgeră cu ochii pe soră-mea, iar studenta, cât e ea de ţâfnoasă, şi neîngăduitoare, s-a făcut deodată mică.

— Ştie ceva, mamă! Scânceşte ca un copilaş. Uită-te la el, nu se pricepe să se ascundă.

— Lavinia, mă surprinzi! Cum poţi spune una ca asta, şi încă

de faţă cu Dinu şi Ştefan? Adică ei ne mint?

Masa ne întâmpină cu tacâmuri sclipitoare. Ne aşezăm – eu, ca de obicei, pe locul tatei şi-mi rotesc privirile prin încăpere. Mobile sculptate, draperii, covoare unde ţi se înfundă paşii, lampa cu podoabe de cristal scânteind ca un nor de steluţe, scaune tapiţate cu piele – un interior aranjat de oameni cărora nu le-au lipsit gustul şi posibilităţile. Dar, mai presus de asta, altceva au avut din plin părinţii mei: înţelegere şi dragoste unul faţă de altul. Răzbate dragostea lor şi aici, ca pretutindeni în casă, într-un fel cu neputinţă de redat în cuvinte – e atmosfera primitoare ce se degajă din toate lucrurile, senzaţia de intimitate, impresia că te simţi bine, că eşti în largul tău îndată ce ai păşit înăuntru. Acum tot ce văd îmi e străin; nu cred că măcar în închipuire eu însumi şedeam dimineaţă pe acelaşi loc şi-mi făceam planuri despre cum să scap mai uşor de povestea cu dirigintele şi corijenţa. Însă ştiu că mi-am regăsit casa, că m-am întors la ai mei, deoarece, în ciuda lacrimilor, a încordării, a minciunilor care ne despart, mă cuprinde căldura aceasta numai a noastră şi îmi dă putere pentru ce urmează să vină. Trebuie să-l aduc înapoi pe tata, de oriunde s-ar afla. E mai mult decât iubirea şi datoria faţă de el; e ca o lege, dincolo de vrerea şi dorinţele mele, ca siguranţa că milioane de ani de acum încolo Pământul va continua să se învârtească în jurul axei sale în douăzeci şi patru de ore; dacă tata nu s-ar mai întoarce acasă, întreaga lume, cu resorturile şi osiile rupte, ar ieşi din făgaşurile ei şi ar rătăci la voia întâmplării.

— Va fi nevoie să-l luăm pe Gabi cu noi! Vine de departe vocea limpede, baritonală a lui Ştefan.

Masa e pe sfârşite. Nu-mi dau seama ce şi când am mâncat. Tuşa Frusina strânge farfuriile murdare, gata mereu să le scape şi să le spargă, fiindcă e cu ochii numai la mine. De altfel şi Lavinia mă scrutează într-una, dar cu alţi ochi – plini de mânie sacră; n-o lasă inima să se supere pe fotogenicul electronist, care i-a turnat braşoave în vreme ce eu doar tăceam, şi a hotărât că frăţiorul e mai potrivit în rolul calului de bătaie. Numai Dinu şi mama, absenţi la jocul nostru de societate, se pândesc reciproc, aş fi tentat să spun ca doi luptători înaintea unei bătălii, dar nu li se potriveşte comparaţia – mai curând ca doi oameni care au nevoie unul de

altul şi încearcă să judece cam cât ar trebui să cedeze ca să poată ajunge la o înţelegere.

— De ce? Tresare Lavinia, întorcându-se către Ştef.

— Când? Întreabă mama, la rândul ei şi e limpede că ea poartă discuţia.

— Astă-seară.

— De ce? Insistă soră-mea să afle de la logodnic, după ce n-a avut succes cu mine.

— Profesorul a cerut să-l vadă, îi explică Doc mamei, şi propoziţia lui conţine aproape un adevăr.

— Tocmai pe el? Sare Lavinia, redevenind agresivă.

— Gabi, porunceşte mama, du-te sus şi adună-ţi ce lucruri îţi trebuie. Mergi şi tu cu el, Dinule!

Pornim pe scări şi mă bate gândul că vizita asta acasă are scopul unui bun rămas; nu ca să-mi iau periuţa de dinţi şi pijamaua m-a adus Doc încoace. Ar trebui aşadar să traversez o duioasă scenă a despărţirii de cei dragi (şi foarte dragi îmi sunt toţi, fireşte, oricâte hachiţe ar avea Lavinia câteodată), să spun la revedere fiecărui ungher, cum scrie în cărţile şi se vede în filmele cu asemenea subiecte, însă camerele şi mobilele vilei continuă să-mi rămână străine, iar în prezenţa lui Ştef şi a iubitei sale despărţirea ar părea un spectacol de bâlci.

— Ce să-mi pregătesc? Îl consult pe Dinu. Câtă vreme am să stau acolo?

— Nu-ţi lua nimic! Răspunde el simplu. Oricum lucrurile ţi-ar fi oprite la intrarea în clinică. Mai puţin ceasul, dar el rezistă la sterilizări.

Mă aşez pe parchet, în colţul unde stau când mă încearcă necazurile, în faţa ferestrei şi mă uit cum se clatină în ploaie crengile castanilor. Doc, în fotoliul lui, îşi lasă capul pe spătar, şi tace, poate ca să nu mă tulbure, sau retrăieşte şi el cine ştie ce amintiri. Rămânem astfel câteva lungi minute binefăcătoare. Pe dinaintea ochilor mi se perindă imagini fără legătură: Til râzând veselă în holul mare al hotelului din Focşani, unde am făcut o excursie cu şcoala, la un 24 Ianuarie; prima ceartă cu Vlad, prietenul meu cel mai bun, din cauza unui binoclu prin care ţineam morţiş să ne uităm amândoi – el, mai sprinten, mi l-a smuls din mână, iar eu l-am jignit îngrozitor, întrebând la ce-i trebuie binoclul unui chior ca el

(Vlad poartă ochelari din copilărie); ora când am fost dat afară, pe nedrept, de profesoara de naturale, care îşi închipuia că i-am suflat unui coleg; o teză la română, printr-a şasea, unde am fost notat cu excepţional, în timp ce restul clasei a trebuit să repete lucrarea; clasorul de timbre, altă tentativă de a-mi găsi o pasiune, ca toată lumea, dar pe care, asemeni culturismului, am lăsat-o baltă de la cele dintâi dificultăţi…

N-am de la ce să-mi iau rămas bun. De pe urma mea nu s-a ales nicio brânză. La paisprezece ani, alţii uimesc pământul cu talentele lor – sunt muzicieni, şahişti, matematicieni de geniu, au la activ invenţii brevetate, câştigă olimpiade. Eu, dacă nu mă mai întorc, am să las după mine un singur lucru ieşit din comun: corijenţa unui fiu de academician.

— Sunteţi gata?

Mama, din prag, ne priveşte pe rând. Îmi închipuisem că va suferi cu demnitate, închisă în sine, ca un copil părăsit, căruia îi trebuie ocrotire. Şi când colo uite cât e de autoritară şi dârză, ce grozav îşi ţine firea şi cum ne domină pe toţi cu un singur cuvânt!

— Gata, răspunde doctorul. Te aşteptam.

— N-am putut urca mai devreme. Lavinia se ceartă cu Ştefan. E prima oară când trece printr-un necaz şi au lăsat-o nervii.

— Să te ajut? Se oferă Dinu, gata să se ridice.

— Tu să mă ajuţi unde-i nevoie. Fleacurile le descurc singură.

Închide uşa şi se reazemă de ea. Nu-i slăbiciune în gestul ei, ci un soi de poruncă; ne ţine aici ca întâi să-i dăm socoteală pentru ce punem la cale.

— Te ajutăm. Suntem mulţi.

— Unde arde, nu-i aşa, Dinule?

— Unde arde. Ne trebuie puştiul acolo. Avem toate încuviinţările. Întoarcerea profesorului depinde de băiat.

— Am înţeles. Nu te întreb mai mult.

— Nu se poate întreba.

— Am înţeles şi asta. După cât de senin minţeai. Dar fii liniştit, n-o să vorbesc.

— Nu se poate nici întreba, nici vorbi.

Mama schiţează un gest către mine. Dinu se ridică, păşeşte la geam, se uită aiurea afară.

— Gabi, şopteşte mama, nu vii puţin?

Mă scol de jos, mă apropii timid, rămân în faţa ei, cu mâinile

atârnate pe lângă corp. Are ochii uscaţi, strălucitori, ca pe scenă, în bătaia reflectoarelor. Să o îmbrăţişez? Nu mai ţin minte când m-a sărutat ultima oară; slăbiciunea ei e Lavinia.

— El ştie? Întreabă într-un târziu.

— Ştie! Spune Doc de la fereastră.

— Să nu sufli un cuvânt nimănui! Mi se adresează, cu acelaşi ton poruncitor.

— Nu va găsi prilejul! Replică Doc în locul meu.

— Nici după aceea!?

— După aceea n-o să aibă ce povesti.

Nu pricep cum vine treaba asta. Mama îmi ciufuleşte părul, cu o mişcare lipsită de tandreţe, parcă doar să se asigure că sunt în faţa ei, fiindcă nu se mai încrede ochilor.

— Dinule! Murmură ca pentru sine. Alexandru trebuie să fi dat de necaz fără voia şi ştirea lui. Dar pe băiat mi-l luaţi cu bună ştiinţă. Dacă nu te-aş cunoaşte, nu l-aş fi lăsat, cu riscul că nu-l mai văd pe Alexandru niciodată. Aşa încât bagă de seamă: tu îl iei şi tu mi-l aduci înapoi. Clar?

— Clar.

— Întoarce-te când îţi vorbesc!

Doctorul se răsuceşte anevoie, ţinându-se de pervaz şi ne arată o faţă crispată de efort – e iar în legătură cu tata, şi absenţa aparatelor ajutătoare de la clinică îl secătuieşte de puteri.

— E clar! Repetă.

Mama îmi apucă repede mâna cu ceasul şi o ridică la vedere Caseta pâlpâie, schimbându-şi culorile de la roşu-cafeniu la oranj. Într-o pornire parcă mai puternică decât ea, mama îmi cuprinde capul în palme şi mă acoperă cu sărutări. Dar nu-mi lasă răgazul să mă dezmeticesc; mă împinge, fiindcă încercam, la rândul meu, s-o îmbrăţişez, deschide uşa cu o smucitură şi dispare. Fac un pas, s-o urmez, dar mă opresc; n-are rost. Doc oftează, impresionat.

— Grozavă mamă ai, băiete! Cu adevărat pe măsura profesorului. Ferice de ei! Au ştiut amândoi ce să aleagă. Se întrerupe, chinuit de năvala bioundelor, pe urmă reia, cu glas schimbat: Ia să ne grăbim noi niţel! Profesorul a căzut în somn mai devreme decât mă aşteptam. E în pericol.

Îl ajut să se desprindă de pervaz şi ne îndreptăm spre ieşire când apare, în fine, Ştefan, cu o figură cam răvăşită după

schimbul de cuvinte cu Lavinia – şi nu mă întrebaţi ce vorbe poate oferi soră-mea la schimb, când e furioasă. Îşi dă seama de situaţie şi îl sprijină şi el pe Dinu, însă doctorul nu suportă să-l ducem de sub braţ ca pe un infirm şi ne respinge pe amândoi.

— Pregătiţi maşina!

Electronistul se repede în jos pe scări, apoi paşii i se îndepărtează pe coridor, acompaniaţi de un nou potop de reproşuri. Logodnica îşi mărturiseşte profunda dezamăgire că junele – de dragul căruia l-a sacrificat pe Dinu, un om atât de bun, atât de tandru, atât de manierat – n-are încredere în ea nici cât să-i povestească măcar ce s-a petrecut la Marea Neagră, şi unde a fost cu mine toată ziua, şi de ce tata nu cere s-o vadă tocmai pe ea şi alte şi alte detalii de acelaşi soi. Păcat că e frumoasă ca mama şi nu-i seamănă mamei niciun pic! În capul scărilor, tuşa Frusina ne întâmpină cu o cutie mare în braţe.

— Ceva bun, pentru tine şi pentru Alexandru! Şopteşte conspirativ. Azi le-am făcut, îmi spunea mie inima că ai să-l vezi. Hai, ia-le, ia-le!

8

Mă trezesc fără veste, ca şi când o alarmă neaşteptată ar fi sunat undeva, pe aproape. Încăperea e cufundată în linişte şi semiîntuneric. O lampă de veghe, cu străluciri verzui, odihnitoare, arde într-un colţ. Draperiile ferestrelor sunt închise. Ceasul, care nu şi-a pierdut, sper, obiceiul de a arăta ora exactă, mă informează că e patru cincizeci şi opt; bănuiesc că încă nu s-a luminat de ziuă. Mă ridic în capul oaselor, dau cearşaful la o parte şi cobor din pat. Combinezonul croit dintr-o ţesătură specială, cu mai multe straturi, care îmi ţine de cald, împiedicându-mă totuşi să transpir mi se mulează pe corp, îmi ascunde încheieturile colţuroase şi îmi dă aerul unui personaj pozitiv din peliculele de doi bani cu tematică *science-fiction.* N-aş zice că e dezagreabil, îl port chiar cu plăcere, fiindcă mă face să cresc în propriii mei ochi, iar dacă mi-ar fi nesuferit, tot n-aş putea să-l dezbrac – doctorul Dinu mi-a interzis-o cu străşnicie. Pentru plimbările în afara camerei unde sunt deocamdată sechestrat, am la dispoziţie şi câteva anexe, a căror utilitate n-o înţeleg: o pereche de cizme până la genunchi, alta de

mănuşi până la coate şi un capişon cam ca acelea pentru sugari, care lasă liberă doar faţa, iar al meu continuă cu o capă ce-mi coboară până la jumătatea pieptului. Echipamentul lui Superman, ce să mai vorbim, era o improvizaţie ridicolă faţă de veşmintele astea! Culmea e că aseară, după ce o asistentă tânără şi drăguţă m-a dezbrăcat până la ceas, făcându-mă să trec de nenumărate ori prin toate culorile curcubeului, apoi m-a dăscălit îndelung cum trebuie să mă spăl ca să scap de microbii pe care-i port de la naştere ascunşi prin diverse unghere ale trupului, ca un inconştient, după ce m-a întors de cinci ori la baie fiindcă i s-a părut că tot nu mă spălasem de-ajuns, după ce m-a îmbrăcat în combinezon, nelăsându-mă să închei singur barem un fermoar, de parcă eram nu ştiu ce prinţesă de Varză Acră şi ea – camerista mea umilă, aşadar după toate aceste plăceri, doctorul a venit cu mănuşile, cizmele şi scufiţa şi m-a silit să le pun şi să le scot până ce am ajuns să duc operaţia la capăt în mai puţin de un minut. Să le scot nu e bine spus, fiindcă afurisitele astea de accesorii nu se lasă scoase de mine; îndată ce le trag pe mâini, picioare şi cap, se lipesc de combinezon mai abitir decât dacă ar fi fost ţesute dintr-o bucată cu el şi se lasă date jos numai când tragi de ele cu mâna goală – dar de unde să iau o mână goală, după ce mi-am pus amândouă mănuşile? Mai nostim e că minunea de ceas trebuie să-mi rămână pe deasupra hainelor, adică mănuşa stângă trebuie petrecută pe sub brăţară – şi aici să vedeţi şmecherie: dacă ating simultan cu degetul mare, mijlociul şi degetul mic de la mâna dreaptă trei plăcuţe anumite ale brăţării, aceasta, fără să se lărgească deloc, se face alunecoasă pe dedesubt, ca o coajă de banană, şi mănuşa trece în sus şi-n jos ca şi când ceasul nici n-ar exista.

Ciudăţenii, aşa-i?

M-am prefăcut eu că nu înţeleg rostul veşmintelor şi al exerciţiilor de costumare rapidă, dar să fim serioşi, e limpede ca bună ziua, în combinezonul ăsta am să călătoresc spre Deneb şi am să umblu pe acolo. Iar faptul că voi fi nevoit să mă echipez într-un minut înseamnă că zborul va începe fără prea multe fasoane, adică în orice moment. Un lucru totuşi nu mi-e limpede, şi de data asta vorbesc cinstit: cum a ajuns tata (şi deci cum voi ajunge şi eu) pe planeta aceea pustiită de

război? Cu ce fel de astronavă? Şi în ce scafandru cosmic, dacă necunoscuţii l-au înşfăcat pe nepregătite, după spusele lui Doc?

După cum vă daţi seama, de aseară încoace îmi merge mai bine – s-a dus aşteptarea, am intrat în acţiune, sunt ca înaintea unui examen unde ştiu că am şanse de reuşită – şi sper să mă ţină mereu starea asta de spirit. Cu tata n-am mai încercat să intru în legătură, doctorul m-a şi prevenit că va fi zadarnic câtă vreme el doarme, dar şi mai târziu, fiindcă nu dispun de energie suficientă, ceasul a fost blocat prin telecomandă, să nu stânjenească personalul clinicii; i s-a lăsat în funcţiune numai partea care îl adaptează în continuare la organismul meu.

Din pricina lui m-am şi trezit. Mă furnică deodată la încheietură, mă înţeapă, ca şi când aş avea acolo un roi de ţânţari ce se înfruptă care mai de care din sângele meu sterilizat. Mut ceasul mai sus, cât îmi îngăduie brăţara şi mă scarpin cu toată energia. Aş, energie dusă pe apa sâmbetei – mâncărimea se mută şi ca, la mâna cealaltă, la genunchi, la nas, parcă să-mi arate că n-o s-o ajung din urmă niciodată. Şi în clipa când îi promit că nu mă las păgubaş, renunţă ea să mă mai sâcâie. Dar tot a ieşit în câştig – somnul mi se sperie, bine măcar că până acuma am dormit aproape pe săturate.

Mă duc la geam, ocolind pe departe suportul cu mănuşile, cizmele şi boneta, de teamă că atingându-le se vor agăţa singure de mine. Trag draperiile deoparte şi am surpriza să constat că nu ascund o fereastră, ci o uşă cu două canaturi, ce dă spre o verandă. O deschid şi trec dincolo, dar îndată îmi aduc aminte că nu mi-am îmbrăcat accesoriile. Oare interdicţia de a circula astfel se referă şi la ieşirea în anexa asta a camerei? Rămân o clipă nehotărât. Veranda mare e îmbrăcată în sticlă de jur împrejur, văd ici şi colo reflexele lămpii pe geamuri. Apoi privirile îmi alunecă în jos şi instinctiv mă trag spre uşă, cu o exclamaţie de surpriză. Departe, sub tălpile mele se clatină în lumină coroanele abia înfrunzite ale unor arbori bătrâni pe care îi iau drept stejari. Podeaua e tot de sticlă, la fel cu acoperişul, de fapt întreaga verandă e o uriaşă calotă de cristal, cu diametru de vreo şapte-opt metri, fără armături de niciun fel, turtită la bază şi prinsă de peretele unui turn de circa două ori mai înalt decât arborii de la

picioarele lui. Stau în ea ca într-un cuib de vultur – mă rog, dacă există vreo specie care să cuibărească la câmpie şi încă în preajma Bucureştiului. În stânga orizontul începe să devină vag cenuşiu, prevestind răsăritul soarelui pe care norii mi-l vor ascunde; totuşi deasupra mea aceştia s-au subţiat şi printr-o spărtură în mişcare licăresc fantomatic câteva stele.

Mă aşez în genunchi şi mă târăsc cum pot spre interiorul verandei, gata la primul semn de instabilitate să o tulesc în cameră. Râd singur de prostia mea, dar nesiguranţa e mai puternică. Totuşi pe măsură ce înaintez, când pe burtă, când în patru labe, capăt niţică încredere; şi se vede treaba că aventura îmi ia ceva timp, fiindcă până să ajung la capătul balonului de cristal se mai înteţeşte puţin şi lumina, cât să disting aici, în peretele curb, un fel de trapă ca de avion, barată cu nişte drugi de oţel prinşi în încuietori complicate, imposibil de forţat cu mâna goală – lasă că n-aş face pe spărgătorul nici de m-ar plăti cu nu ştiu cât – şi mai într-o parte o măsuţă şi două fotolii pneumatice, toate din plastic la fel de transparent, ca prin reclamele cu mobilier ultimul strigăt al modernismului. Mă aşez într-unul şi mă las încetişor pe spate. Plasticul se mulează pe lângă mine, mă îmbrăţişează din toate părţile, parcă aşezându-mă el însuşi aşa ca să-mi fie cât mai comod.

Stelele clipesc iar către mine. O margine de. Pădure se întinde pieziş, ca o fâşie lungă de catifea, şi dincolo de învălmăşeala copacilor întrezăresc linia răsucită capricios a unei ape – să fie Argeşul, Sabarul, Dâmboviţa, Colentina? Nu-mi dau seama cum e aşezată clinica faţă de oraş, ştiu doar că, după linia de centură, Ştefan ne-a dus cu maşina vreo douăzeci de kilometri, pe o şosea cotită în toate felurile, unde am trecut prin mai multe controale.

Stelele nu-mi dau pace. Lebăda a coborât la orizont, cum face totdeauna la sfârşitul nopţii, îndreptându-şi săgeata în sus; acum, în primăvară, nici nu urcă până în mijlocul cerului, dă numai târcoale zărilor, cu Deneb în vârful săgeţii – câţi ani-lumină îl despart de soare? O să-l întreb o dată pe Doc.

Constelaţia mea norocoasă…

Era în toamna dinainte să merg în clasa întâi de şcoală când am văzut-o prima oară şi m-a ajutat. Acum mi se pare că lucrurile acelea s-au petrecut într-o poveste, unde totul se

termină cu bine. Dar atunci, până să se termine, ce spaimă am tras! Plecasem cu verii mei să paştem caii într-o luncă, peste satul bunicilor, departe, între două şiruri de dealuri pietroase unde, printr-un capriciu al reliefului, râul ce iese dintr-un fel de chei cu pereţi abrupţi se domoleşte brusc şi se întoarce înapoi, într-o cotitură largă, asemeni unui şarpe care vrea să-şi muşte coada. În valea aceea întinsă şi netedă, ca într-o oază, creşte o iarbă mustoasă şi dulce, înaltă până la genunchi. Am adunat o herghelie în toată puterea, vreo cincizeci de capete, mai erau trei băieţi cu noi, unul cam de vârsta mea, ceilalţi printr-a doua, a treia, dar pricepuţi la cai; am pornit călări, eu în braţele, lui Marin, văru-meu cel mai mare, care pusese pe spinarea goală a iepei lui o pernă anume pentru mine. Şi am tot mers, în trap săltat, cale de vreo trei ceasuri – nu ştiu ce distanţă am străbătut, nici pe ce drum; de atunci n-am mai fost în lunca aceea ca de pe alt tărâm; destul că am ajuns acolo când soarele scăpătase de-a binelea, iar în ciuda pernei pe care mă învârtisem mereu în fel şi chip simţeam că nu voi mai fi în stare prea curând să mă, aşez pe un scaun. Dar frumuseţea locului m-a făcut să uit de suferinţe, mai cu seamă când herghelia, slobozită în largul ei, a pornit în galop, cu o veselie şi o iuţeală de parcă abia ar fi ieşit din grajduri după săptămâni de captivitate. Era cu adevărat ca pe un tărâm de vis, goana cailor prin ceaţa roşiatică a amurgului, nechezatul lor, tropotul greu al sutelor de copite cutremurând pământul sub noi, mirosul proaspăt al ierburilor înalte şi dese ca peria, unde, culcat, te pierdeai, căldura molcomă a amurgului, subţiată de răcoarea ce se strecura, când şi când, dinspre codrul împrejmuitor.

Băieţii au aprins focul şi au copt cartofi în spuză, pe urmă am urcat toţi într-o poiană, străbătând o limbă de pădure încâlcită, fără poteci; de acolo, de sus, puteam cuprinde cu ochii toată valea şi urmări mişcările hergheliei până ce noaptea s-a lăsat bine; dar şi acum, auzul exersat al băieţilor le da de ştire dacă vreun cal se apropia de ieşirea îngustă a văii, singurul loc pe unde ar fi putut să scape şi să se rătăcească de ceilalţi. Până la urmă avea totuşi să se rătăcească cineva, numai că eu am fost acela.

Adormisem curând după căderea nopţii, pe un pat de cetină aşternut de Marin, la căpătâi cu perna care îmi servise drept

şea şi învelit cu mai multe haine. Vreme de câteva minute, înainte ca pleoapele să mi se închidă, am privit cerul înecat într-o revărsare de stele, Calea Laptelui întinsă peste el ca un pod de argint; mi se păreau atât de aproape în aerul umed şi curat, care lăsa să treacă toată lumina, încât am şi întins mâna, să le pipăi – şi atunci, printre degetele răsfirate, am desluşit săgeata maiestuoasă a Lebedei, plutind legănat pe râul ceresc al Galaxiei. Ca o corabie fantastică văzută de sus, cu locurile a trei catarge marcate de luminiţa câte unei stele, iar în faţa lor altele cinci, închipuind un unghi de-a stânga şi de-a dreapta catargelor, un unghi format de bompres şi şarturile lui din babord şi tribord şi unde eu şi zăream unduirea unor pânze întinse în vânt.

„Marine, am strigat, Marine! Ce-i acolo, corabia de stele ca o săgeată? Cum se cheamă?” „Lebăda! A răspuns văru-meu, fără să mai privească. Dar ia lasă asta şi dormi, mâine cum iese soarele ne întoarcem.” I-am urmat îndemnul, însă în puterea nopţii m-am trezit, cine ştie de ce şi mi-am dat seama că sunt singur. Băieţii toţi se duseseră să adape herghelia într-un vad din susul văii, unde apa se aduna într-o răstoacă nu prea adâncă, numai bună pentru aşa ceva. I-am chemat de câteva ori, cam cu jumătate de gură, însă nu mi-au răspuns, din cauze lesne de ghicit. Aşa că m-a cuprins frica; mi-am imaginat că mă abandonaseră, că le-au fugit caii, că i-au mâncat până la unul fiarele, care doar pe mine nu mă descoperiseră în grămada de cetină. Pe scurt, în mintea mea de orăşean în vârstă de şase ani şi jumătate a încolţit ideea că trebuie să mă întorc la bunici, singur şi degrabă, până nu se va întâmpla o nenorocire şi mai mare.

Am pornit pe bâjbâite spre vale, pe o beznă de-mi intrau în ochi nu chiar degetele, cum sună zicala, ci crengile coborâte până la pământ ale copacilor de pe lângă poiană. N-am ajuns în luncă, iar când am luat-o înapoi n-am mai găsit nici poiana; atunci mi-a fost limpede ceea ce trebuia să fi priceput mai de mult şi anume că mă rătăcisem. Dacă aş trece azi printr-o întâmplare de acelaşi soi aş avea înţelepciunea să mă opresc şi să aştept până se luminează de ziuă, iar ca să mă feresc de fiare m-aş căţăra într-un pom; dar pe vremea aceea, repet, încă nu împlinisem şapte ani şi era prima dată când orbecăiam singur prin pădure. Am luat totuşi o hotărâre care până la

urmă s-a dovedit, într-un anume fel, salvatoare, deşi era cel puţin ciudată şi m-a adus până la un pas de moarte: am decis să mă îndrept încotro îmi arăta săgeata de stele de pe cer. Am fugit astfel noaptea întreagă, am fugit cu adevărat, parcă mă mânau din spate lupii şi ţin minte că lunecam mereu pe nişte bolovani colţuroşi – aşa cum s-a dovedit mai apoi, mersesem cale de mulţi kilometri pe buza prăpastiei formate de cheile râului, pe o cornişă unde caprele negre obişnuiau să se învârtească la adăpost de armele tuturor vânătorilor. În orice clipă m-aş fi putut prăbuşi de la vreo douăzeci de stânjeni înălţime, dar m-a salvat, bănuiesc, faptul că umblam cu ochii numai la cer, într-o plutire pe sub stelele atât de apropiate, pe când pământul rămânea undeva dedesubtul meu, nedesluşit, ca o mare de întuneric, cum spune Blaga într-o poezie; iar surescitarea, plutirea de vis trebuie să-mi fi ascuţit în chip nefiresc simţul echilibrului, asemeni celui al somnambulilor.

Am făcut un ocol larg, rotindu-mă după cum se rotea şi săgeata, cu toate celelalte stele, de la răsărit la apus. Am lăsat în urmă albia râului, am ieşit din pădure, am traversat lanuri de porumb, livezi de pruni şi fineţe, nici nu mai încercam să mă orientez altfel decât după steaua din vârful săgeţii, iar când razele soarelui au făcut-o să dispară m-am trezit în capul satului, unde oamenii, alertaţi de Marin care venise de mult în galopul cailor, tocmai se pregăteau să pornească în căutarea mea. Eram, cum vă închipuiţi, cu hainele în zdrenţe, zgâriat de sus până jos, plin de vânătăi şi murdar; se uitau toţi la mine de parcă picasem din cer, şi era niţel adevăr în asta; le-am povestit pe unde umblasem, fără să pomenesc însă de semnul care mă călăuzise – dar când să plec la Bucureşti, peste o săptămână, bunicul m-a scos seara pe prispă şi, arătând spre puzderia de luminiţe de dincolo de streşinile casei, m-a întrebat în taină: „Te luaseşi după săgeată, aşa-i?” M-a amuţit uimirea şi n-am reuşit decât să dau din cap. „O să-ţi poarte noroc stelele alea”.

Nu înţeleg nici până azi cum mi-a aflat taina şi ce-a vrut să spună la urmă. Poate, într-o viaţă de om petrecută acolo, în satul lui, a avut vreme să-şi lămurească mersul stelelor pe cer şi să traseze în jurul aşezării curbe imaginare după rotirea fiecărei constelaţii. Astfel şi-a dat seama, din cele povestite de mine, că străbătusem traiectoria în acel loc a Lebedei. Şi a

socotit alegerea mea norocoasă, fiindcă oricare alte stele m-ar fi făcut să-mi rup oasele în bolovanii de pe albia râului. Dar acum îmi mai trece prin minte şi altceva, ce am mai citit prin cărţi: timpul curge aidoma unui râu şi i se întâmplă uneori, la fel ca şi râului de la bunici, în lunca aceea bizară dintre stânci, i se întâmplă să-şi domolească apele şi să se încolăcească, vrând parcă să se ajungă din urmă; iar omul care se nimereşte la cotitură, şi bunicul poate s-a nimerit, vede venind spre el, pe albia de dimpotrivă, lucruri care nu s-au petrecut, ori care se vor mai petrece odată, după ce râul îşi termină rotirea şi curge a doua oară prin acelaşi loc. Aşa o fi ştiut el că peste ani îmi va aduce noroc săgeata de stele; dar taina lui, dacă a fost vreuna, a rămas nedezlegată, iar bătrânul, aşa cum se zice, a dus-o cu el în mormânt; singura ei urmă poate să fi rămas în dorinţa lui de a ne mai întâlni, înainte de moarte, pe tata şi pe mine, deosebit de ceilalţi – însă cum să ghiceşti un asemenea înţeles ascuns printre vorbele şi gesturile, aşa de ciudate câteodată, ale unui om care se desparte de viaţă?

Mai târziu, uitându-mă într-un atlas, am descoperit că vârful săgeţii reprezintă aripile deschise ale păsării de la care şi-a luat numele constelaţia şi că de fapt lebăda zboară în direcţie opusă, iar Deneb se află în coada şi nu în ciocul ei – dar câte lucruri pe lumea asta nu sunt schimbătoare, sau mai bine spus n-au tot atâtea înfăţişări câţi privitori se uită la ele?

Nu închei bine cugetarea asta adâncă, şi mâncărimea mă cuprinde din nou, parcă să mă trezească la realitate; şi împreună cu ea, să-i ţină probabil de urât, îmi aduce şi un soi de greaţă, care mă străbate din stomac până în creştetul capului. Încerc să mă scol şi, pentru orice eventualitate, să dau o fugă la baie, dar cele două senzaţii, atât de contradictorii în fond se unesc de data asta şi dau cu mine de fotoliu de nu mă văd; nu ştiu ce să fac mai întâi – de greaţă trebuie să rămân nemişcat, de mâncărime trebuie să mă scarpin; uite o problemă care le-ar da de furcă până şi filosofilor. Singura soluţie ar fi să aleg dintre două rele pe cel mai mic, dar poftim de cântăreşte-le, când mai multe armate de furnici şi-au ales corpul meu drept câmp de bătălie iar între creier şi abdomen, inclusiv, sărmanele mele organe interne se leagănă în valuri, cu o viteză mai grozavă decât a celebrelor trenuri dintre Tokio şi Osaka. Până la urmă trag concluzia că

furnicile vor lăsa prea puţini supravieţuitori, care şi aceştia îşi vor lua tălpăşiţa de pe teatrul de luptă, pe când de organe o să am nevoie încă multă vreme de aici înainte; aşa încât rămân nemişcat şi, ca să-mi omor timpul, mă uit încoace şi încolo, la peisaj. Se luminează de-a binelea afară şi, de la cei vreo cincizeci de metri înălţime, unde e colivia de sticlă, se văd, ca în palmă, câmpurile arate sau cu griul bine răsărit după ploile care i-au dat putere, limbile de pădure şi copacii singuratici din mijlocul ogoarelor, vreo două sate la marginea orizontului, o linie de tren care taie pământurile în diagonală, drumuri încrucişate în toate felurile, ca în desenele-ghicitoare pentru copii – „pe care dintre cele patru poteci trebuie să meargă piticul pentru a ajunge în căsuţa din poiană?”.

— Îţi place?

Doctorul Dinu intră în raza mea vizuală, răspândind mirosul lui obişnuit, plăcut şi discret, de săruri de baie şi rufărie curată. Îmi întinde mâna.

— Iartă-mă, Doc! Spun repede. Nu mă pot clinti, am o greaţă insuportabilă.

— Bravo! În fine, ţi-a apărut! Exclamă vesel. Îi cam trecuse timpul şi eram îngrijoraţi că n-o să-ţi vină. Te încearcă şi o mâncărime uşoară?

— Uşoară? Grea, vrei să spui. Şi văd că te bucuri de răul altuia.

— Lasă, că nu tot ce-i rău e rău! Răspunde el, ca un înţelept ce este şi se aşază în celălalt fotoliu. Ceasul ne dă de ştire că şi-a terminat ucenicia pe lângă tine şi e gata să te poarte pe unde cu gândul n-ai gândit.

— Vorbeşti ca în basme, Doc!

— Chiar aşa trebuie să înţelegi tot ce are să se întâmple. Un basm unde tu eşti Făt Frumos, iar ceasul va fi calul fermecat, cu nouă inimi. O întruchipare modernă, mă rog, mai a zilelor noastre, dar care, ca şi personajul clasic, te sfătuieşte, îţi e slujitor credincios şi te scoate din încurcătură. De-acum mult nu mai e şi-o să porniţi în călătorie. Te-ai pregătit?

— Eşti minunat, Doc! Şi ţi-ai ales meseria cea mai potrivită cu tine.

— Ce-ar vrea să însemne efuziunile astea?

— Şi cea mai ciudată.

— Cum adică?

— Eşti un om care vindecă oameni. Ţi se pare firesc. Dar ia gândeşte-te cum sună asta: un turism care repară turisme; sau un copac care îngrijeşte copaci. Ar fi cu neputinţă. Aşa ceva se întâmplă numai la noi, oamenii. Adică la voi, doctorii. Şi vă trebuie ceva în plus, ceva ce pacienţilor poate le lipseşte şi care vă face mai altfel decât ei. O înţelegere mai adâncă a vieţii? O judecată mai dreaptă când despărţiţi binele de rău? Un simţ mai ascuţit pentru destinul speciei? Nu degeaba sunteţi lângă noi când ne naştem şi când murim; asta lasă urme, nu-i aşa, vă dă un înţeles deosebit asupra lumii…

— Vai de mine! Se apără Doc, cu mâinile ridicate. Măi, puştiule, ai ajuns un mare gânditor. Iaca poznă: pregăteam un viteaz care nu vrea să-şi dezlipească tălpile de pământ.

— Ai înţeles, Doc! O aventură formidabilă ca asta, singura de când e pământul şi care, în viaţa noastră, n-o să se mai repete are nevoie de cineva pe măsura ei. Eu nu cunosc multă lume, aşa că nu am din câţi oameni să fac o alegere. Dar, cu puţin noroc, nici nu trebuie să caut prea mult: cel potrivit îmi e la îndemână. Să nu pretinzi că n-ai fi în stare să faci ce i se poate încredinţa şi unui copil!

— Frumos ce spui, însă irealizabil. În primul rând, eu nu sunt de acord. Şi peste mine nu poţi trece.

— Chiar dacă propun o variantă mai bună?

— Nu-i propunerea ta. Te laşi influenţat de Ştefan.

— Puţin îmi pasă de Ştefan ăsta şi de aerele lui! Hai la şeful vostru! Există – nu? — Un conducător de program, ca la astronauţi. Vreau să-i vorbesc.

Doc râde şi se aşază mai bine în fotoliu.

— Profesorul ne e conducător de program! Răspunde scurt.

— Şi, în lipsa lui?

— Care lipsă? Ne conduce în continuare.

— Izbuteşte?

— Foarte bine.

— Nu pot intra în legătură cu el. Trebuie să aibă un adjunct.

— Are.

— Cine-i?

— Eu.

Fac cu mâna o mişcare înciudată, iar greaţa, care stătea la pândă, profită imediat să-mi aducă aminte că mai e şi ea pe acolo. Furnicile, în ce le priveşte, s-au apropiat de finalul

bătăliei, dar, spre totala mea dezamăgire, în loc să lase în urmă nenumăraţi morţi şi răniţi, au hotărât să încheie ostilităţile cu o lungă promenadă a împăcării, la care participă toate trupele cu efectivul complet; artileria şi tancurile îmi traversează pieptul în coloane paralele, cavaleria – arma cea mai gâdilicioasă – îmi tropăie printre omoplaţi, unde şi în condiţii normale nu aş reuşi să mă scarpin, infanteria cu bocancii ei ţintuiţi mărşăluieşte în formaţii compacte de-a lungul picioarelor mele, de la glezne în sus, iar geniştii s-au apucat să-mi croiască pe la şale un lanţ de cazemate, şanţuri antitanc, tranşee, poduri şi alte fortificaţii şi lucrări speciale – cu scop demonstrativ, evident – altfel nu-mi explic de ce naiba mă tot pişcă prin partea locului. Doc mă priveşte mai departe, râzând.

— Nu te mai bucura atâta! Mormăi necăjit. N-o făceam din prietenie! Meriţi să te duci, mai mult decât oricine, şi nici n-ai fi în pericol să greşeşti.

— Spuneai că am o judecată dreaptă. Atunci lasă prostiile despre cine şi ce merită! Şi fă-ţi treaba cumsecade pe-acolo, fiindcă, dacă te trimitem, înseamnă că eşti cel mai bun, nu că ţi-am dăruit o plimbare.

M-a băgat în cofă, ce mai! Dacă tăceam, înţelept rămâneam. Îmi cobor nasul care, din lipsă de motive, şi aşa nu stătea prea pe sus. Sub noi, stejarii se frământă în bătaia vântului şi-i văd prin fotoliu şi prin podea, nedeformaţi şi limpede, ca şi cum aş pluti direct prin aer, deasupra lor. Câteva păsări zboară încolo şi încoace, pătrunzând mereu printre ramuri; pesemne îşi construiesc cuiburile, ori se pregătesc de clocit. Nu le identific; desenele, fotografiile şi filmele ni le prezintă totdeauna privite fie de la nivelul ochiului, fie de jos în sus, niciodată însă din unghiul sub care le urmăresc eu acum.

Doctorul se întinde şi îmi pune palma pe braţ.

— Capul sus, puştiule! Nu e momentul să te superi. Avem o mulţime de treabă. Hai!

— Unde?

— Ai să vezi. Vino!

Mă sprijin în coate şi pornesc să mă ridic, dar ameţeala mă împinge înapoi, cu un brânci zdravăn. Dinu, în picioare, mă urmăreşte nemulţumit. Înalţ din umeri.

— Asta-i tot? Se strâmbă el.

— Ce să fac?

— Simplu, să te scoli. N-ai grijă, nu eşti în pericol. Boala ţi-a trecut fără să ştii că ai avut-o. Îi simţi doar urmările şi trebuie să le stăpâneşti.

— O să cad.

— De la mică înălţime. Poftim!

Mă scol şi cad. Într-o parte. Atât de repede, încât am impresia că m-am rostogolit de pe scaun de-a dreptul sub masă. Copacii cu păsări dansează o polcă, învârtindu-se la fiecare figură. Aştept să se oprească, dar ei nu-mi bănuiesc intenţiile şi-şi continuă ţopăiala.

— Nu-i bine! Comentează Doc, fără să schiţeze barem un gest de ajutor. Dacă-i laşi răgaz, ceasul te domină. Ţii minte ce i-a făcut lui Harap Alb calul după ce a fost hrănit cu jeratic?

— L-a ridicat… de trei ori… în slava cerului. Ca să-l ameţească…

— Uite-aşa te ameţeşte şi ceasul tău. Ca să afli că e în putere. Că s-a încărcat cu energie. Dar dacă nu te ştie de stăpân, te trânteşte din şa de nu te mai ridici. Hai, sus!

Închid ochii şi mă ridic cât pot de repede, dar blestematul de ceas mă întrece în iuţeală şi, până să ajung în genunchi, dă iarăşi cu mine de podea. Atunci mă apucă furiile şi, înainte să mă fi lungit cât sunt de mare, mă proptesc din nou în mâini şi mă ridic în sus. Trebuie să arăt ca un gândac răsturnat pe spate, care dă din picioruşe ca un bezmetic şi nu face decât să se învârtească în loc, cu deosebirea că, probabil, el nu-şi simte stomacul la gură, nici nu-l pişcă mii de ţânţari, furnici, purici şi alte soiuri de insecte însetate de sânge şi răzbunare. Cad, mă ridic, cad, mă ridic, însă mai mult cad, parcă m-aş lupta cu Griffin, omul invizibil cuprins de cea mai neagră dintre crizele lui de nebunie.

— Niciun cal, mă dăscăleşte Doc, nu l-ar fi slujit pe niciun Făt Frumos, dacă el dădea semne de neputinţă. E o lege matematică, pe care n-ai de unde s-o cunoşti, dar asta n-o împiedică să acţioneze asupra ta. Voinicul se ajută de furnici şi albine, de arme fermecate sau prieteni cu puteri supranaturale, dar numai când are de îndeplinit treburi peste limitele fireşti ale forţelor omului. Ele însă nu-i dau isteţime, nici curaj, stăpânire de sine, putere de sacrificiu, spirit de dreptate…

Am reuşit, nu ştiu cum, să rămân în genunchi şi, dintr-o pornire copilărească, mi-am prins cu mâna dreaptă ceasul şi-l izbesc puternic de coapse, să-l învăţ minte. Doctorul tace brusc şi abia acum pătrund înţelesul spuselor lui; mă opresc cu mâinile în aer, apoi le las să cadă pe lângă mine, ruşinat.

— Nu sta, că stai rău! Repetă Doc, în grabă. Şi află că în felul ăsta nu rezolvi nimic, ceasul rămâne întreg chiar dacă îl pui pe calea ferată şi trece peste el un tren cu cincizeci de vagoane încărcate până la refuz.

Am ajuns în picioare. Era să zic că stau în picioare, dar nu stau, sunt ca un halterofil care încearcă să se stabilizeze vreme de cinci secunde sub greutăţile de deasupra lui, cum scrie în regulament, însă trucul nu-i izbuteşte; şi încă ar fi bine să mă clatin numai atât, dar ce fac eu pe podelele transparente nu i-ar trece prin minte nici celui mai avântat maestru al baletului modern; lasă că nici n-ar găsi o muzică potrivită, fiindcă elucubraţiile mele se succed într-un ritm pe care dansurile în vogă nu-l vor atinge nici în secolul următor.

— Aşa, da! Se pierde în admiraţie Doc. Altă mâncare de peşte! Altă gâscă-n altă traistă! Altă făină se macină la moară!

Până să ajungă la capăt cu citatele de înţelepciune populară, mă înţepenesc o dată pe picioarele răşchirate, îmi mai vântur trunchiul niţel, ca în exerciţiile de înviorare recomandate dimineaţa de posturile de radio, pe urmă mai moţăi doar din cap, dar nu prea mult – şi mă cuprinde pe de-a întregul o neclintire statuară. Asta dacă nu pun la socoteală gâfâielile ca de ogar câştigător al cursei de alergări cu iepuri mecanici unde instalaţia de concurs s-a stricat şi n-a mai putut fi oprită decât după două ceasuri. Dar mâncărimea şi greaţa mi s-au dus ca luate cu mâna. Doc îmi trage un pumn amical şi râde cu gura până la urechi.

— Straşnic! Nu i-ai promis ieri lui Ştefan că înveţi să stăpâneşti ceasul?

— Tu i-ai promis! Strecor printre două respiraţii astmatice.

— Şi tu ai fost de acord. Ori preferai să te vadă muşcând podelele?

— Mă faci să râd!

— Ia priveşte cadranul!

Mă conformez. Sub inelul de casete care înconjoară ecranul central, arde o minusculă luminiţă verde. Doc bate cu degetul

în dreptul ei.

— Ştii ce înseamnă? „Dragă stăpâne, m-am supus ţie şi sunt gata să-ţi îndeplinesc orice dorinţă.” Cât timp vezi luminiţa aici, să fii pe pace: aparatul funcţionează perfect şi e la dispoziţia ta. N-am zis bine aparatul – fiinţa închisă în cutie.

— Fiinţa??

— A venit sorocul să treci într-o clasă superioară. Ai luat cu bine examenul de admitere, nu-i aşa? Acum, că deţii noţiunile de bază şi te descurci cu cele patru operaţii aritmetice, o să facem puţin trigonometrie şi puţin algebră.

— Fiinţa, ai zis?

— Ei, da! Un fel de fiinţă specială, dar vie, pe care o hrăneşti cu energia corpului tău. Şi ce te sperii? Ar trebui să răsufli uşurat că ai acolo altceva decât numai componente electronice. Aşa, cel puţin, defecţiunile sunt excluse. Altminteri, nu te prea văd reparând circuite…

9

Ora 9,15. Înfofolit cu cizme, capişon şi mănuşi, fără să fi luat micul dejun, fiindcă sunt supus unui regim aparte – din fericire nu mi-e deloc foame – ies alături de Dinu în vârful turnului, puţin mai sus decât balonul de sticlă de la camera mea. Ajungem pe o platformă circulară, largă de vreo două sute de metri pătraţi, de unde pot să văd aşezarea institutului căruia clinica îi e numai o parte componentă. Urmările trântei cu fiinţa (?) încă se fac simţite, am o slăbiciune în toate încheieturile şi din când în când îmi vine să pic în nas, dar mă ţin bine şi nu suflu o vorbă despre asta; mă întreb cum trebuie că o duce ea, fiinţa, care pe deasupra a mâncat şi bătaie, şi aşa mă mai consolez – însă compătimirea, multă, puţină, pentru dânsa, nu mă stânjeneşte să mă mândresc nevoie-mare, ca un cocoşel căruia i-a reuşit primul cucurigu şi se crede cel mai cu moţ din toată ograda.

Ce aşezare a institutului? Turnul, lângă el o construcţie poligonală, cu două etaje, fragmentată în nenumărate locuri, de fapt un şir de vile standard, unite prin pergole şi coridoare de sticlă (arhitectul de aici a avut o idee fixă cu sticla lui), în mijlocul poligonului o platformă betonată, cu marcaje pentru coborârea elicopterelor – şi bună ziua, asta e tot.

— Tocmai, că nu e tot! Zice doctorul. Uită-te bine împrejur, ca să ţii minte locurile, să te poţi orienta la plecare şi la

întoarcere. Institutul se întinde pe dedesubt, protejat de instalaţii cum sper să nu-şi imagineze încă nici specialiştii cei mai grozavi de prin alte părţi. Iar turnul acesta, mascat sub înfăţişarea unui castel de apă, ascunde în interior o antenă – alcătuită din milioane de fiinţe sintetice aidoma celei din ceasul tău, cu ajutorul cărora vom capta de la pământeni, pe neobservate şi-ţi vom trimite acolo, sus, ecranul protector de biounde. Din fericire, în afară de noi nimeni n-a mai construit detectoare de biounde, aşa că nu se poate afla în afară ce forţe uriaşe studiem şi mânuim aici.

— Şi crezi că până la urmă n-au să construiască şi alţii aşa ceva?

— Nu foarte curând. Fiindcă nu-l au pe profesorul Andreescu, nici pe Ştefan, pe mine şi pe ceilalţi. Şi până să-l găsească, sunt convins că oamenii se vor trezi toţi la raţiune şi războiul va fi scos în afara legii. Iar atunci vom pune chiar noi la dispoziţia omenirii cunoştinţele dobândite aici. Aplicate în scopuri paşnice, cum se zice, bioundele fac minuni. Ei, te-ai uitat destul?

— Nu cât să ţin minte totul.

— Te înşeli. Creierul tău a reţinut orice detaliu, ca de obicei. Doar că, până acuma, n-aveai la îndemână stimulii potriviţi ca să-ţi foloseşti memoria inertă. Dar de azi încolo dispui de un cal fermecat, nu? Să coborâm!

Liftul ne poartă până la subsol, unde prindem schimbul de ture. Cei care au lucrat noaptea, trec pe la duşuri, apoi la vestiare, la restaurant şi ies să se odihnească; ceilalţi parcurg drumul în sens invers, după un program foarte riguros, aşa cum mă informează Doc.

— Mergi drept! Îmi şuşoteşte Dinu la ureche. Toţi au urmărit victoria ta asupra ceasului şi mor de curiozitate să te vadă în carne şi oase. Şi pe urmă eşti fiul profesorului!

Sunt, cu mici excepţii, oameni sub treizeci de ani şi majoritatea femei. Îl salută pe doctor cu degajare, între ei s-au stabilit raporturi de evidentă egalitate, formează împreună o echipă de excepţie şi fiecare ştie că, mai presus de valoarea lui ca individ, stă valoarea întregului grup – iar aici munca tuturor are aceeaşi importanţă. Îmi place să-i privesc, sănătoşi şi tineri cum sunt; mergem, o dată cu ei, pe un labirint de coridoare şi ajungem într-o încăpere de proporţii respectabile,

unde se deschid culoare nenumărate şi lifturile îşi lasă încărcătura. E un fel de loc de adunare a celor două ture, tapetat cu stofă şi lambrisat cu panouri sculptate de stejar, mobilat cu multe fotolii şi măsuţe unde se pot servi cafele şi răcoritoare. Oamenii predau şi preiau schimbul ca în sălile de apel ale minerilor şi-şi comunică, pe scurt, mersul lucrului, dincolo de protocoalele detaliate, de multe pagini, care se întocmesc în toate laboratoarele.

Explicaţiile astea mi le şopteşte Doc în timp ce ne îndreptăm spre podiumul din fund, unde ne suim amândoi, urmăriţi cu simpatie de cei prezenţi.

— Gabriel Andreescu! Exclamă Dinu, cu vocea artistic modulată, ca prezentatorii de la estradă. Aşa arată. Când nu poartă costum de protecţie, are părul zbârlit. A început, de astă-toamnă, să-şi radă mustaţa. Îi plac spectacolele de operă, mai ales cele în care joacă Amalia. Andreescu. Îi mai place, dar fără exagerări, electronica. Alte preferinţe şi semne particulare nu-i cunosc.

Un val de râsete şi aplauze îi însoţesc cuvintele. M-am fâstâcit mai abitir ca o fetişcană la primul bal şi, să n-am combinezonul acesta minunat, m-ar trece toate năduşelile. Dar Doc nu-mi dă răgazul să-mi revin – e principiul lui, atac continuu, până la victoria finală.

— Iertaţi-mă, greşesc! Urmează repede. Andreescu-junior mai prezintă o caracteristică foarte preţioasă: când se înfurie, e în stare de fapte mari. (îmi ridică mână stângă, asemeni arbitrului care anunţă boxerul învingător.) Aţi urmărit meciul dintre el şi complexul cerebral-electronic, terminat cu subordonarea necondiţionată a celui din urmă. Dovada: luminiţa verde aşteptată de noi toţi. Felicitări celor care am pariat de partea puştiului – la ora asta suntem oameni bogaţi.

Un hohot general îi acoperă vocea. Doc, râzând şi el, mă trage jos de pe podium şi ieşim printr-o uşă laterală.

— Acum, la treabă!

Urcăm cu un lift, coborâm cu altul, parcă până în măruntaiele pământului şi ajungem într-o suită de camere mari, ce se deschid una din alta, cufundate în tăcere şi întuneric; numai deasupra uşilor pâlpâie slab lumini de avertizare, indicându-ne drumul. Pretutindeni, pe lângă pereţi, pe plafoane, pe console în mijlocul pardoselilor se înşiră sute şi sute de aparate,

încastrate în blocuri de cristal ori de plastic perfect transparent – şi nicăieri niciun suflet de om. Doctorul păşeşte în vârful picioarelor şi-şi ţine mereu degetul la buze, impunându-mi tăcere. În camera cea mai din fund, la sfârşitul amfiladei de porticuri înalte, un bazin de sticlă circular, închis, se continuă în sus cu un pilon din acelaşi material, ca un fel de ciupercă, al cărei picior, protejat de un tub masiv de beton, dispare în beznă. În interiorul ciupercii, scăldate într-o lumină fosforescentă, cu irizaţii verzui tremură abia perceptibil mii şi mii de plăcuţe dreptunghiulare, subţiri, mari cât palma, alcătuite dintr-un cadru argintiu, metalizat, între marginile căruia sclipesc mici hexagoane străvezii, dispuse în fagure; plăcuţele sunt aşezate radial, în pieptene, de jur împrejurul bazinului inferior şi al pilonului şi unite prin nenumăraţi conductori; aceştia se împletesc la rândul lor în fire din ce în ce mai groase, care ies prin carcasa de sticlă şi se pierd în păienjenişul aparatelor. Doctorul mă întreabă prin semne dacă am văzut totul şi îi răspund aşijderi că da. Ieşim pe tăcute, la fel cum am intrat, apoi Doc apasă un buton, şi o poartă masivă de oţel glisează silenţios, acoperind deschiderea din perete.

— De aici, spune Dinu în şoaptă, stau de vorbă cu profesorul şi voi pălăvrăgi şi cu tine. Instalaţia e deosebit de sensibilă şi are nevoie de mijloace de protecţie pe măsură. Bazinul acela e plasat sub turnul de la suprafaţă şi se continuă prin el până sus, ca un fel de antenă de emisie şi recepţie, cum îţi mai ziceam. Ai avut dreptate spunând că doar materia vie e sensibilă la biounde; noi am reuşit să creăm, prin metode de inginerie genetică, un amestec de celule specializate şi dispozitive electronice care, cuplat la o baterie de calculatoare, captează, concentrează şi dirijează bioundele emise de organismele pământene.

— Plăcuţele ca nişte faguri sunt fiinţele de care vorbeai?

— Ele. Dar să nu ţi le închipui ca pe un monstruos creier omenesc, având gândire şi conştiinţă de sine. Nici pomeneală! Din punctul ăsta de vedere, e doar un aparat ca oricare altul, la fel de inteligent ca un automobil, chiar dacă l-am numit complex cerebral. Titlul i se trage de la capacitatea de a manipula bioundele, dar asta-i singura lui însuşire.

— Când l-aţi construit?

— Crezi că în cele două săptămâni de la dispariţia profesorului? Nu. Tot ce vezi e rodul unei munci îndelungate. Am sperat că vom prinde emisiile telepatice ale altor lumi. Şi, când am pus instalaţia în funcţiune, iar apoi, cu un selector, comparabil cumva cu schimbătorul de canale al televizoarelor am eliminat emisiile specifice pământene, am avut surpriza… dar ce spun, surpriza – uluirea, stupefacţia să constatăm că antena recepţionează biounde extraterestre, însă tot de pe Pământ.

— Nu se poate!

— Aşa am socotit şi noi. Totuşi era adevărul adevărat. De pe Terra, ba chiar din apropierea noastră ne parveneau semnalele biologice ale unor vieţuitoare din altă planetă.

— Descoperiseţi baza secretă a farfuriilor zburătoare!

— Nu.

— Un fenomen straniu ca acelea din Triunghiul Bermudelor!

— Nici.

— Nişte supravieţuitori de pe timpul paleoastronauticii.

— Nu chiar, dar cam pe-acolo.

— Fenomenal! Şi unde?

— În Marea Neagră.

— Vasăzică…

— N-o minţisem deloc pe mama ta când i-am spus că profesorul a suferit un accident în timpul cercetărilor de la mare.

— Şi asta când s-a întâmplat? Accidentul, adică…

— La sfârşitul lui februarie. Avem nişte videobenzi înregistrau în cursul expediţiei. Am făcut din ele un rezumat anume pentru tine şi o să ţi-l arăt. El te lămureşte pe deplin.

Ora 11,50. Doc mi-a instalat în cameră un televizor, a tras draperiile şi-a stins lumina. A rămas cu lampa de veghe din col Fără ceas, n-aş şti dacă e zi sau noapte. Am emoţii mari, nu că acum, de când îmi e prieten, ceasul nu le mai amplifică – din potrivă, le domoleşte şi chiar fără să-l rog. Îl văd pe Doc profilându-se ca o umbră chinezească pe zidul de lângă lampă: un chip scofâlcit, cu nas şi bărbie proeminente, de care parcă încep să mă tem. Nu fiindcă seamănă cu un vrăjitor din gravurile medievale, ci din pricina avalanşei de surprize ce le prăvăleşte fără încet; asupra mea de o zi întreagă – o zi în care, într-un fel, am trăit cât într-o viaţă – şi mă gândesc că

dacă va continua până mâine în acest ritm, are să mă piardă de muşteriu, cum zice tuşa Frusina când a ajuns-o oboseala. Dar mâine, cine ştie, n-am să mai fiu aici – de parcă, pe unde am să fiu, mă aşteaptă altceva decât surprizele cele mai cumplite!

— Ţi-e sete? Întreabă Doc. Un pahar de suc ai voie, chiar şi două, fiindcă masa o iei abia după ora cinci.

— Nu-mi trebuie nimic.

— Faci rău. Eu am să mă încumet la o cafea, să-ţi sărbătoresc victoria, cu toate că nu mi se prea recomandă… Cafeaua, vreau să zic, nu sărbătorirea.

Deschide o uşă metalică mascată perfect în tapetul peretelui şi a cărei existenţă n-am bănuit-o; în spatele ei se ascund dispozitivele unui automat. Doctorul apasă butoanele şi, într-o ceaşcă de porţelan, i se toarnă prompt o porţie respectabilă de cafea.

— Grozavă! Mormăie el, adulmecând aburii fierbinţi. Apropo de victorie, a stârnit o vâlvă teribilă la institut. Partida lui Ştefan îşi roade unghiile de supărare. Înţelegi – cei care au considerat alegerea ta drept o gafă. Şi stai, că ăsta e doar începutul! Ce s-au făcut de râs acuma nu-i nimic, să-i vezi până la urmă! Nu bagi de seamă că maestrul Lupaşcu străluceşte prin absenţă? S-a închis cu electroniştii lui în fundul atelierului de prototipuri, la subsolul cinci şi trimite vorbă că e foarte ocupat, nu deschide uşile decât pentru cei care aduc mâncare.

— A avut şi cearta cu Lavinia! Încerc eu să torn puţin gaz peste foc.

— Asta nu comentăm! Replică doctorul, cu neaşteptată severitate. Vasăzică, înainte de a vedea imaginile, ai nevoie de câteva explicaţii. Acum aproape doi ani, la cererea noastră, una dintre instalaţiile de foraj marin care operează în Marea Neagră s-a pregătit să sondeze platforma continentală, în căutarea locului de emisie a bioundelor extraterestre. Zona fusese delimitată cu destulă precizie, printr-un procedeu asemănător radiogoniometriei, dar asta te interesează mai puţin. Fapt e că încă de la prima încercare, la adâncimea de nici două sute de metri, sonda a întâlnit un fel de sâmbure cu o comportare total diferită de a rocilor din jur şi care a scos din funcţie pe rând mai multe sape. Niciun fragment de

material n-a putut fi adus la suprafaţă pentru analize; după felul cum se rupseseră capetele de foraj, chiar şi cele cu diamante, lăsând pe loc fragmente mari din ele, s-a dedus că ne aflam în prezenţa unei substanţe cu însuşiri cel puţin stranii, care la pătrunderea sapelor era plastică, aşa ca o ceară, apoi brusc devenea extrem de dură şi bloca, pur şi simplu, forezele, rupându-le ca pe nişte surcele. Nu se punea, desigur, problema recurgerii la procedee radicale, cum ar fi fost utilizarea explozibililor, iar pe de altă parte nu ştiam cât de voluminos e sâmburele acela – hai să-l numim astronavă, pentru că despre aşa ceva era vorba – şi deci câtă muncă şi cheltuială ar fi necesitat ridicarea ei la lumina zilei. Se puteau repeta sondajele, fireşte şi determina astfel întinderea ei pe orizontală, dar fără foloase practice care să merite osteneala. Am hotărât atunci să procedăm invers, adică să trimitem o echipă de investigaţie acolo, pe fundul mării şi al pământului.

— Şi aţi săpat un tunel?

— Exact. Cu mijloace mecanice. La noi se produc asemenea instalaţii, pentru săparea puţurilor de mină. Una din ele a fost adaptată pentru lucrul sub apă şi a sfredelit o galerie verticală cu diametrul de un metru şi jumătate. Apoi scafandri cu unelte adecvate au lărgit baza galeriei, la contactul cu astronava, croind o cameră suficient de largă şi înaltă pentru a permite instalarea unei ecluze cu pompe de vid.

— De ce pompe de vid?

— Dintr-o raţiune foarte simplă. Ce înseamnă, de fapt, o cameră-ecluză? O încăpere cu două porţi ce se închid etanş şi separă două medii diferite, îngăduind trecerea oamenilor sau a obiectelor dintr-o parte în alta. Când e instalată pe un submarin, de pildă, ecluza îşi deschide şi închide pe rând cele două trape şi se umple tot pe rând cu apă şi cu aer, sau invers. În cazul nostru, însă, în ecluză trebuia să nu existe nici apă, nici aer care să năvălească dincolo şi să-i ucidă pe astronauţi.

— Am priceput. Şi cercetătorii purtau costume de scafandru, care îi protejau de contactul cu mediul extratereştrilor.

— Eşti copil deştept. Ori ţi-am mai zis asta?

— Parcă. Şi fiindcă tot ai apucat să mă lauzi, să-ţi mai dau o probă de isteţime: astronauţii vin de pe planeta lui Deneb.

— Ai nimerit-o din nou.

— Au fugit la începutul războiului.
— Acum n-ai nimerit-o.
— Păcat! Dar de ce au venit?
Doctorul mârâie un răspuns pe care nu-l înţeleg şi începe să guste, cu înghiţituri mici, din cafeaua răcită, plimbându-se prin cameră agale.
— Tot nu vrei ceva, să te mai răcoreşti? Întreabă într-o doară.
— Nu vreau, lasă-mă-n pace!
— Fii atent, nu încerca să forţezi mai târziu automatul, că îl încui la plecare!
— Atunci la ce l-aţi mai pus?
— Aici a stat profesorul după accident. Până în dimineaţa de cinci aprilie, când peretele unde acuma sunt uşile spre balconul de sticlă a căzut lin, parcă filmat cu încetinitorul. Betonul s-a desfăcut în evantai, adunându-şi armătura metalică şi proiectând-o în afară, ca pe nişte degete, ca o palmă întinsă în gol...
E cu spatele la mine, lângă intrare, într-un ungher întunecos, nu-i văd nici măcar silueta.
— Erai cu tata?
— Stăteam chiar în locul ăsta. La început, nu mi-am dat seama ce se întâmplă. Nu se auzea aproape niciun zgomot, bucăţile de beton păreau moi ca bureţii de baie, cum poţi auzi un burete căzând pe podea? Apoi a trecut o adiere uşoară, clătinând draperia de lângă mine; încăperea nu avea nicio fereastră sau altă deschidere spre exterior, cu excepţia uşii de aici, care dădea către o ecluză triplă, prevăzută cu mijloace de dezinfecţie speciale şi în cameră era acoperită cu o draperie. Cred că mă zăpăcisem niţel şi asta m-a făcut să întârzii. O secundă. Atât. Dar a fost destul pentru ca profesorul să mi-o ia înainte. S-a ridicat de pe fotoliul unde lucra şi s-a dus glonţ la spărtură... Dacă eram puţin mai ager aş fi făcut eu cei şapte paşi. Nu şapte – patru; mă găseam mai aproape de peretele sfredelit. Şi acuma, sub razele palide ale lui Deneb, aş fi stat de vorbă cu cele mai luminate minţi ale planetei. Aş fi fost mesagerul Pământului. Chiar cu riscul de a nu mă fi întors niciodată – pentru că n-am un băiat, niciun părinte care să mă caute... N-am, cum se zice în genealogie, ascendenţi şi descendenţi în linie directă. Lanţul de biounde al codului meu genetic nu se continuă într-o altă fiinţă...

— Îţi pare rău?
— Îhâm! Am pierdut. Până şi la loteria asta, cu o singură tragere posibilă de când există omenirea, dar unde aveam numai un singur concurent şi şansele cele mai mari. Aşa mi se cam întâmplă mie, la concurenţă mică, să reuşesc fără loc.
Se întoarce spre mine, cu un zâmbet şi gustă iar din cafea.
— Încă poţi să pleci în locul meu. Sau alături de mine.
— La o plimbare? Ştii că nu l-aş salva pe profesor, n-am predispoziţia genetică să-l găsesc şi să-l adun din văgăunile unde-i risipit. Şi pentru ce altceva mai e de făcut pe acolo te descurci tu singur foarte bine. Nu, puştiule, rolurile au fost împărţite; eu sunt de folos numai aici. Dar ce, începi să te înduioşezi? Unde rămăsesem?
— La astronava căzută în mare. Dar nu mi-ai spus când.
— S-au analizat rocile din vecinătatea ei; antrenase în cădere câteva resturi organice şi am putut face determinări oarecum exacte. Evenimentul a avut loc în urmă cu de la opt sute de mii la un milion de ani.
— Şi astronauţii au mai trăit?
— Hm! Unii. Care, abia după aterizare, au început să trăiască.
— Doc, nu mai pricep! Îmi vorbeşti mereu în şarade pe care nu le dezleg. Fie-ţi milă de mine, sunt la capătul puterilor!
— De pe acuma? Se minunează el. Să nu te audă Ştefan, că imediat se oferă să te înlocuiască. Vezi că el nu prea are scrupule! Dar îţi pun banda şi o să înţelegi.
Porneşte instalaţia video şi la televizor apar primele imagini.

10

Cinci oameni, având costume colorate diferit şi în spatele lor un al şaselea, cel ce poartă camera mobilă de luat vederi se învârtesc într-o încăpere destul de largă, asemănătoare unui cilindru turtit; deasupra lor, între plafon şi peretele circular au fost montate câteva reflectoare cu lumină puternică. Încăperea e plină cu apă. Cei cinci au îngenuncheat şi cercetează cu mare atenţie pardoseala… Costumele lor sunt identice cu cele ale scafandrilor spaţiali al astronauţilor noştri şi bănuiesc că după ei au şi fost copiate.
— Când vrei, mă previne Doc, opresc banda şi-ţi dau explicaţii.
— Opreşte-o!
Imaginile încremenesc pe ecran.

— Întreabă-mă!
— Cine a participat la expediţie?
— Cel în roşu e profesorul, cel în verde eu, Ştefan a luat imaginile, ceilalţi trei – specialişti în lucrări subacvatice şi rezistenţa materialelor. Tocmai ne arătau cum montaseră în podea, de fapt în carcasa navei, un chepeng ce se închidea ermetic. Pur şi simplu îi înfipseseră marginile în materia moale ca de ceară, apoi aceasta se întărise şi îl prinsese ca într-o menghină imposibil de desfăcut.
— Teribilă substanţă. Vouă nu v-a prins picioarele?
— Nu se înmuia decât la presiuni mai mari de o tonă. Da o substanţă teribilă! În orice caz, un mijloc de apărare foarte eficient împotriva tuturor accidentelor ce se soldează cu perforarea cuiraselor la navele cosmice – de la meteoriţii întâlniţi în spaţiu, la căderea liberă prin atmosferă şi, dacă vrei, la încercările unor nepricepuţi, sau răuvoitori de a pătrunde înăuntru cu forţa.
— Dar voi aţi pătruns.
— Aproape fără eforturi. Priveşte şi ascultă!
Imaginile prind viaţă din nou. O voce străină, a unui specialist răsună pe neaşteptate. Ca să vă uşurez înţelegerea întâmplărilor, am să transcriu totul sub forma unui scenariu cinematografic. Deci: *Specialistul*: „E o trapă solidă, tovarăşe profesor! Sper să reziste la deformări, dacă, bineînţeles, materia asta va acţiona asupra ei cu asemenea scopuri distructive. Totul este acum să practicăm în mijloc orificiul pe unde să pătrundem în astronavă.” *Tata:* „Din păcate, presupunerile nu ne folosesc la nimic. Avem de-a face cu o situaţie absolut nouă, care abundă în surprize şi ciudăţenii. Gândiţi-vă numai: epava zace aici de circa un milion de ani, dar ascunde organisme vii; locatarii ei însă n-au încercat să iasă la lumină, ci, dimpotrivă, parcă s-au vârât şi mai adânc în pământ; iar acum, când ne aflăm în preajma lor şi le e limpede că dorim să intrăm în contact, nu ne învrednicesc nici cu cel mai mărunt semn de viaţă.” *Dinu:* „Poate că se tem de noi!” *Tata:* „După o detenţie lungă de o mie de milenii, mă îndoiesc că sentimentele lor au. Rămas aceleaşi ca la aterizare. Şi pe urmă nici nu ne ştiu intenţiile. Ştefan, ai vreo altă părere?” *Ştefan:* „Nu, profesore! Observ doar că ai enunţat un principiu de la care te abaţi cel dintâi: ai zis să nu căutăm explicaţii… şi

acuma ne ceri explicaţii.” *Tata*: „Logicianule! Haideţi să scoatem apa din ecluză!”

Urmează o scurtare, prin montaj, a acţiunii. Ecluza a fost golită de apă. Cei cinci, cu braţele ridicate, se învârtesc în faţa unui ventilator.

— E un jet de aer fierbinte, cu dezinfectanţi puternici! Explică. Doc. Ne usca şi ne steriliza costumele. Apoi pompele au intrat iar în acţiune, creând un vid comparabil cu acela al spaţiului cosmic. Şi acum, ia uite!

Din difuzor se aude un cor de exclamaţii uluite. Scafandrii s-au adunat în cerc împrejurul trapei montate pe astronavă. Ştefan şi camera lui îşi fac loc cu greu printre dânşii şi se simte în imagine cum costumele voluminoase se freacă şi se agaţă unele de altele. *Specialistul II:* „Sesam, deschide-te!” *Specialistul III:* „Extraordinar!” *Specialistul II*: „Dacă vreunul din studenţii mei mi-ar fi spus la examen că e posibil aşa ceva, îl lăsam repetent pe următorii cinci ani!”

Carcasa astronavei a început să vibreze uşor, ca pielea unui cal care se apără de muşte. O adâncitură se formează treptat în centrul chepengului şi creşte văzând cu ochii. Imaginea ţopăie în sus şi-n jos – lui Ştefan, de emoţie, îi tremură mâna. *Tata:* „Binişor, Ştef, iubitule, că ne laşi fără înregistrări!” *Ştefan:* „Naiba s-o ia de treabă, n-am sângele rece al reporterilor!” *Tata:* „Păi tu mai mult cu logica! Cel puţin ai dedus ce se întâmplă?” *Ştefan:* „Nu!” *Tata:* „Halal inginer! Ştie cineva să explice?” *Specialistul I*: „Epava se deschide…” *Specialistul III:* „Râzi de noi, mă, Firoiule! Crezi că n-am băgat de seamă atâta lucru?” *Specialistul I*; „Lasă-mă, domnule, să termin! Se deschide fiindcă am făcut vid în ecluză, poftim!” *Tata:* „Şi eu cred la fel. Învelişul trebuie să dispună de nişte senzori, care îi dau de veste că se poate desface fără să pericliteze ceea ce adăposteşte în interior.” *Dinu:* „învelişul, sau astronauţii?” *Tata:* „Poate mă înşel, dar socot că aici nu se află fiinţe raţionale, în fine, o să ne lămurim curând!”

Adâncitura s-a îngustat abia cât să vâri în ea un deget, dar după cum se frământă pare a se lungi în jos necontenit. Fără să vreau, m-a cuprins şi pe mine un tremur de emoţie, pe care de data asta ceasul nu mi-l anihilează, constatând pesemne că îmi face bine. Însă doctorul l-a observat şi îmi mângâie umerii cu tandreţe.

— Am avut noroc, puştiule! Toţi cei de-acolo. Ne-am ales cu o aventură grozavă, chiar dacă numai tatăl tău a dus-o până la capăt. Ba nu! Nici el nu e învingătorul. Tu vei fi cel chemat să o închei. Profesorul nu face decât să pregătească triumful tău. La fel cum înaintaşii lui Tensing şi Hillary le-au netezit lor drumul spre cea dintâi escaladă a Everestului.

Prin orificiul de la picioarele celor cinci începe să iasă un şuvoi subţire de fum, sau abur. *Specialistul II* (apropiind de şuviţa albă capătul unui tub desprins de la costum – un analizor chimic): „Amestec de gaze îngheţate. E atmosfera lor. Conţine oxigen, ca şi a noastră.” *Dinu:* „îngheţate? Să nu-mi spuneţi că fiinţele astea se simt bine într-o temperatură aproape de zero absolut!” *Tata:* „Măi, copii, ce se petrece cu voi? Am spus că n-o să găsim prea lesne explicaţii pentru toate fenomenele, fiindcă nu avem deocamdată cheia interpretării lor; dar de aici şi până la a nu mai gândi e cale lungă. Nu vă daţi seama că nava ia propriile ei măsuri de sterilizare a ecluzei? Orice germene pământean rătăcit întâmplător va fi, dacă nu ucis, cel puţin făcut inofensiv.”

Presiunea gazelor a crescut suficient pentru, a permite propagarea zgomotelor, iar ca urmare în difuzor se aude, pe lângă dialogurile purtate prin radio, un şuier ascuţit. *Specialistul I:* „Barometrul se stabilizează.” *Ştefan*: „Timp frumos. Cum ajungem înăuntru, te pomeneşti că norii se risipesc şi apare soarele.”

Nimeni nu râde. Orificiul s-a închis. Doc opreşte banda.

— Nava aştepta să se încălzească aerul, spune el. Presiunea a crescut la o atmosferă şi jumătate şi atunci învelişul s-a deschis iar, cât să permită trecerea unui om. Am coborât pe un cablu manevrat de un vinci de pe tavanul ecluzei. Profesorul primul, pe urmă Ştefan însoţit de camera lui, specialiştii toţi trei şi eu la coadă. Eram într-o cabină înaltă de vreo douăzeci de metri şi îngustă de numai cinci-şase. Ca un puţ adânc. La bază, peretele fusese sfâşiat pieziş, parcă de o gheară colosală. Marginile rupturii erau mânjite cu o materie vâscoasă, ca o gelatină. Îndată ce i-au căzut ochii pe ea, profesorul s-a speriat şi ne-a poruncit să ieşim în cea mai mare grabă. Ne-am supus, deşi împotriva voinţei noastre. Dar îl ştii pe tatăl tău, nu admite replică. I-am lăsat jos, prin trapă, tot felul de materiale şi dispozitive. În primul rând mai multe

staţii de emisie-recepţie luate din magazia ecluzei şi prin care, ca printr-un şir de relee, urma să ţinem legătura video şi radio cu el, oriunde s-ar fi deplasat prin navă. I-am mal dat o armă cu ultrasunete, eficientă, speram noi, în atmosfera aceea foarte densă. În sfârşit, am făcut să-i parvină piesele, uşor de asamblat ale unui mic cărucior cu pernă de aer, pe care şi-a pus staţiile de comunicaţie, două schimburi complete de oxigen, un vizor cu radiaţii infraroşii, ca să se orienteze în întuneric, arma cu vreo câteva încărcătoare şi camera de luat vederi, echipată şi ea cu un dispozitiv de infraroşii. Apoi ne-am luat rămas bun, şi profesorul a dispărut în beznă. De aici încolo povestea devine cu adevărat palpitantă, aşa că o să facem o pauză, să-ţi pregăteşti nervii pentru ce urmează să vezi.

Glumeşte. Dar a stins televizorul şi trage draperiile deoparte. Lumina amiezii, tulbure din pricina ploii, dar puternică, mă face să clipesc. Ce-mi închipuiam eu, la ora lui Minitehnicus, şi ce-a fost în realitate! Monştri antediluvieni, râuri de reziduuri poluante curgând pe fundul mării… Copilării! Şi totuşi n-a trecut un veac de atunci, ci abia treizeci de ceasuri; ceva mai mult decât o zi şi o noapte. Unde-au rămas dirigintele cel afurisit, şi Til cu râsetele şi fandoselile ei, şi castanii cu ramuri golaşe, prăfuitele mele aparate de gimnastică, focarul stins al caloriferului? În altă viaţă. Mirică, tocilarul, Vlad, care m-a rugat să-i împrumut bicicleta să meargă duminică la pescuit, Dumitraşcu şi discuţia noastră din cancelarie „Dacă ar fi să ajuţi pe cineva, ai îndrăzni să te încumeţi?”…

— Ştii, Doc, tu nici nu m-ai întrebat dacă vreau!

— Poftim?

Dinu se întoarce de pe veranda de cristal, să audă mai bine, fiindcă n-a înţeles ce i-am zis.

— Spuneam că nu m-ai întrebat dacă vreau.

— Aha! Şi nu vrei?

— Mai are importanţă?

— Dar despre ce era vorba?

— Aşa! … Despre mersul acolo, după tata şi ce-ar trebui să mai fac.

Doc umblă la automat şi-mi aduce un pahar sondă plin-ochi cu suc rece de *grappe-fruit,* slăbiciunea mea.

— Ţi-am spus eu, zice într-o doară, că ai să stai cu mine până

ţi se urăşte, dar n-am crezut că o să fie aşa repede.

— Mi-e dor de acasă. Poate am obosit.

— Îmi închipui.

— Iartă-mă, tocmai ţie îţi vorbesc de oboseală… Oare să însemne că nu-l iubesc pe tata? Ai văzut cum se-ntâmplă – te lauzi şi iar te lauzi cu câte un sentiment, cu dragoste, cu ocrotirea cuiva şi, cum eşti pus cât de cât la încercare, dai bir cu fugiţii. Te pomeneşti că şi eu… Dar nu vreau să renunţ, nici prin gând nu-mi trece!

— Ştiu.

— Tu, când nu mai poţi, în zilele astea, sau noaptea, când îi veghezi somnul tatei, la ce te gândeşti?

— La o floricică.

— Mă iei în râs?

— Deloc. Eram copil, mai mic decât tine şi, într-o noapte, iarna, aşteptam într-o gară de provincie un tren de legătură. Se lăsase un ger grozav şi înăuntru nu era mai cald ca afară; pe vremea aceea o duceam încă prost, sobele erau îngheţate din lipsă de lemne. Pe o bancă, o fetiţă de cinci-şase ani se plângea mamei ei că nu poate adormi de frig. Gândeşte-te la ceva frumos, i-a spus mama şi ai să vezi că adormi, La ce să mă gândesc? A scâncit fetiţa. La o floricică!

Îmi fac de lucru la butoanele televizorului. Trebuie încă să învăţ, şi nu numai la electronică; materia astălaltă are o programă şi o metodă de predare cu totul diferite şi nu prea poţi ghici, de azi pe mâine, cine o să-ţi fie profesor, cine examinator şi ce întrebări îţi pică pe bilet.

Doc s-a retras cu discreţie în balconul de sticlă şi îl aud sorbind din cafeaua care nu i se mai termină.

— Ai văzut păsările? Îl întreb, ridicând vocea.

— Unde?

— În copacii de jos.

— Nu. S-or fi ascuns de ploaie.

— Arată-mi ce a mai urmat.

În continuare, banda conţine, în cea mai mare parte, comentariul la imagini al tatei. După o scurtă verificare a costumului, tata a pornit împingând cu mâna platforma pe pernă de aer, care, în ciuda densităţii atmosferei, emite abia un bâzâit uşor şi un foşnet ca vântul prin crengile arborilor. Fântâna de metal are o trapă de acces, în partea opusă

rupturii. „încerc să mă orientez cu busola. Bine că mă pot servi de ea! Nu-mi dau seama în care parte a navei am nimerit; dar e puţin probabil să fi pus noi chepengul chiar în locul construit anume pentru comunicaţia cu exteriorul – de altfel, după cum se comportă învelişul rachetei, e greu de presupus că există un asemenea loc. În orice caz, avem de-a face cu un vehicul de dimensiuni gigantice...” Trapa dă spre un coridor foarte larg şi înalt, ale cărui capete se pierd, în stângă şi în dreapta, la mai multe zeci de metri, după câte o cotitură. Prin el au fost trase odinioară conducte şi cabluri, între care erau montate panouri cu instalaţii acum imposibil de reconstituit; totul e rupt, îndoit, amestecat de-a valma, poartă urmele dezlănţuirii unei forţe de o sălbăticie inimaginabilă, ce nu-şi are originea într-un accident, deoarece camera de luat vederi, plimbându-se încet în apropierea pereţilor, scoate în evidenţă minuţia cu care au fost smulse până şi cele mai mici componente de instalaţii.” Vă place? Nici mie. Asta e opera unei fiinţe. Aceeaşi care a sfâşiat şi peretele puţului de dincolo. Remarcaţi materia vâscoasă presărată din loc în loc, cu siguranţă un compus organic. Nava n-a avut stricăciuni la coborâre, fiindcă nu s-a prăbuşit, ci a aterizat lin; altfel, la dimensiunile ei, s-ar fi dezintegrat într-o explozie atomică, asemeni meteoritului tungus; pe când aşa se ţine bine, în ciuda vârstei respectabile şi după drumul parcurs până aici. Dar ce să caute la două sute de metri sub fundul mării? Oare s-a schimbat atât de mult relieful din zonă în perioada asta de timp? Parcă nu. Atunci nava a fost surprinsă de un cataclism, o prăbuşire de straturi de care noi, azi, nu mai avem cunoştinţă? Cum să fie surprinsă, când o parte din instalaţii îi funcţionează până şi în prezent? Nu, dragii mei! Explicaţia care îmi vine în minte, oricât de fantezistă vi s-ar părea şi oricât are să-mi reproşeze Ştefan că vreau să lămuresc inexplicabilul, este că misterioasa rachetă s-a ascuns, prin propriile ei mijloace. Da! S-a scufundat în mare şi a intrat încet în rocile platformei continentale… A! Ia priviţi, vă rog!”

La un cot al marelui culoar apare pe neaşteptate craniul monstruos al unui animal care seamănă cumva şi în acelaşi timp nu seamănă cu fosilele pământene – e ca un ou perfect, aşezat orizontal, având marcate în partea superioară, către

capătul mai gros, prin două uşoare adâncituri, poziţiile unor orbite oculare atrofiate, iar în capătul subţire un orificiu rotund, în prelungirea căruia, pe ambele laturi se văd, la fel de firave, urmele suturii celor două maxilare, odinioară separate şi mobile. În continuarea acestui ou de circa doi metri lungime, se află un schelet cu membrele inferioare reduse la un rest de articulaţie nefuncţională, în schimb prevăzut cu două căngi puternice, curbate în afară, care îi ţin loc de braţe, având la extremităţi un soi de deget subţire şi foarte lung, cu nenumărate falange. Întreaga relicvă măsoară cam cincisprezece metri şi, după felul cum vertrebrele şi cele două căngi îi sunt înfăşurate în resturi metalice smulse din pereţi, e limpede că dihania cu pricina a produs dezastrul dimprejur. Tata fluieră încetişor şi dă ocol resturilor; a intrat în raza camerei de televiziune şi îl văd pocnindu-şi palmele. „Cumplită lecţie despre degradarea unei specii într-un mediu veşnic neschimbat! Vedeţi? Lighioana asta constituie capătul unui lanţ evolutiv sfârşit cu un eşec total, deşi condiţiile asigurate în navă ar fi trebuit să prelungească viaţa speciei pe un timp nedeterminat. Uite: hrana artificială a dus la sudarea maxilarului inferior de cel superior, fiindcă n-a mai trebuit să fie mestecată; ochii s-au atrofiat până la dispariţie, din pricina întunericului şi au fost înlocuiţi prin hipertrofierea pipăitului – degetele acestea trebuie să fi servit la aşa ceva; spaţiul închis, deci lipsa de mişcare ca şi mâncarea abundentă şi uşor de găsit au determinat creşterea exagerată în greutate şi volum, iar de aici s-a ajuns la deplasarea greoaie, târâş, cu ajutorul membrelor superioare ce se agăţau de muchiile şi colţurile metalice – de asta şi sunt atât de puternice, în vreme ce membrele dinapoi nu mai există. Mda! Involuţie pe toată linia, cum trebuia să se întâmple cu organismele lăsate să se dezvolte spontan în medii artificiale şi în perioade mari de timp. Înseamnă, băieţi, că am avut dreptate: nu e, sau nu mai e picior de fiinţă raţională la bord. De foarte multă vreme.”

— Cum ţi se pare? Mă iscodeşte Doc.

— Că încep să întrezăresc un înţeles. Dar nu ţi-l spun acuma, să nu judec pripit.

— Păi cam aşa am socotit şi eu, că ai să înţelegi destul de repede. Profesorul are o logică impecabilă, pentru care de când îl ştiu l-am invidiat. Ascultă-l mai departe cum o să

povestească ce s-a întâmplat cu nava, anticipând şi marea lui descoperire din final! Şi ţine seama că pe atunci habar n-avea nimeni de planeta lui Deneb şi tragedia petrecută acolo.

Tata se întoarce spre cameră şi începe să vorbească, gesticulând, după cum îi e obiceiul când se aprinde în toiul argumentaţiei. Ciudat mod de a-l reîntâlni, după cinci luni de absenţă – o siluetă diformă, fără chip, parcă un personaj din filmele de animaţie, căruia nu-i recunosc decât vocea; şi apariţia lui pe ecran, în culoarea verzuie specifică imaginilor luate în infraroşu îmi accentuează impresia de artificialitate, de trucaj cinematografic lucrat de un tehnician lipsit de har.

„înainte să pornesc mai departe, vreau să vă comunic câteva considerente generale, care să rămână înregistrate pentru cazul când, dintr-un motiv sau altul, n-am să mai dispun de o pauză ca aceasta, când să pot vorbi. Nu socotiţi că mă îndeamnă orgoliul de a construi nu ştiu ce teorie pornind de la numai câteva elemente. Poate descoperirile ulterioare să mă infirme, deşi, urmând legităţile naturii, care pretutindeni unde există viaţă şi deci evoluţie sunt cu necesitate aceleaşi, sper că nu greşesc. Avem aici o mică lume pe cale de a se stinge. Bioundele captate de noi sunt ale unui sau unor organisme degenerate şi muribunde. Fosta vietate ale cărei resturi le vedeţi şi care, într-o criză de furie, provocată pesemne de foame, a distrus incinta unde, prin gabaritul ei, devenise prizonieră este edificator pentru ce trebuie să se fi întâmplat şi cu celelalte vieţuitoare fosile. Nişte astronauţi n-ar fi lăsat lucrurile să ajungă aici. Prin urmare, o inteligenţă vie, dinamică, în stare să se adapteze rapid la situaţiile nou ivite – mă refer la oameni – nu-şi face simţită prezenţa. Deduc aşadar că, de la început, sau pe parcursul acestui milion de ani de când a aterizat, nava a fost şi mai este condusă de o inteligenţă artificială, adică de un complex cibernetic. Numai o astfel de inteligentă, având drept lege fundamentală respectarea neabătută a unui program limitat a putut comite erorile care au adus lucrurile în punctul mort unde se află, la propriu şi la figurat. Este cazul deci să ne întrebăm ce anume cuprindea programul încredinţat automatelor, respectiv care era scopul călătoriei întreprinse de astronavă. Ar fi mai multe răspunsuri posibile. Să le cercetăm pe rând. O vizită cu intenţia examinării vieţii de pe Terra şi a unui eventual contact

cu noi, pământenii. Ipoteză fără şanse de a fi reală: nava nu a mai plecat înapoi – ba, mai mult, s-a ascuns; o eventuală defecţiune sau criză de combustibil se exclud, fiindcă în primul caz n-ar mai fi fost posibilă aterizarea lină, iar în al doilea nu se poate admite că fie şi un robot porneşte la drum fără destulă benzină în rezervor. Altă presupunere: un mesaj lăsat omenirii noastre, care în acel moment se afla încă în cea mai deplină preistorie. Neconcludent. O colecţie de animale nu poate constitui un prim mesaj între două civilizaţii. Apoi mesajele se lasă la vedere şi nu îngropate în fundul pământului; iar dacă emisarii au mizat pe faptul că trebuia să descoperim noi singuri racheta, după ce vom fi aflat cum e cu bioundele, atunci ar fi vârât în creierele cibernetice programe foarte detaliate, care să întreţină viaţa animalelor de pe navă un răstimp măsurabil la scară geologică – până ce hominizii pământeni, care în epocă abia dacă mânuiau unelte de prund, ar fi dispus de tot răgazul să construiască şi să utilizeze instalaţii ca aceea a noastră de lângă Bucureşti. Dar automatele de aici nu deţin asemenea programe şi aţi constatat şi voi, odată cu mine, pe ce argumente îmi sprijin afirmaţia. A treia presupunere: atinşi de o boală incurabilă, manifestată numai la oameni, membrii echipajului au efectuat o aterizare forţată, apoi au pierit, lăsând nava în grija roboţilor până la sosirea unei echipe de intervenţie. Eroare creierele cibernetice nu trebuia să ascundă racheta. A patra tentativă de răspuns: în dorinţa de a emigra pe alte planete, necunoscuţii au trimis un fel de arce ale lui Noe pe corpurile cereşti care întruneau condiţii comparabile cu lumea lor, în scopul populării în timp a respectivelor, să le zicem, colonii, cu floră şi faună de acasă. Ilogic. În loc să procedeze la adaptarea la mediul terestru a fiinţelor închise aici şi apoi să le lase să zburde prin munţii şi câmpiile Pământului, conducătorii de program au îngropat nava pentru eternitate. Vedeţi aşadar că orice motivaţie firească am încerca să căutăm pentru ceea ce s-a petrecut cu această cosmonavă, ne lovim cu regularitate de două elemente: ascunderea ei şi neputinţa roboţilor de a rezolva problema menţinerii vieţii de la bord. Suntem nevoiţi, în consecinţă, să imaginăm o situaţie nefirească, de excepţie, care nu avea cum să apară în condiţii normale în existenţa şi deci în planurile constructorilor astronavei. Vom porni în

primul rând de la încărcătură. O rachetă nu transportă de amorul artei animale şi eventual plante de pe o planetă pe alta, cum am duce noi o cireadă sau o herghelie la păşunat; dar să presupunem că necunoscuţii erau nişte extravaganţi, care, în urmă cu un milion de ani, intenţionau să participe la o mare expoziţie interastrală de vite de rasă – atunci ar fi luat precauţia să nu le îmbarce cu provizii de fân şi apă pentru durata zborului dus şi întors, ci să le cufunde mai întâi în somn anabiotic şi să le închidă în mari frigidere, unde nu cer de mâncat şi de băut. Iar dacă erau nişte indivizi porniţi să rupă inima târgului, nici nu se omorau cu vietăţile în carne şi oase, să le stivuiască în baloturi prin toate colţurile navei şi să consume energie ca să le păstreze congelate de vii; luau cu ei, pentru fiecare animal, doar câte un ovul fecundat, pe care, ajunşi la destinaţie, îl dezgheţau frumuşel, îl aşezau într-un incubator şi, în câteva săptămâni sau luni, scoteau cabalinele, bovinele, ovinele, galinaceele şi ce mai transportaseră ei acolo. Şi nici măcar de un ovul sau o sământă de plantă nu aveau nevoie, ci de simple lanţuri de acid dezoxiribonucleic, mai pe scurt ADN, componenta ultramicroscopică a celulei, care poartă informaţia genetică. Atunci, le-ar fi trebuit pentru toate animalele şi buruienile lor un spaţiu cât o cutie de chibrituri. Asta da, ar fi fost o soluţie isteaţă! Dar ia să ne gândim puţintel: nu cumva necunoscuţii au şi aplicat-o? Păi, dacă au fost ei în stare să construiască, să echipeze şi să pună pe drumuri un asemenea colos ca nava asta, trebuie neapărat să-i fi dus şi la ce v-am spus adineauri. E nu numai cea mai bună, dar şi cea mai sigură dintre toate metodele posibile pentru conservarea şi transportul pe distanţe cosmice a materialului biologic. Aşa încât eu voi investiga în dreapta şi-n stânga până voi găsi congelatorul care adăposteşte sau mai curând adăpostea comoara acestei nave. Fiindcă în asta a constat misiunea ei: să pună la adăpost o fabuloasă comoară – zestrea biologică a planetei necunoscuţilor. Mai scumpă lor decât toată Galaxia, cu aurul, uraniul şi nestematele sale.”

— Ei, face doctorul şi opreşte derularea benzii. Tot nu ţi s-a lămurit întreaga taină?

— Ba, aproape!

— Eşti chiar aşa lipsit de îndrăzneală? De ce n-ai luat exemplu de la profesor? Ştii cum se zice, că un naturalist

reconstituie după un singur os înfăţişarea şi obiceiurile animalului dispărut. Dar tatăl tău, numai văzând scheletul de acolo, a izbutit să schiţeze drama unei întregi civilizaţii extraterestre. Hai, curaj, spune şi tu ce crezi!

— Cred că oamenii de lângă Deneb, după folosirea armelor lor nimicitoare, când şi-au dat seama că viaţa de pe toată planeta e în pericol, au încercat să salveze măcar câteva mostre de plante şi animale sănătoase, trimiţându-le în cosmos cu mai multe astronave, Iar una dintre ele a poposit pe Pământ.

— Bravo! Eşti pe aproape de adevăr.

— De ce, mă rog, doar pe aproape?

— Fiindcă, de-ar mai fi avut vreme, după declanşarea dezastrului, să recolteze mostre biologice, oamenii de lângă Deneb ar fi plecat ei înşişi cu ele. Măcar aceia încă necontaminaţi.

— Ai dreptate. Atunci, cum a fost?

— Ne zice tot profesorul.

„Spre această concluzie ne îndeamnă toate constatările de până acum. Pământul a avut un rol de mică importanţă în povestea cu pricina, oricât de jignit va fi antropocentrismul nostru la asemenea afirmaţie. Terra a fost aleasă numai ca loc de popas şi bănuiesc că prezenţa vieţii aici a cântărit, ca argument în respectiva alegere: biosfera, alături de elementele ce favorizează apariţia ei – aerul, apa şi celelalte – constituia un mijloc de camuflaj în plus pentru astronavă. Deoarece ea a venit aici tocmai ca să se ascundă, mai precis să-şi disimuleze nepreţuita încărcătură. Ceea ce a şi dus la îndeplinire cu o exactitate demnă de toată invidia. Creierele ei cibernetice primiseră instrucţiuni să conserve materialul biologic până când constructorii navei vor veni să-l ridice. Se stabiliseră, evident, nişte semnale de recunoaştere din ambele părţi, prin intermediul unui purtător de informaţie apt să străbată prin straturile de roci, eventual unde gravitaţionale modulate după un anume cod. Pentru înlăturarea confuziilor şi accidentelor, nava a fost învăţată, ca semn de identificare prioritar, să se deschidă numai dacă senzorii îi vor da de ştire că undeva, la propria ei suprafaţă, roca înconjurătoare a fost îndepărtată şi în locul acesteia a apărut vid. O posibilitate egală cu zero aici, pe Pământ, în condiţii naturale. Ce i-a

determinat pe necunoscuţi să recurgă la organizarea unei astfel de acţiuni îmi e cu neputinţă să deduc. Cauzele pot fi multiple şi pe terenul lor nu am curaj să mă hazardez. Oricum, mă încumet să mai încerc o ultimă ipoteză, care ar putea arunca o oarecare lumină şi în această privinţă. Dimensiunile vehiculului cosmic sunt exagerat de mari faţă de volumul real al încărcăturii ei şi aici apar două alternative – fie a fost utilizată o rachetă cu altă destinaţie iniţială, fie racheta a fost în mod special concepută pentru expediţia căreia i-a servit. În ultima variantă, ce mi se pare şi cea mai probabilă – fiindcă nu se încredinţează o atât de fragilă şi scumpă încărcătură unei nave amenajate în grabă – în ultima variantă, deci, n-ar fi exclus să existe la bord nişte spaţii, cu instalaţiile aferente, necesare aducerii la viaţă, creşterii şi dezvoltării materialului biologic conservat. Asta ar însemna că, după regăsirea ei de către aceia care au trimis-o încoace, nava urma să servească populării sau repopulării unui mediu anumit – posibil chiar a unei planete întregi. De aceea mă aştept ca în cursul periplului prin acest labirint de încăperi să descopăr şi să descoperim secţiuni întinse având atare destinaţii. Aşa se explică, de altfel cum automatele, în a căror memorie trebuie să se fi înmagazinat, pentru folosul celor ce aveau să recupereze nava, toate instrucţiunile privind creşterea şi întreţinerea vieţuitoarelor, au făcut ele singure isprava ale cărei consecinţe le vedem acum. Ce le-a împins să ia măsura asta îmi e iar imposibil să ghicesc. Un accident la bord? Sub presiunea stratelor, în mişcarea plăcilor tectonice, structura internă a navei să fi cedat pe undeva, periclitând buna funcţionare a camerelor frigorifice? Ar fi plauzibil atunci ca roboţii să fi decis, cu de la ei putere, aducerea pe lume, ca să zic aşa, a plantelor şi animalelor, alcătuindu-şi singuri un program pe baza datelor existente în memoria lor. Şi treaba ar fi mers cumva, fără îndoială, dacă nu intervenea un element neprevăzut în niciun calcul: abandonarea navei de către constructorii ei. Probabil că rezervele de energie i s-au epuizat de multe milenii, singura fărâmă păstrată, cu o înţelepciune înscrisă şi ea în programele iniţiale fiind aceea care i-a permis să-şi deschidă carcasa. Fără energie, deci fără lumină şi căldură, la care a renunţat în prima instanţă, apoi fără posibilitatea de a mai pregăti hrana numeroşilor ei pensionari, nava a murit încet-

încet, odată cu ei. Au rămas totuşi şi unii supravieţuitori, fiindcă viaţa are această minunată însuşire, de a se adapta condiţiilor celor mai vitrege, dacă, bineînţeles, ele survin suficient de încet încât să îngăduie adaptarea. S-a format, desigur, un biotop unde supravieţuieşte un sistem biologic cu circuit închis: produsele reziduale ale unor grupuri de organisme servesc drept hrană altui grup şi invers. Sistemul poate funcţiona vreme foarte îndelungată, la nivelul unor vieţuitoare cu structură nu prea complexă. Bioundele acestor vietăţi le-am recepţionat noi în instalaţia de lângă Bucureşti şi graţie lor am ajuns la această uluitoare descoperire."

Tata ridică braţele, cu un gest hazliu şi dezarmant. „Dragii mei Ştefan şi Dinu, stimaţi colaboratori! Ştiu că mă urmăriţi tot timpul; din fericire, tehnica asta complicată pe care suntem nevoiţi să o folosim împiedică zâmbetele voastre compătimitoare să ajungă la mine; vă mulţumesc că vă abţineţi de la comentariile ironice, fireşti la auzul unor atare ipoteze cu iz puternic de elucubraţie. Nu, vă rog, niciun cuvânt! Dacă voi avea neşansa să fiu infirmat tocmai acum, când mi se pare că am găsit cheia de interpretare a misiunii acestei misterioase astronave extraterestre, vă conjur, în numele obiectivităţii ştiinţifice, să *nu* distrugeţi înregistrarea. Poate constitui măcar un mediocru subiect de roman, dacă mă voi hotărî, după pensie, să mă consacru literaturii."

Face un semn de bun rămas, se apropie de platforma plutitoare şi iese din câmpul camerei de luat vederi.

— Ai văzut ce-a întors-o din condei? Exclamă admirativ doctorul. Mare diplomat! Se preface cuprins de modestie, gata să-şi renege oricând ipotezele, să le minimalizeze valoarea. Dar, dacă le-ar critica cineva, s-ar bate pentru ele până în pânzele albe. Îmi place! Uite aşa vorbea şi când ne ţinea un curs special la medicină. Era preferatul tuturor studenţilor. Fericit trebuie să mai fii cu un tată ca el!

— Fericit… Doar că eu nu sunt tata. Ia zi, n-a avut nicio greşeală în argumentaţia asta fără cusur?

— Ba da! Confirmă Doc. Însă o greşeală de bun augur, dacă-i pot spune astfel. Ai să înţelegi imediat.

Pe ecran se înşiră lungi coridoare pustii, străbătute de tata cu pas domol, cu opriri dese pe la intersecţii, când consultă busola şi îşi consemnează traseul pe un plan. „Mă rotesc în

cerc. Culoarul ăsta, o cale principală, după cum l-ar arăta dimensiunile, înconjoară ceva, bănuiesc că un şir de încăperi pe care le alimenta odinioară cu energie. Mă îngrijorează lipsa altor vestigii de animale; frumos ar fi să mi se prăbuşească teoriile atât de curând!”

Bocăne cu tălpile în pardoseală, ridicând perdele de praf diafan, care scânteiază în conul proiectoarelor cu infraroşii. Pare un robot-jucărie, dintre cei puşi în mişcare de un arc învârtit cu cheia şi care repetă la nesfârşit două-trei gesturi stereotipe: un pas, o înclinare, o întoarcere. „După măsurători, nucleul central trebuie să aibă raza cam de un kilometru. Înălţimea n-am cum să i-o determin deocamdată, dar văd că trecerile laterale urcă şi coboară pe rând, deci mai există cel puţin un nivel superior şi unul inferior al acestui culoar principal. Şi ca să nu mă mai joc cu nervii voştri, vă voi mărturisi că sper ca, în zona asta, largă de doi kilometri, să descopăr leagănul vieţuitoarelor. Am nişte indici foarte grăitori pe care, dacă aţi privit datele transmise de aparatele de măsuri, i-aţi sesizat şi voi – creşte umiditatea, iar analizorul biologic îmi comunică prezenţa unor microorganisme. Evident, formele de viaţă actuală şi ce schelete s-au mai fi păstrat nu reflectă decât foarte vag sau deloc înfăţişarea plantelor şi animalelor originare. Ele trebuie să fi semănat în general cu flora şi fauna terestre, judecând după dihania din coridor. Se vehiculau pe vremuri nişte teorii despre identitatea de structură anatomică a fiinţelor raţionale din tot universul, dar eu unul le consider curată pierdere de vreme, manifestări copilăreşti ale antropocentrismului nostru obişnuit, mostră de provincialism la scară cosmică. Ar avea haz acuma să constat că mă înşel, cel puţin în cazul de faţă, şi cam la constatarea asta îmi pare că o să ajung.”

O nouă tăietură de montaj. Locul şi timpul înregistrării se schimbă. Tata se află în colţul unei cabine joase şi foarte întinse, de fapt pe pragul unui alt tunel care mărgineşte în lung cabina; peretele dintre cele două încăperi a fost secţionat pe o distanţă de vreo treizeci de metri şi o înălţime cam de cinci, iar bucata desprinsă din el şi montată cu nişte pârghii în podea se putea ridica şi coborî, ca un soi de basculă. Împrejurul instalaţiei, evident confecţionate ad-hoc, au rămas neclintiţi, în pană de energie, câţiva roboţi ca nişte păianjeni.

Bascula este coborâtă la nivelul pardoselei, lăsând deschisă calea spre cabina cea mare, unde zac îngrămădite haotic mii de schelete de cele mai diverse forme şi dimensiuni, amestecate unele cu altele, în poziţii groteşti.

„Iată imaginea cea mai impresionantă a tragediei petrecute aici. Era nevoie de un cimitir, pentru că descompunerea cadavrelor în locurile unde le surprinsese moartea provoca molime şi punea în pericol toată suflarea de pe navă. La concluzia asta au ajuns automatele care au improvizat aici un fel de crematoriu. Aşezau cadavrele pe trapă, apoi le împingeau dincolo şi le ardeau. Mă miram de ce nu mai găsesc resturi de animale. Monstrul din primul coridor a pierit când automatele ieşiseră din funcţie şi n-a mai avut cine să-l târască la cimitir. Cumplită privelişte! Şi mai cumplită drama necunoscuţilor care au abandonat racheta; vă daţi seama că trebuie să fi pierit şi ei undeva, în aer, altfel nu lăsau la voia întâmplării tocmai ce încercaseră cu atâtea strădanii să salveze. Iar roboţii au luptat singuri, atâtea mii de ani, să menţină şi să prelungească viaţa, aşteptându-şi zadarnic stăpânii. Gândiţi-vă ce lucru absolut impresionant: în vreme ce, la câteva sute de metri distanţă, se afla o lume clocotind de vigoare, cu mii şi mii de specii luxuriante, într-o explozie de forme şi culori, care mai de care mai frumoase, mai vioaie, mai pline de putere şi unde inteligenţa, în sensul superior al cuvântului, abia se năştea, croindu-şi anevoie drum către suprafaţă, prin nenumărate înfrângeri, cotituri, retrageri, ezitări, sfârşituri şi începuturi, aici produsele unei inteligenţe cu mult mai avansate, se chinuiau, vitregite de condiţii, dar cu o încăpăţânare similară, în aceeaşi măsură eroică şi de nestăvilit, să păstreze în spaţiul lor, redus la câţiva kilometri pătraţi, o lume tot mai firavă, mai plină de aberaţii, de monştri neputincioşi, sortită finalmente să se stingă. Pe când strămoşii noştri pictau bizoni, gazele şi cai în Tassili, la Altamira şi Lascaux, aici o namilă infirmă, grea de zeci de tone, înfometată şi oarbă, urlând neauzită de nimeni, smulgea fiecare şurub din coridorul ce-i servise drept bârlog, în speranţa că va mai găsi tubul pe unde sute de generaţii înaintea ei îşi primiseră hrana. Când sumerienii scriau poeme pe tăbliţe de lut, nava care a călătorit atâţia ani-lumină ca să-şi afle sfârşitul la noi îşi încheia fără glorie agonia; Ghilgameş,

căutându-şi prietenul în Lumea subpământeană a morţii ar fi ajuns aici în locul cel mai potrivit. Când Macedon, celălalt Alexandru, care împarte cu mine gloria posterităţii, statornicea primul mare imperiu cunoscut în istorie, piesa extraterestră se terminase definitiv şi teatrul se golise de ultimii spectatori; pe scenă şi în loji, în fosa orchestrei şi în foaiere mişunau numai şobolanii; prin ferestrele sparte, în dosul draperiilor de catifea îşi făcuse culcuş liliecii, păianjenii cuibăreau prin ungherele întunecoase, gândacii mişunau pe scările de marmură şi frescele mucegăite, carii rodeau palisandrul fotoliilor de rangul întâi... Vă place stilul meu, nu? Am să meditez mai serios la povestea cu pensia şi literatura. Deocamdată, să lăsăm morţii cu morţii, cum se zice şi să căutăm pe cei vii. La urma urmei, şobolanii, carii, gândacii şi ceilalţi sunt şi ei reprezentanţii unor specii cu deplină îndreptăţire la existenţă!” Iarăşi tăietură de montaj. Pe dinaintea camerei de luat vederi defilează cu mare încetineală un desiş impresionant de plante sau animale agăţătoare, parcă nişte liane, unele perfect drepte şi verticale, ca tot atâtea fire cu plumb, altele, ceva mai subţiri, răsucite în spirală, asemeni serpentinelor de bal, ori atârnând în zigzaguri moi, legănându-se în adierea unui curent de aer ce străbate această bizară junglă subpământeană. În difuzor, peste bâzâitul molcom al platformei pe pernă de aer se aud două feluri de zgomote ce se suprapun continuu, dar pot fi lesne deosebite unul de altul: un susur slab, de minge care se dezumflă şi un şir de pocnituri uşoare, ca notele unui xilofon, nouă la număr, împărţite în trei grupe, de pătrimi şi optimi, alcătuind o mereu reluată melodie: si-si, si-si, si-si-si-si-mi. După câteva minute de investigaţie tăcută, răsună şi un clipocit supărător, produs parcă de paşii prudenţi ai cuiva într-un strat de noroi. Din nou camera se plimbă de-a lungul peretelui de liane, sub un alt unghi, şi din nou clefăitul paşilor – trebuie să fie tata, care se deplasează cu băgare de seamă la marginea unui fel de mlaştină. „Trei lucruri de reţinut. *Primo:* foşnetul acesta abia auzit provine de la condensarea vaporilor unui lichid care joacă rolul apei noastre; dizolvă adică săruri concentrate în partea superioară a lianelor drepte şi le transportă pe lianele spiralate care le asimilează, le prefac în materiei nutritivă, consumă o parte din aceasta iar prisosul îl lasă să curgă în supa organică de jos, unde umblu

eu, făcând atâta zgomot. Supa acoperă un mâl adunat din resturi de liane putrezite, unde se simt în largul lor nişte microorganisme. Ele prelucrează a doua oară hrana produsă de spirale, o combină cu tot soiul de substanţe rezultate din descompunere şi o pun la dispoziţia lianelor drepte, care o sorb prin rădăcini, îşi duc zilele cu ea şi elimină reziduurile prin capătul de sus, sub formă de săruri. *Secundo:* e vorba de un sistem ecologic închis, aşa cum bănuiam, care funcţionează impecabil, poate de zeci de milenii, cam de când roboţii au încetat să mai amestece şi aici bunele lor intenţii şi au lăsat natura să lucreze după legile ei. Mecanismul ploii, realizat de această extraordinar de inventivă natură e o capodoperă de inginerie meteorologică. Temperatura apei unde activează bacteriile e mai mare cu numărul de grade strict necesar ca să producă evaporarea în condiţiile presiunii de aici. Lianele, la capătul superior, sunt mai reci cu exact numărul de grade care produce condensarea; din diferenţa de temperatură ia naştere o firavă adiere de vânt canalizată pe direcţii absolut determinate, de sus în jos prin exteriorul aglomerării de liane şi invers prin interior, ca un fel de fântână arteziană formată din aer şi atât de sensibilă, încât sunt aproape sigur că prezenţa mea aici a şi dereglat-o. *Tertio:* cântecelul de copii care ajunge la microfoane dinspre această junglă delicată nu semnalează în niciun caz prezenţa unor descendenţi de vârstă fragedă ai necunoscuţilor. E numai un rezultat al mişcării masei de vapori, dacă vreţi tictacul unui ceasornic sau, şi mai bine, strigătul paznicilor din burgurile medievale: a bătut miezul nopţii, dormiţi în pace, concetăţeni, pretutindeni e linişte!”

— Dar n-a fost linişte prea multă vreme! Comentează Doc, întrerupând proiecţia. Reflectoarele folosite de noi pentru a vedea pe întuneric – culmea ironiei! Ca să nu-i stânjenim pe locatarii din navă – produceau radiaţii infraroşii, cu alte cuvinte căldură. Curenţii de aer s-au tulburat şi echilibrul ecologic al mlaştinii s-a rupt, chiar în timp ce vorbea profesorul. Când am intrat şi noi acolo, la vreo săptămână mai târziu, n-am mai găsit decât o încăpere goală lianele muriseră, iar mlaştina, prefăcută într-o soluţie de acizi puternic corozivi, atacase planşeul metalic, îl străpunsese până în partea cealaltă şi scurgea în şuvoaie de noroi peste un grup de

instalaţii ale motoarelor principale. La ora asta nu mai există în toată nava măcar o bacterie vie. I-a fost dat tocmai profesorului, un atât de înverşunat ecolog, să ucidă ultimele licăriri de viaţă extraterestră.

— Poate, oricum, nu supravieţuiau la infinit.

— Poate. Cine ştie dacă aşa n-a fost chiar mai bine – lumea de acolo era un posibil focar de infecţie pentru organismele terestre, în ciuda precauţiilor pe care le-am fi luat; şi ştii ce-ar însemna contaminarea cu un virus de natură necunoscută şi compatibil cu structurile hidrogen-carbon de la baza chimismului nostru celular: distrugerea vieţii la scară planetară. Din cauza asta am şi întreprins, după salvarea profesorului, încă o singură expediţie pe navă, după care, sterilizând totul în vreo zece rânduri, după metodele de protecţie utilizate în ingineria genetică – deşi detectoarele indicau limpede că nu mai există nici măcar fragmente de compuşi organici activi – am betonat puţul de acces şi am înmormântat astfel racheta a doua oară, acum definitiv.

— Un sfârşit fără glorie. Ca să-l citez pe tata.

— Singurul posibil în situaţia de faţă. Altfel am fi devenit asasini cu premeditare. Ţi-am mai spus: cercetarea modernă, mai ales cea de vârf, în fizică, biologie, chimie şi altele manipulează cunoştinţe, materiale şi forţe care, insuficient controlate şi stăpânite. Pot produce catastrofe ireversibile. Cu atât mai de condamnat sunt cei ce folosesc toate astea în scopuri militare.

Doc soarbe zgomotos ultima înghiţitură de cafea şi rămâne cu ceaşca strânsă în palme.

— Ai obosit? Îl întreb.

— Puţin. Dar tu?

— Deloc. Deşi m-am sculat atât de devreme azi-dimineaţă.

— Nu ţi-e foame?

— Parcă a început un pic.

— E bine. Ai să mănânci, cum terminăm proiecţia; nu mai avem mult. Pe urmă te culci. O să dormi adânc, să te odihneşti pe deplin. Între timp, eu intru în legătură cu profesorul – acolo au şi început de ieri ultimele pregătiri pentru aducerea ta – şi când el dă semnalul de transfer, pfuit! Te expediem ca pe o scrisoare prin poşta pneumatică.

— Adică?

— Toate la vremea lor! Cine întreabă multe, îmbătrâneşte repede. Nu eşti curios mai degrabă să afli ce-a descoperit tatăl tău în navă?

— Şi cum a făcut o greşeală fericită.

— Tot nu-l ierţi pentru ea?

— Dimpotrivă, îl iubesc! Fiindcă nu mai seamănă a semizeu.

— Asta era? Atunci, pentru accident trebuie să-l adori.

— Nu fi rău, Doc! Ai înţeles bine ce vreau să spun.

— Am înţeles. Nu te mai necăji şi tu din orice!

„Cald, cald, cald! Ştiţi jocul acela de copii care se cheamă cald şi rece. Sunt pe aproape de ascunzătoare, acuşi-acuşi o să fie fierbinte, o să frigă! Deşi, în realitate, pe aici domnea odată gerul spaţiului cosmic, adică zero absolut.”

O uzină în toată regula, cu agregatele dispuse într-un vast amfiteatru şi intrările apărate cândva de două rânduri de uşi blindate, cu dispozitive de închidere etanşă se întinde la picioarele tatei, care a pătruns pe la nivelul superior şi circulă încetinel pe un fel de pasarelă suspendată pe cabluri, ca o punte de pisică. De la înălţimea aceea de peste cincizeci de metri, cât a unui bloc cu cincisprezece etaje, camera de televiziune panoramează larg în incinta cu adevărat impresionantă; maşinile, ele însele de dimensiuni ciclopice, cântărind poate sute de tone fiecare, sunt majoritatea sucite în poziţii nefireşti, ici-colo răsturnate, scoţând prin carcasele rupte cioturi de ţesături electronice foarte fine; pardoseala de sub postamentele lor e bombată, alcătuind o ridicătură aproape cât un deluşor. Transfocatorul ne aduce un plan detaliu, arătându-ne urmele unui incendiu care a ros adânc în masa de conductori, unii subţiri cât firul de păr, încastraţi încă, pe alocuri. În rămăşiţe de materie izolantă.

Focul trebuie să fi ars multe zile, după stratul gros de funingine de pe pereţi şi a fost stins cu multă greutate; sute de păianjeni-roboţi, ca aceia din pragul cimitirului improvizat, stau mărturie luptei îndârjite cu flăcările – în cleştii răsuciţi de temperatura ca de furnal, unii mai ţin frânturi de aparate care serviseră probabil la combaterea incendiului. Îndeosebi într-o parte, în dreapta amfiteatrului dezastrul a avut proporţii catastrofale, şi dârele de materii carbonizate arată că incendiul s-a propagat dintr-acolo şi tot acolo a fost în puterea lui cea mai mare; patru sau cinci valuri succesive de topitură

şi cenuşi, întărite ca lava pe conul unui vulcan, arată de câte ori a fost stins şi a reizbucnit cu aceeaşi vigoare. Mânuită cu pricepere de tata, camera trece totul în revistă, urmărind cauze şi efecte, pe rând, ca şi cum ar filma după un scenariu regizoral bine pus la punct. Apoi ne oferă o imagine a peretelui frontal, care închide perimetrul format de amfiteatru.

În nenumărate locuri peretele a fost străpuns de găuri mari cu marginile zdrenţuite, cum lasă proiectilele noastre când perforează un blindaj. Puntea de pisică pe unde circulă tata e paralelă cu el, aşa că putem vedea, dincolo de rupturile ce ne trec pe dinainte, într-o mişcare de travling, un al doilea perete în spatele lui, şi el sfâşiat de aceleaşi explozii şi, în fine, un al treilea, în planul din fund, cu o structură în fagure; în dreptul spărturilor din cei doi pereţi intermediari, fagurii respectivi, goi pe dinăuntru, seamănă cu nişte guri de tun care a tras proiectile cu mult mai puternice decât cele destinate lor: topite, sfâşiate, diforme, seamănă cu ferestrele unor casc în ruină.

„Simt nevoia să mă aşez niţel, ca să mă odihnesc. Umblu pe aici de circa treizeci şi şase de ore şi cred că am parcurs pe jos cam de două ori pe atâţia kilometri, prin tot felul de coridoare, pasarele, cabine, scări şi aşa mai departe. Am ajuns la sanctuarul navei şi la sfârşitul acestei călătorii, covârşitoare prin învăţămintele ei. Câteva minute, cât îmi trag sufletul, o să vă povestesc ce cred că a fost ascuns şi s-a petrecut aici cu multă, multă vreme în urmă. Ipoteza mea aproape fantasmagorică – dar numai în aparenţă, dragă Ştefan! — a căpătat ultima şi cea mai importantă confirmare. Într-adevăr, dincolo de aceste două perdele de protecţie care, din nenorocire, n-au rezistat căldurii uriaşe degajate de incendiu, în fagurii aceia în majoritate explodaţi ca boabele de porumb puse în ceaun, când ne facem noi floricele, se aflau instalaţii criogene, producătoare adică de frig la temperaturi foarte joase. Un imens congelator unde, în blocuri de gaze aduse în stare solidă, erau aşezate cu grijă capsule având la interior dimensiunile unei cărţi. În aceste casete pentru bijuterii, în micuţe compartimente cât gămăliile de ac, pe suporturi de catifea vişinie se odihneau cele mai teribile nestemate din univers: lănţişoare corespunzând ADN-ului din celulele noastre. La prima vedere, care de obicei e superficială,

casetuţele păreau goale; uh Ali Baba pătruns în peştera asta a comorilor şi-ar fi scărpinat bărbuţa şi ar fi jurat pe atotputernicul Alah că toţi cei patruzeci de hoţi şi-au pierdut minţile: cum au ascuns ei în adâncul pământului o coşcogea casă de bani, servită de un oraş întreg de maşini şi aparate, ca să ţină în ea nimic? Dar, cu un microscop electronic, vrednicul detectiv de pe vremea Şeherazadei ar fi văzut în casetuţe şi pe catifeluțe nişte bastonaşe puse cap la cap mai lungueţe şi mai scurtuțe, mai înclinate la dreapta şi mai la stânga, bastonaşe pe care scrie într-un alt alfabet decât cel arab, cuvinte care, strânse în volume, cu greu ar încăpea într-un mare raft de bibliotecă. Scrie adică, până în cele mai mici amănunte ce fel de fiinţă ia naştere dacă bastonaşele cu pricina ajung în condiţii prielnice. Dacă va fi, de pildă, o iarbă sau o scoică din fundul mării, iar atunci, dintre sutele şi sutele de feluri de scoici, care anume va fi soiul ei, dacă va fi sau nu în stare să facă perle, ori dacă va fi bună de mâncat; sau dacă va fi pasăre, sau cămilă, ori scarabeul sacru al egiptenilor, ori un om, iar în cazul acela dacă va fi cumva chel, cu urechile clăpăuge şi degetul mijlociu de la picior mai lung decât degetul mare; sau, de ce nu, o fată mlădioasă ca trestia, cu mijlocul tras ca prin inel, cu ochi albaştri şi părul mătăsos, ori cu ochii negri şi părul mai aspru. Iar amănuntele astea sunt un moft faţă de alte învăţături din biblioteca invizibilă cu ochiul liber; învăţături mulţumită cărora ne naştem şi trăim în alcătuirile care ne-au fost date… De ce vă spun toate astea, ca şi când voi nu le-aţi şti? Pesemne pentru părerea de rău după comoara risipită aici. Ce n-a distrus focul, au recuperat automatele şi, bietele de ele, au condus spre degenerare. Deci tot pierdere se cheamă că a fost.”

Imaginile, până acum încremenite, îşi reiau mersul pe ecran.

„Lucrurile se vor fi întâmplat cam aşa: în aula sau amfiteatrul de jos erau instalaţiile construite ca să aprovizioneze cu energie întreaga navă, inclusiv criogeneratoarele; evident, în fiece fagure se afla un agregat frigorific independent de celelalte, e o măsură elementară de siguranţă. Asemenea măsuri de siguranţă trebuie să se fi prevăzut multe şi pentru toate cazurile posibile, inclusiv incendiul – dovadă perdelele metalice de protecţie. Vă repet însă, ca şi ieri, că un singur element a lipsit din calcul: abandonarea navei de către

necunoscuţi. Mileniile de detenţie subterană nu puteau rămâne fără urmări. O mişcare tectonică mai violentă – şi iată rezultatul. Învelişul exterior al navei a rezistat, era elastic, contracara presiunea externă, dar în interior jocurile n-au mai fost aceleaşi. E şi cauza pentru care focul a produs atâtea ravagii; fiindcă sistemele automate de stingere au devenit inexistente în acele împrejurări, când n-au mai intrat în funcţiune. Iar roboţii mare lucru nu puteau face, devreme ce flăcările au izbucnit de atâtea şi atâtea ori. Fără îndoială, materialul ardea în absenţa oxigenului; uşile blindate de acces vor fi fost închise de la prima alarmă, însă în zadar. Vasăzică, o temperatură de mii de grade. Cortinele protectoare se încing la roşu, deşi, dacă nu s-au topit trebuie să fi fost răcite în permanenţă, într-un fel sau altul. Căldura se comunică la faguri, unde se află containere din oţeluri extradure, vârâte în blocuri de gaze îngheţate. Excelentă combinaţie pentru nişte artilerişti din benzile desenate cu tematică *science-fiction.* Fierbinţeala din afară, adăugată opririi instalaţiilor frigorifice determină gazele să ajungă în stare… gazoasă şi astfel să-şi mărească volumul de mii de ori; să ne mirăm de ce containerele cu ADN-uri au străpuns pereţii de protecţie cu dificultatea întâmpinată, la circ, de un leu care trece printr-un cerc de hârtie?” Altă secvenţă a înregistrării: în spatele cortinelor metalice, pe culoarul care le desparte de peretele în fagure. Sute de căsuţe hexagonale la stânga, la dreapta, în sus şi în jos – aproape că aştept să aud bâzâitul albinelor. În locul lui, doar paşii tatei, cu ecouri prelungi, răsfrânţi parcă de însăşi tăcerea de moarte. Faguri explodaţi; alţii, puţini, deschişi de automate, alţii ferecaţi pe vecie, cu trapele strâmbe, scofâlcite de căldură – de ce n-au sărit şi ei în aer, sau mai exact de ce n-a sărit aerul din ei, rămâne un mister – pesemne şi artileriştii din comics-uri mai ratează câte un proiectil, ba chiar mai multe. Ici-colo câte un păianjen metalic sfârtecat de obuzele reactive ale acestei baterii de lansatoare de rachete cu ADN arată graba cu care se opera la salvarea containerelor.

„Bineînţeles că nu toate casetele scoase întregi din fagurii lor îşi păstrează materialul biologic intact, iar pe de altă parte, în procesul decongelării ADN-urilor şi al creării plantelor şi animalelor respective trebuie să fi apărut extrem de

numeroase accidente, eşecuri, erori; bănuiesc chiar că în decursul acestor proceduri de o infinită delicateţe şi pentru care nu aveau aptitudini din însăşi construcţia lor, roboţii au comis adevărate masacre, la scară ultramicroscopică, dar păstrând proporţiile de holocaust. Probabil că mulţi dintre indivizii aduşi de ei la viaţă au avut tare biologice şi fiziologice din pornire, ceea ce trebuie să fi condus, mai devreme sau mai târziu, la neputinţa de a lăsa urmaşi. Problema suprapopulării nu s-a pus, mi se pare, niciodată pe navă, iar dintre miile de specii de vieţuitoare ale căror seminţe se aflau în containere abia dacă vor fi văzut lumina zilei – deşi numai zi nu era aici – vreo câteva sute.”

Un unghi în racursi, cum zic cineaştii (Vlad se grozăveşte cu asemenea termeni, de când e membru al cineclubului de sector), adică o imagine văzută de jos în sus a băncii care adăpostea fabulosul tezaur biologic dă impresia unui Empire State Building devastat de un bombardament năprasnic şi rămas doar cu faţada în care se deschid, întunecate, cadrele goale ale ferestrelor. De fapt, în raport cu populaţiile conservate aici, colosalul zgârie-nori new-yorkez ar fi fost un simplu muşuroi de furnici faţă cu un munte. Câte sute de miliarde de indivizi, reduşi la sâmburele primordial al fiinţei lor, trebuie să-şi fi aflat adăpostul în spatele acestei faţade?

Tata urcă panta abruptă a unui plan înclinat, împingând anevoie platforma cu materiale; se află de partea cealaltă a peretelui-fagure, fiindcă în dreapta se ghiceşte structura acestuia, ascunsă într-un păienjeniş de conducte şi cabluri, prins la rândul lui într-o izolaţie odinioară compactă şi acum sfârtecată pretutindeni de aceleaşi explozii şi dezvelind firele şi ţevile pe care le protejase. „Mă întreb dacă necunoscuţii n-au închis în acest formidabil tezaur propriile lor tipare genetice. Dacă n-au prezervat de la fiecare dintre semenii sănătoşi şi tineri câteva sute de celule – probabil de ale pielii, era cel mai comod, deşi, din oricare parte a corpului ar fi provenit, sub raportul reproducerii prin donare, celulele aveau valoare egală – şi dacă, în adevărate uzine ale biochimiei, nu le-au extras lanţurile de ADN pe care apoi să le conserve în containerele de oţel. Drept să vă spun; m-ar fi mirat să procedez altfel, pentru că nu văd rostul salvării şi transplantării biosferei unei planete fără reprezentanţii speciei

raţionale. Aş zice mai degrabă că fiecare container adăpostea în sertăraşele lui absolut toate speciile lumii vii, începând cu bacteriile cele mai umile (dacă va fi existând o astfel de clasificare a organismelor) şi terminând cu omul; aşa încât, ca o semănătoare astrală, nava ar fi putut întreprinde prin Galaxie un periplu de zeci de milenii-lumină, aruncând, pe fiecare corp ceresc potrivit, câte o asemenea capsulă, suficientă pentru ca din ea să se nască o lume cu toate ale sale. Frumos bombardament biologic, nu? Splendidă misiune de luptă! Dar n-au mai apucat s-o îndeplinească. În firidele goale, printre maşinăriile arse şi-au găsit sfârşitul mii şi mii de viitori Einstein, Shakespeare, Coandă, Michelangelo, Curie, Mendeleev… Închipuiţi-vă câtă ştiinţă, tehnică şi artă, ce culmi nebănuite ale civilizaţiei şi culturii ar fi ieşit din minţile şi mâinile lor după un milion de ani, după cinci sau zece mii de generaţii succesive, de cuceriri fundamentale ale cunoaşterii. Mă sperii, dragii mei! Mă sperii singur, doar când mă gândesc! Ce mare păcat că n-a mai rămas barem un container întreg! Ce pierdere ireparabilă! Mă plimb prin acest loc hărăzit a fi leagăn al vieţii şi ajuns, prin vitregia împrejurărilor, un simplu cavou; mă plimb cu moartea în suflet, de parcă eu însumi, Alexandru Andreescu, aş fi suferit pierderea asta – şi, fără exagerare, chiar aşa e, devreme ce şi eu sunt o fiinţă vie, pe deasupra dotată cu puterea de a înţelege preţul inestimabil al miracolului din care noi, ca şi necunoscuţii ne-am născut. Priviţi cum, fără urmaşi, s-au stins vlăstarele unui neam dăruit cu toate bunurile şi virtuţile ce şi le-ar putea oricine dori; casa lui a rămas pustie, în bătaia vântului de restrişte şi nu-i mai folosesc la nimic lucrurile de preţ adunate din tată în fiu de-a lungul veacurilor, nici frumuseţea şi cuminţenia femeilor sale, nici vitejia şi înţelepciunea bărbaţilor; şi cum, în lipsa celor care să ia pildă de la dânşii şi a celor care să-i laude şi să le păstreze amintirile peste vreme, zădărnicia şi-a întins umbra peste vieţile exemplare şi peste agoniseala lor… Iertaţi-mă! Încerc să-mi ironizez sentimentele, ca să le ascund de voi, dar nu pot Sunt tulburat peste fire şi sper că mă înţelegeţi.”

Glasul îi tremură cum nu cred să-l mai fi auzit vreodată.

— Aici a fost greşeala lui? Întreb sfios, cu o undă de speranţă în suflet.

— Ai ghicit! Exclamă Doc, cu o uimire şi o bucurie exagerate,

dovadă că, deşi a văzut înregistrarea de atâtea ori, trăieşte şi el, din nou, emoţia tatei.

Urcuşul camerei de luat vederi continuă, neîntrerupt, mereu acelaşi, ca şi când planul înclinat, ca un suitor de mină, l-ar conduce pe tata dincolo de navă, prin straturile de roci înconjurătoare şi prin apa mării, până la suprafaţă. „Nu-mi cereţi să vă mai povestesc în detaliu ce presupun că s-a întâmplat cu oamenii treziţi la viaţă de roboţi. Ce se poate întâmpla cu orice copil crescut în afara oricărui mediu cultural şi de civilizaţie? Devine o brută lipsită de grai şi de inteligenţă, lipsită din păcate şi de instinctele proprii animalelor, fiindcă strămoşii lui, trăind în colectivităţi conduse de alte criterii ale supravieţuirii, au pierdut de mult aceste instincte. Îi rămâne, din naştere, numai o mare disponibilitate pentru a învăţa, e modul nostru specific de adaptare, dar pe navă copiii n-au avut ce şi de la cine să înveţe; astfel încât, adunând toate împrejurările care îi defavorizau şi punându-le în balanţă cu şansele lor de a deveni stăpânii lumii de aici, vă daţi seama că nu trebuie să ne facem iluzii – oamenii, dacă e să-i numim aşa, vor fi pierit cel dintâi, în accidente, din lipsă de urmaşi sau printr-o rapidă şi inevitabilă degenerare. Niciun tribunal, pentru vreo culpă capitală, niciun răzbunător nebun de durere n-ar fi născocit o pedeapsă mai cumplită decât ce s-a petrecut pe nava asta abandonată – şi dacă din vina unui om, a unor oameni s-a ajuns aici, ei sunt, într-adevăr, de neiertat."

— Inspirate cuvinte, ce zici? Comentează Doc. Îţi repet, pe atunci nu ştiam nimic de planeta stelei Daneb şi de războiul care a pustiit-o.

„Atenţie! Strigă tata, atât de puternic, încât şi doctorul, avizat cum e, tresare odată cu mine. Atenţie, Dinu, Ştefan, colegi specialişti! Am impresia că am făcut o greşeală! … Priviţi! Poate nu e încă totul pierdut. Poate…"

Tulburarea îl gâtuie. Cu gesturi febrile manevrează camera de televiziune; imaginea alunecă dezordonat, apoi, în fine, se stabilizează: printre firele şi ţevile răsucite haotic s-au aprins, pâlpâind, trei-patru luminiţe, şi pâlpâirile sunt însoţite de scurte fluierături pătrunzătoare, aproape de limita trecerii în ultrasunete. Un mecanism încearcă anevoie să se pună în funcţiune, şi tot nu reuşeşte, şi tot o ia de la capăt. Şuierele se repetă dintr-o nouă direcţie, apoi din alta şi încă una; tata se

răsuceşte încolo şi încoace, probabil să le identifice locul de provenienţă, dar costumul de scafandru îl deranjează vizibil; oricum, după modul în care se suprapun, semnalele sonore se pare să fie emise de patru surse distincte, dar luminile însoţitoare, cu excepţia celor din apropierea tatei, nu se aprind, ori nu pot fi sesizate în încâlceala de conducte şi conductori.

„M-am prostit tocmai la bătrâneţe! Erori copilăreşti… Şi mai făceam pe savantul! … Bineînţeles că necunoscuţii au luat măsuri de siguranţă ca să-şi protejeze comoara! Şi, printre ele, cea mai însemnată era blocarea seifurilor cu un cifru indescifrabil – permiteţi-mi butada! Nicicând roboţii n-ar fi deschis aceste miniaturale camere blindate, dacă incendiul nu le avaria. Şi întâmplarea, în sfârşit, în sfârşit favorabilă, măcar o dată, a făcut pare-mi-se, ca vreo patru faguri să scape neatinşi, deci să rămână închişi, deci cu instalaţiile criogenice în funcţiune, alimentate – ca şi sistemul de deschidere a carcasei – de o ultimă sursă energetică încă neepuizată, sau dispun măcar de straturile termoizolante intacte, sau… Nu ştiu, nu mai ştiu ce fac şi ce spun! Veniţi repede încoace, în toată graba, cu ce ajutoare puteţi lua de la suprafaţă! Cheia cifrului e prezenţa în apropiere a fiinţelor omeneşti. Senzori ultrasofisticaţi m-au cercetat în vreme ce eu, ignorantul, îmi închipuiam că sunt singurul care cercetează pe aici şi deplângeam moartea navei; m-au investigat, mi-au recunoscut calitatea de fiinţă raţională – poate după aparatele pe care le folosesc, ori după comportament, ori structură anatomică, poate, şi mai probabil, după biounde şi acuma, uite, deschid fagurii, şi eu nu sunt în stare să mă descurc, singur nu pot… Ce prostie am făcut alungându-vă înapoi în ecluză! Ştefan, auzi, auziţi?” *Ştefan*: „Am pornit spre tine, profesore! La suprafaţă s-a dat alarma.” Dinu: Venim în toată graba! Ar fi bine să te îndepărtezi de acolo, altfel un accident…” *Tata:* „Nu slujeşte la nimic să fug. Procesul s-a pornit şi e ireversibil. Fagurii n-au să se mai poată închide, ansamblul cibernetic şi mecanic în totalitatea lui trebuie să fi fost afectat de stricăciuni şi de timp, o minune l-a ţinut în viaţă, dar nu şi pe deplin sănătos…”

Doctorul se ridică şi-şi reia plimbarea prin încăpere, ştiind ce are să urmeze şi anticipându-şi propriile emoţii. După câteva

clipe, un pocnet şi un şuierat de alt soi se aud în difuzoare; parcă o imensă anvelopă, umflată la douăzeci de atmosfere a dat peste un piron înfipt în şosea, a explodat şi se goleşte vertiginos de aer; numai că, pe măsură ce se dezumflă, presiunea dinăuntrul ei creşte în ritm cu mult mai rapid, şi astfel şuierul ia proporţii nebănuite, se preface într-un muget ca de sirenă, îşi sporeşte şi mai mult intensitatea, microfonul pare aşezat pe craterul unui vulcan în plină erupţie a aburilor supraîncălziţi şi cenuşilor premergătoare Lavei; tata se precipită într-o direcţie necunoscută, agaţă fără voie camera de luat vederi şi o răstoarnă, în imagine apare norul unui jet de gaze ţâşnind cu o violenţă de nedescris din ţevăria peretelui cu faguri şi răcind aerul înconjurător şi condensând vaporii din el, prefăcându-i în cristale de gheaţă – dar abia apuc să discern aceste câteva detalii, când o bubuitură de proporţiile unui trăsnet mă asurzeşte; după care, un strigăt, prin comparaţie abia distinct, îmi dă de veste că tata a căzut victimă accidentului… Videobanda, ajunsă la capăt, se opreşte automat.

— Înţelegi cum a fost! Face doctorul, plimbându-se fără încetare. Cu un rest de energie şi o frântură de program intacte, automatele au început să deschidă fagurii, uitând sau ignorând orice precauţie dictată de schimbarea condiţiilor din navă. Profesorul avusese şi acum dreptate: containerele erau ascunse în capsule criogenice, în blocuri de gaze răcite până la solidificare. În contact direct cu aerul cald dimprejur, doi din cei patru faguri au explodat şi, neîndoielnic, ceilalţi ar fi avut aceeaşi soartă, daci mecanismele respectivelor trape nu s-ar fi dereglat, aşa încât după deblocare acestea să rămână totuşi închise.

— Şi tata?

— A scăpat ca prin urechile acului. Nu containerele-proiectile l-au atins – ele au ţâşnit de cealaltă parte a peretelui, spre hala unde pe vremuri s-a produs incendiul. Gazele ejectate înapoi, ca de nişte veritabile rachete l-au apucat în vârtejul lor şi l-au azvârlit de pe puntea unde se afla, aşa cum un tornado ar răsuci şi ar arunca în gol un pai. A căzut la vreo câteva zeci de metri depărtare; din fericire, suflul, aşternut sub el ca o pernă pneumatică, i-a amortizat foarte mult prăbuşirea, aşa că nu s-a ales decât cu o fractură de tibie şi mai multe contuzii

puternice; dar câteva straturi izolatoare ale costumului i s-au sfâşiat şi a fost cât pe-aci să suporte o depresurizare care l-ar fi ucis, de bună seamă, înainte de a fi ajuns să respire atmosfera, pentru noi otrăvită, din interiorul navei.

— Aţi mai salvat măcar ultimele două containere?

— Le-am salvat. O săptămână mai târziu, când am revenit în astronavă cu toate uneltele şi aparatura necesare.

— Atunci germenii vieţuitoarelor de pe planeta lui Deneb se află în două exemplare…

— Într-unul singur. Un container se degradase în timp, iar moleculele de ADN n-au mai putut fi reactivate. Jocul hazardului! … După zece mii de secole şi după atâtea tragice întâmplări, speranţa de viaţă a planetei s-a redus la o singură şi irepetabilă şansă.

Mi se taie respiraţia, ca şi ieri în restaurant, însă din cu totul alte pricini.

— Şansă, ai spus?

Mă ridic, tremurând ca un bolnav, pentru că am înţeles, am înţeles, în sfârşit, ce mi se va cere; în gândurile mele stăpânite până acum de neîncredere şi de frică a izbucnit mult aşteptata, revelatoarea lumină. Inima mi se zbate amarnic. Ochii lui Dinu parcă s-au aprins în orbitele adânci şi întunecate.

— O şansă al cărei purtător vei fi tu. După revenirea la suprafaţă, l-am instalat pe profesor în camera asta, sub observaţia cea mai strictă, de teamă să nu fi venit în legătură cu vreunul din microorganismele de pe navă. Încă din prima zi, după ce şi-a venit în fire, ne-a poruncit să-i aducem aici televizorul, apoi să punem în funcţiune antena din turn, pe emisie, cu maximum de intensitate. Prin intermediul unei căşti de construcţie specială, şi-a cuplat creierul la antenă şi a început să privească înregistrările.

— Aţi lansat un semnal telepatic către toate lumile Galaxiei, prin care le daţi de veste despre nava eşuată pe fundul Mării Negre.

— Şi profesorul, ca un crainic, a „citit” acest mesaj, de nenumărate ori. Urmarea acestei idei salutare o ştii: Alexandru Andreescu a fost, ori mai bine s-a lăsat răpit de locuitorii planetei lui Daneb. Şi o dată ajuns acolo mi-a relatat mie, cel devenit agentul lui de legătură, despre războiul purtat

odinioară de oameni, nu unii împotriva altora, ci de toţi împotriva planetei şi încununat cu o atât de cumplită victorie. Dar totodată mi-a spus că ar fi o posibilitate de scăpare pentru lumea acum ca şi inexistentă de lângă Daneb.

— Germenii vieţii, închişi în ultimul container.

— Germenii vieţii, închişi în ultimul container! Repetă Doc, mereu în şoaptă, fiindcă îmi dezvăluie o taină de mare preţ, care îi tulbură sufletul numai rostind-o.

— Pe care am să-i duc cu mine, acolo! Dau glas unei certitudini.

— Pe care ai să-i duci acolo, cu tine! Mă îngână iar Doc, supus, cum repetă gradele inferioare ordinul comandanţilor; dar, bineînţeles, raporturile noastre sunt altele.

Îmi rotesc privirea prin cameră. Nimic nu aminteşte de şederea tatei aici. Înaintaşul meu, infinit mai bun, mai inteligent, cu mai multă experienţă, prietenul de zile frumoase şi zile triste, ocrotitorul, născocitorul celor mai grozave jocuri, cel care m-a sprijinit şi m-a îndemnat la fiecare pas…

— Te-ai speriat? Mă iscodeşte Doc cu un zâmbet.

— Te înşeli, doctore! Îi întorc zâmbetul. Doar îmi făceam nişte socoteli. Şi poţi să te miri, dar rezultatul mi-a ieşit bine.

— Nu mă mir, pentru că nu m-am înşelat, puştiule! Clatină el din cap, cu reproş glumeţ. Am darul să-i miros de la distanţă pe învingători…

— Chiar şi când le atârnă de coadă câte o tinichea…

— … Sub formă de corijenţă? Mai ales atunci!

11

Ora 17,23. Soarele se străduieşte să-şi facă apariţia către asfinţit, dar perdeaua de nori îl întunecă tocmai când e să-şi arate chipul; parcă ar fi un actor chemat cu insistenţă la rampă şi căruia maşiniştii îi joacă o festă de prost gust, închizând cortina îndată ce el e gata să iasă la vedere. Doc m-a aşezat pe unul din fotoliile străvezii şi mi-a pus pe măsuţa străvezie o tavă nu mai puţin transparentă, pe care a aliniat câteva tuburi frumos colorate. Nu sunt mostrele unui magazin de cosmetice sau ale unei drogherii, ci un set de alimente concentrate din meniul obişnuit al astronauţilor.

— Ia şi mănâncă, mă îndeamnă, nu le mai cerceta atâta. Şi fii fericit că le ai; începând de mâine, cât timp vei sta la denebieni, o să te hrăneşti doar cu pastile.

Apuc un tub la întâmplare, îl desfac, îl duc la gură şi îl strâng între degete; o pastă cu un gust nedefinit mi se împrăştie pe limbă şi mă grăbesc să o înghit, fără prea multă încântare. Dinu începe să râdă, bine dispus.

— Asta vrea să spună că n-ai stofă de cosmonaut?

— Nici n-am! Îi răspund, cu o umbră de ciudă.

— Vorbă să fie! Replică el, netulburat. O meserie ca oricare alta, numai că tu nu dispui de timp ca s-o înveţi.

— În schimb, o s-o practic! Mormăi între două înghiţituri.

— De! Asta-i viaţa! Mă consolează Doc, cu o ridicare din umeri. Fii atent, să nu te laşi impresionat peste măsură de ştiinţa şi gradul de perfecţiune al celor de-acolo. Sunt cu mult înaintea noastră, fără îndoială, dar asta nu înseamnă…

— Adică erau. Până a început războiul! Încerc să-l corectez.

— Nu! Precizează el. Sunt. Milionul ăsta de ani n-a trecut zadarnic pentru ei. Gândirea a continuat să le funcţioneze, ca să zic aşa, deci să se dezvolte, să cucerească teritorii noi. Bineînţeles, aplicaţiile practice sunt ca şi inexistente; poţi asemui lumea lor cu o corabie care transporta un tezaur preţios şi care s-a scufundat – comoara creşte, fiindcă mii de scoici perlifere îşi duc viaţa şi se înmulţesc necontenit în rămăşiţele epavei, dar bogăţiile n-au nicio valoare, câtă vreme continuă să zacă în întunericul apelor.

— Parcă nu te pricepeai la metafore.

— Îţi repet vorbe de-ale profesorului. Când au prilejul să pună în mişcare forţe la îndemâna lor, mai exact a formei lor actuale, realizează lucruri uimitoare – cum e călătoria ce te aşteaptă peste câteva ceasuri, cum o să fie redobândirea vechii lor înfăţişări prin asimilarea grăunţelor de ADN, transportarea ta pe întinderile planetei în căutarea profesorului, cum vor fi şi alte performanţe, necunoscute nouă. Dar, încă o dată, ăsta nu-i un motiv să-ţi faci complexe. Nu eşti un provincial ori un singuratic ajuns întâmplător în metropolă, nicio rudă săracă, dispusă la tot felul de umilinţe din pricina nu ştiu cărei speranţe de câştig. Dimpotrivă! Să te porţi cuviincios, dar demn, fără sfieli lipsite de rost. Faptul că ne aflăm pe altă treaptă de civilizaţie, nu înseamnă deloc că le suntem inferiori. Şi pe urmă gândeşte-te că mergi acolo ca să aperi o eroare capitală săvârşită de ei înşişi, că eşti, în toată puterea cuvântului, salvatorul lumii şi al civilizaţiei lor. Atunci

trebuie, neapărat, ca în tot ce faci să te arăţi la nivelul acestei misiuni. Ai impresia că te dăscălesc?

— Nu. Ne cunoaştem.

Parcă m-ar pregăti pentru plecare într-o tabără sportivă şi mi-ar da în grijă apărarea culorilor şcolii. Încep chiar să am ceea ce, în germană, se numeşte „frigurile călătoriei”, starea de nelinişte bucuroasă şi aşteptare ce precede pornirea la un drum lung. Am colindat cu tata în multe locuri din ţară, încă de când eram foarte mic; el e un drumeţ pasionat, m-a dus de la peşterile din Apuseni şi vulcanii noroioşi de lângă Buzău până în minele din Maramureş şi rezervaţia Deltei, de la muzeele arheologice ale Dobrogei la colecţiile de artă de la Sibiu şi bibliotecile Iaşului şi ale Clujului, pline de cărţi şi documente rare, a vânat în tovărăşia mea în pădurile cântate de Labiş şi a pescuit în bălţile despre care scria Sadoveanu, am colectat împreună insecte mediteraneene din Banat şi plante ciudate din lacurile termale ale Bihorului. Aş putea socoti că plec într-o asemenea plină de surprize drumeţie, şi cam asta trebuie să îmi şi închipui, dacă în locul spaimei de necunoscut m-a cuprins familiara febră a călătoriilor de plăcere. Rămâne doar să-mi pregătesc rucsacul şi să iau primul tramvai spre gară.

— N-o să faci prea mulţi purici pe-acolo. Cam treizeci de ore, cât bioundele trimise de mine prin antenă sunt viguroase şi foarte active. Biounde… Se poate spune mai direct şi mai simplu: am să-ţi trimit gândurile bune ale tuturor oamenilor de pe pământ. Gândurile rele, pornirile primitive le filtrăm în uriaşa strecurătoare a antenei şi le trimitem să se scurgă în subteran.

Burniţa, care încetase de vreo jumătate de oră, se porneşte din nou zugrăvind cu pârâiaşe firave peretele rotund al calotei de cristal. E ca şi cum ai vedea ploaia pe dinăuntru; priveliştile înconjurătoare îşi pierd conturul, un abur gri se lasă peste câmpie, dându-i aerul unei stampe de demult.

— Ai să duci un bagaj cu tine. Rezerve de apă şi hrană, un costum pentru profesor şi preţioasa capsulă cu ADN-uri. În total, vreo cincisprezece kilograme, care acolo, unde forţa gravitaţională e ceva mai mare, vor cântări cam douăzeci. Dar nu-ţi face griji, vei fi transportat dintr-un loc într-altul pe un fel de platformă antigravifică, mulată după corpul tău, aşa încât să nu simţi greutatea bagajului.

— Cum aţi trezit ADN-urile la viaţă?

— Foarte simplu: Încălzind treptat containerul până la temperatura mediului ambiant. N-a fost nevoie să-l deschidem; toate eşantioanele de ADN sunt plasate, de la bun început, în materie organică activă, aptă să se grupeze în jurul lor şi să alcătuiască celule perfect normale şi sănătoase, gata de înmulţire în orice moment. Un sistem ingenios le menţine vii, furnizându-le substanţele necesare asimilaţiei şi eliminând reziduurile, aşa încât timp de aproape o săptămână pot fi păstrate în container, fără niciun pericol de a muri ori a se degrada.

— Asta n-aţi citit-o în cartea tehnică a capsulei!

— Nu, închipuie-ţi! Ne-a transmis-o profesorul, după ce a ajuns lângă Deneb. Şi am verificat reuşita operaţiei cu binecunoscutul captator de biounde.

Burniţa se preface brusc în ploaie torenţială şi un tunet stingher se rostogoleşte undeva departe. Doc se reazemă de spătarul fotoliului, parcă l-ar fi lăsat puterile pe neaşteptate.

— Primăvara… murmură şi închide ochii. E semnul ei.

Mă opresc, în mână cu al treilea tub pe care tocmai mă pregăteam să-l deschid.

— Tot îţi pare rău că n-oi fost tu ales?

— Aiurea! Răspunde cu pleoapele tot închise, încercând să mă şocheze cu vulgaritatea cuvântului. Dar a uitat că vorbe de felul ăsta sunt obişnuite între băieţandrii de vârsta mea. Aiurea! Mă gândesc doar că meritai să te bucuri niţel mai mult de copilărie… Oare totul, totdeauna, trebuie plătit?

Aşez tubul pe tavă. Nu mai mi-e foame, nici nu mi-a fost cu adevărat. Îmi înmoi buzele în paharul cu apă – nu apă, ci o soluţie concentrată de elemente hrănitoare. Orice ating, orice mă înconjoară e concentrat până la ultima esenţă: vorbele schimbate cu doctorul, costumul pe care-l port, sentimentele ce mă încearcă, apa timpului – umflându-se ca un val deasupra cascadei unde se va prăvăli odată cu mine, pulverizat în miriade de stropi aidoma ploii – concentrate mâncarea şi băutura, concentrate răspunderea, grija. Răspunderea…

Dinu scoate un mormăit, poate un cuvânt rostit anume ca să nu-l înţeleg. Apoi se ridică repede, mânios pe el sau pe lume, se ridică, dispare în cameră, aud uşa deschizându-se şi

închizându-se cu un pocnet, pe urmă iar cum se deschide şi iar cum se închide – şi doctorul se întoarce cu mai multe pachete învelite în pânză şi puse într-o sacoşă de plastic transparent, sudat pe toate părţile, fără îndoială steril. Aşază sacoşa pe fotoliu, trece în spatele acestuia, îşi pune mâinile în şolduri, îşi desface picioarele, ca un căprar afurisit pus să facă instrucţie cu recruţii până va scoate untul din ei.

— Poftim! Mârâie întărâtat. Zestrea ta. Sacul tău de campanie. Deschide-l.

Mă supun fără să crâcnesc. Îndată ce o ating, căutând un fermoar, o capsă ori alt mijloc de închidere, sacoşa se desface pe toate laturile, ca un geamantan din comediile mute. Pachetele stau însă adunate unul într-altul, ca lipite cu adeziv. Pun mâna pe cel de deasupra.

— Masca de oxigen! Zice Dinu răstit. Desfă-o!

Trag de pachet, care se desprinde cu greu dintre celelalte şi pe loc se desface ca şi sacoşa, dând la iveală ceva ca o mască de gaze.

— O aşezi peste capişonul costumului. Filtrul din dreptul nasului extrage oxigenul din atmosfera denebiană şi ţi-l serveşte numai bun de respirat. Funcţionare garantată timp de două sute cincizeci de ore. La gură ai un buşon: acolo înşurubezi capsulele cu apă sau pilule alimentare, după dorinţă. Rezerva de apă şi hrană pentru tine şi profesor e calculată pe zece zile. O găseşti în pachetul următor. Scoate-l şi pe el şi desfă-l!

Mă execut, ascultător. Pachetul e de fapt un sac de mărimea servietei mele de şcolar; se desface doar la un capăt, pe unde văd două şiruri de flacoane albastre şi roşii aşezate perechi în buzunare alăturate.

— Capsulele roşii conţin pastile alimentare. Cele albastre, reactivi specifici, care transformă lichidul aflat în stare liberă pe planeta lui Deneb în apă de băut, cu amestec de concentrate tonice. Pachetul îl vei prinde, la vremea potrivită, pe şoldul drept, printr-o simplă apăsare pe ţesătura costumului. Mai departe!

Urmează un pachet lunguieţ şi turtit, de formă trapezoidală. Într-o parte are trei discuri roşii, fosforescente.

— Pe ăsta nu-l deschizi acuma! Mă previne Doc, repede şi cu

asprime. La el vei umbla numai când profesorul o să-şi recapete înfăţişarea de pământean. Acolo e costumul lui complet, masca şi rezervele de hrană şi apă. Pachetul ţi-l fixezi pe spate. Pentru asta, îl lipeşti mai întâi de peretele camerei, pe urmă te sprijini cu spatele de el. În sfârşit, ultimul obiect e containerul.

Îl iau prudent, cu ambele mâini. Cântăreşte vreo şapte-opt kilograme; îl ţin cu efort şi-l răsucesc binişor, să-l văd pe toate părţile. E turtit spre margini şi mai gros la centru, ca un disc folosit în atletism, doar că, în loc să fie rotund, are o formă alungită, elipsoidală. E învelit într-o ţesătură groasă şi moale, ca pâsla; de o parte şi de alta, învelişul are un fel de mânere între care e împletită o plasă rezistentă, dintr-un material negru, strălucitor – ai zice că e un peşte într-un năvod croit anume pe măsura lui.

Pentru salvarea acestui obiect a fost trimisă la noi şi a zăcut îngropată pe fundul mării, vreme de atâtea şi atâtea mii de ani, nava cosmică făurită sub razele lui Deneb. Şi mi-e dat tocmai mie să-l duc la destinaţie. Mie, urmaşul unui hominid care, în noaptea când racheta amerizase deasupra platformei continentale dobrogene, spărgea, poate, un os cu o piatră culeasă din albia râului, într-un loc care, peste aproape o mie de milenii, avea să se cheme Gugiuleşti şi într-un ţinut care urma să se numească Oltenia; spărgea un os de cerb, îi scotea măduva, caldă încă şi o dădea copiilor lui, să crească sprinteni şi iuţi aidoma cerbului.

Fantastică legătură peste vreme! La treizeci de mii de generaţii distanţă, hominidul perpetuat în mine, pe aceleaşi meleaguri, cu un gest poate identic are să spargă şi el un înveliş, asemănător întrucâtva femurului de cerb de odinioară şi o să scoată din el, pe lângă agerime şi sprinteneală – inteligenţă, frumuseţe, revărsări de zi în pădure, stoluri de peşti şi păsări în oceanele de văzduh şi de apă, dragoste şi râsete de părinţi, grupuri de oameni adunaţi la sărbători, câmpii înveşmântate în holde şi poiene cusute cu flori ca iile noastre olteneşti, paşii şovăielnici ai copiilor care abia s-au ridicat în picioare…

— Lasă contemplaţia! Porunceşte Doc, cu şi mai multă asprime. Containerul îl prinzi de pieptul costumului, cu mânerele. Doc se întrerupe un moment, muşcându-şi buzele

încruntat apoi aruncă scurt, parcă dispreţuitor.
— O să ai parte de un spectacol interesant. Hal, adună-ţi catrafusele de aici şi aşează-le în cameră. Ai grijă să nu le încurci, că n-o să mai vină nimeni, la alarmă, să-ţi fie camerist.
Îmi dau seama de ce face pe grozavul: se apropie clipa să ne despărţim. Ca şi mama, aseară, se poartă cu asprime, ca nu cumva să-i surprind emoţia şi să mă molipsesc şi eu. Mă tratează ca pe un copil, deşi îmi pun pe umeri o ispravă despre care şi un om în toată firea s-ar întreba de mai multe ori dacă o poate duce la bun sfârşit.
— Trebuie să pleci! Anticipez momentul, ca să-l scutesc pe Doc de introducere.
El şi-a rezemat mâinile de canaturile trapei de cristal şi priveşte cerul; nu ştiu dacă părerea de rău sau grija faţă de mine îl chinuie mai tare; m-am oprit şi eu pe pragul dintre verandă şi cameră, ca la hotarul între două lumi, încă nedesprins de cea pământeană, pătrunzând de acum în cea a lui Deneb – ca în sala de aşteptare a unui aeroport internaţional, când grănicerii ţi-au ştampilat paşaportul pentru ieşirea din ţară şi, cu toate că încă te afli pe teritoriul ei, de fapt ai intrat în spaţiul aparţinând celorlalte ţări de destinaţie.
Uşa dinspre coridor se deschide brusc, stârnind un curent de aer. Mă întorc surprins. E Ştefan, mai plin de sine, mai spilcuit şi mai arogant decât oricând; dar noaptea de nesomn şi munca îndârjită în laboratorul de la al cincilea subsol i-au marcat trăsăturile cu oboseală şi nelinişte, dându-le o înfăţişare omenească, aproape plăcută.
— Salut! Mi se adresează cu un glas mai puţin sigur decât altădată. Ce faci, eroule? Aştepţi reporterii pentru conferinţe de presă, apoi fanfara, florile şi o cuvântare de bun-rămas? N-ai să dai lovitura; vezi că s-a hotărât ca plecarea în expediţie să aibă loc fără ceremonii.
— Aha! Exclamă Doc, întorcând capul. Ai hotărât să-ţi părăseşti chilia, Daniil Sihastrul? Cu ce prilej prin lumea noastră păcătoasă?
— Vream şi eu să văd cum arătaţi înainte de marea aventură, maestrul şi ucenicul lui vrăjitor, care vor ferici planeta dene… denebi-e-ni-lor. Am spus bine?
Nu e deloc amuzat, nici ironic. A venit să-şi ia şi el rămas bun, adică să mă încurajeze şi să-mi dorească succes, dar şi lui îi o

ruşine să-şi arate sentimentele, aşa că-mi joacă la rându-i comedia scepticismului.

— Tu ce-ai rămas agăţat acolo, scumpule? Îl ia în tărbacă pe doctor. Vrei să fii piua întâi măcar de data asta când se vor împărţi biletele gratuite de călătorie prin cosmos? Mi se pare că iar ţi-a trecut rândul, şi dacă nu mă înşel te-am prevenit că aşa ţi se va întâmpla; dar de ce n-ai vrut să asculţi?

Doc se apropie de măsuţă, ridică tava cu resturile prânzului meu şi intră cu ea în cameră, împingându-mă şi pe mine înăuntru. Se opreşte în faţa electronistului şi îl măsoară zâmbitor.

— Ce-ai meşterit ieri şi azi cu lipitorii tăi de sârme?

— Nimica! Răspunde Ştef, cu ţâfnă.

— Mă, aici se aude totul, că suntem mulţi şi locul e mic. Aţi legat un telefon la antena de biounde. Să poată vorbi cu Andreeştii, tatăl şi fiul, cine pofteşte, fără să aibă predispoziţii pentru telepatie, nici aparatura mea complicată de la postul de emisie-recepţie. Dar cine poate pofti aşa ceva, dintre cei care au acces aici? Nimeni. Uite, asta nu înţeleg eu.

— Nici n-o să înţelegi, replică Ştefan, la fel de ţâfnos. Că nu te duce mintea. Telefonul de-aici se cuplează la telefonul Amaliei, al Laviniei şi al tuşii Frusina. Cu un simplu apel prin centrală. Comunicaţie intersiderală la domiciliu.

— Hm! Pentru asta ai merita un premiu mare, băiete!

— Nu e nicio invenţie la mijloc.

— Acuma pe tine nu te duce mintea. Premiu că te gândeşti la ele trei. Aşa poate să ne căpătăm şi iertarea că le-am minţit.

Îi pune în braţe tava, pe care inginerul o prinde cu un gest reflex. Îmi întinde apoi mâna, cu palma larg deschisă, dar înainte să i-o ating, mă cuprinde în braţe şi mă strânge, cu putere de uriaş, până mi se taie răsuflarea.

— O să fie bine, puştiule! Îmi şopteşte la ureche.

Ştefan Lupaşcu îi pasează tava, îmi ia mâna şi o scutură o dată tare, pe urmă îi dă drumul repede, ca şi când s-ar fi grăbit să-mi facă un favor şi îi pare rău.

— Auzi? Îmi zice de sus. Eu sunt convins că n-ai să faci nicio brânză. De-asta am lansat zvonul că lucrăm la nu ştiu ce telefon minune, dar în paralel am construit un ceas nou, pentru umila mea persoană. Poftim!

Îşi ridică mâneca şi-mi arată, într-adevăr, un ceas identic

celui pe care-l port. Mă dau un pas înapoi şi privesc alarmat spre Dinu, care zâmbeşte enigmatic.

— Doc!

— Lasă-l pe Doc, că mai mult nu poate pentru tine. Ţi-a dat o şansă, altceva ce mai vrei? Hai, Dinule, să-i lăsăm vreme de gândire!

Îl cuprinde pe doctor de umeri şi ies pe uşa deschisă larg.

12

Alarmă. O sonerie zbârnâind nebuneşte în beznă, într-un colţ unde lucirile slabe ale lămpii de veghe nu ajung. Luminiţa verde, minusculă de pe cadranul ceasului mă ajută să văd cât e ora: 3,33.

Potriveală de cifre, parcă programată dinadins. Am dormit adânc, dar tot mai mi-e somn. Aprind veioza. Îndată se aude un foşnet de difuzor pus în funcţiune, apoi o voce, a lui Dobrescu.

— Bună dimineaţa, Gabi! Te voi îndruma să te echipezi şi să pleci. Întâi şi întâi stinge, te rog, veioza! Te împiedică să vezi raza de afară.

— Ce rază? Întreb, căutând cu ochii difuzorul.

— Ai să te lămureşti. Deocamdată grăbeşte-te, ai timpul măsurat în minte. Deci în primul rând capişonul, pe urmă cizmele şi mănuşile. Cu ceasul pe dinafară, nu uita!

Cobor din pat şi mă precipit spre suportul de haine.

— Stop! Comandă Dobrescu. Un popas pe la baie nu-ţi strică. Doar porneşti la drum lung, e cazul să-ţi iei toate măsurile de prevedere.

Îi ghicesc râsul în spatele cuvintelor binevoitoare. Am roşit în voie, profitând şi eu de întuneric, dar recunosc că are dreptate.

Mi-am tras scufiţa, cizmele şi mănuşile. Mă mişc repede, fără ezitări; întind mâinile şi constat, mulţumit, că degetele nu-mi tremură deloc.

— Bravo! Mă felicită Dobrescu, urmărindu-mă probabil pe un monitor cu infraroşii. Parcă te-ai fi antrenat ani la rând. Acum, masca de oxigen! O prinzi de margini şi o tragi peste faţă. Aşa! Mai mult! Şi mai mult! Bine! Răsufli uşor?

— Uşor! Răspund, dar nu ştiu dacă mă aude şi-mi clatin şi capul în semn că da.

Surplusul de oxigen mă înviorează şi-mi alungă somnul. Iau

de jos pachetul următor – e sacul cu provizii – îl rotesc până ajunge cu deschiderea în sus, pe urmă îl potrivesc pe şoldul drept, aplecându-mă de câteva ori şi lăsându-mă pe vine, ca să fiu sigur că nu-mi stânjeneşte mişcările. Îl apăs apoi cu toată puterea; s-a lipit de costum cu întreaga suprafaţă interioară.

— Ia uite ce te mai pricepi! Mă laudă iarăşi difuzorul. Vine la rând costumul profesorului.

Înclin capul din nou. Aşez pachetul cu rondelele fosforescente spre zid, din păcate cu vreo două palme mai sus decât ar trebui; încerc să-l desprind, dar nu se lasă, aşa că mă ridic pe vârfuri când mă lipesc la rându-mi de el; însă cu ocazia asta m-am dezechilibrat puţin, astfel încât, dacă umerii mi-au ajuns oarecum la înălţimea potrivită, în schimb pachetul s-a prins de mine cam într-o parte, colţul din dreapta jos îmi depăşeşte binişor marginea spatelui.

— M-aţi lăudat prea devreme! Mormăi în mască şi, chiar de nu m-au auzit, Dobrescu îşi dă seama ce mă nemulţumeşte.

— Merge! Mă asigură el. O să-ţi fie ceva mai greu la manevre, dar te descurci cumva. Dă-i zor, raza a pornit spre noi şi poate fi menţinută în contact doar câteva clipe.

Mă lupt cu discul greu şi voluminos al containerului. Îl ridic precaut spre piept, îl rezem uşor în dreptul pectoralilor – de ce oare nu m-am ţinut de culturism? — Se lipeşte întrucâtva de costum, dar greutatea îl face să alunece câtă vreme nu-i sunt fixate şi mânerele; încerc să-l ţin cu o mână şi să rulez cu cealaltă gaica pe mânerul din dreptul ei, însă nu ştiu cum se face că n-am destulă putere; tăcerea lui Dobrescu începe să însemne îngrijorare şi deopotrivă nerăbdare; trebuie să nu mă pierd cu firea şi mai ales să găsesc o soluţie – şi nu mă pierd, dimpotrivă: mă reped cu pieptul în perete, îmi apăs simulacrele de pectorali pe container, cu forţa pe care mi-o insuflă disperarea (şi dispune de forţă apreciabilă acest neplăcut Sentiment), iar cu degetele astfel eliberate răsucesc ambele găici, cu o îndemânare de maestru. Reuşita operaţiei nu mă împiedică să mă clatin încolo şi încoace sub povara celor cincisprezece kilograme de încărcătură.

— Fuga, dincolo! Mă zoreşte difuzorul. Aşează-te în fotoliu şi ascultă cu toată atenţia!

Fug cât şi cum pot, mă aşez iute – asta e cel mai uşor – şi ascult. Dobrescu murmură la urechea mea, ca şi cum ar fi apărut pe verandă în carne şi oase:

— Ai să vezi raza curând; e dificil de urmărit, din cauza culorii albastre şi poate să apară din orice direcţie, de jos ca şi de sus. În clipa când se apropie de trapă, te ridici şi te apropii şi tu. Trapa se va deschide, va ţâşni în pragul ei o lumină strălucitoare şi atunci, reţine, în aceeaşi fracţiune de secundă, niciun pic mai târziu, te arunci afară. Exact atunci, Gabi! Dacă eziţi cât de cât, ajungem toţi într-o primejdie de moarte – materia vie, sălbatică de acolo năvăleşte peste noi şi asta înseamnă sfârşitul. Acum te las. Îți ţinem pumnii, băiatule!

Şi chiar asta face. Adică mă lasă, că povestea cu pumnii, chiar de-o pune în practică, tot nu ajută la nimic.

— … Aşteptăm cu toţii, don Q! … îngrijorat, fireşte, dar… multă încredere în tine… Fără teamă…

Tata. Sunt un caraghios, asta el Mă încearcă îndoiala până şi acuma, vreau şi în ultimul moment să mă descarc de răspundere…

Privesc împrejur, îmi dau seama de rostul transparenţei fotoliilor şi măsuţei, însă raza întârzie să apară. Îmi închipui sub ce tensiune cumplită lucrează antena captatoare de gânduri, cum doctorul, ca un dirijor iluminat, conduce cu gesturi de o fineţe incomparabilă orchestra cu miliarde de instrumentişti.

Iat-o!

Albastră, cu străluciri stinse, lunecând în bezna nopţii, ca o panglică ultramarin, cu paiete de argint vechi, pe o rochie de catifea neagră; n-am habar dacă se asortează ori nu culorile astea, nu le-am văzut niciodată într-o asemenea combinaţie, dar aşa cum sunt acum mi se par de o armonie fără cusur. Nu ştiu pe unde a pătruns în atmosfera terestră, nici în ce loc a spart plafonul norilor; în orice caz nu deasupra balonului de cristal, acolo nu se zăreşte nimic. Am zis bine că e ca o panglică: unduieşte leneş prin aer, imponderabilă, atinge din când în când pământul, sare înapoi, elastică, de parcă ar avea un resort la vârf, se înnoadă şi se desface; dacă n-aş fi fast prevenit, pesemne n-o vedeam, chiar să fi trecut pe lângă mine; desigur, nu poate fi detectată de la distanţă cu niciunul dintre mijloacele la îndemâna pământenilor.

Mă ridic binişor, ca şi când mi-e teamă că o mişcare bruscă sau necontrolată ar produce o catastrofă. Câteva pocnete uşoare, urmate de năvala vântului, probabil rece şi umed – costumul mă izolează de exterior, aud numai vâjâitul şi simt presiunea aerului în piept – îmi dau de ştire că trapa s-a deschis. Greutatea bagajelor mă trage în jos. Lupt cu ea, cu neliniştea, cu exagerata prudenţă, să nu ratez fracţiunea de clipă; nu trebuie să mă gândesc la consecinţe, spaima e un paralizant, am probat-o pe pielea mea.

Doctorului trebuie să-i crape capul împingând năvala fiarelor fără formă de acolo; tata, la rându-i, risipit cu câte o celulă în fiecare din trupurile lor, le trage înapoi, e o încleştare de titani, ei doi singuri împotriva unei întregi planete; faţă de ea, efortul meu e încordarea unei furnici ce-şi mişcă antenele, pusă alături de erupţia, în faza culminantă, a unui lanţ vulcanic. N-ai crede în ruptul capului că firicelul de lumină abia mai puţin palid decât noaptea, gros doar cât o parâmă de corabie, dar care uneşte două sisteme stelare, după ce a străbătut, în răstimpul câtorva ceasuri, sau – de ce nu? — Al câtorva minute, prăpastia dintre Deneb şi Soare, ascunde în el un rău mai cumplit decât moartea tuturor vieţuitoarelor Pământului şi totodată speranţa renaşterii unei lumi-surori.

Mă opresc la marginea trapei pe care aproape n-o văd, însă spre care am mers călăuzit de un instinct, al şaselea simţ, infailibil – bănuiesc că insuflat, de la distanţă, de echipa telepaţilor lui Dinu (aşadar şi-a luat doctorul măsurile lui de prevedere). Mă sprijin de canaturi; parcă sunt un paraşutist gata de salt dintr-un avion stratosferic: în combinezon de mare altitudine şi cu mască de oxigen; doar că, după ce voi sări, am să aterizez la câţiva ani-lumină distanţă.

Un fulger îmi spintecă vederea; dacă ar avea glas, ochii mei ar scoate un urlet de surpriză şi durere.

Purtate de voinţa mea şi de comenzile telepaţilor, deopotrivă, mâinile mi se desprind de canaturi şi tălpile mă împing în gol, cu mult înainte ca fulgerul să se fi stins.

Fără să mă prevină prin niciun semn, râul timpului trece peste marginea de sus a cascadei şi se prăvăleşte, cu o bruscheţe de neînchipuit, risipindu-se într-un abur de miliardimi de secundă, printre care cad cu o viteză ameţitoare;

şi orice strop microscopic de apă-vreme conţine o informaţie esenţială, iar eu primesc toate aceste informaţii deodată, într-un haos de forme, simţăminte, zgomote, reacţii, culori, mă rostogolesc cu ele, înaintea lor, ţipând şi agitându-mă la rândul meu, sfâşiat de milioane de guri, rupt de miliarde de gheare, ţepi, coarne, mărăcini, ace, copite, sunt un biet infuzor într-un ocean de fiinţe ostile…

Şi tot eu, dedublat, parcă într-o existenţă paralelă, alunec lent deasupra câmpiei, la câteva palme de pământ, plutind pe aer ca o pasăre nemişcată, iar când ridic fruntea întrezăresc, prin ochelarii curbaţi ai măştii, deasupra mea, la o depărtare incalculabilă, o scânteiere violacee, pulsând regulat, ca un far; sunt dus într-un cerc larg împrejurul institutului, aproape ating cu tălpile bulgării de pământ îmbibaţi cu apă, mă strecor în sus printre crengile rare ale unui copac abia înfrunzit; cobor din nou, cu spatele, ca pe scaunul unui leagăn uriaş, am ajuns în curtea unei gospodării, arunc o privire prin ferestre, la razele unui bec slab văd o mamă legănându-şi copilul, trec la câţiva centimetri de botul unui câine tolănit sub streaşină, la adăpost de ploaie, paznicul casei nu mă simte, deşi e treaz – înseamnă că am păşit hotarul spre lumea lui Deneb; atunci îmi dau iar capul pe spate, mă uit numai la farul violaceu de peste genunile cosmice, mă afund cu tot dinadinsul în colcăiala de fiinţe nenumite care s-au furişat de-a lungul razei până la Pământ, în speranţa că-şi vor afla aici o identitate. Şi pâlpâirea violetă mă soarbe, ca şi cum n-ar fi aşteptat decât supunerea mea; mă smulge brusc din perdeaua de nori, îmi dă un ultim răgaz, cât să-mi sclipească pe dinainte luciul verde al lunii şi să fixez pe retină ţintele stelelor – şi gata, leagănul vieţii care mi-a dat fiinţă dispare în urma mea, dimprejurul meu, se mistuie dincolo de mine, odată cu dublura mea pământeană.

Instinctiv mi-am umplut pieptul cu aer.

„Coborâţi la prima, vă rog?” „Cum îi spune staţiei?” „Lebăda.” „Acolo mă dau şi eu jos. Mai e mult?” „Nu, aici, după colţ. Dintr-o răsuflare am ajuns.” „Ce vorbă-i asta – dintr-o răsuflare? Cât poate ţine o respiraţie? Douăzeci şi cinci, sau cincizeci şi două de secunde?” „Scuzaţi-mă că intervin, dar un scufundător antrenat îşi ţine respiraţia şi mai mult.” „Dumneata să nu te bagi! Dânsa mă întreba doar cum se cheamă prima staţie.” „V-am cerut scuze că mă amestec, dar

trebuie să aflaţi adevărul. Căutătorii de perle, vorbesc de cei mai robuşti, stau în apă trei până la patru minute…” „Ia staţi niţel, ce denumire e asta, Lebăda? Ce să caute lebedele într-un oraş civilizat? Înţeleg papagalul, canarul, la nevoie bibilica, mă rog, dacă simţiţi nevoia de păsări oarecum exotice, dar lebăda, să avem iertare! Stimaţi pasageri, acest individ îmi dă informaţii eronate, e ceva în neregulă cu el, am simţit-o din prima clipă, uitaţi-vă cum îşi ţine răsuflarea!” „Vă rog să mă iertaţi că intervin din nou, dar acest fenomen se observă şi la păsări. Chiar lebăda, fiindcă aţi adus-o în discuţie, încetează să mai respire când îşi vâră ciocul în apă…”

13

Mă dezmeticesc pe marginea unei stânci albe ca marmura, la baza căreia se sparg bubuind valurile roz ale mării în furtună. Am căzut cu faţa în jos, peste container şi la orice mişcare simt dureri ascuţite în tot corpul.

— *E în regulă, băiete!* Susură vocea lui Doc. Te *afli, viu* şi nevătămat, în *lumea lui Deneb, pe o banchiză,* în *emisfera sudică. Ai toate bagajele asupra ta? Ţi-a mai trecut spaima?*

Mă ridic în patru labe şi mă uit în jur, neîncrezător. Ninge cu fulgi mari şi grei, ca acasă, de sărbători şi mi se pare ci aud departe lătrat de câini. Numai mi se pare, desigur. În faţa mea se întinde o câmpie imensă, orizontul e aici mai departe decât la noi, o câmpie îngropată în zăpadă, pe care se ivesc, din loc în loc, în lumina nefiresc de palidă, spectrală, stânci de piatră ori tot de gheaţă, dacă va fi existând gheaţă neagră, sau umbra le dă această culoare – ca nişte copaci încremeniţi de ger. Continui să mă ridic, stau în genunchi şi acum observ că la mâna stângă îmi arde o torţă de un alb strălucitor, aruncând raze la distanţă, buchete de raze întretăiate, care aşază pete largi, rotunde pe zăpada pufoasă. Toate casetele din brăţara de platină s-au aprins ca nişte reflectoare într-o ţară a piticilor.

— *Răspunde! Ori ai rămas fără limbă?*

— *Unde-i tata?* Exclam în gând.

— *Răbdare! Începe să vină* şi el.

M-am ridicat în picioare. Mă apasă afurisit greutatea mea şi mai ales a echipamentului. Şi singurătatea. Sunt unica fiinţă întreagă de aici. Şi am de colindat într-o zi o planetă. Grozav titlu de reportaj!

— Bun sosit, don Q!
— Tată! De unde-mi vorbeşti?
— De pretutindeni. Ţi-a povestit doctorul... Dar să nu te sperii! *O să facem lucruri mari împreună.*

Merg greoi către marginea banchizei. Dedesubt, marea roz se întinde cât vezi cu ochii, pustie ca şi câmpul de gheaţă. În ce loc vor fi căzut bombele odinioară? Oricum nu aici, fiindcă nu pare să fi fost o zonă populată. Nu am termometru în bagaje, dar nici nu-mi trebuie ca să-mi dau seama că e un frig straşnic; costumul însă mă apără, la fel cum dispozitivul din mască îmi livrează aer încălzit de propria mea respiraţie. După meridianul Bucureştiului e ora 4,03. Aşadar călătoria a durat puţin, într-adevăr, cam cât o răsuflare.

— Tu te-ai speriat, mai întâi, tată! Spuneai că ai vrea să vină încoace oricine, numai eu nu.

— Spuneam. Nu sunt lucruri aici pe care să le vadă şi să le trăiască un copil. Dar tot eu ştiam că altfel nu se poate.

Din apă se ridică un fel de spuma ce-şi schimbă neîncetat culorile cărora dominanta roz-violacee a luminii le alterează puritatea. Îndată ce ia contact cu aerul, spuma se întăreşte, rămânând totuşi elastică, aidoma unui burete, se leagănă luând forma valurilor furioase, coboară şi saltă odată cu ele, lăsându-se împinsă spre gheţar. În momentul când a atins peretele abrupt al acestuia, începe să se rostogolească la deal, ca un gigantic rulou-compresor, lat de vreo doi kilometri – cel puţin atât cuprind eu cu privirea din punctul de pe faleză unde mă aflu – şi care înaintează spre zenit, fără grabă, sfărmând şi nivelând asperităţile gheţii. Îl despart de marginea superioară a falezei circa o sută de metri, pe care îi parcurge răsucindu-se alene, dublându-şi volumul la fiecare rostogolire, trăgând după sine din valurile roz o masă spongioasă care se prevesteşte enormă; deja a ieşit la iveală o suprafaţă însumând câţiva kilometri pătraţi, dar materia e departe de a lua sfârşit, continuă să se ridice din valuri, până la orizont şi probabil dincolo de el, unde nu mai am cum o urmări. Şi de pretutindeni se canalizează spre mine.

O rup la fugă înapoi, poticnindu-mă în zăpada care-mi trece de glezne. Nu fug, cuvintele îmi traduc intenţiile, nu exprimă realitatea; de fapt mă târăsc, cu chiu cu vai, abia ţinându-mă

pe picioare – valului multicolor care mă înconjoară, înalt acum de douăzeci-treizeci de metri şi continuând să se înalţe nu-i e greu să mă ajungă din urmă. Banchiza a început să pârâie sub greutatea lui colosală. Mă prăbuşesc doborât de gravitaţie şi de spaimă, mă fac ghem, într-o încercare copilărească de a mă apăra, zadarnic îmi spun că trebuie să-l salvez pe tata, panica mă cuprinde şi încep să urlu şi să mă zbat, fără noimă, sau cu înţelesuri anapoda, ca personajele negative de prin filmele istorice, trădători, laşi, uneltitori, asasini care îşi primesc pedeapsa binemeritată.

O asemenea marmeladă dezgustătoare trebuie să-l fi devorat pe Alexandru Andreescu – într-o clipă? Într-o zi şi o noapte de agonie indescriptibilă? — Să-l fi demontat celulă cu celulă, de la păr la măduva din oase, să se fi luptat, pe viaţă şi pe moarte, pentru fiecare frântură din el. Dar nu, tata n-a mai ajuns întreg aici, pe planetă, altfel atmosfera otrăvită l-ar fi dat gata în câteva minute; a fost desfăcut în bucăţele chiar în interiorul razei albastre, pe când era adus încoace ca să-i lămurească pe savanţii din partea locului despre posibilităţile de a reveni la vechile lor înfăţişări – frumoasă primire, între noi fie vorba, din partea unora pe care te străduieşti să-i salvezi!

Mi-am acoperit ochii cu mâinile, aşa că nu ştiu când muntele de organisme amestecate s-a răsturnat peste mine. Aştept tremurând să înceapă festinul căruia să-i servesc drept delicatesă, fiindcă nu văd deloc cum bietul meu ceas ar putea ţine la distanţă sutele de miliarde de ierburi, tufişuri, copaci, miliardele de insecte, milioanele de răpitoare din ape, din aer şi de pe uscat care ard de dorinţa instinctivă, atavică, fiziologică, organică şi cum mai vreţi să-i ziceţi de a se întoarce la formele de dinaintea războiului, chiar dacă alte milioane de fiinţe, amestecate şi ele în acest ghiveci – mă refer la oameni – ar îndrăzni să le potolească, le-ar implora să mai aibă răbdare. Pe naiba, răbdare! După dezastrul provocat de intoleranţa, sau ambiţiile, sau spiritul competiţional – ce competiţie o mai fi fost şi asta! — Sau pretenţia de supremaţie a aceloraşi oameni!

Privesc printre degetele răsfirate. E întuneric. Cerul, cu paloarea lui spectrală, mi-a fost ascuns de buretele uriaş al biosferei; doar un mic gol unde mă aflu şi pe care puterea şi razele ceasului îl menţin totuşi şi îl luminează a rămas

neocupat de aluatul înconjurător. Panica mă aruncă în picioare. Caut orbeşte o ieşire inexistentă; gâfâi de pe acum, numai la gândul asfixiei care o să urmeze. Şi deodată golul capătă dimensiuni de peşteră şi se umple cu ecouri tânguitoare, cu mârâituri şi răgete agresive, cu prezenţe invizibile care mi se furişează în spate, pregătite să mă asalteze la cea dintâi dovadă de neatenţie ori slăbiciune.

— *Nu te lăsa copleşit!* Îmi parvine cu greu vocea aproape stinsă a doctorului; mai mult îi ghicesc decât îi receptez îndemnul, printre ţipetele, reale sau închipuite, ale miliardelor de prizonieri ce mă atacă, mă învăluie şi mă imploră.

— *Trebuie să străbaţi toată aglomerarea de celule!* Îmi transmite şi tata. *Altfel nu mă poţi aduna, don Q! De aici şi din alte multe aglomerări asemănătoare. Iar eu n-am cum să te ajut. Aminteşte-ţi de mine* şi *fereşte-te de capcane!*

Duc mâinile la piept şi mângâi marginile plate ale containerului. Câtă vreme port acest talisman, nu vor îndrăzni să mă doboare, fie şi numai pentru motivul că ei nu pot deschide caseta de oţel. Oare chiar n-ar putea? Păşesc prudent înainte; ca o lanternă, ceasul aruncă fascicule de raze în aerul îngheţat, ori dimpotrivă fierbinte, proaspăt sau înăbuşitor, nu-mi dau seama. Încerc să-mi rememorez chipul tatei, silueta lui – dar nu-mi merge. Amintirile mi s-au spulberat; murmurele şi vaierele şi ameninţările şi senzaţia că nenumărate umbre se ţin după mine nu-mi dau pace.

Aşa trebuie să se fi simţit cele dintâi fiinţe omeneşti în peşterile preistoriei, populându-şi universul cu toate înfăţişările fricii, ale ignoranţei şi înstrăinării; tot astfel le-au dat târcoale siluete invizibile – nu mai puţin îngrozitoare decât cele din jurul meu, deşi erau născute de închipuire (dar cine îmi garantează că n-am rămas şi eu prizonierul unui vis acolo, pe Pământ, şi întâmplările acestor ultime zile nu vor dispărea când mama are să între în cameră şi să mă trezească, supărată că iar întârzii la şcoală?) – la fel glasuri existente doar în mintea lor i-au terorizat şi i-au vrăjit pe strămoşii mei de foarte demult, în acelaşi mod li s-au luptat în suflet instinctul, care îi obliga să fugă încotro văd cu ochii, şi sâmburele de raţiune ce îi învăţa să se adăpostească în spaţiul acela plin de spaime absolut noi; să caute ocrotire, din motive noi şi ele, pe care memoria de până atunci a speciei

mărturisea că nu le-a mai întâlnit niciodată. Şi hominizii speriaţi de moarte s-au purtat cum nicio altă fiinţă pământeană nu se mai purtase până la ei: şi-au învins cu chiu cu vai instinctele vechi şi au preferat frica, inventând mii de tertipuri pentru a se acomoda cu ea. Şi aşa au început să trăiască altfel decât toate vieţuitoarele acelor locuri şi acelui timp, ascultând de alte îndemnuri decât ancestralele porniri ale apărării şi înmulţirii. Eu nu fac decât să repet povestea lor, în datele ei fundamentale; să birui panica sădită în mine încă de pe vremurile acelea tulburi şi să ascult povaţa judecăţii, al cărei început tot de atunci îmi dăinuie în cuget. Singur şi la o asemenea uriaşă distanţă în spaţiu şi timp, trebuie din nou să învăţ să fiu om. Poate la asta se referea Doc sfătuindu-mă să-mi păstrez demnitatea?

Păşesc întinzând în faţă mâna cu ceasul, ca pe o făclie şi un scut, deşi tot nu-mi vine să cred că razele dimprejurul încheieturii mele, sau bioundele ale căror semn sunt aceste raze, sau gândurile şi sentimentele frumoase ale semenilor mei ar fi de-ajuns ca să îndepărteze relele dimprejur. Şi după numai câţiva paşi golul unde mă aflu se metamorfozează brusc, pereţii neregulaţi devin netezi, se îmbină în unghiuri drepte, se acoperă cu o mască de cărămizi aparente, bolta cavernei capătă înfăţişarea unui plafon betonat, cu linii de cale ferată aşezate în chip de grinzi, dintr-un şarpe gros ce se zvârcoleşte pe pardoseala de gheaţă apare, cu mişcări sacadate, ca într-o succesiune de înlănţuiri cinematografice, un focar de calorifer, cu boilerul aferent şi toată încrengătura de ţevi; o flacără, un simulacru de flacără de terci ţâşneşte din injectorul de marmeladă, pe sub burta cazanului de cocă. Mă plângeam că amintirile mi s-au risipit? Poftim: scena de alaltăieri dimineaţa, când am făcut focul acasă – o amintire scăpată din subconştient şi materializată de fiinţele dornice să copieze orice. În colţul din stânga se profilează scara de acces în subsol. Încep să urc, în amintire ori în necunoscut, poate e cam acelaşi lucru. Treptele sunt destul de solide ca să mă ţină; presupun că au adus pentru ele frânturi de copaci dintre cei mai rezistenţi, şi de oase, şi de cochilii vii ale unor scoici nemaivăzute, aşa cum în copia focului ce luminează sângeriu decorul au amestecat petale de flori, şi ochi de insecte, şi nade fosforescente ale peştilor abisali. Plafonul se deschide

deasupra mea şi pătrund într-o reconstituire a străzii noastre, cu binecunoscuţii castani, ale căror ramuri înfrunzite se clatină domol, în bătaia unui vânt imaginar; dincolo de trunchiuri, detaliile se pierd în întuneric, nu ştiu dacă sunt vile sau tufişuri sau garduri siluetele ce se profilează abia ghicit, dar ce importanţă are? Pe cerul negru, unde coroanele uşor luminiscente ale arborilor se decupează net, ca în negativul unui film cu umbre chinezeşti, strălucesc cele opt puncte de argint ale săgeţii, Lebăda cu aripile întinse, constelaţia mea norocoasă.

Mă aşez pe bordură, mă sprijin de tulpina unui castan, gâfâind din pricina urcuşului, adică a emoţiei, îmi astup cu palma înmănuşată luminile ceasului, mă odihnesc o clipă în lumea asta numai a mea; n-aş fi crezut că amintirea e în stare să păstreze atâtea amănunte, că memoria fiecărui om ascunde, ca o monstruoasă arhivă din care niciodată nu se pierde nimic, toate detaliile tuturor întâmplărilor trăite sau imaginate de-a lungul vieţii.

Pe sub cotul drept mi se strecoară pe neaşteptate ceva şi, înainte să apuc să mă sperii, descopăr botul şi apoi capul unui câine; e geamănul lui Rex, care mă împinge şi se gudură cu gesturile febrile ale adevăratului dalmaţian, se mângâie singur de mâna mea, îmi pune labele pe genunchi şi se înalţă să-mi lângă faţa, dar cauciucul măştii îl descumpăneşte; aşa că se apucă să miroasă cocoaşa ce-mi împodobeşte pieptul (se poate spune oare despre un piept că e cocoşat?) şi strănută dezamăgit.

— Rex, băiatule! N-o să fiu niciodată pe măsura faptei pentru care m-au trimis…

Îi cuprind botul în palme, străduindu-mă să nu văd că ochii îi sunt doar desenaţi, ca două pete colorate pe capul moale ce se deformează şi se recompune sub apăsarea degetelor mele, să nu observ cum trupul lui îşi schimbă neîncetat contururile, ezitând între înfăţişări dintre cele mai bizare, de patrupede exotice sau fabuloase, de la tatu[1] la inorog[2]. Aveam nevoie de un prieten la drumul acesta şi cineva mi l-a dăruit. Câinele – o să-l numesc astfel, devreme ce asta îşi şi propune să fie – se

[1] Mamifer nocturn din America Centrală şi Mexic, cu spatele şl laturile acoperite de o platoşă osoasă.

[2] Animal fabulos cu corp de cal şi cu un corn în frunte.

străduieşte să-mi arate că m-a recunoscut şi încearcă să latre, dar fără să emită niciun sunet, fiindcă, evident, e lipsit de plămâni, de laringe şi coarde vocale. Aşa încât îmi rămâne să-l socotesc un dalmaţian surdo-mut şi să-i accept tovărăşia. Îl mângâi, uşor ca să nu-l stric şi mă întreb din câte feluri de vieţuitoare o fi alcătuit şi, de n-aş avea ceasul, în câte fracţiuni de secundă simpaticul Rex m-ar pulveriza într-un nor de celule rătăcitoare.

Decorul se schimbă iar, e acum o piaţă dintr-un oraş sub bombardament, zeci de clădiri se prăbuşesc amestecându-se, caldarâmul se crapă în zigzaguri largi şi din adâncurile pământului ţâşnesc trombe de aburi sau fum. Nu pricep dacă e rememorarea unei secvenţe de film, sau o simplă închipuire, sau un tablou vivant al tragediei petrecute aici, un dar oferit în chip amabil de gazde cu ocazia sosirii mele; văd alergând, de pe străzile laterale, un mare grup de oameni ale căror veşminte sunt străbătute în toate direcţiile de scânteieri albăstrii, ca tot atâtea arcuri voltaice; întreaga scenă e luminată de sus, din mai multe locuri, de gigantice artificii ce ard egal, fără să se consume ori să se deplaseze; oamenii fug spre centrul pieţei, unde sunt eu şi se mai află o sumedenie de socluri goale de statui; casele cu decoraţii bogate cad peste ei, dar nu-i vatămă în niciun fel; nici fumul, aburii, praful subpământean nu le stânjeneşte fuga; vin gesticulând ameninţător, încep să mă înconjoare, copia lui Rex, speriată de moarte, se vâră în mine, căutând un adăpost iluzoriu; mulţimea agită nişte obiecte ciudate, parcă arme şi e îmbrăcată la fel, în uniforme deci; indivizii nu au chipuri, ceea ce le dă un aspect de-a dreptul înfricoşător; în locul feţelor nu desluşesc decât pete de întuneric profund, lipsite până şi de ochi; au închis cercul împrejurul meu, îndreaptă obiectele către mine, Rex vrea să mi se caţere în braţe şi nu poate, văicărelile ce alcătuiesc fondul sonor au cedat locul strigătelor agresive, îmi spun că totul e un coşmar, o răbufnire a subconştientului, dar asta nu mă consolează deloc. Nu sunt deloc sigur că fantasmele din tocătură de carne, lemn, chitină, cochilii, frunze şi mai ştiu eu ce vor fi chiar inofensive; gândul că tata participă fără voie la mascarada asta nu-mi face nici el prea mare plăcere. Dar iată că soldaţii trag, armele scapără, scântei albastre ţâşnesc de la capătul lor şi, spre stupoarea

mea, nu mă învăluie pe mine, ci îi cuprind tot pe ei, se unesc cu licăririle ce le colindau trupurile, se amplifică şi se prefac în flăcări – curând, oamenii devin torţe, arzând înalt, am ajuns centrul unui cerc de ruguri, focul luminează golurile care le ţin soldaţilor loc de chipuri şi întrezăresc ca prin ceaţă trăsături crispate de durere, priviri pline de spaime şi suferinţă, guri deschise într-un urlet fără sfârşit; rugurile încep să alerge zvârcolindu-se, mă ating şi mă contaminează cu flăcările lor, costumul mi se aprinde, limbi de foc îmi joacă pe dinaintea ochilor. Îl văd pe Rex, transformat şi el în torţă vie, cum se izbeşte de soclurile goale; în clipa asta înţeleg de ce lipsesc statuile: locuitorii oraşului le-au smuls, în dorinţa oarbă de a-şi nega trecutul ce i-a adus la război. Trebuie să-mi rup hainele, până mai am timp – trag de mască, de mănuşi, de pachetele lipite de mine, sunt prea speriat şi grăbit ca să mai ţip, dar, fireşte, costumul nu cedează. Atunci spaima ajunge panică, un vaier lung, ascuţit, neomenesc îmi răsună violent în urechi, la început nici nu-mi dau seama că e al meu, fug disperat la rându-mi, să ies din mine, piciorul îmi alunecă într-o crăpătură a caldarâmului şi mă prăbuşesc în ea, mă prăbuşesc…

— Eu n-am nicio vină! Bolboroseşte cineva, răguşit.

Capul mi se clatină ca împins de un resort şi mă potopeşte îndată un val de greaţă, cu mult mai afurisit decât pe vremea când mă luptam să stăpânesc ceasul. Bruscheţea şi sălbăticia reacţiei mă fac să-mi vin în fire. Deschid ochii. E iar întuneric.

— Eu n-am nicio vină.

Zac pe spate, cu picioarele desfăcute, cu mâinile întinse înlături, încerc să mă mişc. Mi-e cu neputinţă. Greutăţi enorme îmi apasă palmele şi tălpile, pieptul îmi e presat la fiece respiraţie de un imens ciocan pneumatic. Am fost înecat de magma organică, închis în ea ca o stafidă în aluat – jalnică figură de stil! Am tot atâtea şanse de a ieşi de aici câte are stafida.

— Nicio vină…

Pricep, în fine, ce vreau să spun. De-aş fi cu mâinile libere, m-aş plesni peste gură. Când au căzut bombele aici, sub lumina palidă a lui Deneb, doar un om dintr-un milion ştia că ele vor fi lansate, doar unul din zece milioane ce aşezări urmează să lovească, doar unul din o sută ce efect ar trebui să aibă şi poate doar unul la un miliard ce efect vor avea cu adevărat.

Restul omenirii, cu liniştea pe care ţi-o dă ignoranţa complice, îşi vedea de treburile obişnuite; aşa încât, cu excepţia celor câţiva, a celor câteva zeci, câteva sute sau câteva mii, toţi ceilalţi se vor fi socotit nevinovaţi – dar ştiau că ai lor pregătesc ceva împotriva adversarilor şi, dacă nu s-au bucurat, cel puţin au tăcut; cum şi destui pământeni mai tac, nădăjduind că focul va lovi numai casa vecinului.

Din murmurele şi chemările şi plânsetul acestor denebieni treziţi la realitate prea târziu se desprinde, abia desluşită, chemarea doctorului:

— *Gabi, mă auzi*?

În sfârşit! Am să pot vorbi, fără să pară că anume am deschis discuţia. Ca şi cum ar mai conta aparenţele!

— Aud, Doc! Răspund anevoie şi-mi dau seama că am început să mă smiorcăi, ca un puşti obidit ce sunt.

— *Cum merge?*

— Nu mă ţin puterile să fac faţă. Roagă-i să-l aducă pe Ştefan. Poate el să mă mai scoată de aici. Poate măcar să recupereze containerul…

— *Ascultă-mă bine!* Susură gândul lui Dinu. *Trebuie să deschizi pachetul unde-i costumul profesorului. Ai înţeles? Repetă!*

— Să deschid pachetul… Dar nu pot. Terciul mă îngroapă de viu, am cătuşe la mâini…

— *E un şnur în partea de jos, în dreapta, de care să tragi. Costumul iese din raniţă singur. Repetă!*

— Nu repet nimic. La ce bun?

— *Profesorul are să se adune acolo.*

— Nu-i adevărat! Tată, să nu-l crezi! Să nu-ţi faci iluzii! Numai Ştefan te mai scapă. Convinge-l porunceşte-i!

Am spus-o. Îmi închipuisem că o să fie peste măsură de greu. N-a fost în niciun fel. Tata refuză să-mi vorbească. Mi-e imposibil să-mi clintesc un deget Dar de plâns pot să plâng în voie, e o treabă care nu cere eforturi, iar lacrimile au destul loc în mască; îmi curg una după alta spre tâmple, mi se încurcă în păr, ca stropii de ploaie când eram în maşina lui Ştefan. Nu înţeleg de ce toate semnele, vorbele şi întâmplările mi-au dat credinţa izbânzii; toate, mai puţin aprecierile electronistului, dar el a fost singurul şi mi-e nesuferit, şi atunci cum să-l cred?

Magma organică se scutură pentru a treia oară cu mine şi acum nu se mai opreşte – mă strânge şi mă întinde din toate părţile, parcă aş fi într-un stomac de ciclop care ţine, fie ce-o fi, să mă mistuie; iar stomacul meu propriu, stimulat de comparaţie, intră şi el în activitate, cu şi mai multă convingere, dar cu tendinţe contrare. Încep să mă înăbuş de efortul de a mă stăpâni, întunericul mă învârteşte şi mă leagănă ca pe bărcuţa unui naufragiat în căutarea insulei salvatoare – numai că, de data asta, insula cu pricina nu există.

Încep să mă zbat, cu smucituri dezordonate, gemând, ţipând, văicărindu-mă, scrâşnind afurisenii fără adresă, repetându-mi că n-am cum scăpa; iar zvârcolirile mele, combinate cu mişcările peristaltice ale acestui stomac kilometric îmi răsucesc mâinile şi picioarele, blocându-mi-le în poziţii imposibile, care îmi străpung încheieturile cu dureri ascuţite ca nişte pumnale. Încerc să mă degajez, dar sunt prins, încleiat în materia înconjurătoare şi orice tentativă de a mă elibera nu face decât să-mi crească suferinţele. Am impresia că totuşi am reuşit să-mi schimb poziţia, că m-am răsucit către stânga, fiindcă îmi simt greutatea trupului pe o parte şi, poate din pricina asta, greaţa parcă a început să mă mai lase. În schimb hurducăturile, pe care le simt mai cu seamă în articulaţiile întinse să-mi plesnească, nu numai că nu s-au îmblânzit, ci se înteţesc dintr-o clipă în alta, ca şi când aş fi transportat, într-o căruţă hodorogită, pe un drum cu câte cinci gropi şi cinci bolovani la metrul pătrat.

— Doctore, scâncesc între două respiraţii chinuite, faceţi ceva, că nu mai pot! Doctore Dinu! Ştefan… Tată!

Niciun răspuns. Am pierdut contactul telepatic! Înseamnă că s-a stricat ceasul şi am rămas… singur? Cum, singur cu adevărat? În lumea lui Deneb?

Teroarea îmi injectează puteri nebănuite, altfel nu înţeleg de unde mai găsesc resurse să mă zbat din nou şi cum durerile nu pot face mai mult decât să-mi smulgă un fel de urlet continuu, fără să-mi micşoreze, aproape fără să-mi stânjenească zbuciumul deznădăjduit. Mă opresc într-un târziu, nu fiindcă mi-ar fi secat puterile, ori că junghiurile m-ar fi doborât, ci pentru că şoaptele, glasurile, mârâielile, tânguirile denebienilor s-au stins, iar hurducăturile de căruţă

târâtă prin gropi s-au domolit.

Simt milioane de fiinţe ţinându-şi răsuflarea şi nu mă pricep să ghicesc dacă aşteaptă o nouă reacţie a mea ori se pregătesc să mă zdrobească peste o clipă. Am ajuns într-o poziţie care i-ar da fiori până şi celui mai experimentat yoghin, iar trupul aproape dezmembrat îmi e cuprins de o asemenea încordare încât, chiar de-aş fi scos de aici, nu mi-aş mai recăpăta atitudinea omenească decât, probabil, dacă mi s-ar porunci, în stare de hipnoză. Iar în mintea golită de gânduri, răsunând îndepărtat şi bizar ca zborul unei gâze microscopice într-o minusculă cutie de rezonanţă, mă bâzâie încetişor şi enervant impresia că s-a mai petrecut încă ceva, de bun augur. Şi peste zgomotul nedesluşit al închipuirii sâcâitoare, aproape la fel de îndepărtată, răsună pe neaşteptate vocea mamei:

— *Băiatul meu! Tot nu ştiu unde te afli şi ce anume trebuie să faci. Ni s-a dat doar prilejul să-ți spunem două vorbe prin telefon. Să ştii că nu eşti singur, oricât de departe ar fi să mergi şi cât de grele încercări te aşteaptă…*

— *Roboţel!* Intervine şi Dumitraşcu. *Sunt eu, Minitehnicus. Vrei să-ţi meargă totul ca pe roate? Ai încredere în tine şi străduieşte-te niţeluş. Asta-i reţeta!*

— *Ce, dom’le?* Ţipă soră-mea, să se facă şi ea auzită, fiindcă e mai departe de microfon. *Te-ai poticnit? Ori ţi-e frică să nu te speteşti de prea multă treabă?*

— *Găbiţă!* Şopteşte printre suspine tuşa Frusina. *Să ai grijă de tine, băiatule! Să nu te bagi în cine ştie ce primejdie. Că e de-ajuns ce păţi taică-tău, de nu ne mai lasă nici să-l vedem, nici să-l auzim, Gabi, mamă! …*

Ştiam că asta are să se întâmple; încă de când s-a lăudat Ştefan că le va aduce alor mei universul la domiciliu, prin centrala telefonică de cartier. Am nădăjduit că nu va fi nevoie să pună trucul în funcţiune, decât, poate, la urmă, pentru felicitări. Speranţe deşarte! Nu-mi sunteţi de niciun ajutor, dragii mei, deşi doctorul a ales, probabil, momentul cel mai nimerit în care să-mi vorbiţi (se vede priceperea lui în această alegere, electronistul nu şi-ar fi dat seama în ce împrejurare îmi va fi cel mai greu) – dar intervenţia voastră, iertaţi-mă, înseamnă deocamdată doar măsura înfrângerii, ştacheta doborâtă în timpul saltului, sau, şi mai rău, pe sub care am

sărit fără măcar s-o fi atins. Aţi rostit vorbele aşteptate şi fireşti într-o poveste atât de puţin firească; nu cuvintele m-au tulburat, ci glasurile voastre, neschimbate în ciuda anilor-lumină şi a veşniciei aşternute între noi, glasurile încurajatoare, de parcă aş continua să fiu egalul vostru, de parcă n-aş fi pierdut, n-aţi fi pierdut încrezându-vă în mine…

Mi-am dat seama ce a fost de bun augur adineauri: în vreme ce mă zbăteam, mâna dreaptă mi s-a răsucit la spate, pe sub raniţa purtătoare a costumului tatei. E întoarsă din cot şi strânsă în odgoanele, groase de sule de metri, implacabile, ale plastilinei organice. Ar trebui să-mi mişc degetele după blestematul de şnur. Întâi degetele, până să prind bine sforicică aceea miraculoasă, apoi braţul cu totul, până să o trag afară din locaşul unde au încolăcit-o responsabilii cu ambalajele.

Simplu, nu? Cât durează cursa la o sută de metri plat? Cam nouă secunde. Dar marcarea unui gol? Două, trei clipe? Dar finalul maratonului? O zecime şi nişte sutimi de secundă. Abia apuci să te ştergi la ochi şi întrecerea s-a terminat. Numai că, fie şi pentru a fi admis printre concurenţi, îţi trebuie un antrenament de o viaţă. Nesfârşite eforturi, încununate de câteva victorii risipite printre multe înfrângeri şi renunţări. Şi poate, într-adevăr, după ce ai ajuns aici, nu recordul contează în primul rând ci, aşa cum zic atâţia, viaţa de până la concurs. Să ai un scop, să-l urmăreşti fără încetare, să-i dedici şi munca, şi odihna, şi plăcerile, şi necazurile, şi liniştea, şi căutarea, până şi somnul, până şi joaca, până şi cea dintâi iubire.

Într-un minut, în câteva secunde şi eu o să repurtez, poate, o mare victorie. Aici, în şnurul miraculos se ascunde contribuţia mea conştientă la salvarea tatei şi a denebienilor. Trăgând de o sfoară, am readus la viaţă o planetă. Aş vrea să văd faţa oricărui reporter la auzul unei astfel de fraze. Dar voi face-o ca o gâză, croită să escaladeze doar fire de iarbă şi care, furată de un uragan, aici cel al evenimentelor, se trezeşte că trece, fără ştirea şi voia ei, dincolo de munţii hărăziţi numai vulturilor. Zadarnic mă îndemna Doc să-mi păstrez demnitatea. Poţi vorbi de lipsa demnităţii la vultur care, făurit să înfrunte înălţimile, refuză să se măsoare cu ele, din neputinţă ori spaimă – dar cum pretinzi să impună respect o

musculiţă căreia numai câteva întâmplări norocoase, înlănţuite în chip miraculos, i-ar aduce o biată izbândă întâmplătoare?

Tata m-a poreclit don Q, Quijote adică, după o istorie de acum cinci ani, când i-am provocat şi eu pe unii la o întrecere – de altfel a fost singura dată. Don Q – fiindcă mă iubeşte şi se pricepe să pună multă tandreţe în relaţiile dintre noi; altminteri meritam din plin să-mi fi spus prinţul, ba chiar împăratul nătărăilor.

Eram la ştrand, cu ai mei; la un moment dat, am văzut că nişte indivizi de vreo 17 ani, cinci la număr, se distrează vârând în apă un puşti mai mic decât mine şi ţinându-l la fund până-şi pierdea răsuflarea. M-am dus la ei, indignat la culme, cum poate ar fi făcut oricine în locul meu, cel puţin înainte de a se lămuri cum stau lucrurile; şi au încercat băieţii să-mi spună ceva, dar eram prea pornit ca să-i mai ascult. Le-am zis să se ia la întrecere cu mine, dacă sunt aşa de viteji, să vedem cine se scufundă mai mult timp. Au râs găliganii de s-au prăpădit. Le cădeau slipurile în vine de atâta veselie. Şi ce m-a înfuriat peste măsură a fost că tot nu încetau joaca lor batjocoritoare şi periculoasă cu puştiul. Şi de mine şi-au bătut joc, după metoda cunoscută: prefăcându-se că s-au scufundat, scoţând capul imediat apoi, să respire, iar când eu ieşeam la suprafaţă, după un minut sau cât o fi fost, abia atunci lăsându-se sub apă şi rămânând acolo cât îi ţineau şi pe ei puterile. Au repetat figura de nenumărate ori, spre hazul celor din preajmă, iar eu, din ce în ce mai înverşunat, fără să le înţeleg manevrele, am hotărât să depăşesc orice recorduri în materie, aşa că m-am cam înecat frumuşel şi cu bună ştiinţă. Până să afle Andreeştii la ce fel de spectacol se adună jumătate din ştrand, mi-aş fi dat de mult obştescul sfârşit, dacă nu sărea să mă scoată, la îndemnul găliganilor, chiar puştiul pe care îl crezusem victima lor şi care, fiind fratele unuia dintre ei, în realitate – de o manieră cam neobişnuită, ce-i drept, dar asta era treaba lui – se antrena să facă pe scufundătorul de performanţă. Frumoasă păţanie! Istorisită în interpretarea de talent a Laviniei, a circulat printre rude şi cunoscuţi până târziu, la sosirea iernii, ceea ce înseamnă că fusese destul de suculentă ca să aibă succes un sezon întreg.

Am reuşit. Nu era nevoie de forţă, mi-au trebuit delicateţe şi

îndemânare. Ca atunci când e să descurci un ghem de aţă. Printre sutele de fire care îmi alunecau pulsând pe sub degete, în sus şi-n jos, în stânga şi-n dreapta, am identificat căpătâiul de şnur de pe Pământ şi l-am strâns adunându-l în pumn, cu încetineala şi atenţia păianjenului ce-şi ţese pânza. Apoi am simţit pe spate reculul unor arcuri care se destindeau. Apoi marmelada organică dimprejurul meu s-a solidificat, zidindu-mă în ea de viu. Doar împrejurul toracelui mi s-a lăsat un spaţiu, larg de vreo doi-trei centimetri, în care să respir cam pe sfert din cât mi-e necesar. Am început să gâfâi; şi pe când încercam să-mi domin frica de moarte, iar lipsa oxigenului îmi întuneca mintea, de-a lungul braţului stâng, dinspre încheietura cu ceasul înspre umăr, mi s-au strecurat alene, apăsându-mi carnea, cu forţa şi acuitatea unor tăişuri care s-ar fi străduit să-mi sfâşie costumul, ori să mă rănească împungându-mă prin ţesătură, mi s-au strecurat alene, fără preget şi fără odihnă, nenumărate sârmuliţe oţelite, circulând parcă anume pe traiectele nervoase, ca să mă doară mai abitir, până ce braţul mi-a fost cuprins de usturime, de parcă l-aş fi opărit. Dar nu-mi mai păsa de suferinţă, ori nu de suferinţa asta îmi păsa cel mai tare. Răbdarea era preţul cel mai mic pe care-l puteam plăti; am răbdat, iar liţele, ajungându-mi la umăr, s-au împletit între ele şi, zvâcnind, unduindu-se aidoma unor pui de şarpe, mi s-au încolăcit pe lângă coaste, s-au dus pe sub şira spinării şi au dispărut în raniţa deschisă cu atâta caznă. Şi am înţeles că nu fuseseră nici sârme, nici şerpi, ci bucăţele din trupul tatei, adunate de prin terciul organic, întâi împrejurul ceasului, într-un roi de celule, ori într-o pungă, ori într-un balon, pe urmă prefăcute în aţe, pe urmă în sfori, pe urmă în frânghii şi împinse ori trase în costumul lui, la adăpost.

— *Ca să-l aduni,* m-a completat în gând Doc, ca *să-l strângi dintre celulele străine, denebienii te-au închis într-o capsulă din propriile lor organisme. Şi, manevrând câmpurile gravifice, te-au plimbat prin aglomerarea organică, pe toate traiectoriile posibile.*

Până când bioundele tale, înrudite cu ale profesorului şi amplificate de ceas i-au pus celulele în rezonanţă şi le-au făcut să se smulgă de pe unde erau captive şi să se lipească de mâna ta. După care, protejate de aceleaşi câmpuri, au migrat

în costum. De aici încolo o să fiţi doi şi o să vă descurcaţi altfel.

14

— Ţi-aduci aminte? ...

Zburăm pe fotoliul de aer despre care mi-a vorbit Doc pe Pământ, survolăm munţi uriaşi de piatră, pe unde apele au tăiat odinioară canioane şi pe unde păduri de netrecut îşi legănau bolţile ca într-o singură sală a unui singur palat cu mii şi mii de coloane, tapiserii, arcade, bănci, şi scrinuri, şi perdele – şi unde azi au rămas, conservate în solul parcă metalizat, doar găurile sinistre ale rădăcinilor. Cât vezi cu ochii, pe coaste, pe creste, pe văi, pe repezişurile trecătorilor sunt nesfârşit de multe guri ale planetei, deschise, ca maxilarele unor schelete, într-un neîntrerupt ţipăt mut, ca şi când o formidabilă canonadă care a durat ani în şir a bătut terenul metru cu metru, plasându-şi obuzele într-un caroiaj neiertător, cum numai computerele, cu teribila lor nepăsare şi docilitate sunt în stare să proiecteze.

Plouă de câteva ore, mai exact curg din cer stropi de apă şi fulgi de zăpadă şi miriade de raze ale soarelui într-o ceaţă ce lunecă în vălătuci capricioşi, atât de subţire, că abia dacă îndulceşte depărtarea. Costumul tatei, prins strâmb de mine încă de acasă, atârnă oblic, fluturând mâneci şi pantaloni în adierea stârnită de zbor şi în el pulsează ghemul de celule; dacă întorc puţin capul, le văd umflând ici şi colo cutele, deocamdată prea largi, ale combinezonului, ca o vietate încercând să scape, ca un fetus agitându-şi picioarele în pântecul mamei. Un ghem de carne fără nume şi chip, pe care e mai bine să nu mi-l imaginez, o jumătate-de-om-pe-jumătate-de-iepure-şchiop, menţinut în viaţă de puterea miraculoasă a bioundelor care îl împiedică să se risipească în colţurile salopetei şi astfel să piară, îl obligă să-şi circule sângele adunat din trupul de altădată, să se oxigeneze cu fragmente reconstituite de plămâni, să-şi asigure procesele vitale pompându-i energie din organismul meu. Am ajuns la această performanţă paradoxală, îi dau tatei viaţă din mine, de obicei părinţii rostesc asemenea irealizabile dorinţe la căpătâiul copiilor bolnavi – dar cine mai e copil şi cine părinte în trupul şi în mintea şi în sufletul unice pe care le alcătuim amândoi?

De-ajuns că boţul de celule îmi vorbeşte, el şi nenumăratele lui surate rătăcite încă în aglomerările vii de pe planetă. Şi ne prefacem liniştiţi. El ca să nu mă sperie şi mai tare, eu prea lucid ca să mai complic sfârşitul aventurii unde abia am făcut faţă rolului principal de figurant. Aşa încât ocolim cu grijă subiectele delicate – orice subiect a ajuns, prin forţa lucrurilor, delicat – şi am găsit un compromis de mai mare dragul: depănăm poveşti de demult. Eu cu glas tare, el doar în gând, însă vorbele ne ascund bine unul de altul.

— Ţi-aduci aminte toamna aceea târzie în Vrancea? La intrarea în comuna Paltin, când coboram serpentinele dinspre munte… Se înnoptase, luna plină sticlea pe un cer fără nori şi, îndată ce-am ieşit de după ultima cotitură, am dat, în locul satului, peste un zid de ceaţă…

— *Peste un lac,* mă corectează gândul tatei. *Ca şi cum, în lipsa noastră, Paltinul s-ar fi prăbuşit într-o văgăună săpată de ceţurile freatice. Doar câţiva pomi mai înalţi şi două-trei acoperişuri răsăreau din oglinda ceţii. Şi, pe măsură ce coboram, odată cu drumul, ne afundam în ea şi noi: până la glezne, până la genunchi, până la brâu…*

— Vasăzică, ţii minte!

Deodată o înfiorare neînţeleasă îmi cutreieră nervii, ca o descărcare electrică de o clipă, ca senzaţiile oferite de ceas la începuturile cunoştinţei noastre, în restaurantul de la Băneasa. Scaunul invizibil s-a oprit, deasupra unei creste foarte înalte; dincolo de ea, într-un povârniş abrupt şi peste măsură de adânc, prin aburi, printre fulgi, picături şi suliţe de lumină se deschide priveliştea unei văi uriaşe, asemeni unei farfurii între munţi, largă de zeci de kilometri, netedă ca în palmă, în mijlocul căreia se ridică un oraş al denebienilor – nu ruinele unui oraş, ci aşezarea întreagă, neştirbită de curgerea mileniilor, aşa cum trebuie s-o fi lăsat constructorii după demontarea macaralelor. Fireşte, n-o văd foarte bine de la distanţa unde mă aflu, nu disting clădirile cu detaliile lor, mi se pare chiar că nu sunt case ori blocuri, ca pe la noi, iar conglomeratul de structuri are o strălucire stinsă, ca a argintului vechi şi forme delicate, cu linii fine, cu arce subţiri, cu suprafeţe curbe, elegante, ceea ce mă face să bănuiesc că toate sunt metalice. Înfiorarea mă străbate din nou, cu o anume insistenţă şi nu îi înţeleg cauza până când tăcerea tatei

mă luminează – el îmi transmite acest reflex al încordării care l-a cuprins cu deosebire acum, rupând pojghiţa fragilă, de fapt închipuită, a amintirilor noastre din cealaltă viaţă.

— *Aici el* îi susură gândul, pe neaşteptate.

— Un oraş?! Îl întreb şi îi explic totodată.

Fetusul aleargă în punga flască a combinezonului, mă izbeşte în spate cu picioare şi pumni de vată, nerăbdători şi neputincioşi.

— *Uită-te bine!* Porunceşte. *Ştii că nu pot vedea, decât prin ochii tăi.*

— Mai mult nici eu nu văd, câtă vreme rămânem pe loc.

— *Existau aici sisteme de apărare. Pe înălţimi, de jur împrejurul depresiunii.*

Nu le descopăr. Mâncate de vărsat, ca şi cum în locul copacilor ar fi avut pustule[3] de care cu greu au izbutit să se vindece, stâncile se înşiră sterpe, teşite din loc în loc, poate de mâna omului, zgâriate la fel, pe alocuri, de şănţuleţe adânci de câteva palme, poate resturi de tranşee – dar ploile, vânturile, arşiţele şi îngheţurile au şters de mult orice urmă de construcţie identificabili, au măcinat, au spălat şi au dus la vale betoane, sticlă, lemn şi ce-o mai fi fost.

— Asta e tot. Adică, nimic! Conchid, cu o ridicare din umeri. Până la urmă, ce-o fi fost?

— *Trei linii de apărare: explozibili, substanţe chimice şi radiaţii. Apte să anihileze nu numai oameni şi tehnică de luptă, ci orice formă de viaţă încerca să le traverseze ori nimerea, prin aer sau pe sub pământ, în interiorul depresiunii.*

— N-a rămas nicio amintire din sistemele lor defensive.

— *Cine se poate apăra de timp?*

— Şi oraşul?

— *Nu era oraş.*

Platforma care ne poartă face un salt spectaculos, într-o frântură de vreme nu ştiu cum, dar ne trezim deasupra structurilor metalice şi începem să colindăm printre ele, de data asta încet, ca într-o plimbare, lunecând pe sub arce subţiri, parcă lucrate în filigran, răsucindu-ne pe după dantelăria unor poduri avântate spre cer, atingând în treacăt antene ca nişte serpentine de bal încremenite la semnul vreunui vrăjitor, tăind în diagonală piaţete cu laturile

---

[3] Colecţie purulentă datorită infectării cu germeni patogeni.

împodobite de sute de coloane, ridicându-ne pe lângă mici clădiri cu pereţii netezi ca oglinda şi acoperişuri în cupolă.

— Numai ce-i aici nu s-a distrus.

— A fost construit să nu cunoască moarte.

Ploaia cu soare, cu zăpadă şi ceaţă picură monoton, ţârâie pe acoperişuri ca într-un noiembrie bucureştean, pârâiaşe limpezi aleargă pe marginile aleilor, pârâiaşe perfect sterile, perfect nefolositoare. Clipocind zadarnic când se lasă absorbite de gurile de canal. Trebuie să arătăm foarte bine, eu şi costumul tatei, cum ne fâţâim prin păienjenişul încremenit în timp, scos în afara timpului, cum străbatem spaţiile care de atâtea sute de milenii n-au mai cunoscut viaţa şi iată că se pomenesc cu un caraghioslâc de fiinţă, picată, pe nepusă masă, din spaţiile siderale, chipurile emisarul altei civilizaţii, un soi de struţocămilă cu aer rătăcit, despre care nu ştii unde începe şi unde se sfârşeşte. Merita aşteptarea aceea îndelungată un asemenea salvator?

Pătrundem în interiorul unei clădiri, trecem de câteva trape care închideau tot atâtea camere blindate, pesemne ecluze, sau numai obstacole în calea unor eventuali intruşi. Plutirea noastră ridică valuri de praf, împuţinând lumina şi aşa tot mai firavă pe măsură ce înaintăm; dar la un moment dat, de pe marginile măştii mele, din dreptul vizorului ţâşnesc fasciculele alb-albăstrii ale unui şir de lămpi minuscule, a căror existenţă n-am bănuit-o, şi încăperile devin vizibile în cele mai mici amănunte, ca şi cum s-ar afla în bătaia razelor de soare.

— Unde mergem?

— E singura *construcţie care a mai rămas în picioare pe întreaga planetă!* Murmură gândul pornit din spatele meu. *În emisfera cealaltă mai exista una, subpământeană, dar pe aceea a acoperit-o un cutremur. Oraşele s-au prefăcut în pulbere, şoselele s-au afundat în piatră, maşinile, sfârtecate de rugină, le-a cărat ploaia în pământ, vapoarele, după veacuri de legănare în derivă, pe toate mările şi pe toate furtunile, neputându-se scufunda, fiindcă anume fuseseră făcute să nu se scufunde, au fost aruncate pe ţărmuri, sau înfipte în stânci, unde tot pământul le-a înghiţit, barajele s-au măcinat de bătrâneţe, ogoarele spălate de ape s-au preschimbat în deşerturi, nimic-nimic n-a rămas de pe urma strălucitei civilizaţii de acum un milion de ani.*

— Dar construcţia de aici s-a păstrat.

— Menită să înfrunte moartea.

— Apărată împotriva a tot ce ar fi vătămat-o! Îl provoc. Înseamnă că adăposteşte ceva mai presus decât însăşi civilizaţia lor, decât ştiinţa, tehnologia, arta, istoria… Ce?

Homunculul care încearcă să fie tata, dar care nu e nici umbra umbrei lui, mă loveşte iar în spinare şi iarăşi refuză să răspundă. Am ajuns într-o sală circulară, cu mai multe rânduri de pupitre, pesemne un post de comandă; praful se ridică alene, parcă în silă, de afară se aude înfundat susurul ploii; am impresia că stau acasă în faţa televizorului şi văd un film care se vrea impresionant, dar se desfăşoară greoi, cu decoruri prea încărcate, cu replici pline de puncte de suspensie, străduindu-se să îmbrace în mister o intrigă limpede încă de la început şi cu desfăşurare lineară. În panourile pupitrelor se cască ecrane moarte, indicatoare mâncate de vreme, răsar în lumină pârghii şi claviaturi pe care curenţii de aer împrăştie revărsări de pulberi colorate. Scaune din acelaşi metal zac răsturnate prin unghere, iar pe podea, îngropate în praf după poziţia avută în clipa catastrofei, după cum s-au zbătut şi s-au răsucit să scape de moarte ocupanţii lor, descoperim o puzderie de costume etanşe, asemeni celor de scafandri cosmici.

— Ştii cine erau indivizii?

— Ştiu de mult! Răspund şi sunt gata să adaug „tată”, dar mă opresc, cu o tresărire. Din cauza lor ai ajuns aşa…

— *Din cauza lor!* Repetă fiinţa fără formă de lângă mine. *Ei ne-au adus pe toţi în starea de acum. Închişi în costume indestructibile, închise şi ele într-o citadelă făcută să înfrunte moartea, fiindcă împrăştia moarte, viaţa lor trebuia păstrată prin orice mijloace, fiindcă devenise mai preţioasă decât viaţa lor; trebuia păzită să nu se stingă până ce, din vina ei, nu va fi devenit ultima insulă a vieţii. Culme a absurdului, nu? Costumele sunt* aici, *întregi şi, mai preţioasă în ochii denebienilor decât civilizaţia, arta, ştiinţa, mai preţioasă decât ei înşişi, citadela a învins timpul după ce, mai târziu, şi-a învins constructorii. Uite-i: servanţii bateriilor de rachete care au transportat superbomba pe teritoriul inamic, alături de comandanţii lor, alături de generalii statelor majore care au studiat unde anume să explodeze acea perfecţiune a tehnicii*

pentru a se obţine de la ea efectul maxim... Nu visau, sărmanii, că perfecţiunea atinsese limitele absolutului, că-i vor încerca, adică, efectul pe pielea lor. Adversarii din construcţia similară, adăpostită în subteran din iluzia că va fi mai la adăpost, le-au împărtăşit întru totul soarta. Un destin absolut simetric...

— Mai trăiesc?

— Au murit. Ei, singurii, nu vor mai reveni la forma şi la viaţa dinainte. Costumele i-au împiedicat să se reverse în marile aglomerări organice, unde celulele vegetale continuă să fabrice oxigen şi să prefacă mineralele în materie vie, hrănind astfel întreaga masă a fostelor organisme. Ce mai fabule pline de învăţăminte s-au derulat pe sub razele lui Deneb!

Praful fin se încolăceşte molcom prin aer, ca fumul de ţigară, încerc să disting ceva prin căştile râmase la vedere, dar nu descopăr nimic – doar un alt praf, întru totul asemănător celui din afară; celule amestecate, uscate, descompuse, o pulbere moartă. Doar costumele, forme găunoase şi anonime, un paradox în această lume avidă să-şi găsească o înfăţişare, costumele au păstrat ceva din personalitatea purtătorilor, dar tocmai ce a fost nesemnificativ, ca nişte suporţi de informaţie lipsiţi de orice mesaj.

— Să nu spui că numai ei au fost vinovaţi.

— Cine spune?

La ieşire găsim baza militară înecată de o nouă invazie de celule; însă fotoliul gravitaţional continuă să ne poarte iar ceasul să ne apere. Înaintăm pe coridoare ce se deschid chiar în faţa noastră şi se închid la loc îndată ce am trecut; policrome, luminescente, încercând să dea naştere unor fantasme şi nereuşind din pricina iuţelii cu care mergem. Sunt atât de obosit, încât succesiunea de culori, dansul neîntrerupt al petelor de lumină şi întuneric, arabescurile lor ciudate îmi dau o stare aproape halucinatorie.

— La ce bun toate astea? Întreb. De ce te-ai aruncat în întâmpinarea razei albastre? În ce fel eşti mai fericit acum decât pe vremea când erai întreg, ca şi noi şi aveai dragostea mea?

Creatura din raniţă o fi aţipit, sau îşi numără celulele, să nu fi pierdut vreuna prin salopetă, sau n-are ce răspuns să-mi mai dea. În schimb au prins iarăşi glas denebienii, iarăşi mă

imploră, mă ameninţă, îmi propun nu ştiu ce târguri, îmi oferă nu ştiu ce avantaje, doar-doar îi voi ajuta să scape, unii pe spinarea altora. Îmi e o sete cumplită, aş da orice să nu mi se mai pomenească niciodată despre mine, despre Deneb, despre război, datorie şi eroism.

— Am aflat prea mult. Peste cât am fost în stare să pricep şi să fac. M-aţi păcălit că va fi suportabil. Atunci cum să vă mai pot intra în voie, cum să mai respect o înţelegere pe care voi aţi încălcat-o cei dintâi?

Închid ochii, dar goana formelor fără început şi fără sfârşit continuă, neiertătoare, dincoace de pleoape. Imposibil să dorm. Am rămas singura fiinţă trează din univers, blestemat să trăiesc aievea coşmarurile tuturor.

— *Într-o dimineaţă,* susură gândul doctorului, *când încă soarele nu răsărise, în curtea unui denebian a căzut, cu o pocnitură uşoară, ceea ce el crezuse că e o stea. Adică* ţi *zărise dâra de foc lăsată pe cer, de la marginea zării până aproape de zenit, apoi frântă în jos, unde poposise cu zgomotul acela de sticlă desfundată şi cu un cerc de foc ca* o *vâlvătaia pe* sub *pomii din capătul grădinii, către vecinul de la miazăzi. Omul era ceea ce pe la noi se cheamă un ţăran, vreau să spun că trăia, cu ai lui, muncind pământul şi avea o droaie de* copii şi o *mulţime de animale, păsăret de toate soiurile şi o livadă cu poame felurite, şi zarzavaturi sau ce mai creştea el prin grădină; iar vecinii lui, şi de curte, şi de peste drum, şi de la vale erau şi ei înzestraţi cu aceleaşi suflete* şi *vietăţi şi livezi şi celelalte, mai multe la număr ori mai puţine, după cum* ti *ţinea cuprinsul şi puterea.*

— Ce-i, Doc, îmi mormăi o poveste ca să mă fure somnul? Răspund printre dinţi. Crezi că am să uit în vreun fel, vreodată, tot ce mi s-a întâmplat în astea trei blestemate de zile?

— *A crezut că-i o stea nu pentru că n-ar fi avut habar ce sunt stelele, nu pentru că râvnise la bogăţii şi trăgea nădejde să-i pice din cer vreun bulgăre de aur, nici că-i luase careva minţile. Dar lumina, venise prea pe neaşteptate, ca o minune, într-o lume şi o viaţă în care era peste putinţă să se mai petreacă minuni; iar omul nostru, silit de numeroşii lui copii să spună şi iar să spună poveşti, ajunsese în taină să se amăgească pe sine însuşi cum că miracolele s-ar putea întâmpla aievea, dacă ai destulă răbdare să le aştepţi. Aşa că*

a dat buzna în casă şi, cu înfrigurare, şi-a trezit odraslele şi nevasta, le-a stricat şi bătrânilor puţinul somn care-i cuprinde pe bătrâni înspre ziuă şi i-a minat afară pe toţi să le arate locul de lângă gard şi ce se prăvălise din înaltul bolţii în locul acela. Iar când să pornească într-acolo cu tot alaiul, s-a gândit că bine ar fi să mai aducă şi orătăniile, câte le ţinea prin ogradă, să caşte şi ele gura la pleaşca aceea de stea sau ce-o fi fost; că nici într-o viaţă de om nu vezi de două ori aşa minunăţie, darmite într-o viaţă de animal, care, fireşte, e mult mai scurtă. A pus aşadar băieţii să scoată vitele de prin grajduri, saivane şi ocoale, iar pe fete să gonească de prin coteţe zburătoarele. Şi când a văzut toată suflarea gospodăriei strânsă în curte şi făcând o larmă de-ţi lua urechile, i-a dat prin cap că vecinul din fundul curţii şi cei de pe laturi şi de peste drum şi de pe vale, cu bătrânii, copiii, nevestele şi animalele lor nu e drept să fie lipsiţi de bucuria grozavei priveliştii. Aşa că, fără întârziere, le-a trimis vorbă să-i urmeze pilda.

Vederea îmi e izbită de o lumină vie, stabilă, roz-violetă – aceea a lui Deneb. Am ieşit la aer, scaunul se înalţă vertiginos cu noi, deschid pleoapele şi am imaginea teribilă a întregit depresiuni umplute până la refuz cu marmeladă organică; o masă depăşind prin dimensiuni orice închipuire şi atât de grea, încât suprafaţa uriaşă, puţin convexă, abia îi e agitată de unduiri prelungi şi foarte încete. Culoarea i se schimbă necontenit, în tonuri de toate nuanţele liliachiului, iar lapoviţa ce cade într-una a început să formeze băltoace prin adânciturile care se clatină, care apar şi dispar; astfel că razele soarelui, reflectate în ele, acoperă colosul cu străluciri de foc, împrumutându-i o viaţă stranie, alta decât cea adevărată. Ne fixăm deasupra kilometrilor cubi de organisme amestecate, iar cocoloşul de celule din costumul destinat tatei îşi reia tropăitul pe spatele meu, cu o viteză şi o forţă incredibile. Mă întorc, zăresc combinezonul umflându-se şi dezumflându-se spasmodic, ca o armonică, şi mă cuprinde fără veste, nemărginit, dorul de tata.

— Azi-noapte te-am visat, tată! Spun încet. Era cât pe-aci să te-neci într-o apă sau un nisip mişcător, şi-am fugit acolo, să te scap. Dar lângă mal erau nişte vlăjgani cu mustăţile cât vrabia şi nu mi-au îngăduit să intru până nu le-arăt că-mi pot ţine răsuflarea. Şi când mă pregăteam să mă scufund, m-am

pomenit cu tine în spatele meu. Şi m-ai cuprins de gât, gata să mă sugrumi, cum se zice că fac înecaţii. Şi am dat să ies afară, să te trag pe pământ, dar nu rămăsese din tine decât o haină, goală pe dinăuntru, atârnată de gâtul meu. Şi m-am trezit şi te-am pierdut în vis, unde nu mai am cum mă-ntoarce…

Împrejur s-a stârnit un vânt ce se înteţeşte dintr-o clipă în alta, purtând lapoviţa în fuioare subţiri, care se împletesc şi se amestecă. Se ridică necontenit, ca stropii unei fântâni arteziene; iar faţa lacului organic începe să adune cercuri concentrice, dinspre maluri spre mijloc, cum s-ar vedea, proiectat de la coadă la cap, filmul unei pietre aruncate în apă; şi mijlocul apei – de unde încep să se ridice bulgări cu forme neregulate, plutind caraghios în aer, spărgându-se şi căzând înapoi în cascade – mijlocul se află sub scaunul meu gravific.

— *Mă mai asculţi?* Se interesează Doc de departe.

— Negreşit, doctore! Răspund, mereu cu voce tare. Spune-ţi iute povestea, nu ştii câtă nevoie am de somn!

— *Superbomba a explodat frumos, pe măsura aşteptării privitorilor. S-a deschis ca o floare fermecată, scoţând un sunet melodic şi aruncând o lumină dulce, exact cum îşi dorea amatorul de minuni – care, cu exclamaţii de triumf, s-a repezit să fie primul beneficiar al miracolului. Şi radiaţiile l-au topit pe el cel dintâi, înainte chiar să fi lichefiat firele de iarbă de sub propriul ei soclu. Omul păru că se afundă într-o groapă nevăzută, ceilalţi avură impresia că a îngenuncheat şi nu înţelegeau de ce continuă să-i coboare umerii şi capul; iar el, cuprins de dureri năprasnice, în vreme ce trupul i se aduna sub sine însuşi într-o băltoacă, n-a mai găsit răgazul nici să ţipe; doar o ultimă privire a apucat să le mai arunce alor lui, un amestec de uimire şi suferinţă. Şi au rămas din el hainele ghemotocite, de unde se scurgeau pârâiaşe de celule, adunându-se în balta roşie de dedesubt. Atunci* în *mulţimea de oameni şi dobitoace s-au produs două mişcări contrare: cei de aproape s-au întors să fugă, îngroziţi, iar cei din spate s-au bulucit peste ei, să vadă şi să priceapă ce se întâmplă. A rezultat o învălmăşeală teribilă şi aşa, amestecaţi, i-a prefăcut* bomba *în marmeladă, aşa cum aveau să trăiască de aici înainte vreme de un milion de ani.*

Vântul a devenit vifor, iar auzul meu de orăşean anticipează în zadar foşnet de frunze smulse de furtună şi pocnet de

geamuri sparte; un curent ascendent, destul de puternic încă să mă smucească încolo şi încoace cu platformă cu tot ridică spre mine ploaia, zăpada şi ceaţa; costumul tatei flutură deasupra mea asemeni unei paraşute care nu vrea să se deschidă. Bulgării desprinşi de pe suprafaţa lacului organic se fărâmiţează şi se înmulţesc, vijelia începe să-i arunce spre mine, mă ţin cu pumnii încleştaţi de marginile fotoliului nevăzut şi mă feresc instinctiv de proiectilele ce mă iau drept ţintă.

— Ce-i nebunia asta?

— *Celulele profesorului,* mă lămureşte Doc, *se vor desprinde mai uşor dintre celelalte.*

— Şi de ce n-au făcut aşa de la început?

— *Era nevoie de un prim sâmbure, de un cheag în jurul căruia să se concentreze toate. Nu te speria şi ai răbdare.*

Furtuna a ajuns aproape de nesuportat. Materia organică se vânzoleşte pe lângă mine ca un nor din ce în ce mai întunecos, ca o cumplită tornadă; slabă speranţă, îmi zic, ca trupul tatei să se mai întregească dintr-o asemenea dezlănţuire de forţe, ba chiar m-aş mira să mai rămână urmă de viaţă în vârtejurile haotice de ploaie, praf, celule, zăpadă şi ceţuri.

— Denebienii voştri… ţip ca să mă fac auzit, uitând că nu-i pe-aici ureche să mă audă.

— *După socotelile lor, bomba trebuia să aibă un efect limitat la cele câteva gospodării pe care le şi lovise. Partea vătămată, cum se spune în justiţie, a ripostat cu expedierea unei bombe identice – spionajul militar şi economic al puterilor beligerante funcţionase impecabil, aşa încât armele născocite de una apăreau simultan şi în arsenalele celeilalte. A doua explozie a avut loc într-o aşezare la fel de mică şi s-a soldat, la început, tot cu vreo câteva sute de victime. Era vorba de nişte lovituri de avertisment care, în concepţia strategilor din cele două tabere, urma să provoace capitularea necondiţionată a adversarului. Şi, într-adevăr, capitularea s-a produs, dar a fost a întregit biosfere; pentru că, spre uimirea şi jena experţilor într-ale războiului, organismele demontate în părţile lor componente au devenit un fel de agenţi patogeni – au răspândit, adică, boala lichefierii la toate fiinţele pe care le contactau şi, pe deasupra, în loc să treacă în nefiinţă, aşa cum*

dăduseră asigurări specialiştii, se încăpăţânau să trăiască, de parcă nimic nu s-ar fi întâmplat.

Norii ce cutreieră văzduhul ca nişte lighioane fantastice au înghiţit şi cele din urmă raze ale lui Deneb. De n-ar fi ceasul cu luminile lui, aş pluti într-o beznă desăvârşită. Nu mai deosebesc vaierele vântului de cele ale fiinţelor ce colindă spaţiile de lângă mine; nu ştiu dacă mă mai aflu deasupra uriaşei depresiuni ori am coborât şi mă târăsc pe pământ, dus de fotoliul sau platforma gravitaţională. Îmi cuprind capul în palme, setea mă chinuie din nou, îmi pipăi cu limba marginile buzelor crăpate şi doar aceste senzaţii îmi mai dovedesc că exist.

— *De catastrofala eroare şi-au dat seama îndată ambele părţi. Dar până ce guvernele să se adune cu uşile închise, să constate că nu mai e nimic de făcut şi să demisioneze în bloc, ca şi când cu asta s-ar fi absolvit de răspunderi, până ce zvonul dezastrului să se împrăştie şt miliardele de fiinţe raţionale să priceapă că lipsa de raţiune le-a condamnat iremediabil, câţiva oameni de ştiinţa din cele două tabere au întreprins împreună, repede, în taină şi înţelegându-se perfect, ceea ce toţi locuitorii planetei ar fi trebuit să pună la cale în văzul întregii luni, câtă vreme încă nu era prea târziu: o acţiune de salvare. Şi pentru asta au folosit cele mai însemnate rezerve strategice ale fiecărei tabere – mostrele de ADN recoltate de la întreaga populaţie, de la toate speciile de plante şi animale ale planetei.*

— Cine le recoltase, doctore? Şi de ce? Chiar crezi că am adormit, de-mi înşiri poveşti lipsite de logică?

— *Întrebări de bun simţ, drăguţă,* replică Doc, *dar care arată o totală necunoaştere a regulilor războiului. Până să inventeze superbomba, cele două puteri născociseră o mulţime de alte arme, mai puţin elegante şi curate, dacă înţelegi ce vreau să zic, şi anume cele cunoscute pe la noi sub numele de mijloace de nimicire în masă. Or, nimicirea în masă a adversarului presupune implicit repopularea teritoriilor cucerite astfel de la el, adică readucerea vieţii acolo unde a dispărut orice fărâmă de viaţă. Şi nu mai căuta logica unor asemenea concepţii; mai întrebi de vreo logică după câte ai văzut şi-ai trăit lângă Deneb? Destul că în câteva ceasuri, oamenii de ştiinţă, fără să mai ceară încuviinţarea nimănui, folosind puterile pe care le*

aveau în virtutea funcţiilor lor, au scos ADN-urile din adăposturi, unde erau îmbarcate în câte o rachetă, pentru ca, în caz de pericol, să fie aruncate în spaţiul extraatmosferic şi recuperate după trecerea primejdiei. Cele două astronave, programate acum să zboare independent, pe distanţe mult mai mari decât le hărăziseră constructorii, şi o dată ajunse la destinaţie să se ascundă în fundul pământului ca să-şi apere încărcătura, au fost dotate cu baterii de rezervoare suplimentare, conţinând suficient combustibil pentru a li se îngădui să atingă sisteme planetare învecinate şi să se întoarcă înapoi. Întâmplarea sau intuiţia fericită a programatorilor a făcut ca una dintre nave să poposească pe Terra. Savanţii speraseră că îngrozitoarea molimă a lichefierii va fi mai puţin rapidă, că se va opri la un moment dat de la sine, ori i se va găsi leacul, aşa că vreun semen de-ai lor va recupera tezaurul biologic ajuns pe alte planete; însă nădejdile li s-au dovedit absolut nerealiste – în mai puţin de o zi, lumea înfloritoare a lui Deneb dispăruse.

Încerc să desluşesc ceva în bezna care mă învăluie. Acum, în vijelia de sfârşit de lume, simt cu adevărat că sunt singur în universul acesta al himerelor, al înfrângerii şi al spaimei. Viforul îmi aduce aminte de nopţi petrecute în căldura de acasă, de poveşti croite după sufletul şi mintea noastră, unde cineva trebuie totdeauna să se ridice deasupra răului şi să-l înfrângă.

— *Nu mi-ai răspuns la întrebare, Doc! De dragul cui ne aflăm aici? De ce să suferim, tata şi eu când, poate, denebienii voştri nici nu-şi doresc vechile înfăţişări – dovadă că n-au vrut să se împotrivească războiului?*

O umbră apare clătinându-se în vânt, un contur mai întunecat decât norii; merge cu braţele întinse ca să-şi ţină echilibrul, iar la mâna stângă îi străluceşte o lumină albă, aidoma celei din ceasul meu. Omul se întoarce, mă zăreşte la rândul lui şi se îndreaptă spre mine.

— Î*n sfârşit! Nu credeam să te mai întâlnesc. De vreo şase ore te caut.*

— Cine eşti? Mă fac că n-am înţeles, iar şuierul crivăţului îmi înăbuşe glasul.

— *Asta-i bună! Ştefan. M-ai chemat, am venit. Cum merg treburile?*

— Cum vezi.
Mă supun? Trebuie. Aşa e mai bine.
S-a oprit în faţa mea, hainele îi flutură încolo şi încoace, gata parcă să se destrame, fotoliul gravific mă leagănă în toate părţile, glasurile furtunii, ale denebienilor urlă şi se tânguie pe lângă noi.
— Hai, dă-mi containerul!
— Tata încă nu s-a adunat în costum.
— Ţin legătura cu el. Când va fi gata, îmi dă de veste să intru în acţiune.
Întinde un braţ care tremură, se îndoaie neverosimil, se scurtează şi se lungeşte, bâjbâind pe pieptul meu.
— De ce te grăbeşti?
— Îţi repet: m-ai chemat.
Singur n-aş fi dus lucrurile la bun sfârşit. Gâză purtată de uragan printre vulturi.
— Mi-ai putea măcar mulţumi că ai ajuns aici.
— Nu-mi place să repar ce-au stricat alţii. Te codeşti, faci nazuri, pui întrebări la nesfârşit. Containerul!
— Doctorul nu mi-a spus cum se scoate.
— Mi-a spus mie. Întoarce-te!
N-am încotro. Sunt în bătaia vântului. Două braţe îmi pipăie umerii, nesigure, se încleştează de mine, mă trag înapoi, capul lui Ştefan se rezeamă de ceafa mea, se clatină cuprins parcă de slăbiciune, degetele încep să-i coboare de-a lungul bridelor ce-mi fixează containerul peste pectoralii firavi. Şi în clipa asta revolta mă cuprinde, aprigă, la fel ca de atâtea alte ori în decursul aventurii mele fantastice.
— Ajunge! Nu-ţi dau voie să-l iei!
Cuprind mâinile care mă înlănţuie şi le ridic cu o uşurinţă de necrezut, le ţin prizoniere, strângându-le de încheieturi, le simt zbătându-se să scape, încordându-se ca două arcuri de oţel, dar nu mă biruie.
— Potoleşte-te, Gabi!
A fost o voce adevărată, nu un gând.
— E nedrept, auzi? Strig din răsputeri. Tu ai tot ce-ţi doreşti. Şi dacă nu sunt învăţat şi bine făcut şi plin de succese ca tine, dacă nu mă ridic până în slava cerului, cum poţi tu, crezi că-i cinstit să-mi iei puţina bucurie de a mă fi descurcat după capul meu?

— Gabi! Răsună vocea de aproape, de lângă ureche. Don Q!

Braţele străine renunţă deodată să mi se mai împotrivească şi un chip acoperit de geamăna măştii mele se lipeşte tandru de al meu. Mâinile mi se înmoaie; îmi petrec braţele lui peste piept.

— Tată!

Mă ţine pe genunchi, mă strânge lângă ei, mă apără, mă încălzeşte mă îmbărbătează.

— Te-ai întors! Şoptesc şi îl simt întreg împrejurul meu, cel mai grozav adăpost împotriva furtunii. Te-ai întors…

Oboseala, oboselile mi-au turnat plumb în oase. Aş vrea să-l văd, să-l mângâi, să mă conving de existenţa lui, dar abia îmi reuşeşte un zâmbet, şi somnul se închide deasupra mea ca o apă.

— Ştefan? Bolborosesc înainte de a mă îneca.

— Doar o fantasmă! Murmură vocea tatei un cântec de leagăn. Ultima întrupare a fricii tale, căreia i-au dat viaţă denebienii. De fapt, el n-a vrut să-ţi ia locul niciodată. Te-a ameninţat ca să-ţi stârnească ambiţia. Făcea şi asta parte din plan.

N-au fost numai ameninţări. Ştefan a construit o dublură a ceasului. Dar acum înţeleg de ce – pentru epilogul aventurii. Oare se va termina aşa repede?

— Credeam că voi umbla după tine încă prin multe aglomerări…

— Vântul gravific cutreieră pretutindeni. A ridicat în văzduh toate organismele risipite pe munţii pustii şi în mările sterpe, printre deşerturile ogoarelor de altădată şi pe povârnişurile golaşe de dealuri. Iar odată cu denebienii, şi pe mine. Fotoliul tău invizibil a ocolit planeta, ajutându-te să mă culegi celulă cu celulă. Acum biosfera pluteşte în aşteptarea seminţelor din container. A sosit primăvara după care toţi au tânjit de o mie de ori câte o mie de ani. Iar noi doi vom fi semănătorii.

Dorm şi-l ascult în acelaşi timp. Ne ridicăm cu un salt prelung, sus, tot mai sus, şuierul crivăţului dispare, tata desface bridele containerului. Deschid ochii din când în când şi amestec frânturi de vis cu imagini reale. Rex aleargă în întâmpinarea noastră, căţărându-se pe gard şi lătrând să spargă geamurile. „Hm! Mormăie Lavinia, descuind poarta cu mişcări leneşe. Ai apărut, frăţioare? După mutra ta, m-aş mira să fi făcut vreo

afacere pe unde-ai fost!” Tata a instalat pe genunchii mei un fel de măsuţă pliantă, pe care o fi scos-o din raniţă, iar de pe marginile măştilor noastre raze de lumină cad asupra ei din plin, răsfrânte de strălucirile containerului. Împrejur ne veghează stelele neclintite, iar la picioare, departe, desluşesc în noapte norii de aburi şi celule ai planetei. Otilia Caragea mă scrutează dispreţuitor înainte să-mi întoarcă spatele, dar bunicul îmi face semn, zâmbind, să nu-mi pese. Mâinile pricepute şi iuţi ale tatei au deschis capsula de oţel; mii de faguri miniaturali pulsează încet sub un înveliş străveziu, iar în nişe speciale, adâncite în capac, se află câteva instrumente mai fine decât cele ale ceasornicarilor: pensete, ace, spatule. Un calculator de buzunar, cu măruntaiele fixate în plastic, spânzură deasupra mea; printre circuite integrate şi conductori apar fragmente din faţa lui Minitehnicus, strâmbându-se fiecare în alt fel. „Asamblează-l! Răsună un glas poruncitor. Asamblează-l şi pune-l în funcţiune.” Şi nu înţeleg dacă despre calculator sau Dumitraşcu e vorba. Vuietele, vaierele vântului gravific ne-au învăluit iar; suntem la graniţa norilor, închişi într-un soi de cabină îngustă, numai cât trupurile noastre, ţesută din razele acum orbitoare ce ies din cadranul şi brăţara ceasului. Cabina e neclintită, de parcă ar sta înfiptă într-un munte, iar dincolo de pereţii ei, în uraganul ce bântuie pretutindeni, forme bizare de oameni, amestecaţi cu arbori, cu fluturi, cu peşti încearcă zadarnic să se închege, ne fac semne o clipă înainte să dispară în nefiinţa de unde atât de efemer s-au întrupat.

— Acum e acum, don Q! Exclamă tata. Containerul are un sistem electronic de comandă care, dacă funcţionează, va trebui să ejecteze fagurii cu ADN-uri cum scoatem noi seminţele dintr-o turtă de floarea-soarelui. Dacă. Sistemul e defect, va fi nevoie să lucrăm cu penseta. Mă urmăreşti?

— Da…

Lupt să ies din apa somnului, iar frânturile de vis şi realitate prind să se succeadă, să lunece, să se înlocuiască într-un ritm infernal, ameţindu-mă.

— E aici un buton, continuă tata. Îl apăsăm cu acul acesta, în al cărui mâner e un mic rezervor energetic. Atenţie!

Are braţele petrecute pe sub ale mele şi instinctiv ridic mâinile, să nu-l stânjenesc. A desprins acul din lăcaşul lui, îl

fixează atent într-un orificiu colorat în roşu, caleidoscopul care îmi rostogoleşte mii de poze pe dinaintea ochilor s-a oprit brusc, vederea mi se limpezeşte şi abia am vreme să receptez cele câteva evenimente care se petrec simultan: luminile ceasului cresc şi mai mult, prefăcând pereţii cabinei de raze în pânze albe, dincolo de care nu se mai desluşeşte nimic; în podeaua acestei cuşti se deschide un fel de trapă ovală, acoperită cu o grilă, tot din biounde pământene; din container, spărgând carapacea străvezie protectoare, fagurii încep să ţâşnească asemeni gloanţelor din ţeava unei arme automate; gloanţe ale vieţii, ale renaşterii, ce descriu o traiectorie scurtă prin aer, ca stropii unei arteziene şi dispar prin ochiurile grilei din podea.

Un ciclon telepatic, cu mult mai violent decât cel gravitaţional s-a dezlănţuit afară şi ne traversează creierele, alungându-mi şi ultimele rămăşiţe de somn. Un tumult de chemări nesfârşite, de imperioase dorinţe, o neînchipuită revărsare de speranţă, înfrigurare, bucurie, nerăbdare, un potop de cuvinte rostite de miliarde de guri, în limbi de neînţeles – ca şi când s-ar fi rupt zăgazurile ce ţineau prizonier un ocean, şi noianul de ape s-a eliberat dintr-o dată. Mă cutremur. Mă cuibăresc şi mai tare în braţele tatei, uitând că l-aş putea stingheri.

— Ce bine! Răsuflă el şi nu ştiu dacă funcţionarea containerului sau gestul meu l-au mulţumit mai mult. Înconjurăm planeta din nou, iar la încheierea traiectoriei vom porni direct către casă.

— De ce aşa curând?

— Priveşte de ce!

Deneb îşi arată primele licăriri la orizontul îndepărtat, făcând ca razele cuştii noastre să pălească şi să devină din nou transparente. O dimineaţă pe care o vor vedea, în sfârşit, ochii atâta amar de timp lipsiţi de lumină ai fiinţelor de aici. Cabina noastră, numai aparent neclintită, colindă spaţiul cu viteza unui bolid, aproape atingând cu partea de jos sfera perfectă a norilor. Mitraliera vieţii îşi revarsă în mod constant prin podea proiectilele binefăcătoare, răsăritul e scăldat în violetul-roz al soarelui, emanaţiile ceasului meu au ajuns pe de-a întregul invizibile, pot urmări în amănunt minunea ce se naşte după trecerea noastră fulgerătoare. Când au atins stratul de nori,

minusculele seminţe explodează, fiecare în sute de comete, iar acestea în alte sute şi sute, până le pierd din ochi, iar la capătul tuturor focurilor de artificii prind formă vieţuitoare de acelaşi fel. Aşa cum un cristal aruncat într-o soluţie saturată provoacă apariţia unor lanţuri de cristale identice, cum particulele elementare trecute prin camera cu vapori îşi înscriu traiectoriile condensând stropi de lichid, cum avioanele cu paraşutişti lasă pe cer corole de mătase colorată, cum vântul smulge şi poartă puful păpădiilor şi al plopilor, la fel după noi, într-un unghi colosal, al cărui vârf e sub tălpile noastre şi ale cărui laturi se pierd peste zare, plouă cu salve de arbori, de fluturi, de fructe, de peşti, salve de iarbă, de veveriţe, de păsări, salve de urşi, de căprioare, salve de oameni – născuţi din brusca aglutinare a ceţurilor fără chip, strălucind umezi în stropii de apă şi în fulgii ce-i spală ca după orice venire pe lume, plutind lent, apoi, pe platforme gravifice care-i vor duce în locurile unde i-a surprins odinioară efectul jalnicelor Superbombe.

Când primul rând de faguri s-a golit, rama lor, subţire ca un tăiş de brici, sare înlături, dezvelind un al doilea strat, iar acestuia îi urmează un altul şi un altul. Sunt poate mii în grosimea containerului.

— Cum ne mai descurcam de-ar fi trebuit să le desfacem cu penseta?

— Ne descurcam! Spune tata. Altfel nu se putea.

15

Şi ne-am întors.

Trapa de cristal a balconului de sticlă din vârful turnului de la institut s-a închis în urma noastră, punând capăt marii călătorii. Tata m-a aşezat uşor în picioare, s-a desprins de mine, m-a întors către el şi m-a privit. În lucirile slabe ale lămpii de veghe aprinse în cameră, era doar o umbră cu faţa deformată de masca filtrantă. Am stat înaintea lui drept, dominându-mi osteneala. Ce să ne mai fi spus?

Mi-a strâns umerii în palme, apoi a trecut în cameră şi a rămas nemişcat, gânditor, parcă fără să remarce schimbarea mobilelor. Am început să mă dezbrac, scoţându-mi mai întâi ceasul. N-a opus nicio rezistenţă. Ştiam că aşa are să fie. Brăţara i s-a desprins îndată ce am atins-o. M-am uitat la cadran. Luminiţa verde dispăruse. M-am descotorosit la fel de

uşor de mănuşi şi de cizme, mi-am tras masca şi capişonul, am deschis fermoarele salopetei. Pachetul cu hrană sintetică şi pilule de fabricat apă a căzut cu zgomot pe pardoseală, împrăştiindu-şi conţinutul neatins. Am ieşit din bluza combinezonului ale cărei mâneci le-am înnodat peste mijloc. Era tot ce socoteam că pot face în aşteptarea finalului.

Tata, cu spatele la mine, tot nu se clintise. Am păşit încet către el, simţind în tălpile goale răcoarea umedă a sticlei. Am intrat în cameră, la rândul meu, şi mi-am rotit privirile peste noul mobilier aşezat aproape cum îmi închipuisem. Pe urmă am desfăcut de la şoldul tatei pachetul lui cu pastile. I-am scos mănuşile, şi el mi-a întins mâinile, ascultător. Filtrul de oxigen şi l-a smuls singur, ferindu-şi privirile. Dar eu m-am uitat pe îndelete la el, i-am urmărit liniile chipului, una câte una, de parcă i-aş fi fost părinte, nu fiu – şi am descoperit cum „copilului” meu părul i-a albit nefiresc, cum i-a crescut barba în răstimpul cât nu mai existase ca fiinţă, cum i s-au înmulţit ridurile din jurul ochilor şi al gurii. Venise, ca şi mine, de la un drum peste măsură de lung. Şi tot ca mine lăsase în urmă o vârstă. Ascunsese, sub masca filtrantă, o a doua mască, a oboselii, sub ea o a treia, a bătrâneţii, sub ea o a patra, a cunoaşterii şi dincolo de aceasta, de ultima, tăinuia un străin de care îi era niţel teamă, fiindcă nu ştia cum să şi-l apropie, dar alături de care trebuia neapărat să înveţe să trăiască până la capătul vieţii.

L-am împins cu blândeţe pe patul auster, metalic, am tras taburetul de metal, vopsit în alb şi cu picioarele îmbrăcate la capete în cauciuc şi m-am aşezat fără grabă.

— Înţeleg că n-ai încotro! Am zis.

A tresărit şi a ridicat ochii spre mine. Mi-era cu neputinţă să cred că ochii aceştia, părul încărunţit fără veste, mâinile şi toate ale lui fuseseră împrăştiate mai tare decât cenuşa morţilor şi că se alcătuiseră din nou, dându-mi-l înapoi aproape identic.

— Cum ţi s-a părut povestea? M-a întrebat, dar umerii îi erau încovoiaţi şi ca să nu-i surprind tremurul degetelor şi-a sprijinit palmele de genunchi. O aventură pe cinste, aşa-i?

— Tată! L-am oprit, şi vocea îmi suna ca a unui fel de înţelept, şi nu mi-a plăcut, însă, şi mai puţin îmi plăcea jocul lui atât de puţin convingător. Nu mai sunt Gabi cel pe care-l

ştii.

— Cam greu de istorisit, din păcate! A continuat el. Cine să creadă că, traşi de o rază, am ajuns la steaua Deneb…

S-a întors spre uşă, cu o expresie de nerăbdare, ca şi cum aştepta dintr-acolo un ajutor.

— Despre Doc e vorba?

— Da… a recunoscut şi privirile îi treceau prin lucruri.

— V-aţi hotărât o întâlnire?

— E de datoria lui să vină.

Buzele crăpate m-au durut deodată. Zâmbeam.

— Ţi-am spus că înţeleg. Am ştiut ce-are să urmeze de când l-am înfruntat pe Ştefan cel din ceaţă şi întuneric, născut de pe urma fricii. Mă bucurasem că odată cu el mi-am înfrânt nehotărârea şi spaima. Dar tot atunci mi s-a dus copilăria.

Tata mi-a trecut palma prin păr. Însă privirile i-au rămas îndepărtate şi triste.

— Copilăria! M-a îngânat, şi era prea puţină ironie în exclamaţia lui.

— Nu râde! I-am răspuns. Toţi am lăsat ceva lângă Deneb. Începând cu Lavinia, care şi-a pierdut în chip jalnic aerele de cunoscătoare într-ale vieţii. Credeam numai că, după o asemenea aventură pe cinste, cum i-ai zis, plătită cu ce-am plătit-o, mă veţi socoti egalul vostru.

Palma lui mi-a alunecat în jos, pe obraz, apoi mi-a acoperit gura, ca şi cum mi-ar fi interzis să mai vorbesc, dar s-a retras în grabă, iar tata s-a întins, cu spatele sprijinit pe perna tare; şi cât era de bătrân şi cu chipul supt de oboseală, în lumina aceea care-i reducea trăsăturile la muchii crestate de umbre adânci, am avut imaginea bunicului la ultima noastră întâlnire.

— Nu mi-e chiar limpede ce crezi! A şoptit, şi era împrejurul nostru o linişte nefirească, şi mi-am dat seama că el însuşi găseşte jocul fără rost, şi că nu se pricepe cum să-l lase, şi că, în locul lui, nici eu n-aş fi făcut altfel.

— Nu doctorul o să te ajute. Deşi v-aţi vorbit să mă luaţi prin surprindere, închipuindu-vă că aşa voi suferi mai puţin. Dar era bine să-mi spui. Fiindcă, în realitate, doar eu te pot sprijini. Şi n-aţi mai fi avut sentimentul că mă pândiţi să mă ucideţi cu premeditare. Mai ales că va muri ceva din mine, cu adevărat.

— Şi, mă rog, ce-ţi vom face?

Vocea îi era înecată de un gâlgâit surd, parcă vorbele abia i s-

ar fi ridicat până în marginea buzelor şi de acolo s-ar fi rostogolit înapoi, îngrămădindu-se unele peste altele, neîncumetându-se să pornească spre mine.

— Ne-am întors de mult şi nimeni n-a deschis uşa să ne felicite ori măcar să vadă dacă am ajuns teferi. Şi în vremea cât am lipsit cineva a schimbat mobilele, a adus un pat de spital şi scaune de spital şi o noptieră de spital, iar mâine, sunt sigur, balconul de sticlă va dispărea şi el, şi la fel uşa ce dă într-acolo, iar camera îşi va relua înfăţişarea de pe vremuri, ca şi când nimic, nimic nu s-ar fi întâmplat. Asta înseamnă că acţiunea „Lebăda” încă nu s-a sfârşit, că e prevăzut un epilog. Să-ţi povestesc epilogul?

A răspuns cu un mormăit bizar, ca un sughiţ de plâns şi ca un oftat. Aş fi vrut să afle că nu-l condamn: fiindcă, oricum, nu putea schimba în niciun fel ce fusese hotărât să fie şi nu avea nicio vină pentru ce era silit să-mi pricinuiască foarte curând.

— Are să intre Doc. De unul singur. Şi ne va spune amândurora că, înainte să-i vedem pe ai noştri şi să raportăm cum ne-am descurcat, trebuie să ne odihnim. Şi mă veţi cufunda în somn doar pe mine. Iar în răstimpul cât am să fiu lipsit de apărare, vă veţi uni puterile şi-mi veţi şterge din memorie toate gândurile şi amintirile despre Deneb. Adică îmi veţi ucide ultimele trei zile. Şi ca lucrurile să meargă fără cusur, când mă voi trezi, am să port la mână ceasul fabricat de Ştefan – care, în ciuda casetelor şi butoanelor lui sofisticate, nu e mai mult decât un simplu ceas. Şi voi veni, în maşina lui Ştefan, aici la clinică, unde te voi găsi în patul ăsta, pe cale să-ţi revii dintr-un accident încheiat de mult. Iar mama, Lavinia, Minitehnicus şi tuşa Frusina, asupra cărora Doc cu echipa lui de psihiatri probabil a şi intervenit – ca şi asupra majorităţii cercetătorilor de aici – au de pe acuma ferma convingere că mi-au telefonat la clinică, să se intereseze de tine. Soră-mea a uitat de cearta cu logodnicul ei, mama de grija pentru noi doi, eu îţi voi aduce pachetul cu bunătăţi pregătite de tuşa, care sper că a fost păstrat cu mare grijă – şi vom sărbători vindecarea ta ce se anunţă grabnică şi definitivă.

— Oricine să fi fost, numai tu nu! A rostit în fine tata, într-un suflet, ca la o mărturisire.

Şi şi-a întors ochii spre mine şi am fost fericit că nu sunt în

locul lui. Doctorilor li se interzice să opereze rude sau prieteni apropiaţi, pentru ca nu cumva, de prea mare emoţie, să le tremure mâna şi să provoace o nenorocire. Mie, el însuşi trebuia să-mi extirpe aducerile aminte, să se asigure că nu-mi rămâne niciuna, pentru ca astfel să nu dau naştere şi să nu cad victimă unei nenorociri.

— Nimănui nu i s-ar fi permis să păstreze taina! Am răspuns. Norocul meu e că-ţi sunt fiu şi aşa, de la început, cei de lângă Deneb m-au ales laolaltă cu tine. Ce contează ce ni se mai întâmplă după câte am lăsat în urma noastră? Acum, de bine ce ne-am întors, te rog să iei notă că sunt corijent.

Tata a închis ochii şi, vreme de câteva interminabile clipe, am încremenit – mi se părea că nu-i mai aud respiraţia.

— Ştiam! A suflat, în sfârşit. Aştepţi să te felicit?

— Pe deasupra, dirigintele meu vrea să te vadă. După ce începe şcoala, nu mai scapi.

— De peste treizeci de ani tot încercăm să ne întâlnim şi n-ajungem. De când am terminat elementara şi n-am mai stat în aceeaşi bancă. Ne dai tu acum prilej şi subiect de discuţie.

Asta a fost tot.

Colind prin cupola de sticlă, pe lângă hainele ce m-au însoţit în lumea lui Deneb. Mi-aduc aminte – încă mai pot – de hainele soldaţilor de acolo. Ale mele au purtat viaţa şi vor fi distruse, ale lor au adus distrugere şi au rămas neatinse, în timp ce planeta pierea. Nu-i adevărat că viaţa triumfă totdeauna şi în orice condiţii. Trebuie, dimpotrivă, apărată, vegheată, păstrată pretutindeni. Cu ea nu se fac experienţe şi nu se greşeşte. E graniţa dincolo de care universul, cu nemărginirea, splendorile şi misterele lui devine perfect inutil.

Semeni ai mei! E mesajul pe care vi-l las în ultimul minut cât îmi mai îngăduiţi să vă vorbesc despre Deneb. Aş fi dat oricât să nu pierd amintirea minunii trăite acolo. Dar sunt osândit să o uit, fiindcă atâţia dintre voi mai cred că viaţa sau moartea Pământului nu e treaba lor.

Uşa s-a deschis.

Doctorul Dinu intră în camera tatei.

SFÂRŞIT

